

INBRENG IN NATURA EN QUASI-INBRENG

RECHT EN ONDERNEMING

**INBRENG IN NATURA
EN QUASI-INBRENG**

PRAKTISCHE TOEPASSINGSGEVALLEN

G. Bats
B. De Klerck
M. vander Linden
E. Vanderstappen

■ Instituut der Bedrijfsrevisoren
Koninklijk Instituut

2006

 die keure

Reeds verschenen in de reeks "Recht en onderneming":

1. Ondernemingsstrafrecht, 1999, XVI + 266 p., 63,21 EUR
2. De handelszaak / Le fonds de commerce, 2001, XXI + 625 p., 135 EUR
3. Onderneming en effecten, 2001, XXII + 491 p., 110 EUR
4. De koop / La vente, 2002, XV + 294 p., 69 EUR
5. Gerechtigdijk deskundigenonderzoek. De rol van de accountant en de belastingconsulent / L'expertise judiciaire. Le rôle de l'expert-comptable et du conseil fiscal, 2003, XXXI + 593 p., 119 EUR
6. La responsabilité civile, pénale et disciplinaire du réviseur d'entreprises, 2003, XIV + 192 p., 55 EUR
7. Aanneming van werk: het gemeenrechtelijke dienstencontract, 2003, IX + 1327 p., 125 EUR
8. De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen / La constitution de sociétés et la phase de démarrage d'entreprises, 2003, XLII + 1252 p., 78 EUR
9. Bankcontracten, 2004, XXI + 543 p., 119 EUR
10. L'indépendance du réviseur d'entreprises, 2004, XVI + 268 p., 65 EUR
11. Buitencontractuele aansprakelijkheid, 2004, XV + 361 p., 99 EUR
12. Zakenrecht / Droit des biens, 2005, ± 450 p., 95 EUR
13. Bestuur van vennootschappen, 2005, ± 750 p., 132 EUR
L'administrateur de sociétés, 2005, XLII + 800 p., 132 EUR
14. (Geld)lening en krediet(opening), 2005, XXVII + 670 p., 132 EUR
15. Actualia vermogensrecht, 2005, XXX + 778 p., 95 EUR

De interpretaties van de wet en de ingenomen standpunten vallen onder de persoonlijke verantwoordelijkheid van de auteurs. De teksten van deze studie zijn bijgewerkt tot 1 februari 2006.

Verantwoordelijke uitgever: David Szafran
Arenbergstraat 13, 1000 Brussel
Tel. 02 512 51 36

D/0147/2006/47
ISBN 90 8661 129 X
ISBN (EAN) 978 90 8661 129 4

© 2006 die Keure
Oude Gentweg 108, 8000 Brugge
Tel. 050 47 12 72
Fax 050 33 51 54
E-mail: juridische.uitgaven@diekeure.be
Internet: www.diekeure.be

Niets van deze uitgave, zelfs gedeeltelijk, mag openbaar gemaakt worden, gereproduceerd worden, vertaald of aangepast, onder enige vorm ook, hierin begrepen fotokopie, microfilm, bandopname of plaat, of opgeslagen worden in geautomatiseerd gegevensbestand behoudens uitdrukkelijke en voorafgaande toestemming van de uitgever.

Woord vooraf

Vennootschapsrecht is passionerend recht. Eén van de talloze redenen waarom dat zo is, is het gegeven dat zo vele beroepsbeoefenaars vanuit verschillende invalshoeken op scharniermomenten in het vennootschapsleven samen met deze rechtstak worden geconfronteerd: de ondernemer, de eigenaar, de financier, de notaris, de accountant, de fiscalist, de advocaat en, als laatste genoemd gelet op de opzet van deze studie, maar niet de minste: de bedrijfsrevisor.

Deze confrontatie werkt zoals elke goede confrontatie dat moet doen, verrijkend door haar kruisbestuiving: op een gegeven ogenblik moet iedereen de andere verstaan. Dat veronderstelt een zuivere terminologie, een goed begrip van elkanders bekommernissen, een zuivere vraagstelling en zorgvuldig overleg. In het antwoord komen dan de verschillende invalshoeken bij elkaar, en zorgt elk van de beroepsbeoefenaars voor een eigen inzicht en aanbreng voor de probleemoplossing. Er zijn weinig prettigere, meer aanmoedigende en uitdagendere manieren denkbaar om professioneel actief te mogen zijn.

Deze studie IBR is een treffende illustratie van het bovenstaande. Aan de hand van de “echte” praktijk – uitgangspunt voor de opzet waren immers een geheel van meer dan 1.000 vragen die de *helpdesk* van het Instituut van Bedrijfsrevisoren over een periode van een viertal jaren ontving – hebben de auteurs van de studie een samenhangend overzicht opgebouwd, dat ze keurig in een context hebben geplaatst. Desalniettemin hebben ze er zorg voor gedragen dat de concrete vragen ook nog kunnen worden teruggevonden: deze zullen nu eenmaal vaak het uitgangspunt blijven van de gebruiker van de studie.

Wie deze studie, die voornamelijk praktisch wil zijn, doorloopt, zullen volgende zaken onmiddellijk opvallen:

- Veel van de gestelde vragen viseren basisprincipes van zowel juridische als economische aard. Het siert de auteurs van de studie dat ze op deze cruciale basisvragen – die op het eerste gezicht als al te eenvoudig en veel gesteld en beantwoord zouden kunnen worden afgedaan – met de nodige aandacht telkens opnieuw beantwoorden. Terecht, want een correcte analyse van de basisbegrippen bepaalt de stevigheid van al wat op de genoemde begrippen verder wordt gebouwd.
- De zeer sterke verwevenheid van het economische en het juridische, die er toe leidt dat de ene beroepsbeoefenaar moeilijk een advies kan uitbrengen die voor de andere beroepsbeoefenaar neutraal zal zijn. Zowel de wetgever als de beroepsbeoefenaars dienen zich hiervan bewust te zijn; en ook in de vorming moet hieraan door iedereen aandacht worden besteed.
- De vragen zijn vaak heel concreet, maar blijven niettemin pertinent. Weliswaar mag de lezer ervan uitgaan dat ook de auteurs een belangrijke input hebben gehad bij een juiste formulering en thematische rangschikking

van de “echte” vragen. Aan de andere kant mogen de wetgever en de beroepsbeoefenaar niet uit het oog verliezen dat regels moeten worden gemaakt om een waaier aan praktische toepassingsgevallen op een coherente manier te benaderen. De werkelijkheid overstijgt veelal de gevallen waaraan de wetgever had gedacht.

Ten slotte dient men zich te verheugen dat een beroepsvereniging van de omvang en het belang als het IBR de binnen haar schoot vergaarde kennis en ervaring systematiseert en onderbouwt om haar vervolgens met de buitenwereld te delen op een eenvoudige en begrijpelijke wijze. Deze studie ligt in lijn met de traditie van het huis, dat daarvoor aangemoedigd moet worden. Het is een goede traditie, waar wij allen veel van kunnen leren.

VI

WOORD VOORAF

Prof. Dr. M. WYCKAERT

Inleiding

In 2005 heeft de in de schoot van het Instituut der Bedrijfsrevisoren opgerichte *helpdesk* haar vierde werkjaar beëindigd. Sinds haar oprichting medio 2001 heeft de *helpdesk* meer dan 1.000 vragen ontvangen, waarvan meer dan 600 vanwege bedrijfsrevisoren.

De gestelde vragen zijn zeer divers. Niettemin kunnen ze hoofdzakelijk in de volgende categorieën worden ingedeeld:

- mandaat van de commissaris;
- inbreng in natura en quasi-inbreng;
- ontbinding en vereffening;
- fusie en splitsing;
- deontologie van de bedrijfsrevisor;
- onafhankelijkheid van de commissaris.

De meest gestelde vragen hebben betrekking op de uitoefening van het mandaat van de commissaris in een vennootschap. Een bundeling van de gestelde vragen en desbetreffende antwoorden omtrent het commissarismandaat leidde in 2004 tot de publicatie van het boek “De vennootschap en haar commissaris. Praktische toepassingsgevallen”, dat naar de leden werd verstuurd en tevens beschikbaar is op de website van het IBR.

Aangezien de vragen omtrent inbreng in natura en quasi-inbreng de tweede categorie van het vaakst gestelde vragen vormt, werd in de loop van 2004 begonnen aan voorliggende bundeling van de meest voorkomende vragen. Deze bundeling gaf aanleiding tot dit boek dat is ingedeeld in zes delen.

Het eerste deel behandelt de *algemene basisprincipes*. Hieronder wordt een situering van de begrippen inbreng in natura, quasi-inbreng, nominale waarde en fractiewaarde bij kapitaalverhoging, uitgiftepremie en waardering gegeven. Er wordt eveneens verwezen naar de principes en controlewerkzaamheden van de bedrijfsrevisor zoals opgenomen in de Normen inzake controle van inbreng en quasi-inbreng.

Het tweede deel geeft een beschrijving van enkele eenvoudige *waarderingsproblemen* – onder meer de waardering van een schuld van een vennootschap, van cliënteel of goodwill, immateriële en materiële vaste activa – en van specifieke waarderingsproblemen zoals bijvoorbeeld de inbreng in natura van goederen bezwaard met zekerheden of van een goed bezwaard met een zakelijk recht of met niet gewaarborgde schulden.

Het derde deel beoogt de *toepassing van het Wetboek van vennootschappen* in het kader van de procedures van inbreng in natura en quasi-inbreng. De auteurs snijden hier de samenloop van de procedures in verband met het belangenconflict aan, deze van inbreng in natura of quasi-inbreng en de inbreng

in natura van een algemeenheid van goederen alsook de toepassing van het continuïteitsprincipe.

In het vierde deel worden de *burgerrechtelijke aspecten bij een inbreng* behandeld. Inbreng in natura in de context van het huwelijksvermogensrecht, inbreng onder opschortende voorwaarde en de inbreng van een goed in onverdeeldheid zijn maar enkele van de besproken onderwerpen.

Het vijfde deel behandelt de *uitgifte van aandelen als vergoeding van een inbreng*. Hier komen de mogelijkheid van een inbreng in natura zonder uitgifte van aandelen, de inbreng in natura door middel van een gemengde vergoeding en de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde aan bod.

Ten slotte worden in het zesde deel enkele thema's die betrekking hebben op de *verslaggeving* uitgediept. Het gaat bijvoorbeeld over de geldigheidsduur en de openbaarmaking van het controleverslag.

De vragen en antwoorden werden geïnventariseerd en gestructureerd door de heren Michel VANDER LINDEN, erebedrijfsrevisor, Erwin VANDERSTAPPEN, juridisch adviseur bij het IBR en verantwoordelijk voor de coördinatie van de activiteiten van de *helpdesk*, en Bruno DE KLERCK, directeur vaktechniek van het IBR. De basisprincipes, de waardebeoordeling en de fiscale aspecten werden vervolledigd door de heer Gislenus BATS, bedrijfsrevisor.

Het is mogelijk dat bepaalde teksten deels dubbel gebruik uitmaken met andere teksten ten gevolge van het feit dat bepaalde vragen en antwoorden van de *helpdesk* eveneens overlappend zijn.

De vragen zijn door de vraagstellers kort en direct geformuleerd en er werd voor geopteerd deze praktisch, zonder veel academische overwegingen, en *ad rem* te beantwoorden.

De materie werd bijgehouden tot 1 februari 2006.

In naam van de Raad wens ik deze personen te bedanken voor het vrijmaken van hun tijd en de bereidheid om hun kennis met ons te delen.

André KILESSE
Voorzitter IBR

Februari 2006

N.B.: de auteurs bedanken de confraters L. DE PUYSELEYR en A. KILESSE voor hun bereidwilligheid om de eerste versie van de drukproef te herlezen.

INHOUDSTAFEL

	Folio	nrs.
Woord vooraf	V	
Inleiding	VII	
Inhoudstafel	IX	
Deel 1 Basisprincipes		
1. Begrippen “inbreng in natura”, “quasi-inbreng”, “nominale waarde/fractiewaarde bij kapitaalverhoging” en “uitgiftepremie”	3	1-26
1.1. Inbreng in natura	3	1-8
1.2. Quasi-inbreng	6	9-16
1.2.1. Begrip	6	9-15
1.2.2. Voorwaarden	7	16
1.3. Nominale waarde/fractiewaarde bij kapitaalverhoging	9	17-21
1.4. Uitgiftepremie	9	22-26
1.4.1. Begrip	9	22-23
1.4.2. De berekening van de uitgiftepremie in geval van aandelen met vermelding van een nominale waarde of aandelen zonder een nominale waarde	10	24-26
2. Begrip “waardering”	12	27-63
2.1. Bedrijfseconomische waardering	12	27-31
2.2. Het waardebegrip in zijn fiscale context	16	32-43
2.2.1. Wetboek der Registratierechten	17	33
2.2.2. Wetboek der Successierechten	17	34-35
2.2.3. Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992	17	36-40
2.2.4. Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde	18	41-43

IX

INHOUDSTAFEL

2.3.	Waardering van de inbreng in natura van afzonderlijke immateriële en materiële vaste activabestanddelen	19	44-47
2.4.	Waardering van de inbreng in natura van een algemeenheid van goederen	20	48-63
3.	Normen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren	23	64-72
3.1.	Principes	23	64-68
3.1.1.	Toepassingsgebied van de normen	23	64
3.1.2.	Verrichtingen verwezenlijkt met het oog op een regularisatie	23	65
3.1.3.	Wie is gehouden tot het verrichten van de controle?	23	66
3.1.4.	Doel van de tussenkomst van de bedrijfsrevisor	23	67
3.1.5.	Fraude en onwettige handelingen	24	68
3.2.	Controlewerkzaamheden	24	69-72
3.2.1.	Identificatie van de verrichting	24	69
3.2.2.	Beschrijving van de activa- en passivabestanddelen	24	70-71
3.2.3.	Opdracht van de bedrijfsrevisor	25	72

Deel 2 Waardebepaling

1.	Waardebepaling: basisprincipes	29	73-136
1.1.	Waardering van een vordering op een vennootschap	29	73-81
1.1.1.	Toepasselijke wetgeving	29	
1.1.2.	Kan een vordering op een vennootschap in schijven in natura worden ingebracht?	29	73-75
1.1.3.	Hoe wordt de waarde bepaald van een vordering op een vennootschap in vreemde valuta die in natura wordt ingebracht?	30	76-77
1.1.4.	Kan een “voorwaardelijke vordering” op een vennootschap worden ingebracht?	30	78-81
1.2.	Waardering van een vordering in lopende rekening	32	82
1.2.1.	Toepasselijke wetgeving	32	
1.2.2.	Moet een lopende rekening worden gecompenseerd vooraleer ze wordt ingebracht?	32	82

1.3.	Waardering van de cliënteel of goodwill bij inbreng in natura in een vennootschap	32	83-103
1.3.1.	Toepasselijke wetgeving	32	
1.3.2.	Is het fiscaal plafond zoals bepaald in het artikel 171 van het W.I.B. 92 een referentiecriterium voor de waardering van de goodwill?	33	83-84
1.3.3.	Mag de goodwill forfaitair worden gewaardeerd?	33	85
1.3.4.	Moet de cliënteel afzonderlijk worden gewaardeerd bij de inbreng in natura van een algemeenheid van goederen?	34	86-87
1.3.5.	Welke vrije beroepen zijn onderworpen aan wettelijke bepalingen voor de overdracht van hun activiteiten, inclusief de goodwill?	35	88-94
1.3.6.	Wat indien een notariskantoor of een apotheek reeds de vorm heeft aangenomen van een vennootschap?	39	95-96
1.3.7.	Welke boekhoudkundige en financiële aandachtspunten zijn verbonden aan de aanschaffing van immateriële vaste activa verworven mits een variabele vergoeding?	39	97-101
1.3.8.	Wat zijn de fiscale aandachtspunten met betrekking tot de overdracht van goodwill tegen een variabele vergoeding?	41	102-103
1.4.	Inbreng in natura van immateriële vaste activa andere dan cliënteel of goodwill	44	104-108
1.4.1.	Toepasselijke wetgeving	44	
1.4.2.	Kan software in natura worden ingebracht? Indien ja, aan welke waarde?	44	104-105
1.4.3.	Kan een persoonlijk ontwikkelde know-how in natura worden ingebracht?	45	106
1.4.4.	Mogen toekomstige auteursrechten in natura worden ingebracht en vergoed met kapitaalaandelen?	45	107-108
1.5.	Inbreng van materiële vaste activa	46	109-115
1.5.1.	Toepasselijke wetgeving	46	
1.5.2.	Mogen verbouwwerken afzonderlijk van het gebouw worden ingebracht door de eigenaar van het gebouw?	47	109

1.5.3.	Kan een huurder de door hem op het gehuurde goed uitgevoerde inrichtingswerken inbrengen of overdragen?	47	110-112
1.5.4.	Is er herziening van de B.T.W.-aftrek van inrichtings- en/of verbouwingswerken aan een bedrijfsgebouw n.a.v. de overdracht van een algemeenschap van goederen of van een bedrijfsafdeling?	48	113-114
1.5.5.	Geeft de inbreng van de naakte eigendom van een onroerend goed aanleiding tot een herziening van de B.T.W.-aftrek?	48	115
1.6.	Inbreng in natura van zakelijke rechten	49	116-129
1.6.1.	Toepasselijke wetgeving	49	
1.6.2.	Kan een recht van erfpacht in natura worden ingebracht? Zo ja, aan welke waarde?	49	116-117
1.6.3.	Kan een recht van opstal in natura worden ingebracht? Zo ja, aan welke waarde?	50	118
1.6.4.	Kan het tijdelijk vruchtgebruik op een onroerend goed in natura worden ingebracht? Zo ja, aan welke waarde?	50	119-120
1.6.5.	Kunnen de door het Wetboek der Registratierechten voorziene waarderingsregels de bedrijfseconomische waarde van een tijdelijk vruchtgebruik weergeven?	51	121-124
1.6.6.	Kunnen de naakte eigendom én het tijdelijk vruchtgebruik op hetzelfde onroerend goed samen in natura worden ingebracht?	53	125-126
1.6.7.	Aan welke waarde kan een tijdelijk vruchtgebruik op aandelen in natura worden ingebracht?	53	127-129
1.7.	Inbreng in natura van grondstoffen, handelsgoederen en afgewerkte producten	54	130-134
1.7.1.	Toepasselijke wetgeving	54	
1.7.2.	Hoe worden grondstoffen gewaardeerd in het kader van een inbreng?	54	130
1.7.3.	Hoe worden handelsgoederen gewaardeerd in het kader van een inbreng?	55	131
1.7.4.	Hoe worden afgewerkte producten gewaardeerd in het kader van een inbreng?	55	132
1.7.5.	Kan men een inbreng realiseren van een termijnovereenkomst m.b.t. goederen? Indien ja, aan welke waarde?	56	133-134

1.8.	Inbreng in natura van geldbeleggingen en liquide middelen	57	135-136
1.8.1.	Toepasselijke wetgeving	57	
1.8.2.	Volgens welke methode worden effecten gewaardeerd die het voorwerp uitmaken van een inbreng?	57	135
1.8.3.	Is een inbreng van een vreemde valutarekening een inbreng in natura?	57	136
2.	Waardering: specifieke vragen	59	137-168
2.1.	Inbreng in natura van onroerende goederen bezwaard met een hypotheek	59	137-147
2.1.1.	Toepasselijke wetgeving	59	
2.1.2.	Kunnen goederen bezwaard met een hypotheek, in natura worden ingebracht of overgedragen zonder de toestemming van de hypothecaire schuldeiser?	59	137-139
2.1.3.	Welke waarde moet worden toegekend aan goederen bezwaard met zekerheden die in natura worden ingebracht?	59	140-147
2.2.	Inbreng in natura van een goed bezwaard met een zakelijk recht	62	148
2.2.1.	Toepasselijke wetgeving	62	
2.2.2.	Kan een onroerend goed, bezwaard met een zakelijk recht, in natura worden ingebracht? Zo ja, hoe wordt het dan gewaardeerd? (inbreng van een naakte eigendom)	62	148
2.3.	Inbreng in natura van een goed bezwaard met niet gewaarborgde schulden	62	149-150
2.3.1.	Toepasselijke wetgeving	62	
2.3.2.	Een goed bezwaard met een schuld waarop noch waarborgen, noch voorrechten wegen: moet daar rekening mee worden gehouden wanneer dat goed het voorwerp uitmaakt van een inbreng in natura?	63	149-150
2.4.	Goederen in verhuring of in leasing gegeven	63	151-154
2.4.1.	Toepasselijke wetgeving	63	
2.4.2.	Een onroerend goed is verhuurd en de huurder heeft een voorkooprecht. Mag dat		

	goed door inbreng in natura worden overgedragen?	63	151-152
2.4.3.	Kan de leasinggever het in leasing gegeven goed in natura inbrengen in een vennootschap?	64	153-154
2.5.	Goederen in huur of leasing genomen	65	155-159
2.5.1.	Toepasselijke wetgeving	65	
2.5.2.	Kan een goed in leasing of in huur genomen door de leasingnemer of de huurder in natura worden ingebracht?	65	155
2.5.3.	Kan een huurrecht op een toekomstig goed in natura worden ingebracht?	65	156
2.5.4.	Is de overname van lopende leasingcontracten, ter gelegenheid van de overgang van een eenmanszaak naar een vennootschap, een verkrijging in het gewone bedrijf in het kader van een quasi-inbreng?	66	157-159
2.6.	Rechten om een gebouw op te richten	67	160-161
2.6.1.	Toepasselijke wetgeving	67	
2.6.2.	Kunnen rechten om een gebouw op te richten in natura worden ingebracht?	67	160
2.6.3.	Kan een bouwvergunning afzonderlijk in natura worden ingebracht?	67	161
2.7.	Inbreng in natura van een goed waarop beslag is gelegd	68	162
2.7.1.	Toepasselijke wetgeving	68	
2.7.2.	Is het mogelijk een onroerend goed in natura in te brengen dat het voorwerp uitmaakt van een bewarend, zelfs van een uitvoerend beslag?	68	162
2.8.	Inbreng in natura en vennootschappen in moeilijkheden	69	163-166
2.8.1.	Toepasselijke wetgeving	69	
2.8.2.	Inbreng in natura van een vordering op een vennootschap met een negatief eigen vermogen: hoe de vordering waarderen?	69	163-164
2.8.3.	Inbreng in natura van een vordering op een derde vennootschap in moeilijkheden: hoe de vordering waarderen?	70	165-166

2.9.	Inbreng in natura in twee fasen	71	167-168
2.9.1.	Toepasselijke wetgeving	71	
2.9.2.	Kan de inbreng in natura van een moeilijk te waarderen goed worden vergoed op basis van een eerste voorlopige schatting en van een latere definitieve waardering?	71	167-168

Deel 3 Aspecten van vennootschapsrecht

1.	Samenloop van de procedures i.v.m. belangenconflict en deze van inbreng of quasi-inbreng	75	169-175
1.1.	Toepasselijke wetgeving	75	
1.2.	Inleiding	75	169-171
1.2.1.	Quasi-inbreng	75	170
1.2.2.	Belangenconflict	75	171
1.3.	Is er gelijktijdige toepassing van de procedures i.v.m. belangenconflict en die van quasi-inbreng voor een lid van de raad van bestuur of van een college van zaakvoerders?	76	172
1.4.	Is er toepassing van de procedure i.v.m. belangenconflict in geval van kapitaalverhoging door inbreng in natura in het kader van het “toegestaan kapitaal”?	76	173
1.5.	Is er gelijktijdige toepassing van de procedures i.v.m. belangenconflict en die van quasi-inbreng in het kader van een overdracht verricht door een zaakvoerder van een BVBA die één of meerdere vennoten telt?	77	174
1.6.	Is er gelijktijdige toepassing van de procedures i.v.m. belangenconflict en die van quasi-inbreng in het kader van een overdracht verricht door een zaakvoerder van een BVBA die er de enige vennoot van is?	77	175
2.	Inbreng van een algemeenheid van goederen en het continuïteitsprincipe	78	176-179
2.1.	Toepasselijke wetgeving	78	

2.2.	Is de inbreng van een algemeenheid van goederen onderworpen aan het continuïteitsprincipe in de waarderingen?	78	176-177
2.3.	Is het continuïteitsprincipe van toepassing op de inbreng in natura van een eenmanszaak of van de activiteit van een vrij beroep?	78	178
2.4.	Is het continuïteitsprincipe van toepassing op een quasi-inbreng?	79	179
3.	Inbreng in natura in een vennootschap in vereffening of failliet verklaard	80	180-182
3.1.	Toepasselijke wetgeving	80	
3.2.	Is de curator van een failliet verklaarde vennootschap onderworpen aan de procedure van quasi-inbreng?	80	180
3.3.	Kan een vennootschap in vereffening een inbreng van haar algemeenheid van goederen doen in een bestaande vennootschap?	80	181-182
4.	Meldingen door de bedrijfsrevisor te voorzien bij het omzeilen door het bestuursorgaan van de wettelijke procedures	82	183-186
4.1.	Toepasselijke wetgeving	82	
4.2.	Bij het ontvangen van een bijzondere controleopdracht stelt de bedrijfsrevisor een overtreding vast in het kader van een vroegere verrichting van quasi-inbreng, begaan door het bestuursorgaan. Moet hij dat melden in zijn controleverslag?	82	183-184
4.3.	Bij het uitvoeren van een bijzondere controleopdracht stelt de commissaris vast dat het bestuursorgaan de wettelijke voorschriften i.v.m. quasi-inbreng niet is nagekomen. Moet hij dat melden in zijn controleverslag?	83	185-186
5.	Beperking van het toepassingsgebied van de procedures inzake inbreng in natura en quasi-inbreng	84	187-188
5.1.	Toepasselijke wetgeving	84	

5.2. Zijn vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid onderworpen aan de procedures voorzien door het Wetboek van vennootschappen voor inbreng in natura en quasi-inbreng?	84	187
5.3. Is de verkrijging van een genotsrecht onderworpen aan de procedure van quasi-inbreng?	84	188

Deel 4 Burgerrechtelijke aspecten

1. Inbreng in natura, quasi-inbreng en huwelijksvermogensrecht	89	189-206
1.1. Toepasselijke wetgeving	89	
1.2. Kan een echtgenoot, gehuwd onder het stelsel van scheiding van goederen, vrij een goed in natura inbrengen in een vennootschap? Aan wie behoren de als vergoeding ontvangen aandelen toe?	89	189-191
1.2.1. Inbreng in natura door één van de echtgenoten in een vennootschap	89	189-190
1.2.2. Inbreng door de beide echtgenoten in dezelfde vennootschap	89	191
1.3. Kan een echtgenoot, gehuwd onder het stelsel van gemeenschap van goederen, vrij een goed in natura inbrengen in een vennootschap? Aan wie behoren de als vergoeding ontvangen aandelen toe?	90	192-197
1.3.1. Inbreng in natura van een gemeenschappelijk goed	90	192-196
1.3.2. Inbreng in natura van een eigen goed door één van de echtgenoten	91	197
1.4. Kan de ene echtgenoot een quasi-inbreng realiseren in de vennootschap van de andere echtgenoot?	92	198-201
1.5. Kan een echtgenoot de inbreng verrichten van de gezinswoning of het huisraad ervan?	93	202-206
2. Quasi-inbreng door een niet-eigenaar	95	207-210
2.1. Toepasselijke wetgeving	95	
2.2. Kan een niet-eigenaar een quasi-inbreng verrichten?	95	207-210

3. Inbreng in natura door vennoten in een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid of met onvolkomen rechtspersoonlijkheid	96	211-215
3.1. Toepasselijke wetgeving	96	
3.2. Zijn de wettelijke formaliteiten inzake inbreng in natura en quasi-inbreng ook van toepassing in geval van inbreng in een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid?	96	211
3.3. Zijn de wettelijke formaliteiten inzake inbreng in natura en quasi-inbreng ook van toepassing in geval van inbreng in een vennootschap met onvolkomen rechtspersoonlijkheid?	97	212-215
4. Inbreng onder opschortende voorwaarde	98	216-226
4.1. Toepasselijke wetgeving	98	
4.2. Is een voorschot op een verrichting, uitgevoerd in naam van een vennootschap in oprichting, een inbreng in geld dan wel een inbreng in natura?	98	216-218
4.3. Is het mogelijk een vordering, die ontstaat door het overschrijven van een voorschot op de aankoop van een onroerend goed, in te brengen in een vennootschap in oprichting onder de opschortende voorwaarde dat de vordering door de vennootschap zou worden overgenomen?	99	219-222
4.4. Kan een inbreng in natura worden gedaan onder de opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een bodemattest of andere vergunningen?	100	223-226
5. Inbreng in natura van een goed in onverdeeldheid	101	227-229
5.1. Toepasselijke wetgeving	101	
5.2. Kan een goed dat in mede-eigendom is in een vennootschap worden ingebracht?	101	227-229
6. Inbreng in natura door minderjarigen	102	230-233
6.1. Toepasselijke wetgeving	102	
6.2. Kan er voor rekening van een minderjarige een inbreng in natura worden verricht?	102	230-233

7. Inbreng in natura en sterkmaking	103	234-237
7.1. Toepasselijke wetgeving	103	
7.2. Kan de sterkmaker voor rekening van zijn opdrachtgever een inbreng in natura verrichten?	103	234-236
7.3. Kan de sterkmaker voor rekening van zijn opdrachtgever een inbreng in natura in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid verrichten?	104	237
8. Inbreng in natura in een vzw of een stichting	105	238-245
8.1. Toepasselijke wetgeving	105	
8.2. Is een inbreng in natura in een vzw mogelijk? Zo ja, gelden hiervoor toepasselijke wettelijke bepalingen?	105	238-244
8.2.1. Grote vzw's	106	241-243
8.2.2. Kleine vzw's	106	244
8.3. Is een inbreng in natura in een stichting mogelijk? Zo ja, gelden hiervoor toepasselijke wettelijke bepalingen?	107	245

Deel 5 De vergoeding van de inbreng

1. Inbreng in natura zonder uitgifte van aandelen	111	246-248
1.1. Toepasselijke wetgeving	111	
1.2. Is het mogelijk om het kapitaal van een vennootschap te verhogen door een inbreng in natura zonder de toekenning van nieuwe aandelen?	111	246-248
2. Aantal uit te geven aandelen bij inbreng in natura in een vennootschap met een negatief eigen vermogen	111	249-264
2.1. Toepasselijke wetgeving	113	
2.2. Worden de bestaande aandeelhouders bevoordeeld in geval van een kapitaalverhoging door een inbreng in natura in een vennootschap met een negatief eigen vermogen?	113	249-259

2.2.1. Kapitaalverhoging door bestaande aandeelhouders (proportioneel met het bestaande aandelenbezit)	113	250-252
2.2.2. Kapitaalverhoging door bestaande aandeelhouders (op niet proportionele basis)	114	253-257
2.2.3. Kapitaalverhoging door bestaande aandeelhouders (op niet proportionele basis) en door derden (nieuwe aandeelhouders)	114	258-259
2.3. Hoe dient de inbreng in natura van een vordering te worden vergoed in de hypothese dat de inbrenggenietende vennootschap belangrijke verliezen heeft geleden of zelfs een negatief eigen vermogen heeft?	114	260-264
2.3.1. Met welk bedrag wordt het kapitaal verhoogd?	115	261
2.3.2. Welke vergoeding ontvangt de inbrenger?	115	262-263
2.3.3. Wat is de taak van de bedrijfsrevisor?	115	264
3. Inbreng in natura met een gemengde vergoeding: deels in aandelen en deels anderszins	117	265-270
3.1. Toepasselijke wetgeving	117	
3.2. Is een inbreng in natura tegen een gemengde vergoeding mogelijk?	117	265
3.3. Zijn de bepalingen inzake belangenconflicten en de overname van verbintenissen van toepassing in het geval van de oprichting van een vennootschap door inbreng in natura en door quasi-inbreng?	117	266-270
4. Uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde	119	271-280
4.1. Toepasselijke wetgeving	119	
4.2. Kan het kapitaal van een verlieslijdende naamloze vennootschap vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde?	119	271-272
4.3. Kan het kapitaal van een naamloze vennootschap, waarvan de aandelen een nominale waarde hebben, worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde?	120	273

4.4.	Kan het kapitaal van een naamloze vennootschap vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde in andere omstandigheden dan de aanwezigheid van verliezen op de balans?	120	274-276
4.5.	Kan de raad van bestuur van een naamloze vennootschap in het kader van het toegestaan kapitaal beslissen tot de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde?	121	277
4.6.	Kan de procedure inzake de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde worden toegepast in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid?	121	278-279
4.7.	Kan het kapitaal van een naamloze vennootschap vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde, ook al bestaat er een groot verschil tussen de kapitaalvertegenwoordigende waarde van de bestaande aandelen en de inbrengwaarde van de nieuwe aandelen?	122	280
5.	Kapitaalverhoging in een vennootschap met reserves en/of overgedragen winsten op de balans	123	281-286
5.1.	Toepasselijke wetgeving	123	
5.2.	Is er in het Wetboek van vennootschappen een specifieke procedure voorgeschreven in het geval van een kapitaalverhoging door de inbreng in natura in een vennootschap met bestaande reserves en/of overgedragen winsten op de balans?	123	281-286
6.	Aandelenverdeling en gelijkheid tussen aandeelhouders	125	287-289
6.1.	Toepasselijke wetgeving	125	
6.2.	Is het mogelijk dat in het kader van een kapitaalverhoging door een inbreng van een bedrijfstak er meer aandelen zouden worden toegekend dan een aantal aandelen die overeenkomen met de nettoboekwaarde van de ingebrachte bedrijfstak?	125	287-289

7. Volstorting van het kapitaal door een rekening-courant: inbreng of wettelijke compensatie?	126	290-293
7.1. Toepasselijke wetgeving	126	
7.2. Een aandeelhouder heeft een in rekening-courant gematerialiseerde vordering op een vennootschap. Het kapitaal van de vennootschap is niet volledig volgestort. Het bestuursorgaan doet een oproep om te volstorten. De aandeelhouder wenst een gedeelte of het geheel van zijn rekening-courant te gebruiken om te voldoen aan zijn volstortingsplicht. Vormt deze werkwijze een inbreuk op het Wetboek van vennootschappen (omzeilen van de procedure van een inbreng in natura)?	126	290-293
8. Uitgifteprijs van de in vergoeding uitgekeerde aandelen indien het kapitaal niet volledig volgestort is	128	294
8.1. Toepasselijke wetgeving	128	
8.2. Hoe dient de uitgifteprijs van de aandelen te worden berekend in het kader van een kapitaalverhoging door een inbreng in natura in een naamloze vennootschap waarvan het kapitaal niet volledig volgestort is?	128	294
9. Volstorting van aandelen waarop is ingeschreven zowel door een inbreng in geld als door een inbreng in natura	129	295-296
9.1. Toepasselijke wetgeving	129	
9.2. Is het mogelijk dat in het kader van de oprichting van een BVBA door een inbreng in natura en in geld slechts een deel van de aandelen volledig wordt volgestort?	129	295
9.3. Is het mogelijk dat in het kader van de oprichting van een NV door een inbreng in natura en in geld slechts een deel van de aandelen volledig wordt volgestort?	129	296

Deel 6 De verslaggeving van de commissaris of de bedrijfsrevisor

1. Geldigheidsduur van het controleverslag	133	297-298
--	-----	---------

1.1.	Toepasselijke wetgeving	133
1.2.	Hoelang blijft een controleverslag over een inbreng in natura geldig?	133 297-298
2.	Regularisatie van een inbreng in natura/quasi-inbreng	135 299-306
2.1.	Toepasselijke wetgeving	135
2.2.	Kan een controleverslag over een inbreng in natura worden opgesteld ter regularisatie, omwille van het niet-naleven van de wettelijke vormvereisten?	135 299
2.3.	Kan het niet-opstellen van een controleverslag van quasi-inbreng achteraf worden geregulariseerd?	136 300-301
2.4.	Moet de commissaris de onregelmatige inbreng in natura of quasi-inbreng vermelden in zijn controleverslag aan de jaarlijkse algemene vergadering?	137 302-303
2.5.	Moet de bedrijfsrevisor een nieuw controleverslag opstellen over een quasi-inbreng wanneer het bestuursorgaan zijn eerste waardering wijzigt?	137 304-306
3.	De uitvoering van de controleopdracht bij inbreng in natura en quasi-inbreng	137 307-308
3.1.	Toepasselijke wetgeving	139
3.2.	Is de commissaris van rechtswege belast met het opstellen van het controleverslag in geval van kapitaalverhoging door inbreng in natura of in geval van quasi-inbreng?	139 307-308
4.	De openbaarmaking van het controleverslag	140 309-314
4.1.	Toepasselijke wetgeving	140
4.2.	Op wie berust de openbaarmakingsverplichting van het controleverslag van de bedrijfsrevisor inzake inbreng in natura en quasi-inbreng?	140 309-311
4.3.	Heeft het gebrek aan bekendmaking van verslagen inzake quasi-inbreng de nietigheid van de verrichting tot gevolg?	141 312-314

5. Geheimhouding van de inlichtingen ontvangen tijdens een controle van inbreng in natura of van quasi-inbreng	143	315-316
5.1. Toepasselijke wetgeving	143	
5.2. Zijn de inlichtingen die hebben geleid tot een controleverslag in het kader van een inbreng in natura of een quasi-inbreng, onderworpen aan het beroepsgeheim?	143	315-316
6. Aantal op te maken verslagen	145	317
6.1. Toepasselijke wetgeving	145	
6.2. Een quasi-inbreng betreft enerzijds voorraden en roerende goederen en anderzijds onroerende goederen. Moeten er twee verslagen worden opgesteld?	145	317

Enkele bibliografische referenties

Bijlagen

DEEL 1

BASISPRINCIPES

1. BEGRIPPEN “INBRENG IN NATURA”, “QUASI-INBRENG”, “NOMINALE WAARDE/FRACTIEWAARDE BIJ KAPITAALVERHOOGING” EN “UITGIFTEPREMIE”

1.1. Inbreng in natura

1. In het Wetboek van vennootschappen is er sprake van inbreng anders dan in geld en deze inbreng wordt inbreng in natura genoemd. Deze inbreng kan de bijdrage zijn van aandeelhouders, zij het onrechtstreeks, zoals bij splitsing of partiële splitsing, of zij het rechtstreeks, zoals bij de oprichting of bij de kapitaalverhoging van vennootschappen.

Onder “inbreng” wordt verstaan de verrichting waarbij de eigendom of het genot van goederen wordt overgedragen aan een vennootschap tegen de toekenning van maatschappelijke rechten (aandelen), zodat die ingebrachte bestanddelen onderhevig zijn aan de maatschappelijke risico's en bijdragen tot het vormen van het resultaat van de vennootschap. Deze goederen kunnen zowel immateriële, materiële en/of financiële vaste activa als vlottende activa zijn.

De “inbreng in natura” is de inbreng anders dan in geld, met uitzondering van te verrichten arbeid, die in aanmerking komt voor de bepaling van de omvang van het kapitaal. Aan de “inbreng in natura” wordt als eis gesteld dat de inbreng naar economische maatstaven waardeerbaar is, met andere woorden dat de waarde naar algemene gangbare opvattingen in geld kan worden uitgedrukt. De “inbreng in natura” kan zowel betrekking hebben op de eigendom van een vermogensbestanddeel als op het genot ervan.

Volgens het Hof van Cassatie houdt de inbreng in dat activa ter beschikking worden gesteld van de vennootschap, ter verwezenlijking van haar doel zodat die, als deel van het maatschappelijk kapitaal, principieel in de vennootschap behoren te blijven om er te participeren in de risico's van de vennootschap en mee tot waarborg van de schuldeisers te strekken ⁽¹⁾.

Is dus geen inbreng een lening of elke rechtshandeling die als een lening kan worden gekwalificeerd: criterium hiervoor is dat de geldschieter in de vennootschap geen risico neemt.

Zo vormt de inbreng in arbeid ook geen geldige wijze van onderschrijven van het kapitaal omdat “arbeid” niet het voorwerp uitmaakt van het handelsverkeer. “Ervaring” en “beroepskenntnis” zijn dat ook niet en zijn derhalve eveneens op zich niet vatbaar voor inbreng ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Cass., 4 januari 1991, *T.R.V.*, 1991, p. 171 met noot M. GHYSELEN, K. GEENS en H. LAGA, “Kroniek vennootschapsrecht 1991”, *T.R.V.*, 1992, p. 524; Cass., 29 maart 2001, *J.L.M.B.*, 2001, nr. 806.

⁽²⁾ Kh. Luik, 20 januari 1967, *J.T.*, 1967, nr. 228.

2. Om het kapitaal voor de vennootschap te vormen moet iedere inbreng *onvoorwaardelijk* zijn toegezegd. Een inbreng onder opschortende voorwaarde is derhalve ongeldig.

Aldus is nietig een inbreng gedaan onder de opschortende voorwaarde van goedkeuring van de overdracht door de hogere overheid of een inbreng gedaan onder de opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een “zuiver” bodemattest (cf. *infra*, nrs. 223-226) ⁽³⁾.

3. De taak van de bedrijfsrevisor bestaat erin een verslag op te maken, *“inzonderheid over de beschrijving van elke inbreng in natura en over de toegepaste methoden van waardering. Het controleverslag van de bedrijfsrevisor moet aangeven of de waarden waartoe deze methoden leiden, ten minste overeenkomen met het aantal en de nominale waarde of, bij gebreke van een nominale waarde, de fractiewaarde van de tegen de inbreng uit te geven aandelen.*

4. *Het controleverslag vermeldt welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt”* (art. 444, tweede en derde lid W. Venn.).

5. De modaliteiten van de inbreng in natura voor de oprichters en voor de tussenkomst van een bedrijfsrevisor zijn omschreven in de artikelen 444, 657, 219, 394 en 395 van het Wetboek van vennootschappen, betreffende de naamloze vennootschap, de commanditaire vennootschap op aandelen, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

6. De oprichters zijn niet verplicht in te gaan op de bemerkingen in het verslag van de bedrijfsrevisor. Luidens het artikel 444, vierde lid van het Wetboek van vennootschappen zijn de oprichters er dan wel toe gehouden in een bijzonder verslag de redenen op te geven waarom hun waardering van de conclusies van de bedrijfsrevisor/commissaris afwijkt.

Afwijkingen zijn verantwoord, als verschillende waarderingmethoden evenwaardig zijn en de bedrijfsrevisor/commissaris een andere methode heeft toegepast dan diegene van de oprichters. Een waardering die de goedkeuring van de bedrijfsrevisor/commissaris niet wegdraagt, kan de aansprakelijkheid van de oprichters met zich meebrengen. In het voorkomend geval zullen de oprichters – en in geval van kapitaalverhoging het bestuursorgaan – gehouden zijn tot vergoeding van de schade die het onmiddellijk en rechtstreeks gevolg is van de kennelijke overwaardering van de inbrengen in natura (art. 229, 4° (BVBA), 405, 3° (CVBA), 456, 3° (NV) W. Venn.). Bij onderwaardering is een toelichting gewenst, want al strekt de onderwaardering derden eerder tot

⁽³⁾ C. DE WULF, “De overdracht van gronden onder een opschortende voorwaarde en andere formules - Bedenkingen bij de interpretatie van artikel 36, § 1 van het Bodemsaneringsdecreet”, *T. Not.* 1996, p. 617, nr. 7).

voordeel, toch kan zij in geval van kapitaalverhoging de nieuwe aandeelhouders benadelen.

Zoals reeds gezegd, wordt luidens het artikel 444, vierde lid van het Wetboek van vennootschappen aan de oprichters de verplichting opgelegd om in een bijzonder verslag de redenen op te geven waarom de inbreng in natura voor de vennootschap van belang is. Bij voorkeur zal het verslag de nadruk leggen op de economische voordelen van de verrichting voor de vennootschap.

Bovendien leggen de oprichters uit waarom zij in voorkomend geval zijn afgeweken van het controleverslag van de bedrijfsrevisor.

7. Zoals het controleverslag wordt het bijzonder verslag ofwel aangehecht aan de oprichtingsakte, ofwel afzonderlijk in het vennootschapsdossier ter griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd.

8. Door een gebrek aan overeenstemmende bepalingen kunnen de vennootschap onder firma, de gewone commanditaire vennootschap en de coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid eveneens een inbreng in natura doorvoeren, evenwel zonder de tussenkomst van de commissaris (bij kapitaalverhoging) of, indien er geen commissaris is, zonder de tussenkomst van een bedrijfsrevisor (bij oprichting of kapitaalverhoging).

Daarbij geldt uiteraard de aansprakelijkheid van de oprichters of van het bestuursorgaan ten opzichte van de oude aandeelhouders voor de getrouwheid inzake de waardering van de inbreng in natura en inzake de vergoeding, zonder de verplichting tot certificering door een onafhankelijke deskundige.

Referenties:

- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng: vennootschapsrechtelijke, bedrijfseconomische, fiscale en boekhoudkundige analyse*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 23-28.
- K. GEENS, "Wat is vatbaar voor inbreng in vennootschap? Een juridische analyse", B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 7-36.
- K. GEENS, "Quels biens peuvent être apportés en société? Une analyse juridique", C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 7-35.
- A. KILELSE, "Les apports et les quasi-apports", in B. TILLEMAN, A. BENOIT-MOURY, O. CAPRASSE en N. THIRION (ed.), *De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen – La constitution de sociétés et la phase de démarrage d'entreprises*, Brugge, die Keure, 2003, p. 226, nr. 4.
- L. MARCELIS, "Les apports en nature en sociétés", *C & FP*, 1996, p. 35-36, nr. 4.
- H. VAN IMPE en F. DRIEGHE, "Het maatschappelijk nut van de revisorale rapportering bij inbrengen in natura", in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 552-553.
- P. VAN OVERBEKE, "Vennootschapsrechtelijke aspecten van de inbreng van de handelszaak in vennootschap – Gemeenrechtelijk regime", in H. COUSY,

B. TILLEMEN en A. BENOIT-MOURY (ed.), *De handelszaak – Le fonds de commerce*, Brugge, die Keure, 2001, p. 408-410, nrs. 684-692.

- H. VAN PASSEL, “Technische aspecten van de controle bij een inbreng in natura”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 42-44.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 274-288, nrs. 377-400.

1.2. Quasi-inbreng

1.2.1. Begrip

9. Om de tussenkomst van de bedrijfsrevisor te weren, werd vroeger soms een beroep gedaan op de volgende techniek. Onmiddellijk ná de oprichting van de vennootschap die met behulp van een minimum aan kapitaal tot stand komt, verkoopt een vennoot/aandeelhouder of zaakvoerder/bestuurder zijn eigen handelszaak aan de opgerichte vennootschap. De prijs voor de verkrijging vereffent de vennootschap niet en de schuld wordt in de lopende rekening op de passiefzijde geboekt van de balans van de opgerichte vennootschap. Daar de lopende rekening een vordering uitmaakt voor de vennoot/aandeelhouder (of de zaakvoerder/bestuurder) die de handelszaak heeft verkocht, participeert die niet in het kapitaal van de vennootschap.

10. Om misbruiken tegen te gaan waartoe een dergelijke overdracht aanleiding kon geven, nl. door een eventuele overwaardering van het overgedragen actief, heeft de wet van 5 december 1984 de verkrijging door de vennootschap van die vermogensbestanddelen aan de controlebepalingen onderworpen die gelden bij inbreng in natura. Vandaar de term “quasi-inbreng”.

11. Indien een naamloze vennootschap, een commanditaire vennootschap op aandelen, een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid *binnen de twee jaar na de oprichting* vermogensbestanddelen, zoals goederen of een handelsfonds, wenst te verkrijgen van *een oprichter, een bestuurder, een zaakvoerder of een aandeelhouder* tegen vergoeding van ten minste een tiende gedeelte van het geplaatste kapitaal, dient een verslag te worden opgemaakt door de commissaris van de vennootschap. Bij ontstentenis van een commissaris, wordt een verslag opgesteld door een bedrijfsrevisor, aangesteld door de zaakvoerder of de raad van bestuur (art. 445 W. Venn.).

Deze verplichting geldt alleen als de *vergoeding voor de quasi-inbreng (aankoop) ten minste gelijk is aan een tiende van het geplaatste kapitaal*. Ter zake dient te worden onderlijnd dat wordt verwezen naar het bedrag van het “geplaatste kapitaal” en dus niet naar het bedrag van het gestorte gedeelte van het kapitaal.

12. De quasi-inbreng wordt slechts effectief na de goedkeuring van de quasi-inbreng door de algemene vergadering. Het bijzonder verslag, opgesteld door

het bestuursorgaan, en het verslag van de bedrijfsrevisor dienen volledig (niet bij uittreksel) te worden neergelegd in het vennootschapsdossier.

13. Volledigheidshalve is het nuttig om op te merken dat de bepalingen eveneens gelden indien een derde optreedt in naam van een bestuurder, zaakvoerder, vennoot of aandeelhouder, van wie een vermogensbestanddeel wordt verkregen.

14. Het bestuursorgaan is aansprakelijk voor de eventuele schade als gevolg van een overwaardering.

15. De bepalingen inzake quasi-inbreng gelden niet voor:

- aankopen die tot de gewone bedrijvigheid behoren en onder de gewone voorwaarden plaatsvinden;
- aankopen ter beurze;
- aankopen bij gerechtelijke verkoop.

1.2.2. Voorwaarden

16. Voor “quasi-inbreng” moeten de volgende vijf voorwaarden cumulatief aanwezig zijn:

1. De vermogensbestanddelen moeten zijn verkregen d.m.v. aankoop, ruil, rechtstreeks of d.m.v. overneming van een verbintenis ten name van de vennootschap in oprichting.

Zijn alleen aan de controle onderworpen de goederen vatbaar voor overdracht, d.w.z. goederen die naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd. Andere goederen die naar aanleiding van de oprichting worden verkregen waarvoor winstbewijzen worden uitgekeerd, vallen niet onder de verplichting van een controle door een revisor. De verkrijging door middel van een quasi-inbreng van waardeerbare activa kan om die reden ook op genotsrechten slaan ⁽⁴⁾.

2. De overdracht moet onder bezwarende titel geschieden.

De vergoeding kan door de vennootschap in geld worden betaald, maar dat is niet noodzakelijk. De tegenprestatie kan ook de vorm aannemen van een vordering op de vennootschap of van de overname door de vennootschap van een schuld van de overdrager ⁽⁵⁾.

3. De tegenprestatie moet ten minste een waarde vertegenwoordigen gelijk aan één tiende van het geplaatste kapitaal.

⁽⁴⁾ IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 78-79.

⁽⁵⁾ IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 162-163.

4. De vermogensbestanddelen moeten toebehoren, hetzij aan een oprichter, aan een aandeelhouder of aan een bestuurder of zaakvoerder.

Onder de toepassing van een controle door een bedrijfsrevisor valt niet alleen de overdracht gedaan door oprichters, aandeelhouders, bestuurders of zaakvoerders maar ook door stromannen of tussenpersonen. De echtgenoot en de kinderen van de oprichter, respectievelijk van de aandeelhouder of bestuurder/zaakvoerder, die niet voor eigen rekening handelen, worden ook als tussenpersoon beschouwd, voor zover ze optreden in naam en voor rekening van de oprichter, respectievelijk van de aandeelhouder of bestuurder/zaakvoerder.

Het Wetboek van vennootschappen bepaalt dat de verkrijging ten behoeve van een vennootschap in oprichting, ook een verkrijging is in de zin van artikel 60 van het Wetboek van vennootschappen. Dit betekent dat in de hypothese dat de vennootschap activa heeft verkregen door overneming van een verbintenis aangegaan door een persoon, vóór de oprichting van de vennootschap, de verkrijging met quasi-inbreng wordt gelijkgesteld ⁽⁶⁾.

Gelet op het feit dat de quasi-inbreng gepaard gaat met rapportering door het bestuursorgaan en de goedkeuring van de algemene vergadering behoeft (art. 222 en 447 W. Venn.), spreekt het voor zich dat de verkrijging ter gelegenheid van de ondertekening van de oprichtingsakte niet kan plaatshebben (art. 2, § 4 W. Venn.). Vóór de neerlegging van de stukken bestaat er immers geen vennootschap, zodat de organen van de vennootschap niet kunnen optreden.

5. De verkrijging moet plaatsvinden binnen twee jaar na de oprichting.

Opnieuw gaat de termijn in vanaf de neerlegging van de stukken (art. 2, § 4 W. Venn.). Aan de andere kant geldt als einddatum de datum van de verkrijging door de vennootschap en niet de datum waarop de algemene vergadering de verrichting goedkeurt ⁽⁷⁾.

Referenties:

- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng: vennootschapsrechtelijke, bedrijfseconomische, fiscale en boekhoudkundige analyse*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 29-31.
- A. KILESE, “Les apports et les quasi-apports”, in B. TILLEMANN, A. BENOIT-MOURY, O. CAPRASSE en N. THIRION (ed.), *De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen – La constitution de sociétés et la phase de démarrage d’entreprises*, Brugge, die Keure, 2003, p. 247, nr. 42.

⁽⁶⁾ M. MASSAGE, *L’adaptation du droit des sociétés anonymes aux deuxième et quatrième directives européennes*, Brussel, Swinnen, 1985, p. 48; B. VAN BRUYSTEGEM, “Inbreng in natura en quasi-inbreng”, *T.B.H.*, 1984, p. 47.

⁽⁷⁾ B. VAN BRUYSTEGEM, *De vennootschappenwet 1986*, Antwerpen, Kluwer rechtswetenschappen, 1986, p. 30.

1.3. Nominale waarde/fractiewaarde bij kapitaalverhoging

17. Bij kapitaalverhoging gaat de bedrijfsrevisor na of het bedrag, dat voortvloeit uit het aantal uitgegeven aandelen, vermenigvuldigd met de nominale waarde en, in voorkomend geval, de uitgiftepremie, of, indien er geen nominale waarde is, met de fractiewaarde, niet hoger is dan de waarde waartoe de waarderingmethoden van de inbreng in natura leiden.

18. De methoden van waardering van de inbrenggenietende vennootschap, welke door het bestuursorgaan werden weerhouden om de als tegenprestatie toegekende vergoeding vast te stellen, moeten niet noodzakelijk dezelfde zijn als die welke bij gelegenheid van de laatste jaarrekening werden gebruikt.

19. In het geval er een uitgiftepremie is voorzien, moet volgens het Wetboek van vennootschappen (art. 313 (BVBA), art. 423 (CVBA) en art. 602 (NV en Comm. V.A.) W. Venn.) de waarde van de inbrengen in natura ten minste overeenkomen met de nominale waarde of, bij gebreke van een nominale waarde, met de fractiewaarde van de uit te geven aandelen, vermeerderd met de uitgiftepremie.

20. Onder “fractiewaarde” dient te worden begrepen het te plaatsen kapitaal gedeeld door het aantal aandelen die dit kapitaal vertegenwoordigen. Indien er meerdere categorieën van aandelen zijn, moet de fractiewaarde per categorie worden berekend.

21. Indien in een naamloze vennootschap nieuwe aandelen zonder vermelding van nominale waarde worden uitgegeven beneden de fractiewaarde van de oude aandelen van dezelfde soort, dient de bedrijfsrevisor aandacht te besteden aan de naleving van de in artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen bepaalde procedure (*cf. infra*, nrs. 271-280). Op voorwaarde dat de kapitaalverhoging enkel betrekking heeft op de verrichting van inbrengen in natura, kunnen de in de artikelen 582 en 602 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde controleverslagen worden gecombineerd. In dit geval dient de bedrijfsrevisor er evenwel op toe te zien dat de conclusies van zijn controleverslag duidelijk naar voren brengen dat de financiële en boekhoudkundige informatie in het verslag van de raad van bestuur getrouw is en voldoende is om de algemene vergadering die over het voorstel moet stemmen, voor te lichten.

1.4. Uitgiftepremie

1.4.1. Begrip

22. Een “uitgiftepremie” wordt tot uitdrukking gebracht bij kapitaalverhoging wanneer de bij het begin uitgegeven aandelen in waarde zijn gestegen.

Het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot de uitvoering van het Wetboek van vennootschappen geeft geen omschrijving van de rubriek “Uitgiftepremie”.

De Bankcommissie sprak destijds van een “supplementaire inbreng, een bijkomende inzet, aan de inschrijvers gevraagd als compensatie voor het bestaan van een meerwaarde of van een toeneming van het reëel kapitaal (het vermogen) van de vennootschap ten opzichte van haar nominaal kapitaal (statutair kapitaal)”⁽⁸⁾.

In het werk *Aandelen en obligaties in het Belgisch Recht*⁽⁹⁾ wordt de volgende bepaling weergegeven omtrent het begrip “Uitgiftepremie”⁽¹⁰⁾:

“De emissiepremie is dan ook het verschil bij de uitgifte van nieuwe aandelen, tussen de uitgifteprijs van de nieuwe aandelen en de uitgifteprijs der oorspronkelijke aandelen.”

23. De mogelijkheid om een kapitaalverhoging te verrichten met berekening van een uitgiftepremie is zowel mogelijk in de naamloze vennootschap als in de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid⁽¹¹⁾.

De inschrijving van een uitgiftepremie leidt tot een verhoging van de reserves zodat het aandeel van iedere oude aandeelhouder op een gelijkwaardig niveau blijft en dat het aandeel van iedere nieuwe aandeelhouder in de reserves onmiddellijk op dit niveau komt. De uitgiftepremie laat toe een gelijke behandeling van de aandeelhouders te garanderen, tenminste voor wat betreft het deel van ieder in het eigen vermogen van de vennootschap.

Veelal wordt rekening gehouden met een uitgiftepremie bij een inbreng in geld doch dezelfde werkwijze dient te worden weerhouden bij een inbreng in natura waarbij het bedrag van de kapitaalverhoging dient te worden opgesplitst in een gedeelte kapitaal – zijnde met dezelfde omvang als de nominale waarde of de fractiewaarde van de bestaande aandelen – en in een gedeelte dat als uitgiftepremie wordt geboekt.

1.4.2. De berekening van de uitgiftepremie in geval van aandelen met vermelding van een nominale waarde of aandelen zonder een nominale waarde

24. Naar aanleiding van de oprichting van een vennootschap kan het maatschappelijk kapitaal worden vertegenwoordigd door aandelen met vermelding van een nominale waarde of aandelen zonder de aanduiding van een nominale waarde.

⁽⁸⁾ Bankcommissie, *Jaarverslag*, 1946-47, p. 86.

⁽⁹⁾ J.-M. VAN HILLE, *Aandelen en obligaties in het Belgisch Recht*, Brussel, Bruylant, 1977, p. 115.

⁽¹⁰⁾ Ook emissiepremie of agio genoemd.

⁽¹¹⁾ M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 156 e.v.

A. Aandelen met vermelding van een nominale waarde

25. In de hypothese van aandelen met vermelding van een nominale waarde is de uitgiftepremie het verschil tussen de intekenprijs op de nieuwe aandelen en de nominale waarde van deze aandelen.

B. Aandelen zonder vermelding van een nominale waarde

26. In de hypothese van aandelen zonder vermelding van een nominale waarde wordt de uitgiftepremie vastgesteld onder de verwijzing naar het boekhoudkundig pari van de oude aandelen.

In het advies van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen wordt gesteld dat de uitgiftepremie neerkomt op een externe inbreng van de aandeelhouders in de vennootschap en zich hierdoor onderscheidt van de reserves die in principe voortvloeien uit door de vennootschap gerealiseerde winsten die door haar werden gereserveerd ⁽¹²⁾.

⁽¹²⁾ COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 142, “Uitgiftepremie”, *Bull. CBN*, nr. 13, januari 1984, p. 23.

2. BEGRIP “WAARDERING”

2.1. Bedrijfseconomische waardering

27. *“De controle van de waarderingen van elke inbreng in natura of van het over te dragen bestanddeel is erop gericht vast te stellen in welke mate de methoden, zoals weerhouden door de partijen, leiden tot waarden die niet kennelijk afwijken van de waarden, die zouden volgen uit een overeenkomst tussen niet-verbonden partijen in normale marktomstandigheden. De bedrijfsrevisor zal bijzondere aandacht besteden aan het feit dat de inbreng in natura of het over te dragen bestanddeel niet overgewaardeerd is.”*⁽¹³⁾.

28. Om de door de partijen toegepaste waarderingmethoden van de inbreng in natura of quasi-inbreng te beoordelen, gaat de bedrijfsrevisor over tot:

- het onderzoek van de (...) toegepaste waarderingmethoden;
- de analyse van de motivatie voor de keuze van deze waarderingmethoden;
- de beoordeling van de geschiktheid van de toegepaste waarderingmethoden vanuit een bedrijfseconomisch standpunt, d.w.z. in functie van hun nut voor de vennootschap die de inbreng ontvangt rekening houdend met de marktomstandigheden; de waarderingen zullen in principe gebeuren in een perspectief van *going concern*” in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap⁽¹⁴⁾.

29. De bedrijfsrevisor onderzoekt het nut om in zijn controleverslag een bijzondere toelichting te formuleren met betrekking tot de waardering die de informatie voor de comparanten en voor derden zou kunnen verbeteren.

30. Elke overdracht – inbreng in natura en quasi-inbreng – dient te worden verricht *vanuit een bedrijfseconomisch standpunt aan een economische waarde*, waarbij de economische waarde kan worden gelijkgesteld aan de “marktwaarde”. Ter zake wordt de term “economische waarde” verkozen boven de term “marktwaarde” omdat in veel gevallen er geen “markt”-waarde aanwezig is. Onder “economische waarde” wordt verstaan: de prijs die de overdrager vermoedelijk voor het goed zou krijgen op een voldoende concurrentiële markt en mits hij over voldoende tijd voor de verwezenlijking beschikt.

31. De Commissie voor Boekhoudkundige Normen gaf hieromtrent een zeer uitgebreid advies, dat hieronder kort wordt overgenomen (Advies CBN nr. 126/18).

Het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen bevat twee afzonderlijke artikelen over de bepaling van de aanschaffingswaarde bij inbreng in natura.

⁽¹³⁾ IBR, “Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng” (7 december 2001), *Vademecum*, 2002, p. 950, par. 2.4.1.

⁽¹⁴⁾ *Ibid.*, p. 951, par. 2.4.3.

Wat de inbrenggenietende vennootschap betreft, wordt de aanschaffingswaarde van de ingebrachte goederen als volgt bepaald: *“De inbrengwaarde stemt overeen met de bedongen waarde van de inbreng.”* (art. 39, eerste lid K.B. 30 januari 2001).

Wat de inbrengende vennootschap betreft, wordt de aanschaffingswaarde van de aandelen die worden ontvangen als vergoeding voor de ingebrachte goederen als volgt bepaald, buiten de gevallen van fusie, splitsing, inbreng van een bedrijfsafdeling of van een algemeenheid van goederen: *“De aanschaffingswaarde van deelnemingen of aandelen ontvangen als vergoeding voor inbrengen die niet bestaan in contanten of die voorkomen uit de omzetting van vorderingen, stemt overeen met de conventionele waarde van de ingebrachte goederen en waarden of van de omgezette vorderingen. Als evenwel die conventionele waarde lager is dan de marktwaarde van de ingebrachte goederen en waarden of van de omgezette vorderingen, dan stemt de aanschaffingswaarde overeen met de hogere marktwaarde.”* (art. 41, § 1 K.B. van 30 januari 2001).

De hierboven omschreven inbrengwaarde moet worden begrepen in het kader van de algemene principes die gelden ter bepaling van de aanschaffingswaarde als fundamentele waarderingsgrondslag voor verkregen activa. De waardering tegen aanschaffingswaarde is principieel gesteund op de tussen partijen overeengekomen transactiewaarde, ongeacht of de transactie al dan niet in contanten wordt gerealiseerd.

De aanschaffingswaarde zal derhalve zowel voor de ingebrachte goederen in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap, als voor de ontvangen aandelen in hoofde van de inbrengende vennootschap, overeenstemmen met de tussen partijen overeengekomen waarde van de ingebrachte goederen die gelijk is aan de “werkelijke” waarde van de uitgegeven aandelen waarmee de inbreng wordt vergoed. Deze regel geldt niet in de gevallen van verkrijging gedeeltelijk om niet.

De “werkelijke” waarde van de uitgegeven aandelen kan, met verwijzing naar buitenlandse en IAS-normen van verslaggeving, worden omschreven als de waarde waarvoor de aandelen uit vrije wil zouden worden verhandeld tussen ter zake goed geïnformeerde, onafhankelijke partijen (“*fair value*”).

“Ook de om niet gerealiseerde vermogenstoename of deze verwezenlijkt voor een symbolische prijs, wordt gewaardeerd tegen “werkelijke waarde” die dient omschreven te worden als het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, onafhankelijke partijen die uit vrije wil een transactie afsluiten” (Advies CBN nr. 126/17).

Conform de beoordeling van de bij de inbreng betrokken vennootschappen zullen beide waarden met elkaar overeenstemmen. De aanschaffingswaarde

van de ingebrachte goederen in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap stemt dan ook principieel overeen met de aanschaffingswaarde van de verkregen aandelen in hoofde van de inbrengende vennootschap en omgekeerd.

De waarderingsgrondslag van de aanschaffingswaarde bij inbreng beoogt een financiële verslaggeving die voldoet aan de vereiste van het getrouwe beeld van het vermogen, de financiële toestand en de resultaten van de bij de inbreng betrokken vennootschappen.

Deze waarderingsgrondslag zal echter afwijken van de vennootschapsrechtelijk bepaalde inbrengwaarde mocht het bedrag van de kapitaalverhoging (en uitgiftepremie) niet overeenstemmen met de werkelijk tussen partijen overeengekomen inbrengwaarde.

Vennootschapsrechtelijk zou er immers geen bezwaar zijn om in de inbrengakte een lagere dan de werkelijk overeengekomen waarde op te nemen. Enerzijds bepalen de artikelen 218 en 444 van het Wetboek van vennootschappen dat het verslag van de revisor moet aangeven of de waarden, waartoe de gebruikte waarderingsmethoden leiden, ten minste overeenkomen met het aantal en de nominale waarde of de fractiewaarde van de tegen de inbreng uitgegeven aandelen.

Alhoewel de bedrijfsrevisor niet gehouden is om een oordeel uit te brengen over het billijke karakter van de verrichting, valt er op te merken dat voor een billijke vergoeding van partijen enkel de ruilverhouding en het daaruit voortvloeiende aantal uit te geven aandelen van belang is.

Wat de inbrengende vennootschap betreft, houdt artikel 41, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 uitdrukkelijk rekening met de mogelijkheid dat er een afwijking bestaat tussen de boekhoudkundige aanschaffingswaarde en de vennootschapsrechtelijke waarde. Daarom bepaalt dat artikel dat de vennootschapsrechtelijk bepaalde inbrengwaarde moet worden gecorrigeerd naar de werkelijk tussen partijen overeengekomen, hogere inbrengwaarde die dan wordt aangeduid als de “hogere marktwaarde”.

In die hypothese dient het verschil tussen de werkelijke overeengekomen inbrengwaarde en de in de inbrengakte bepaalde waarde boekhoudkundig te worden verwerkt als uitgiftepremie (*cf. infra*, tweede hypothese van de voorbeelden).

Artikel 41, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 mag dus niet worden uitgelegd als zou het een correctie eisen van de werkelijk tussen partijen overeengekomen waarde van de ingebrachte goederen als die lager is dan hun marktwaarde. Dergelijke correctie naar een hogere dan de werkelijk overeengekomen waarde zou immers leiden tot een vertekend beeld en geen rekening houden met de wilsautonomie van partijen.

Een voorbeeld ter illustratie van wat voorafgaat:

Een gebouw met boekwaarde 100 en “werkelijke waarde” 200 wordt ingebracht door vennootschap A in vennootschap B. De “werkelijke waarde” van één aandeel B bedraagt 20.

Eerste hypothese

Vennootschap B vergoedt de inbreng van het gebouw door vennootschap A door toekenning van 10 aandelen. In de inbrengakte wordt de conventionele inbrengwaarde op 200 bepaald. In deze hypothese zullen de inbrengwaarden als volgt worden bepaald:

- in hoofde van de inbrengende vennootschap A: de toegekende aandelen B worden gewaardeerd tegen 200, dit is gelijk aan hun “werkelijke waarde”;
- in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap B: het gebouw wordt gewaardeerd tegen 200, dit is aan de “werkelijke waarde” van de toegekende aandelen.

Tweede hypothese

De conventionele waarde wordt in de inbrengakte op 140 bepaald. De inbrengwaarden zijn:

- in hoofde van de inbrengende vennootschap A: met toepassing van de in het advies aanbevolen interpretatie van artikel 41, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001, worden de toegekende aandelen B gewaardeerd tegen 200, dit is gelijk aan de “werkelijke” waarde ervan;
- in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap B: het gebouw wordt gewaardeerd tegen 200, dit is gelijk aan de werkelijke waarde van de toegekende aandelen. Het verschil tussen de in de inbrengakte bepaalde conventionele waarde van 140 en de “werkelijke waarde” van 200 van de toegekende aandelen zal worden geboekt als “uitgiftepremie”.

Derde hypothese

Vennootschap B vergoedt de inbreng van het gebouw door toekenning van 9 aandelen. In de inbrengakte wordt de conventionele inbrengwaarde op 180 bepaald.

De inbrengwaarden zijn in dit geval:

- in hoofde van de inbrengende vennootschap A: de toegekende aandelen worden gewaardeerd tegen 180, dit is gelijk aan hun “werkelijke” waarde. Artikel 41, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 mag dus niet worden begrepen als zou het een correctie eisen van de werkelijk tussen partijen overeengekomen waarde van de ingebrachte goederen als deze lager

zou zijn dan hun marktwaarde. Dergelijke interpretatie zou er in het voorbeeld immers toe leiden dat de toegekende aandelen worden gewaardeerd tegen 200, wat een niet te verantwoorden overwaardering van hun “werkelijke waarde” zou zijn;

- in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap B: het gebouw wordt gewaardeerd tegen 180, dit is gelijk aan de “werkelijke waarde” van de toegekende aandelen.

Vierde hypothese

Vennootschap B vergoedt de inbreng door toekenning van twee aandelen. In de inbrengakte wordt de conventionele inbrengwaarde op 40 bepaald. Vennootschap A wil vennootschap B bewust bevoordelen. Hoe worden in dit geval de inbrengwaarden bepaald?

- in hoofde van de inbrengende vennootschap A: de toegekende aandelen worden gewaardeerd tegen 40, dit is hun “werkelijke waarde”;
- in hoofde van de inbrenggenietende vennootschap B: het gebouw wordt gewaardeerd tegen 200, dit is gelijk aan de “werkelijke waarde” van de toegekende aandelen verhoogd met het verschil tussen de “werkelijke waarde” van de toegekende aandelen van 40 en de “werkelijke waarde” van het ingebrachte gebouw van 200. Dit verschil van 160 wordt als resultaat erkend.

Referenties:

- COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 126/17, “Bepaling van de aanschaffingswaarde van de activa verkregen onder bezwarende titel of om niet”, *Bull. CBN*, nr. 47, mei 2002, p. 20-30.
- COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 126/18, “Aanschaffingswaarde bij inbreng in natura”, *Bull. CBN*, nr. 47, mei 2002, p. 31-41.
- J. MUYLDERMANS en K. DE HAEN, “Wat bedoelt de CBN met “werkelijke waarde” in haar Advies 126/18 inzake de aanschaffingswaarde bij inbreng in natura”, *A.F.T.*, 2002, p. 43-69.

2.2. Het waardebegrip in zijn fiscale context

32. In de fiscale wetgeving wordt het waardebegrip gebruikt om als grondslag te dienen voor een heffing van belastingen of rechten. Alhoewel in sommige gevallen de fiscale waarde de economische benadert, stemmen de bepalingen niet altijd overeen omdat de doelstellingen van elk soort belasting verschillen. Vandaar dat er afwijkingen kunnen aanwezig zijn tussen diverse belastingstelsels en rechten.

2.2.1. Wetboek der Registratierechten

33. De bepalingen van het Wetboek der Registratierechten strekken tot het vaststellen van de grondslag waarop de registratierechten zullen worden geheven.

Zo wordt het registratierecht als volgt geïnd:

- voor een verkoop: op het bedrag van de bedongen prijs en lasten;
- voor een ruil: op de hoogste overeengekomen waarde van één van de delen van de ruil;
- voor de inbreng in een vennootschap van een onroerend goed: het inbreng-registratierecht met als basis de waarde van de als vergoeding ontvangen aandelen, verhoogd met het bedrag van de lasten die de vennootschap overneemt;
- overige overdragende overeenkomsten: de overeengekomen waarde van de tegenprestatie bedongen ten laste van de verkrijger⁽¹⁵⁾.

2.2.2. Wetboek der Successierechten

34. Het Wetboek der Successierechten geeft een uitgebreide regeling voor de waardering van het belastbaar actief. Als algemene regel voor de in België gelegen onroerende goederen geldt dat de aangevers de verkoopwaarde moeten schatten, tenzij ze de verkoopwaarde laten schatten door een erkende deskundige.

35. Bijzondere regels volgen dan voor de waardering van in het buitenland gelegen onroerende goederen, de zakelijke rechten, de openbare effecten, de lijfrente, de blote eigendom⁽¹⁶⁾.

2.2.3. Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992

36. Het waarderingsbegrip wordt in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (W.I.B. 92) naar voren gebracht ter gelegenheid van de belastbaarheid van de meerwaarden.

37. Voor zover het gaat om een beroepsmatig belegd actiefbestanddeel is de verwezenlijkte meerwaarde gelijk aan het positieve verschil tussen:

- de ontvangen vergoeding of de verkoopwaarde van het goed; en
- de aanschaffings- of beleggingswaarde, verminderd met de voorheen aangenomen waardeverminderingen en afschrijvingen⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁵⁾ Artikel 45 Wetboek der Registratierechten.

⁽¹⁶⁾ Artikelen 19, 20 en 21 Wetboek der Successierechten.

⁽¹⁷⁾ Artikel 43 Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

38. Een eerste vaststelling is dat de wettekst uitdrukkelijk spreekt van “verkoopwaarde”. Deze verkoopwaarde stemt niet noodzakelijk overeen met de “verkoopprijs”. Volgens een circulaire van 7 maart 1991 ⁽¹⁸⁾ wordt onder verkoopwaarde verstaan:

- bij verkoop: de verkoopprijs;
- bij ruil: de waarde van de in ruil ontvangen goederen;
- bij inbreng: de waarde van de in ruil ontvangen aandelen.

Bij schadegevallen of onteigeningen wordt uitgegaan van het bedrag van de ontvangen schadevergoeding.

De verkoopwaarde zou vanuit theoretisch standpunt een objectieve waarde moeten vertegenwoordigen in tegenstelling met de conventionele prijs die wordt bepaald door de partijen.

39. In het artikel 171, 1°, c) van het W.I.B. 92 wordt er een forfaitaire regel gegeven inzake de belastbaarheid van de stopzettingmeerwaarden op immateriële vaste activa voor zover zij niet meer bedragen dan de belastbare nettowinst of -baten die in de vier jaren voorafgaand aan het jaar van de stopzetting of de vermindering van de werkzaamheid uit de niet meer uitgeoefende werkzaamheid zijn verkregen.

40. Er dient uitdrukkelijk te worden gesteld dat vanuit een bedrijfseconomische context de hiervoor weergegeven fiscale forfaitaire bepaling van het artikel 171 van het W.I.B. 92 géén waarderingsregel is, maar het louter om een fiscale regelgeving gaat inzake de begrenzing van het overdrachtbedrag dat belast zal worden aan het specifieke stopzettingstarief van 16,5 % of 33 % (*cf. infra*, nrs. 83-84).

2.2.4. Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde

41. Naar het waarderingsbegrip wordt o.a. verwezen in het artikel 32, § 2 van het Wetboek B.T.W., luidend als volgt:

“Onder normale waarde wordt verstaan de “prijs” die hier te lande, op het tijdstip waarop de belasting opeisbaar wordt in dezelfde handelsfase voor iedere van de prestaties kan worden verkregen onder vrije mededinging tussen twee van elkaar onafhankelijke partijen.”

42. Het begrip “prijs” dient hierbij te worden geïnterpreteerd als de prijs die kan worden verkregen onder vrije mededinging tussen twee van elkaar onafhankelijke partijen en die derhalve niet wordt beïnvloed door een financiële of een commerciële binding of relatie tussen de partijen.

⁽¹⁸⁾ Ci.D.19/416.334, 30 augustus 1993, *Bull. contr.*, 1993, nr. 731, p. 2737-2749.

43. Het begrip “prijs” wordt door de B.T.W.-Administratie in haar Aanschrijving nummer 12 van 18 januari 1971 als volgt toegelicht:

- in geval van levering van goederen is de normale waarde gelijk aan de prijs die de verkrijger van de goederen zou moeten betalen om gelijkaardige goederen in België te kopen;
- in geval van diensten is de normale waarde gelijk aan de prijs die de afnemers van de te belasten dienst zouden moeten betalen aan een derde in de veronderstelling dat die derde de dienst tegen betaling van een geldsom zou verrichten.

2.3. Waardering van de inbreng in natura van afzonderlijke immateriële en materiële vaste activabestanddelen

44. De waardering van losse bestanddelen (zowel de immateriële vaste activabestanddelen als de materiële vaste activabestanddelen) wordt over het algemeen verricht volgens twee methoden:

- ofwel via een “rechtstreekse methode”;
- ofwel via wat men een “economische berekening” pleegt te noemen.

45. De verschillende methoden voor de waardering van afzonderlijke goederen zijn niet noodzakelijk tegenstrijdig. Zij zijn allen aanvaardbaar in verschillende gevallen en inzake waardering is het net zoals in zoveel andere aangelegenheden dat een kritische benadering belangrijk is.

46. De bedrijfsrevisor moet in zijn verslag in eerste instantie de waarderingmethode aanwijzen. Indien het een expertisewaarde betreft, zal de bedrijfsrevisor in zijn verslag moeten verduidelijken welke markt- en/of vergelijkings-elementen de inbrenger/overdrager heeft gebruikt. Indien het een economische berekening betreft, zal de bedrijfsrevisor uiteraard vragen naar de aard van de prognoses voor ontvangsten en uitgaven waarop de berekening is gesteund. Hij zal er het wisselvallige karakter van beoordelen door met name het in de waardering te gebruiken actualiseringspercentage in aanmerking te nemen. Indien de waarderingmethode niet kan worden geïdentificeerd of te subjectief is, zal de bedrijfsrevisor in zijn verslag het voorbehoud formuleren dat hij noodzakelijk acht.

47. Bij een inbreng van een afzonderlijk vermogensbestanddeel dient de bedrijfsrevisor eveneens aandacht te hebben voor het geheel van de verrichting. De waardering van de inbreng in natura dient te worden beoordeeld in hoofde van haar *nut voor de ontvangende vennootschap in een “going concern-optiek”* (Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng, par. 2.4.3.).

2.4. Waardering van de inbreng in natura van een algemeenheid van goederen

48. Economisch gezien is het begrip “algemeenheid van goederen” zeer nauw verwant met het begrip “onderneming”. Er bestaan tal van definities die naar de vorm wel verschillen maar inhoudelijk dezelfde betekenis hebben, zijnde een geheel van (materiële en immateriële) bestanddelen die werden samengebracht voor de verwezenlijking van een doel.

49. In geval van een inbreng van een algemeenheid (een handelszaak, een bedrijfstak of de activa en de passiva van een onderneming) worden de immateriële waarden niet geïndividualiseerd (behoudens natuurlijk wanneer zij al uit de balans van de inbrenger blijken). Hun waarde is dan ook niet te onderscheiden van de globale waarde van de algemeenheid. Ze wordt alleen indirect benaderd via het begrip “goodwill” dat alle, niet in de balans van de inbrenger tot uitdrukking gebrachte, meer- en minderwaarden omvat.

50. De notie “goodwill” wordt in artikel 95, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 omschreven als:

“de prijs betaald voor de verwerving van een onderneming of van een bedrijfsafdeling voor zover die hoger is dan de nettowaarde van de actief-minus passief-bestanddelen van de verworven onderneming of branche.”.

51. Het begrip “goodwill” wordt in “Van Dale” – Groot Woordenboek van de Nederlandse taal – gedefinieerd als:

“De commerciële waarde van een zaak als winstgevendende onderneming voor zover die berust op haar verworven positie, status, cliëntèle, enz., boven de intrinsieke waarde.”.

52. De auteur J. VAN RYN stelt dat de meerwaarde voortvloeit uit de cliënteel die aan deze handelszaak verbonden is, aan de toekomstmogelijkheden en het rendement die de handelszaak biedt.

53. De grondgedachte is dus steeds dezelfde, nl. dat goodwill een meerwaarde uitdrukt die te verklaren is uit de winstmogelijkheid of uit de winstverwachting.

54. Professor J. RONSE definieerde het begrip “goodwill” als:

“Een meerwaarde die een bestaande eenmanszaak of onderneming vertoont boven de som van de haar samenstellende delen doordat deze samengebracht en aangewend zijn om een onderneming te voeren en de cliënteel aan te trekken.”.

55. “Goodwill” is derhalve niet te zien als een zelfstandig gegeven dat voor inbreng vatbaar is maar veeleer een surplus aan waarde. Dit veronderstelt

een identificering en een afzonderlijke waardering van het geheel van de waarden die blijken uit de balans van de inbrenger. Dit is ook de stelling die werd aangenomen in de voorbereidende werken van de wet van 5 december 1984 tot de wijziging van de Vennootschappenwet en overgenomen in het Wetboek van vennootschappen, in werking getreden op 6 februari 2001, waarbij gepreciseerd wordt dat het surplus, of het positieve verschil tussen de boekhoudwaarde en de overdrachtswaarde van een patrimonium, voortvloeit uit elementen die overeenkomstig de boekhoudwet niet moeten worden geregistreerd, namelijk:

- het bestaan van latente meerwaarden op bepaalde activa, omdat de boekhouding van de inbrenger overeenkomstig de historische kost werd gevoerd;
- het niet-boeken op de actiefzijde van de balans van de inbrenger van immateriële waarden (inzonderheid de cliënteel), die ontstaan zijn door de activiteit van de inbrenger.

56. De cliënteel omvat het netwerk van de handelsrelaties die een koopman erop nahoudt met het oog op het maken van winst. De koopman verwerft de cliënteel bij het verstrekken van diensten aan het publiek.

57. Professor K. GEENS omschrijft het begrip “cliënteel” in de strikte zin als volgt:

“De cliënteel is niet meer dan de verwachting dat de cliënten uit het verleden ook in de toekomst cliënt zullen blijven.”.

Met andere woorden wordt “cliënteel” aanzien als het geheel van personen die gewoontegetrouw afnemen van een handelaar omwille van zijn professionele kwaliteiten en/of omwille van de gunstige geografische ligging.

58. Ter zake dient te worden gesteld dat de cliënteel ook in een ruimere zin kan worden geïnterpreteerd en dat zij derhalve steunt op een uitgebreid net van handelsrelaties, dankzij een uitgebouwde infrastructuur. In dit opzicht kan onder andere worden gedacht aan ondernemingen gespecialiseerd in het leveren van diensten zoals studie- en adviesbureaus, makelaarskantoren en marketingfirma's.

De cliënteel is in principe niet persoonsgebonden vermits de opvolger deze zal kunnen behouden en uitbreiden door middel van de bestaande bedrijfsorganisatie.

De geschiktheid om de cliënteel aan te trekken en te behouden vindt haar oorsprong in de organisatie van de onderneming en in de reputatie die de producten en de koopwaar bij de afnemers genieten. De cliënteel is dus in die zin voor overdracht vatbaar daar de verkrijger van de handelszaak voordeel haalt uit de organisatie van de onderneming.

59. Een handelszaak heeft slechts een waarde, wanneer aan de overnemer de zekerheid wordt gegeven dat hij het bestaande cliënteel kan aantrekken en behouden. Degene die zijn handelszaak overdraagt, zal zijn opvolger bij de cliënten aanbevelen en er zich van onthouden door concurrentie de cliënteel afhandig te maken. Daarom gaat de overdracht van een handelszaak dikwijls gepaard met een mededingingsverbod.

60. In tegenovergestelde zin zal bij de bepaling van de goodwill ook rekening worden gehouden met de latente minderwaarden die de inbrenger volgens de boekhoudwet niet noodzakelijkerwijs verplicht is te boeken (toekomstige kost van reorganisatie, sociaal passief, actuele waarde van negatieve rentabiliteitsstromen, enz.).

61. De immateriële activabestanddelen, waarvan de goodwill een deel uitmaakt, drukken een meerwaarde uit die te verklaren is uit de winstmogelijkheden of uit de winstverwachtingen. De link met de bedrijfseconomische waardering wordt derhalve dan ook duidelijk gelegd. Deze link is geenszins terug te vinden in de bepaling vooropgesteld in het artikel 171 van het W.I.B. 92 inzake de fiscale behandeling van de stopzettingsmeerwaarde inzake immateriële vaste activa vanuit fiscaal standpunt. Deze fiscale regel houdt enkel rekening met fiscale winst vóór aanrekening van een loonvergoeding voor de personen die de activiteit in het verleden hebben gevoerd, voor toerekening van een normale huurvergoeding, enz.

62. In de meeste werken van financiële analyse wordt de term “goodwill” alleen gebruikt voor de immateriële actiefbestanddelen aangezien het netto-actief al werd aangepast met de latente meerwaarden op materiële actiefbestanddelen. De terminologie, die bij financiële analyse wordt gebruikt, wijkt dus af van de terminologie van het boekhoudrecht.

63. In de praktijk zullen de financiële analist en/of de bedrijfsrevisor moeten uitmaken of de waarde van de materiële vaste activabestanddelen al dan niet eerst moeten worden aangepast om het nettoactief te beoordelen.

De waardering van de goodwill doet dus eveneens de vraag rijzen naar de waardering van het geheel van de ingebrachte goederen, of algemener, de waardering van de onderneming.

Referentie:

G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng: vennootschapsrechtelijke, bedrijfseconomische, fiscale en boekhoudkundige analyse*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 132-135.

3. NORMEN VAN HET INSTITUUT DER BEDRIJFSREVISOREN

3.1. Principes

3.1.1. Toepassingsgebied van de normen

64. Het toepassingsgebied van de Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng, door de Raad van het Instituut der Bedrijfsrevisoren goedgekeurd op 7 december 2001, kan als volgt worden omschreven:

- de Normen betreffen zowel de oprichting en de kapitaalverhoging door een inbreng in natura als de door de wet bedoelde quasi-inbreng;
- de Normen zijn niet toepasselijk op de fusie- en splitsingsverrichtingen, behoudens op de controle van de inbrengen in natura in geval van splitsing;
- de Normen zijn eveneens van toepassing in geval van inbreng in natura van bestanddelen die een geheel vormen en waarvan de tegenprestatie in een gemengde vergoeding bestaat; in dit geval dient enkel de procedure inzake inbreng in natura gevolgd te worden.

Referenties:

- G. BATS, “Inbreng in natura en quasi-inbreng van vermogensbestanddelen”, in *20 jaar VEVb De wettelijke en bijzondere opdrachten van de accountant en de bedrijfsrevisor Liber Amicorum Marcel Verschelden*, Diegem, Ced. Samsom, 2001, p. 54-56.
- A. KILESE, “Les normes IRE relatives aux apports et quasi-apports”, *C & FP*, 2000, p. 595-599.

3.1.2. Verrichtingen verwezenlijkt met het oog op een regularisatie

65. Voor wat het verslag betreft over een eventuele verrichting tot regularisatie, wordt verwezen naar *infra*, nrs. 299-301.

3.1.3. Wie is gehouden tot het verrichten van de controle?

66. “*De commissaris is van rechtswege belast met de controleopdracht over de inbreng in natura of quasi-inbreng, overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen. Wanneer evenwel een wettige reden bestaat, kan de commissaris van de opdracht afzien.*” (par. 1.3.).

3.1.4. Doel van de tussenkomst van de bedrijfsrevisor

67. “*De tussenkomst van de beroepsbeoefenaar heeft tot doel een commentaar te verstrekken bij de identificatie en beschrijving van het*

bestanddeel dat wordt ingebracht of overgedragen, alsook bij de waarderingsmethoden die het bestuur heeft toegepast om de vergoeding vast te stellen. De bedrijfsrevisor zal zich evenwel niet uitspreken over de rechtmatigheid en billijkheid van de verrichting (“no fairness opinion”).

De bedrijfsrevisor zal bijzonder aandachtig zijn voor het feit dat de inbreng in natura of het over te dragen bestanddeel niet overgewaardeerd is.” (par. 1.4.).

Referenties:

- A. KILESE, “Les évolutions récentes de certaines missions particulières visées par le droit des sociétés”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 314, nr. 14.
- H. VAN IMPE en F. DRIEGHE, “Het maatschappelijk nut van de revisorale rapportering bij inbrengen in natura”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 562-563.

3.1.5. Fraude en onwettige handelingen

68. *“Wanneer één of meerdere bepalingen van de controleaanbeveling van 5 juni 1998 inzake fraude en onwettige handelingen toepassing vinden, zal de bedrijfsrevisor hieraan bijzondere aandacht besteden.” (par. 1.5.).*

3.2. Controlewerkzaamheden

3.2.1. Identificatie van de verrichting

69. *“Wanneer de bedrijfsrevisor een controle van een inbreng in natura of quasi-inbreng verricht, zal hij de voorgenomen verrichting identificeren. Bij deze identificatie van de verrichting, zal hij trachten om de werkelijke economische en financiële beweegredenen van de verrichting achter de formele voorstelling te achterhalen. Met het oog op de voorbereiding van zijn controlewerkzaamheden, gaat hij over tot een beoordeling van de risico’s die aan de verrichting zijn verbonden.” (par. 2.2.).*

3.2.2. Beschrijving van de activa- en passivabestanddelen

70. *“Om de beschrijving van de activa- en passivabestanddelen die het voorwerp uitmaken van de inbreng in natura of quasi-inbreng te beoordelen, vraagt de bedrijfsrevisor aan de oprichters of het bestuursorgaan om hem alle bescheiden en economische gegevens te overhandigen die hij voor zijn controle onontbeerlijk acht.” (par. 2.3.).*

Dit betreft o.a.:

- het bestaan, de ligging en het vatbaar zijn voor inbreng van de over te dragen goederen, rechten en verplichtingen;
- het eigendomsrecht en de identiteit van de overdrager/inbrenger;
- de fysieke staat en het toekomstig gebruiksnuut van de in te brengen/over te dragen goederen;
- de mogelijke verbintenissen die op de goederen rusten (voor het akkoord van de schuldeisers *cf. infra*, nrs. 137-139);
- in geval van inbreng in natura van een éénmanszaak of een bedrijfsafdeling: het bestaan van verbintenissen inzake arbeidscontracten, overname- en overdrachtsovereenkomsten, milieurisico's e.a.;
- het verkrijgen binnen de wettelijke termijnen van het fiscaal certificaat bedoeld in artikel 442*bis* W.I.B. 92;
- de voldoende graad van beschrijving van de over te dragen vermogensbestanddelen;
- de draagwijdte van de verbintenissen die de inbrenggenietende vennootschap overneemt.

71. Het is eveneens nuttig om op tijd contact op te nemen met de optredende notaris, met het oog op de coördinatie van het nazicht van ondermeer de beschrijving van de onroerende rechten, van de verbintenissen die deze goederen bezwaren en van de beperkingen die op hun toekomstig gebruik kunnen wegen (o.a. ruimtelijke ordening).

Referenties:

- IBR, Mededeling aan de leden van 21 december 2005 “Inbreng in natura - artikel 93*undecies* B van het B.T.W.-Wetboek”, *Jaarverslag*, 2005, p. 346-347.
- G. BATS, “Inbreng in natura en quasi-inbreng van vermogensbestanddelen”, in *20 jaar VEV De wettelijke en bijzondere opdrachten van de accountant en de bedrijfsrevisor Liber Amicorum Marcel Verschelden*, Diegem, Ced. Samsom, 2001, p. 56-57.
- A. KILESE, “Les évolutions récentes de certaines missions particulières visées par le droit des sociétés”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 316, nr. 21.
- A. KILESE, “Les apports et les quasi-apports”, in B. TILLEMAN, A. BENOIT-MOURY, O. CAPRASSE en N. THIRION (ed.), *De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen – La constitution de sociétés et la phase de démarrage d’entreprises*, Brugge, die Keure, 2003, p. 231, nr. 12.

3.2.3. *Opdracht van de bedrijfsrevisor*

72. “*De bedrijfsrevisor controleert de door de partijen weerhouden methoden van waardering van elke inbreng in natura of van het over te dragen*”

vermogensbestanddeel en hun motivatie. Hij beoordeelt de gepastheid van de door de partijen gedane keuze. De bedrijfsrevisor zal bijzonder aandachtig zijn voor het feit dat de inbreng in natura of het over te dragen bestanddeel niet overgewaardeerd is. De bedrijfsrevisor kan geenszins overgaan tot de waardering van elke inbreng in natura of van het over te dragen bestanddeel.” (par. 2.4.).

“In het geval van een inbreng in natura, gaat de bedrijfsrevisor na of de waarden waartoe de waarderingen leiden, ten minste overeenkomen met het aantal en de nominale waarde, of indien er geen nominale waarde is, de fractiewaarde van de tegen de inbreng uit te geven aandelen, in voorkomend geval vermeerderd met de uitgiftepremie.

In het geval van een quasi-inbreng, gaat de bedrijfsrevisor na of de waarden waartoe de waarderingen (...) leiden, ten minste overeenkomen met de als tegenprestatie verstrekte vergoeding.

De bedrijfsrevisor controleert of de inbrengers of overdragers bijzondere voordelen genieten die bijdragen tot de werkelijke vergoeding voor de inbreng in natura of voor de verkrijging (quasi-inbreng).” (par. 2.5.).

Referenties:

- G. BATS, “Inbreng in natura en quasi-inbreng van vermogensbestanddelen”, in *20 jaar VEVB De wettelijke en bijzondere opdrachten van de accountant en de bedrijfsrevisor Liber Amicorum Marcel Verschelden*, Diegem, Ced. Samsom, 2001, p. 57-60.
- A. KILELSE, “Les apports et les quasi-apports”, in B. TILLEMAN, A. BENOIT-MOURY, O. CAPRASSE en N. THIRION (ed.), *De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen – La constitution de sociétés et la phase de démarrage d’entreprises*, Brugge, die Keure, 2003, p. 231-233, nrs. 13-16.

DEEL 2

WAARDEBEPALING

1. WAARDEBEPALING: BASISPRINCIPES

1.1. Waardering van een vordering op een vennootschap

1.1.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 448 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

1.1.2. Kan een vordering op een vennootschap in schijven in natura worden ingebracht?

73. In een naamloze vennootschap wenst men over te gaan tot een kapitaalverhoging via een inbreng in natura van een vordering op de vennootschap ten bedrage van 250.000 EUR.

Bij deze inbreng in natura zou in een eerste fase het kapitaal worden verhoogd met 125.000 EUR, waarvan slechts 62.500 EUR wordt volgestort. Pas in een tweede fase zou de verdere volstorting gebeuren met het resterend gedeelte van de vordering op de vennootschap. De vraag is nu of deze handelswijze aanvaardbaar is in het licht van het Wetboek van vennootschappen.

74. De Juridische Commissie van het IBR brengt in dit verband de bepaling van het artikel 448 van het Wetboek van vennootschappen in herinnering, waarin gesteld wordt dat op ieder aandeel dat geheel of ten dele overeenstemt met een inbreng in natura een vierde moet worden gestort. In het geval van de inbreng van een vordering op de vennootschap, moet er echter worden van uitgegaan dat de afstand van de vordering op de vennootschap als dusdanig aan de vennootschap “beloofd” werd en in de tussenperiode dan ook niet kan worden terugbetaald: de vordering op de vennootschap wordt als het ware “bevroren” ten behoeve van de vennootschap. Vanaf het moment dat de vordering is ingebracht, is zij niet meer opeisbaar. Bijgevolg is compensatie voor de latere schijven onmogelijk geworden.

Uiteraard zal de nodige aandacht moeten worden besteed aan de waardering van de vordering op de vennootschap.

75. Verder stipt de Juridische Commissie aan dat het verslag van een revisor slechts op het ogenblik van de eigenlijke kapitaalverhoging met de notariële akte vereist is. De latere volstorting van het kapitaal verplicht dus niet meer tot enige formaliteit. De Commissie acht het ten slotte aangewezen dat in het verslag van de revisor de aandacht wordt gevestigd op de uitgestelde volstorting.

Noot: Aandacht dient eveneens te worden verleend aan het feit dat in hoofde van een BVBA, elke inbreng in natura onmiddellijk dient te worden volgestort voor 100 %.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1997 p. 254-255.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 86-87.

1.1.3. Hoe wordt de waarde bepaald van een vordering op een vennootschap in vreemde valuta die in natura wordt ingebracht?

76. Volgens de Commissie voor Boekhoudkundige Normen moet de verrichting die erin bestaat een vordering die uitgedrukt is in deviezen te converteren in aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, boekhoudkundig worden verwerkt door als omrekeningskoers de contantkoers van de dag van de verrichting toe te passen.

Daar de aldus bepaalde omrekeningskoers naar alle waarschijnlijkheid zal verschillen van de oorspronkelijke omrekeningskoers toegepast bij het boeken van de vordering, zal uit deze omrekening een positief of negatief resultaat voortvloeien dat als dusdanig moet worden geboekt.

77. Verder lijkt een letterlijke interpretatie van het “moment van de waardering” niet aangewezen; immers, het controleverslag inzake de inbreng in natura dient vijftien dagen vóór de algemene vergadering ter beschikking te worden gesteld. Vandaar dat het logisch is dat de bedrijfsrevisor rekening houdt met de waarde op het ogenblik dat hij zijn controleverslag dagtekent en ondertekent, met andere woorden op de dag waarop zijn voornaamste controlewerkzaamheden zijn beëindigd.

Referenties:

- COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 152/3, “Boekhoudkundige verwerking van een kapitaalverhoging als gevolg van de inbreng van een schuldvordering uitgedrukt in vreemde valuta”, *Bull. CBN*, nr. 23, december 1988, p. 10.
- IBR, *Jaarverslag*, 1994, p. 209-210.

1.1.4. Kan een “voorwaardelijke vordering” op een vennootschap worden ingebracht?

78. Onder voorwaardelijke vordering wordt in de praktijk als voorbeeld gesteld een vordering die ontstaan is uit de verkoop van een onroerend goed aan een vennootschap tegen betaling van een lijfrente. Op de balans van de vennootschap staat als gevolg van de aankoop een door de praktijk genoemde “schuld” maar die overeenkomstig het Belgisch boekhoudrecht als een voorziening voor risico’s en kosten wordt geboekt.

79. Op het ogenblik van de verkrijging van een onroerend goed tegen betaling van een lijfrente dient door de vennootschap als aanschaffingswaarde voor de terreinen en gebouwen een bedrag te worden geboekt gelijk aan het kapitaal dat op het ogenblik van de aanschaffing nodig is om de rente te betalen, verhoogd met de eventuele contante betaling en de kosten. Bedoeld kapitaal houdt enerzijds rekening met het maandelijks te betalen bedrag van de lijfrente en anderzijds met de leeftijd van de betreffende persoon die het onroerend goed verkoopt tegen betaling van een lijfrente. Als tegenprestatie wordt een voorziening geboekt ten belope van het bedrag van het hierboven genoemde kapitaal ⁽¹⁹⁾. De lijfrentenier bekomt aldus een voorwaardelijke vordering op de vennootschap.

80. Bij de aankoop van het onroerend goed wordt gestipuleerd in de notariële akte dat gedurende het leven van de betreffende persoon die het onroerend goed verkoopt maandelijks een bedrag dient te worden betaald aan de verkoper. Het betreffend bedrag dat derhalve dient betaald te worden door de vennootschap als tegenprestatie voor de aankoop van het onroerend goed is derhalve geen definitief vastgesteld bedrag omdat overeenkomstig de bepalingen van het burgerlijk recht de betreffende lijfrentebetaling ophoudt van zodra de verkopende persoon komt te overlijden. Daarom is er sprake, in hoofde van de vennootschap, van een “voorwaardelijke schuld” omdat deze schuld slechts dient te worden betaald tot de persoon-overdrager van het onroerend goed overlijdt.

81. Op basis van de voormelde gegevens dient uitdrukkelijk te worden gesteld dat de vordering van de lijfrentenier niet als vaststaand kan worden beschouwd en derhalve niet in natura kan worden ingebracht in een vennootschap in kapitaal. De betreffende vordering is afhankelijk van een voorwaarde, namelijk het leven van de betreffende persoon die het onroerend goed heeft overgedragen.

Vanuit pragmatisch standpunt kan, voor zover dit gewenst wordt, een praktische oplossing worden verleend door aan de partijen voor te stellen dat een dading wordt afgesloten tussen de vennootschap (destijds de overnemer-aankoper van het onroerend goed) enerzijds en de overdragende persoon anderzijds waarbij wordt gesteld dat de voorwaardelijke schuld, respectievelijk vordering, wordt omgezet in een vaststaande schuld, respectievelijk vordering; bijvoorbeeld een vast bedrag waarbij beide partijen zich akkoord verklaren dat, mits de betaling van een vast bedrag, men afziet van enerzijds de voorwaardelijke schuld van de vennootschap aan de natuurlijke persoon en anderzijds van de voorwaardelijke vordering van de lijfrentenier op de vennootschap. Door de betreffende dadingovereenkomst wordt de “voorwaardelijke schuld”, respectievelijk “voorwaardelijke vordering” vast en vervolgens kan de vaststaande vordering worden omgezet in kapitaal. Ter

⁽¹⁹⁾ Artikel 40 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

zake dient echter aandacht te worden verleend aan het feit dat de dadingovereenkomst dient te worden afgesloten onder normale bedrijfseconomische marktomstandigheden, wat betekent dat partijen onafhankelijk van elkaar zijn en vrij de transactie afsluiten.

1.2. Waardering van een vordering in lopende rekening

1.2.1. Toepasselijke wetgeving

Geen specifieke bepaling.

1.2.2. Moet een lopende rekening worden gecompenseerd vooraleer ze wordt ingebracht?

82. Een bestuurder of zaakvoerder heeft een rekening-courant met een creditsaldo, terwijl dezelfde bestuurder of zaakvoerder tevens een lopende rekening heeft die een debetsaldo vertoont. Kan de bestuurder of zaakvoerder enkel zijn rekening-courant met het creditsaldo inbrengen bij een kapitaalverhoging?

De Juridische Commissie van het IBR is van oordeel dat in de mate dat meerdere lopende rekeningen tegenover eenzelfde persoon, tegelijk zeker, liquide en eisbaar zijn, er schuldvergelijking plaatsvindt, zelfs zonder medeweten van de betrokken partijen. Hetzelfde geldt natuurlijk wanneer er een overeenkomst van rekening-courant bestaat tussen de partijen. De conclusie is dan ook dat de compensatie noodzakelijkerwijze moet gebeuren tussen de schuld en de vordering van de vennootschap ten opzichte van de bestuurder of zaakvoerder.

Referentie:

IBR, *Jaarverslag*, 1999, p. 227-228.

1.3. Waardering van de cliënteel of goodwill bij inbreng in natura in een vennootschap

1.3.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 171, 1°, c) en 4°, b) van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Zie bijlage.

Artikelen 6, 7, 8, 9 en 12 van het koninklijk besluit van 10 augustus 2001 betreffende de vergoeding voor de overname van een notariskantoor.

Zie bijlage.

Het artikel 1, § 2 koninklijk besluit van 13 april 1977 tot de vaststelling van de regels die toelaten de waarde van de overdracht der apotheken vast te stellen en toezicht uit te oefenen op deze overdracht.
Zie bijlage.

1.3.2. *Is het fiscaal plafond van het artikel 171 van het W.I.B. 92 een referentiecriterium voor de waardering van de goodwill?*

83. Volgens de fiscale wetgeving wordt de stopzettingsmeerwaarde aan een verlaagd stopzettingspersonenbelastingtarief van 33 % belast voor zover ze niet meer bedraagt dan de belastbare nettowinsten behaald gedurende de vier jaren die de stopzetting (of vermindering van werkzaamheid) voorafgaan (art. 171, 1°, c) W.I.B. 92).

Deze zogenaamde 4 x 4 regel is eveneens van toepassing in geval van de stopzetting van de werkzaamheid vanaf de leeftijd van 60 jaar of ingevolge gedwongen definitieve stopzetting (art. 171, 4°, b) W.I.B. 92) met de toepassing van een verlaagd stopzettingspersonenbelastingtarief van 16,5 %.

De vraag is nu of de voormelde fiscale beperking als een soort forfait mag worden beschouwd aan dewelke de goodwill mag worden gewaardeerd?

84. Vanuit een economisch standpunt kan het fiscaal plafond niet zomaar als een waarderingsmethode voor de goodwill worden aanvaard. In sommige gevallen zal dat tot een overwaardering leiden en in andere gevallen tot een onderwaardering. Het resultaat van deze fiscale methode zal bij overwaardering niet overeenkomen met *ten minste* het aantal en de waarde van de tegen inbreng in natura uit te geven aandelen. De bedrijfsrevisor zal derhalve een voorbehoud dienen te maken in zijn controleverslag, dus ook ingeval de door de partijen gehanteerde waarde voor fiscale doeleinden aanvaardbaar is.

Referenties:

- IBR, *Omzendbrief C.009 van 11 mei 1990*.
- IBR, *Vademecum, I*, Antwerpen, Standaard Uitgeverij, 2005, p. 629-630.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 72-73.
- A. KILLESSE, "La règle des 4 x 4 n'est pas une émanation de l'IRE", *R.G.F.*, 2001, p. 229-230.
- A. KILLESSE, "L'évaluation d'un fonds de commerce", *C & FP*, 2002, p. 359-370.

1.3.3. *Mag de goodwill forfaitair worden gewaardeerd?*

85. Bij de inbreng in natura van een handelszaak wordt er vaak voorgesteld om gebruik te maken van forfaitaire waarderingsmethoden per sector. Die

methoden werden uitgewerkt voornamelijk op basis van de ervaring, onder refereer van de marktprijs zoals die kan bestaan in de sector van ambachten, vrije beroepen en kleinhandel. Bij de inbreng van de activiteit van een vrij beroep wordt soms gebruikgemaakt van een vuistregel: bijvoorbeeld x maal de omzet of x maal de nettowinst.

Forfaitaire waarderungen mogen niet absoluut worden toegepast, zonder te refereren aan de concrete positie van de onderneming of van de beroepsbeoefenaar. De cliënteel vertegenwoordigt meestal de waardering van de verwachting dat zakenrelaties zullen blijven bestaan met de klanten die vroeger met de onderneming of de beroepsbeoefenaar hebben gehandeld. De goodwill zal dan ook rekening dienen te houden met de factoren die de onderneming of de beroepsbeoefenaar eigen zijn, zoals bv. de ligging, de getrouwheid van de cliënteel in het betreffende ondernemings- of beroepstype, het voortzetten van de samenwerking tussen de overlater en de inbrenggenietende vennootschap, de stijgende of de afnemende trend van de omzet, het resultaat, enz.

Referenties:

- IBR, *Omzendbrief C.009 van 11 mei 1990*.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 630.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 73.

1.3.4. Moet de cliënteel afzonderlijk worden gewaardeerd bij de inbreng in natura van een algemeenheid van goederen?

86. De wijze waarop de verschillende bestanddelen van de algemeenheid van goederen worden gewaardeerd, kan inhouden dat een afzonderlijke waardering van de cliënteel niet verantwoord is (wanneer bv. ook een waarde wordt toegekend aan een merk- of winkelnaam, een drempelgeld, enz.). Men mag er dan van uitgaan dat het ontbreken van een specifieke waardering van de cliënteel bedrijfseconomisch verantwoord is.

In andere gevallen kan de cliënteel een reële waarde vertegenwoordigen voor de inbrenggenietende vennootschap, zelfs wanneer er geen vergoeding in kapitaal aandelen is bepaald. Wanneer de eigenaar(s) van de cliënteel vóór de inbreng ook de enige aandeelhouder(s) is (zijn) van de vennootschap, mag men terecht besluiten dat de vergoeding voor de cliënteel begrepen is in de uitgegeven aandelen. Ook al is het kapitaal van de vennootschap op een voorzichtige wijze geraamd, dan is er nog geen reden om te besluiten dat de rechten van derden zouden zijn geschaad.

87. Indien echter een deel van het kapitaal door andere aandeelhouders wordt aangehouden, hebben deze er voordeel bij dat de door de inbrenggenietende vennootschap verkregen cliënteel niet wordt gewaardeerd.

In dit geval, en mits de overige aandeelhouders een meer dan symbolisch aandeel in het kapitaal bezitten, zal de rechtshandeling een bevoordeling van de overige aandeelhouders tot gevolg hebben, ten nadele van de aandeelhouder die inbrengt, de schuldeisers van de inbrenger en mogelijke rechtverkrijgenden. Niets hoeft de bedrijfsrevisor evenwel te beletten om te stellen dat de waarde van de uitgegeven aandelen ten minste overeenstemt met de waarde van de inbreng.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1993, p. 98-99.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 630-631.
- K. GEENS, “Wat is vatbaar voor inbreng in vennootschap? Een juridische analyse”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 22, nr. 23.
- K. GEENS, “Quels biens peuvent être apportés en société? Une analyse juridique”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 21-22, nr. 23.
- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILLESSE en H. ROGISTER, B.C.N.A.R., *Inbreng van immateriële actiefbestanddelen*, 1989, p. 83-85.
- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILLESSE en H. ROGISTER, C.B.N.C.R., *Apports de valeurs incorporelles*, 1989, p. 85-87.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 74-75.

1.3.5. Welke vrije beroepen zijn onderworpen aan wettelijke bepalingen voor de overdracht van hun activiteiten, inclusief de goodwill?

A. Bedoelde beroepen

a. Notariskantoor, notarisassociatie zonder rechtspersoonlijkheid

88. De vergoeding voor de overname van een notariskantoor of van een notarisassociatie zonder rechtspersoonlijkheid aan een derde overnemer is geregeld door het koninklijk besluit van 10 augustus 2001. Dit besluit is eveneens van toepassing in geval van inbreng in natura of quasi-inbreng. In het betreffend koninklijk besluit staat o.a. dat de Nationale Kamer van Notarissen een expert-schatter aanwijst, bedrijfsrevisor of externe accountant. De expert stelt een met redenen omkleed verslag op waarin hij de vergoeding bepaalt die geldt voor de overdracht.

89. Wanneer de overdrager zijn beroep niet in een vennootschap uitoefent, wordt voor elk van de laatste vijf kalenderjaren die voorafgaan aan het jaar waarin het verslag van de expert wordt opgesteld, het nettoberoepsinkomen berekend, door de notaris aangegeven in de personenbelasting, eventueel herzien door de fiscale administratie. Deze netto-inkomens worden aangepast door aftrek van bepaalde opbrengsten en aftrek en/of de toevoeging van

bepaalde lasten, om aldus het seminetto-inkomen te bepalen (art. 6 K.B. 10 augustus 2001).

Door het totaal van de vijf in aanmerking genomen seminetto-inkomens te delen door vijf wordt het gemiddeld inkomen bekomen (art. 8 K.B. 10 augustus 2001), dat via een formule geïndexeerd wordt (art. 12 K.B. 10 augustus 2001).

Ten slotte kan de expert dat geïndexeerd gemiddeld inkomen naar boven of naar beneden toe verbeteren om economische of billijkheidsredenen, waarvan enkele criteria door het besluit verplicht in aanmerking moeten worden genomen, en andere een intern facultatief karakter hebben.

De beslissingen van de expert zijn bindend zowel voor de overdrager als voor de overnemer. De tussenkomst van een expert verhindert niet dat bij een inbreng in natura of quasi-inbreng, de inbrengende notaris een bedrijfsrevisor moet aanstellen met betrekking tot de controle uit te voeren inzake de inbreng in natura of de quasi-inbreng.

Referenties:

- Koninklijk besluit van 10 augustus 2001 betreffende de vergoeding voor de overname van een notariskantoor (*B.S.* 18 augustus 2001).
- IBR, “Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng”, *Vademecum*, 2002, p. 943-959.

b. Apothekers

90. De overdracht van een apotheek wordt geregeld door het koninklijk besluit van 13 april 1977. Dat geldt ook voor inbreng in natura of quasi-inbreng. Het besluit voorziet dat het meubilair, de uitrusting en de voorraad van producten geraamd moeten worden door een deskundige erkend door de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft.

De goodwill mag niet hoger worden gewaardeerd dan 150 % van het gemiddelde van de brutowinsten welke zijn behaald in de loop van maximum de vijf belastbare tijdperken die het jaar van de overdracht voorafgaan, zoals deze tijdperken worden bepaald inzake de inkomstenbelastingen.

Referenties:

- Koninklijk besluit van 13 april 1977 tot vaststelling van de regels die toelaten de waarde van de overdracht van de apotheken vast te stellen (*B.S.* 28 mei 1977).
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 70.

- K. GEENS, “Wat is vatbaar voor inbreng in vennootschap? Een juridische analyse”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 24, nr. 27.
- K. GEENS, “Quels biens peuvent être apportés en société? Une analyse juridique”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 23-24, nr. 27.

c. Andere beroepen

91. Andere vrije beroepen die weliswaar niet onderworpen zijn aan wettelijke bepalingen inzake waarderingsregels bij inbreng in natura of overdracht van hun activiteit, zijn soms onderworpen aan regels uitgevaardigd door hun federatie, instituut of orde.

Referenties:

- G. BATS, “Inbreng in natura en professionele vennootschappen voor vrije beroepen: enkele aspecten”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 151-161.
- A. KILESSÉ, “Le transfert d’un actif incorporel à une société. Le cas des professions libérales”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 115-124.
- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILESSÉ en H. ROGISTER, B.C.N.A.R., *Inbreng van immateriële actiefbestanddelen*, 1989, p. 10-13.
- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILESSÉ en H. ROGISTER, C.B.N.C.R., *Apports de valeurs incorporelles*, 1989, p. 10-12.

B. Is het oordeel van de bedrijfsrevisor, die verslag uitbrengt over de inbreng in natura, gebonden door het oordeel van de deskundige?

92. De bedrijfsrevisor blijft gebonden door de normen uitgevaardigd door het IBR inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng, meer bepaald zal hij aandacht besteden aan o.a. de volgende punten:

- uit de ontleding van de bedrijfsrevisor moet blijken dat de door de partijen toegepaste waarderingsmethoden vanuit bedrijfseconomisch standpunt verantwoord zijn en dat de in te brengen of over te dragen vermogensbestanddelen niet overgewaardeerd zijn;
- indien de bedrijfsrevisor zich niet kan verenigen met de voorstellen van de oprichters of het bestuursorgaan met betrekking tot de beschrijving of de waardering van de inbreng in natura of de quasi-inbreng, zal hij voorbehoud maken in zijn controleverslag.

Referentie:

IBR, “Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng”, *Vademecum*, 2002, p. 943-959, par. 3.4. en 4.2.

C. Fiscaal aandachtspunt: is het gedeelte van de overdrachtprijs of van de inbrengwaarde dat het wettelijk in de koninklijke besluiten vooropgesteld bedrag overtreft, fiscaal als een overdreven vergoeding te beschouwen?

93. De overdracht van notariskantoren is te recent wettelijk geregeld om daarover iets terug te vinden in de rechtspraak.

Vooral in het kader van de overdracht of de inbreng van apotheken zijn in het verleden problemen gerezen rond de bepaling van de stopzettingsmeerwaarde. Hierna worden als voorbeeld twee arresten nader toegelicht.

Zonder de regelmatigheid van de opgerichte vennootschap in vraag te stellen heeft het Hof van Beroep te Antwerpen gesteld dat de overeenkomst die een overnameprijs bevat die boven het wettelijk vastgestelde normbedrag uitstijgt – en aldus tot doel had de wettelijke regel van openbare orde te ontwijken – een verboden simulatie vormt.

De Administratie voerde aan dat de niet-naleving van het geviseerde koninklijk besluit dient te worden gesanctioneerd. Het Hof van Beroep te Antwerpen bevestigt dat het koninklijk besluit van 13 april 1977 van openbare orde is en partijen niet over een contractuele vrijheid beschikken om de waarde van een apotheek te bepalen, zodat op fiscaal vlak geen gevolg mag worden gegeven aan dergelijke bepalingen van de overeenkomst waarbij de overdrachtprijs hoger is dan het bij het koninklijk besluit vastgestelde normbedrag. Derhalve besluit het Hof van Beroep te Antwerpen dat de overnameprijs geveinsd is en aan de Administratie niet tegenstelbaar is in de mate dat de overnameprijs het bij het koninklijk besluit toegelaten normbedrag overschrijdt ⁽²⁰⁾.

In een gelijklopend arrest van het Hof van Beroep te Brussel ⁽²¹⁾ wordt eenzelfde redenering opgebouwd.

94. Met betrekking tot het te veel betaalde bedrag wordt in de fiscale rechtspraak ofwel gesteld dat het meerdere gedeelte wordt belast als een bezoldiging in hoofde van de overdragende partij en niet als een stopzetting met alle fiscale consequenties vandiën met betrekking tot het tarief van de personenbelasting en/of het overtollige bedrag geen aanleiding geeft tot een afschrijving die fiscaal wordt aanvaard en derhalve wordt het teveel betaalde bedrag opgenomen op afschrijvingsbasis als fiscaal verworpen uitgave.

Referenties:

- Antwerpen, 10 maart 1994, *R.G.F.*, p. 222-227, noot CH. MATTELIN.
- Cass., 16 oktober 1997, *F.J.F.*, 97/274.

⁽²⁰⁾ Antwerpen, 18 september 1995, *F.J.F.*, 1995, p. 497-499; *Cour. fisc.*, 1995, p. 519-521, bevestigd door Hof van Cassatie d.d. 5 maart 1999.

⁽²¹⁾ Brussel, 26 januari 1995, bevestigd door Hof van Cassatie d.d. 16 oktober 1997, *Arr. Cass.* 1997, p. 984; *F.J.F.*, 1997, p. 607.

- Cass., 5 maart 1999, *F.J.F.*, 92/93, *R.G.F.*, 1999, p. 236-240, noot I. DE TROYER en *J.T.*, 2000, p. 193-199, noot J. KIRKPATRICK.
- Brussel, 8 juni 2000, *F.J.T.*, 2001/7.

1.3.6. Wat indien een notariskantoor of een apotheek reeds de vorm heeft aangenomen van een vennootschap?

A. Apotheekvennootschap

95. Het koninklijk besluit van 13 april 1977 is niet van toepassing op de overdracht van aandelen. Een overdracht van aandelen betekent geen overdracht van de apotheek zelf, aangezien het actief van de rechtspersoon (de vennootschap) dezelfde blijft. Derhalve blijven de partijen vrij de waarde te bepalen van de aandelen op basis van een algemene bedrijfseconomisch verantwoorde waarderingsmethodiek bij de overdracht van aandelen van de apotheekvennootschap.

B. Notarisvennootschap of associatie met rechtspersoonlijkheid

96. Wanneer de notaris – overdrager – zijn beroep uitoefent binnen een eenpersoonsvennootschap of binnen een associatie met rechtspersoonlijkheid, dan is het koninklijk besluit van 10 augustus 2001 ook van toepassing. De artikelen 7 en 9 bepalen hoe het netto-inkomen van de vennootschap of van de associatie met rechtspersoonlijkheid wordt bepaald en hoe het aangepast wordt ten einde het seminetto-inkomen te bekomen. Het gemiddeld inkomen wordt eveneens geïndexeerd.

Referentie:

Koninklijk besluit van 10 augustus 2001 betreffende de vergoeding voor de overname van een notariskantoor (*B.S.* 18 augustus 2001).

1.3.7. Welke boekhoudkundige en financiële aandachtspunten zijn verbonden aan de aanschaffing van immateriële vaste activa verworven mits een variabele vergoeding?

A. Definitie van de verwerving van immateriële vaste activa (goodwill) mits betaling van een variabele vergoeding?

97. De verwerving van immateriële vaste activa mits een variabele vergoeding betreft de overdracht van een handelsfonds waarbij naar aanleiding van de overdracht van immateriële vaste activa – goodwill – niet een vast overnamebedrag wordt bepaald maar waarbij deze overdrachtsom wordt bepaald op basis van een variabele vergoeding (bv. “x” % van de omzet gedurende een aantal jaren).

B. Waarom een overdracht van immateriële vaste activa aan een variabele vergoeding?

98. De overdracht van immateriële vaste activa waarbij de overnameprijs wordt bepaald aan de hand van een variabele vergoeding heeft als voordeel dat de overdrachtsom slechts fiscaal wordt belast in de personenbelasting als stopzetting op basis van de daadwerkelijk gerealiseerde vastgestelde overdrachtsom in hoofde van de natuurlijke persoon-overdrager.

99. De evaluatie van het risico moet worden gezien in hoofde van de personenbelasting – stopzettingsmeerwaarde – die dient te worden betaald naar aanleiding van de overdracht aan een vast overnamebedrag waarbij het mogelijk zou zijn dat de vennootschap door omstandigheden niet bij machte is om de betreffende overdrachtsom te kunnen terugverdienen, bijvoorbeeld door het optreden van beroepsrisico's (bv. ziekte) of door onvoorzienbare feiten zoals het plots overlijden van de enige vennoot van de vennootschap. Door de overdracht van de eenmanszaak aan de vennootschap met de vaststelling van een vast overnamebedrag dient in elke hypothese een stopzettingsmeerwaardebelasting te worden betaald onafhankelijk of de overdrachtsom al dan niet wordt betaald aan de overdrager.

Daarenboven dient de aandacht te worden gevestigd op het feit dat, ingeval er een overdracht gebeurt, op basis van de inboeking op de lopende rekening van een vast overnamebedrag, de erfgenamen in de hypothese dat de enige vennoot komt te overlijden nog successierechten zullen dienen te betalen op de waarde van de vordering op de betrokken vennootschap in hoofde van de erfgenamen.

C. Hoe dient de boekhoudkundige verwerking van de verwerving van goodwill tegen een variabele prijs te gebeuren en hoe dienen de afschrijvingen te worden geboekt?

100. In het Advies nr. 126/10 (*Bull. CBN*, nr. 30, februari 1993) behandelt de Commissie voor Boekhoudkundige Normen de boekhoudkundige verwerking van activa die worden verworven tegen een variabele prijs, afhankelijk van de toekomstige winst van de overnemer. Verwijzend naar het artikel 45, eerste lid en de artikelen 61, § 1 en 64, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen wijst de Commissie erop dat de aanschaffingswaarde van investeringen met beperkte gebruiksduur volgens een gepast plan gespreid ten laste moeten worden genomen over de vermoedelijke gebruiksduur. Het is derhalve uitgesloten de annuïteiten ineens in kosten te nemen. Dit standpunt wordt bevestigd door een arrest van het Hof van Beroep te Gent, d.d. 18 juni 2003.

De raming van de gebruiksduur van de immateriële vaste activa moet worden bepaald vanaf het ogenblik dat de vennootschap over het betrokken immaterieel

vast actief beschikt. Aangezien de gebruiksduur inherent verbonden is aan het immaterieel vast actief als dusdanig en losstaat van de prijs, is de Commissie voor Boekhoudkundige Normen van mening dat de juridische eigendomsoverdracht van de cliënteel het uitgangspunt is van de afschrijvingstermijn.

101. Bij de toepassing van de lineaire afschrijving betekent dit dat, indien de vermoedelijke gebruiksduur vijf jaar bedraagt, de eerste schijf van de variabele vergoeding over vijf jaar wordt afgeschreven, de tweede schijf van de variabele vergoeding over vier jaar, enz. Wanneer men de methode volgt van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen heeft dat specifieke economische gevolgen voor de vennootschap. Immers, de afschrijving is het kleinst bij het begin van de afschrijvingsperiode, wanneer de productiviteit van het immaterieel vast actief het hoogst is, en de afschrijving wordt steeds belangrijker naar het einde van de afschrijvingsperiode, wanneer de productiviteit van het immaterieel vast actief daalt.

1.3.8. Wat zijn de fiscale aandachtspunten met betrekking tot de overdracht van goodwill tegen een variabele vergoeding?

A. Principes en rechtspraak

102. Het standpunt van de Fiscale Administratie stelt dat immateriële vaste activa dienen te worden afgeschreven over een termijn van minstens vijf jaar en dat degressieve afschrijvingen niet zijn toegelaten. In een antwoord op een parlementaire vraag stelde de Minister van Financiën dat, aangezien het mathematische bewijs van de waardevermindering van een cliënteel of goodwill in de praktijk moeilijk of zelfs onmogelijk kan worden geleverd, de jaarlijkse afschrijving, in overleg met de administratie, op forfaitaire wijze mag worden bepaald. In de gevallen waar de goodwill tegen variabele vergoeding wordt betaald, impliceert de bovenvermelde forfaitaire regeling dat het bekomen lineaire afschrijvingspercent op ieder gedeelte van de tot stand gekomen afschrijvingsprijs afzonderlijk wordt toegepast. Bij een afschrijving over een duurtijd van tien jaar betekent dit dus dat de laatste schijf van de overdrachtvergoeding wordt afgeschreven in de loop van het 19de jaar ⁽²²⁾. De stelling van de Fiscale Administratie werd bevestigd door het Hof van Beroep te Gent bij zijn arrest van 13 februari 1997 waarbij werd geoordeeld dat vaste annuïteiten dienden te worden geïnterpreteerd als een vast percentage op de elk jaar toenemende aankoopprijs, waardoor het Hof de Fiscale Administratie gelijk gaf.

De Rechtbank van Leuven ⁽²³⁾ deelt deze interpretatie niet en meent dat de manier van het vaststellen van de overnameprijs geen invloed mag hebben op

⁽²²⁾ *Parl. Vr.* nr. 199, De CLIPPELE, *Bull. Bel.*, maart 1993, p. 601-604, nr. 725.

⁽²³⁾ Rb. Leuven, 28 februari 2003, *A.F.T.*, oktober 2003, p. 384-387.

de afschrijvingstermijn. Bij een gebruiksduur van tien jaar en een betaling in tien jaarlijkse, variabele schijven, zal de laatste schijf dus in één maal afgeschreven dienen te worden. De rechtbank volgt daarbij het standpunt van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen.

B. Moet de inbrengwaarde op fiscaal vlak beantwoorden aan bedrijfseconomische waarderingscriteria?

103. Enkele arresten geven antwoord op deze vraag.

a. Het Hof van Beroep te Brussel ⁽²⁴⁾ herinnert eraan dat de belastingplichtige het bewijs moet leveren dat de afschrijving samengaat met een waardevermindering die het betrokken goed tijdens het belastbaar tijdperk heeft ondergaan. Een belangrijk element van deze bewijslast is de “werkelijke waarde van het goed” op de dag van de inbreng in natura.

Het Hof van Beroep te Brussel stelt vast dat de waarde van het ingebrachte goed werd geschat door een expert verbonden aan de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel alsook dat de toegepaste waarderingsmethode nadien correct werd bevonden door de bedrijfsrevisor in het kader van de aan hem opgelegde controleplicht bij de inbreng in natura. Eén en ander biedt in de regel volgens het Hof van Beroep te Brussel voldoende waarborgen dat de overeengekomen waarde niet hoger is dan de marktwaarde van het goed, hetgeen evenwel niet belet dat de Fiscale Administratie het bewijs kan proberen te leveren dat er sprake was van een overschatting met medeplichtigheid van de expert en de bedrijfsrevisor.

b. In een andere zaak argumenteert de Fiscale Administratie dat de betrokken natuurlijke persoon, die uitsluitend voor één vennootschap op basis van commissieloon werkte, zelf geen cliënteel had, maar dat de cliënteel toebehoorde aan de vennootschap voor wie hij werkte. De Fiscale Administratie meent dan ook dat er geen cliënteel kon worden overgedragen aan de BVBA, zodat deze laatste er ook niet kan op afschrijven.

Het Hof van Beroep te Gent ⁽²⁵⁾ deelt de visie van de Fiscale Administratie niet. In deze relatie moet een vergelijking worden gemaakt met de handelsagentuurovereenkomst. *In casu* heeft de natuurlijke persoon wel degelijk cliënteel overgedragen aan de BVBA. De BVBA treedt effectief op als autonoom handelsagent voor de klant-vennootschap. Zij beschikt over een eigen handelsorganisatie, regelt haar werkzaamheden naar goeddunken, bezoekt cliënteel en is slechts rekenschap verschuldigd voor de aangebrachte bestellingen. De BVBA heeft duidelijk een eigen klantenbestand ontwikkeld, via de media, gespecialiseerde tijdschriften, sponsoring, enz.

⁽²⁴⁾ Brussel, 27 januari 1999, *F.J.F.*, 1999, p. 450; *J.D.F.*, 2000, p. 99.

⁽²⁵⁾ Gent, 28 oktober 1999, *T.F.R.*, 2000, p. 576-579, noot F. JACOBS; *F.J.F.*, 2000, p. 157.

c. Het Hof van Beroep te Luik ⁽²⁶⁾ schaart zich achter het standpunt van de Fiscale Administratie, die beweert dat de forfaitaire waarde (4 x 4 regel) niet absoluut is wanneer ze hoger ligt dan de economische waarde. De afschrijving van de goodwill-cliënteel moet immers overeenstemmen met de economische werkelijkheid, en de Fiscale Administratie heeft niets anders gedaan dan de waarderingsmethode over te nemen die *in casu* ook door de bedrijfsrevisor voorgesteld was.

De vennootschap verweet de Fiscale Administratie een gebrek aan coherentie, omdat zij het volledige bedrag van de meerwaarde wel in hoofde van de overdrager als stopzettingmeerwaarde had belast, maar deze klacht wordt door het Hof van Beroep te Luik afgewezen. De vennootschap wist immers uitdrukkelijk, op basis van het verslag van de bedrijfsrevisor, dat de werkelijke meerwaarde niet overeenstemde met het bedrag dat de natuurlijke persoon in zijn fiscale aangifte aangegeven had. De vennootschap wist dat de meerwaarde voor het grootste gedeelte een artificieel karakter had, en heeft dat ook zo gewild.

d. In een andere zaak meent de Fiscale Administratie dat de immateriële activa te hoog zijn gewaardeerd, alhoewel de bedrijfsrevisor oordeelt dat deze waardering aanvaardbaar is, rekening houdend met de cash-flow van de belastingplichtige tijdens het jaar vóór de inbreng en met de belangrijke portefeuille voor het lopende jaar. De fiscus steunt daarvoor op een soort vuistregel van vier maal de gemiddelde winst van de laatste drie jaren.

De Fiscale Administratie verwerpt bijgevolg de afschrijvingen op het overige deel. De inbreng zou voor dit overige deel aangetast zijn door simulatie en het gevolg zijn van een overprijs.

Van simulatie of een overprijs is volgens het Hof van Beroep te Bergen ⁽²⁷⁾ evenwel geen sprake. De bedrijfsrevisor heeft tijdens zijn controlewerkzaamheden inzake de waardering rekening gehouden met de specifieke omstandigheden. Deze waardering geeft evenveel garantie aan voorzichtigheid als de door de Fiscale Administratie gevolgde werkwijze. Dat de belastingplichtige de activa inbracht in een vennootschap die hij zelf oprichtte en waarvan hij de enige aandeelhouder is, houdt geen vermoeden van overwaardering in en nog minder van fraude.

Voorts bevestigt het Hof van Beroep te Bergen dat het immaterieel vast actief in waarde vermindert, zodat het kan worden afgeschreven. In de sector waarin de vennootschap werkzaam is, kan het betrokken immaterieel vast actief immers enkel worden behouden mits constante inspanningen en investeringen, bij gebreke waarvan nieuwe markten misgelopen worden, de reputatie uitdoeft en de cliënteel vervaagt.

⁽²⁶⁾ Luik, 24 december 1999, *Balans*, 15 februari 2000, nr. 404, p. 1-2.

⁽²⁷⁾ Hof van Beroep Bergen, 16 juni 2000, *F.J.F.*, 2000, p. 220.

Referenties:

- Gent, 12 december 1996, *R.G.F.*, 1997, p. 153-158, noot A. KILESSE, (waardering van cliënteel).
- Brussel, 3 november 2000, *R.G.F.*, 2001, p. 222-227, noot A. KILESSE (begrip intrinsieke waarde).

1.4. Inbreng in natura van immateriële vaste activa andere dan cliënteel of goodwill

1.4.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 1127 en 1130 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

Artikelen 218, 394 en 443 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

1.4.2. Kan software in natura worden ingebracht? Indien ja, aan welke waarde?

Hier moet het volgende onderscheid worden gemaakt:

A. Systemsoftware

104. Deze software kan niet apart worden gezien van de hardware waarvan het integraal deel van uitmaakt. De hardware is een materieel vast actief en de systeemsoftware kan enkel samen met deze hardware het voorwerp uitmaken van een inbreng of overdracht en van een waardering. Om deze waarde te bepalen zal men uitgaan van de gebruikswaarde van het actiefbestanddeel na de inbreng in natura of de overdracht.

B. Toepassingssoftware bestemd om te worden gecommmercialiseerd

105. Volgens het Advies van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen nr. 138/5 kan dit soort software worden geboekt in de rubriek “immateriële vaste activa”. De waarde is in dit geval de aanschaffingswaarde (software van derden verworven) of de vervaardigingsprijs (eigen productie).

Voor de bepaling van de inbrengwaarde blijven de algemene regels van toepassing: de tussen partijen bedongen prijs (*cf. supra*, Deel 1 Basisprincipes) getoetst aan de economische nuttigheidswaarde.

In het geval de bedrijfsrevisor denkt dat de hem verschaft informatie niet voldoende is om hem toe te laten een gefundeerd oordeel te vormen – hij wordt niet vermoed een specialist in informatica te zijn – dan kan hij vragen dat een deskundige een verslag zou opstellen en hem zou bijstaan.

Referenties:

- COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 138/5, "Software", *Bull. CBN*, nr. 35, oktober 1995, p. 7.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 70-71.

1.4.3. Kan een persoonlijk ontwikkelde know-how in natura worden ingebracht?

106. Indien de know-how aanwezig is als een bijzondere eigenschap van een goed, dan maakt het integraal deel uit van het goed. In dit geval is know-how niet vatbaar voor een afzonderlijke waardering maar maakt het deel uit van de totale waarde van het goed.

Know-how kan wel worden ingebracht als de know-how in een concrete vorm wordt voorgesteld, bijvoorbeeld onder de vorm van een schriftelijke documentatie die het voor de personen die in het betrokken technisch gebied onderlegd zijn, mogelijk maakt om de voornaamste bestanddelen van de kennis te vatten.

Indien de inbreng van know-how er echter in bestaat werk of diensten te verrichten, dan kan deze inbreng van nijverheid niet met kapitaalaandelen worden vergoed (art. 218 (BVBA), 394 (CVBA), 443 (NV) W. Venn.).

Verder moet door de bedrijfsrevisor een bijzondere aandacht besteed te worden aan de andere bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en in het bijzonder de bepalingen dat de inbreng in natura of quasi-inbreng voldoende moet kunnen worden beschreven en de mogelijkheid om naar economische maatstaven te kunnen waarderen.

Referenties:

- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILESE en H. ROGISTER, B.C.N.A.R., *Inbreng van immateriële actiefbestanddelen*, 1989, p. 60-61.
- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILESE en H. ROGISTER, C.B.N.C.R., *Apports de valeurs incorporelles*, 1989, p. 62-63.

1.4.4. Mogen toekomstige auteursrechten in natura worden ingebracht en vergoed met kapitaalaandelen?

107. Hier moeten de volgende hypothesen worden onderscheiden:

- a) De auteur wil zijn auteursrechten op bestaande werken inbrengen. In dit geval brengt de auteur roerende rechten in waarvan hij eigenaar is. Het

bezit van een zaak kan het voorwerp uitmaken van een verbintenis (art. 1127 B.W.) en kan derhalve worden ingebracht in een vennootschap en met kapitaalaandelen worden vergoed.

- b) De auteur wil zijn toekomstige auteursrechten op nog uit te brengen werken inbrengen. In dit geval bezit de auteur nog geen roerende rechten en is het hem onmogelijk deze latente toekomstige rechten in natura in te brengen, omdat het eigendomsrecht op de auteursrechten slechts ontstaat bij het tot stand brengen van zijn werk.

108. Het Wetboek van vennootschappen is duidelijk en sluit een vergoeding met kapitaalaandelen uit voor verplichtingen tot het verrichten van werk of diensten (art. 218 (BVBA), 394 (CVBA), 443 (NV) W. Venn.).

Men zou nochtans kunnen argumenteren dat toekomstige goederen ook het voorwerp kunnen uitmaken van een verbintenis (art. 1130 B.W.) en dus ook van een inbreng in natura of van een overdracht, maar de verbintenis iets te doen is zoals hierboven uiteengezet niet vatbaar voor vergoeding met kapitaalaandelen. Hierbij stelt zich ten andere ook de vraag of een toekomstig goed kan worden gewaardeerd naar economische maatstaven, zoals het Wetboek van vennootschappen dat vereist.

Bij wijze van besluit kan worden gesteld dat toekomstige auteursrechten op nog uit te brengen werken kunnen worden ingebracht in een vennootschap, maar enkel kunnen worden vergoed door aandelen die het kapitaal niet vertegenwoordigen zoals oprichtersaandelen of winstbewijzen.

Referenties:

- K. GEENS, “Wat is vatbaar voor inbreng in vennootschap? Een juridische analyse”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 29-30, nrs. 34-35.
- K. GEENS, “Quels biens peuvent être apportés en société? Une analyse juridique”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 28-29, nrs. 28-29.
- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILESE en H. REGISTER, B.C.N.A.R., *Inbreng van immateriële actiefbestanddelen*, 1989, p. 78-79.
- H. LAFOSSE, G. BATS, J. BASTOGNE, R. VAN CUTSEM, A. KILESE en H. REGISTER, C.B.N.C.R., *Apports de valeurs incorporelles*, 1989, p. 80-81.

1.5. Inbreng van materiële vaste activa

1.5.1. Toepasselijke wetgeving

Geen specifieke bepaling.

1.5.2. Mogen verbouwingswerken afzonderlijk van het gebouw worden ingebracht door de eigenaar van het gebouw?

109. Verbouwingswerken verricht door de eigenaar van een gebouw hebben een economische waarde en zijn dus in principe voor inbreng in natura vatbaar, zelfs indien het gebouw waarop de werken werden uitgevoerd niet mee wordt ingebracht. Het past evenwel te onderlijnen dat de werken onroerend geworden zijn door bestemming, en dat enkel het genotsrecht of het gebruiksrecht op de verbouwingen kan worden ingebracht. Indien het gebouw in huur wordt gegeven aan de inbrenggenietende vennootschap zal de duur en de prijs van de huur moeten rekening houden met het feit dat het genotsrecht of het gebruiksrecht aan de vennootschap werd overgedragen.

1.5.3. Kan een huurder de door hem op het gehuurde goed uitgevoerde inrichtingswerken inbrengen of overdragen?

110. Op het einde van de huurperiode is de huurder verplicht het goed in dezelfde staat te stellen dan het was beschreven bij het begin van de huurovereenkomst. Doet hij dat niet, dan zijn deze werken verworven door de verhuurder (art. 1731, § 2 B.W.). Er kon wel een vergoeding voorzien zijn geweest in het huurcontract, maar de huurder wordt daardoor geen eigenaar, wat een essentiële hoedanigheid is om een goed te kunnen inbrengen in natura.

Voor een quasi-inbreng is dezelfde redenering geldig (*cf. infra*, nrs. 207-210).

Bij de beschrijving van de inbreng zal de bedrijfsrevisor moeten nagaan of de inbrenger eigenaar is van het ingebrachte goed (*cf. supra*, nrs. 70-71).

111. In het licht van wat hiervoor werd gesteld, kan men *a priori* besluiten dat de betreffende verbouwings- en inrichtingswerken uitgevoerd aan een in huur genomen onroerend goed door de huurder niet kunnen worden ingebracht of overgedragen. Bijgevolg kan men naar de toekomst toe op deze activa niet meer afschrijven en is er eveneens een eventuele B.T.W.-herziening van toepassing.

112. Vanuit bedrijfseconomisch standpunt echter dient men te stellen dat een inbreng of een overdracht van de “nuttigheid” van de activa kan worden verricht, voor zover er voldoende zekerheid bestaat dat de inbrenggenietende vennootschap op lange termijn daadwerkelijk over die nuttigheid kan beschikken. Hiervoor moet het huurcontract voor een voldoende lange termijn zijn afgesloten. Kan de huurder van dat ogenblik af de nuttigheid (het gebruiksrecht) van de betreffende werken inbrengen of overdragen naar aanleiding van de overdracht van zijn eenmanszaak in een vennootschap?

Zoals de gebruiksrechten van een in huur genomen onroerend goed kunnen worden ingebracht of overgedragen, kan het gebruiksrecht op verbouwings-

en inrichtingswerken uitgevoerd aan dit goed, eveneens door de huurder worden ingebracht of overgedragen, indien ze vatbaar zijn voor waardering (cf. *infra*, nr. 155).

1.5.4. Is er herziening van de B.T.W.-aftrek van inrichtings- en/of verbouwingswerken aan een bedrijfsgebouw n.a.v. de overdracht van een algemeenheid van goederen of van een bedrijfsafdeling?

113. De Fiscale Administratie neemt het standpunt in dat een herziening van de B.T.W.-aftrek op inrichtingswerken niet dient te worden weerhouden wanneer de overdracht van een algemeenheid van goederen of van een bedrijfsafdeling zoals bedoeld in de artikelen 11 en 18, § 3, van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde gepaard gaat met een huurrecht toegestaan door de overlater aan de overnemer met betrekking tot het onroerend goed dat door laatstgenoemde verder zal worden gebruikt voor de uitoefening van zijn B.T.W.-belastbare werkzaamheid.

Met andere woorden, de Fiscale Administratie steunt het principe dat de verplichte B.T.W.-herziening niet moet worden verricht in de hypothese dat een belastingplichtige zijn handelszaak integraal overdraagt en waarbij het gebouw waarin de zaak wordt geëxploiteerd het voorwerp uitmaakt van een huurovereenkomst met de overnemer.

114. Het voormeld standpunt wordt bevestigd door de hiernavolgende rechtspraak.

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Brugge ⁽²⁸⁾ heeft geoordeeld dat het feit dat naar aanleiding van de overdracht van een handelszaak de bedrijfsgebouwen niet worden overgedragen geen beletsel vormt voor de toepassing van de vrijstellingsregeling van het artikel 11 van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde. Wanneer de bedrijfsgebouwen na de overname in het kader van een huurovereenkomst ter beschikking worden gesteld van de overnemer kan deze de bedrijfsgebouwen verder voor zijn bedrijfsactiviteit aanwenden en aldus is de continuïteit van de activiteit gegarandeerd.

1.5.5. Geeft de inbreng van de naakte eigendom van een onroerend goed aanleiding tot een herziening van de B.T.W.-aftrek?

115. Volgens een arrest van het Hof van Cassatie ⁽²⁹⁾ wordt een onroerend goed dat het voorwerp uitmaakt van een vruchtgebruik niet in hoofde van de naakte eigenaar, doch wel in hoofde van de vruchtgebruiker als een

⁽²⁸⁾ Rb. Brugge, 25 mei 2004., *T.F.R.*, 2004, p. 1042-1046, noot K. VYNCKE en P. VANDENDRIESSCHE; *Cour. fisc.*, 2004, p. 595.

⁽²⁹⁾ Cass., 11 oktober 2002, *F.J.F.*, 2003, p. 317; *T.F.R.*, 2003, p. 292-294, noot D. JAEQUES.

bedrijfsmiddel beschouwd voor de toepassing van artikel 48, § 2 van het Wetboek van de Belasting over de Toegevoegde Waarde dat voorziet in een stelsel van herziening van de aftrek van de belasting geheven op bedrijfsmiddelen. Hieruit volgt dat de vervreemding van de naakte eigendom van een onroerend goed tijdens de herzieningsperiode in beginsel geen aanleiding kan geven tot herziening van de aftrek van B.T.W. uitgeoefend op eerdere verbouwings- en uitrustingsuitgaven, voor zover de vruchtgebruiker het bedrijfsmiddel verder blijft aanwenden ter verwezenlijking van belastbare handelingen.

Voor de toepassing van het geciteerde Cassatiearrest dient een inbreng in natura te worden gelijkgesteld met vervreemding.

1.6. Inbreng in natura van zakelijke rechten

1.6.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 6 van de wet van 10 januari 1824 over het recht van erfpacht (*Journal officiel du Royaume des Pays-Bas* nr. 14).

Zie bijlage.

Artikel 39, eerste lid van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

Zie bijlage.

Artikel 2 van de wet van 10 januari 1824 over het recht van opstal (*Journal officiel du Royaume des Pays-Bas* nr. 13).

Zie bijlage.

Artikelen 578 tot 608 en het artikel 1127 van het Burgerlijk Wetboek.

Zie bijlage.

Artikel 47 van het Wetboek der Registratierechten.

Zie bijlage.

1.6.2. Kan een recht van erfpacht in natura worden ingebracht? Zo ja, aan welke waarde?

116. Krachtens het artikel 6 van de wet van 10 januari 1824 over het recht van erfpacht is de inbreng van een recht van erfpacht mogelijk.

117. Voor wat de waardering betreft, zijn er in de boekhoudwetgeving geen specifieke regels voor de waardering van zakelijke rechten. De algemene regel is de waardering aan de aanschaffingswaarde. Deze regel geldt nochtans voor de waardering op de balans en niet voor de waardering van een inbreng in natura.

Het gebruiksrecht wordt meestal gewaardeerd met inachtneming van de onroerende inkomsten die de gever van het recht kan bekomen voor de duur voor dewelke het recht is gevestigd. Indien de vergoeding op die wijze is berekend, kan men de waarde van het recht bekomen door de kapitalisatie van de eenmalige vergoeding of de actuele waarde van de som van de periodieke vergoedingen.

1.6.3. Kan een recht van opstal in natura worden ingebracht? Zo ja, aan welke waarde?

118. Krachtens artikel 2 van de wet van 10 januari 1824 over het recht van opstal is de inbreng van een recht van opstal mogelijk.

Voor de waardering verwijzen wij *cf. supra*, nrs. 116-117.

1.6.4. Kan het tijdelijk vruchtgebruik op een onroerend goed in natura worden ingebracht? Zo ja, aan welke waarde?

119. In het artikel 1127 van het Burgerlijk Wetboek wordt bepaald dat het gebruik of het bezit van een zaak, zowel als de zaak zelf, het voorwerp kan uitmaken van een verbintenis. Daaraan wordt de gedachte ontleend dat men niet alleen het eigendomsrecht of een ander zakelijk recht op een goed kan inbrengen, maar ook het louter genot.

Een inbreng kan eigendomsoverdragend zijn (bv. een quasi-inbreng of een verkoop) maar kan ook bestaan in de overdracht of de vestiging van een recht van een tijdelijk vruchtgebruik. Door middel van een inbreng in natura kan de (voortaan blote) eigenaar-inbrenger een recht van een tijdelijk vruchtgebruik ten behoeve van een vennootschap vestigen, maar evenzeer kan een tijdelijk vruchtgebruiker zijn recht van tijdelijk vruchtgebruik aan een vennootschap overdragen (*cf.* art. 595, eerste lid B.W.).

120. Zoals voor de andere zakelijke rechten zijn voor de waardering van het tijdelijk vruchtgebruik geen specifieke regels voorzien door de boekhoudwetgeving. Soms wordt teruggегреpen naar de fiscale bepalingen inzake registratierechten. In het artikel 47 van het Wetboek der Registratierechten wordt een forfaitaire waarderingsregel voorzien die verschillend is naarmate het vruchtgebruik gevestigd is voor het leven dan wel voor een bepaalde duur.

Deze waarderingsregels gelden echter niet als absolute maatstaf om de economische waarde van het tijdelijk vruchtgebruik te bepalen. Andere factoren spelen hierin ook een rol.

Met betrekking tot de definitie van het tijdelijk vruchtgebruik op een onroerend goed wordt verwezen naar de bepalingen zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek, onder meer de artikelen 578 en volgende.

1.6.5. Kunnen de door het Wetboek der Registratierechten voorziene waarderingsregels de bedrijfseconomische waarde van een tijdelijk vruchtgebruik weergeven?

121. De fiscale regels zijn in principe niet de weergave van de bedrijfseconomische waarde; het kan hier nuttig zijn om de problematiek door een praktisch voorbeeld weer te geven, waarbij door de inbrenger het tijdelijk vruchtgebruik voor een periode van 15 jaar van een onroerend goed wordt ingebracht vanaf de datum van de notariële akte. Op basis van de volgende berekeningen, werd de waarde van dit vruchtgebruik bepaald op 46.700 EUR. De door de inbrenger vooropgestelde inbrengwaarde van 46.700 EUR werd bepaald rekening houdend met de bepalingen zoals opgenomen in het artikel 47, §§ 2 en 3 van het Wetboek der Registratierechten, luidend als volgt:

“Is het vruchtgebruik voor een bepaalde tijd gevestigd, zo is de verkoopwaarde vertegenwoordigd door de som verkregen door het kapitaliseren ad 4 % van de jaarlijkse opbrengst, rekening gehouden met de bij de overeenkomst gestelde duur van het vruchtgebruik, maar zonder te mogen overschrijden hetzij de naar voorgaande alinea bepaalde waarde, zo het gaat om een ten bate van een natuurlijk persoon gevestigd vruchtgebruik, hetzij het bedrag van twintigmaal de opbrengst, zo het vruchtgebruik ten bate van een rechtspersoon is gevestigd.

In geen geval mag aan het vruchtgebruik een hogere waarde dan de vier vijfden van de verkoopwaarde van de volle eigendom worden toegewezen.”.

122. Voor wat de huuropbrengst betreft werd door de inbrenger uitgegaan van een geraamde normale maandelijkse nettohuurwaarde van 350 EUR, hetzij 4.200 EUR op jaarbasis (350 EUR x 12 maanden).

De kapitalisatievoet aan 4 % van de actuele waarde van één EUR te ontvangen gedurende 15 jaar bedraagt 11,1183874.

Rekening houdend met de hiervoor vermelde basisgegevens kan de waarde van het tijdelijk vruchtgebruik voor een periode van 15 jaar met betrekking tot het onroerend goed worden bepaald als volgt:

Jaarlijkse nettohuuropbrengst x 11,1183874

4.200 EUR x 11,1183874 = 46.697,23 EUR
afgerond 46.700 EUR

Voor zover het tijdelijk vruchtgebruik wordt toegekend in hoofde van een rechtspersoon dient te worden verwezen naar de bepalingen van het artikel 47 van het Wetboek der Registratierechten waarbij de “toegelaten maximumwaarde” van het vruchtgebruik wordt bepaald op:

20 maal de huuropbrengst = 20 x 4.200 EUR = 84.000 EUR

Het “absoluut maximum” van het vruchtgebruik van het betreffend onroerend goed wordt in het artikel 47 van het Wetboek der Registratierechten bepaald op 4/5 van de waarde van de volle eigendom.

Ter zake wordt verwezen naar het schattingsverslag van het betreffend onroerend goed. In het schattingsverslag wordt gesteld dat de huidige venale waarde in vrije verkoop van het onroerend goed kan worden geschat op 55.000 EUR derwijze dat het absoluut maximum volgens het Wetboek der Registratierechten kan worden bepaald als volgt:

Volle eigendom x 80 %

55.000 EUR x 80 % = 44.000 EUR

123. De theoretische berekening van het “absoluut maximum”, zoals weergegeven in het Wetboek der Registratierechten, is louter forfaitair én subsidiair:

- *Forfaitair*: in die zin dat de grondslag voor registratierechten bij levenslang vruchtgebruik van een natuurlijke persoon nooit meer dan 4/5 van de waarde van de volle eigendom zal bedragen, zelfs al zijn de effectieve levensverwachtingen van de natuurlijke persoon meer dan de desbetreffende coëfficiënt zou bepalen;
- *Subsidiair*: indien de verkoopwaarde van het tijdelijk vruchtgebruik hoger is dan de forfaitair vastgestelde waarde, dan worden de registratierechten op de hogere venale waarde geheven.

124. Behoudens de forfaitaire methode die in het artikel 47 van het Wetboek der Registratierechten wordt gebruikt voor het heffen van de registratierechten, dient naar aanleiding van een inbreng in natura vanuit een bedrijfseconomische context de bedrijfseconomische waarde van het tijdelijk vruchtgebruik te worden weerhouden.

Op basis van de hiervoor berekende waarden kan worden gesteld dat de bedrijfseconomische waarde van het tijdelijk vruchtgebruik van het hiervoor beschreven onroerend goed voor een periode van 15 jaar kan worden bepaald op 46.700 EUR, niettegenstaande het feit dat de waarde van het tijdelijk vruchtgebruik voor een periode van 15 jaar, zijnde 46.700 EUR hoger is dan het absoluut maximum van 44.000 EUR zoals weergegeven in het Wetboek der Registratierechten, maar dat de waarde van 46.700 EUR beantwoordt aan de bedrijfseconomische waarde van de inbreng.

De door het Wetboek der Registratierechten voorziene formule kan bedrijfseconomisch worden verbeterd door onder meer rekening te houden met een marktrente en met de kosten die de vruchtgebruiker wettelijk gehouden is te dragen⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ Rb. Bergen, 23 juni 2004, *Fiscoloog*, 6 oktober 2004, nr. 952, p. 9; *Fiscoloog*, 15 juni 2005, nr. 986, p. 7-8.

1.6.6. Kunnen de naakte eigendom én het tijdelijk vruchtgebruik op hetzelfde onroerend goed samen in natura worden ingebracht?

125. De naakte eigendom en het tijdelijk vruchtgebruik van een goed kunnen het voorwerp uitmaken van een verbintenis (art. 1127 B.W.), dus ook van een inbreng in natura. De onderscheiden vruchtgebruiker en naakte eigenaar kunnen samen het onroerend goed waarop hun rechten slaan, inbrengen in natura in een vennootschap. De inbrengers ontvangen als vergoeding een aantal aandelen van de inbrengontvangende vennootschap. Moet dan aan de inbrenger van het tijdelijk vruchtgebruik het tijdelijk vruchtgebruik op de aandelen worden toegekend en aan de inbrenger van de naakte eigendom de naakte eigendom van de aandelen? Op die manier zou men voor en na de inbreng tot een identieke verdeling (spiegelbeeld) tijdelijk vruchtgebruik/naakte eigendom komen; het voorwerp van het recht is niet langer een onroerend goed maar een aantal aandelen.

126. De Juridische Commissie van het IBR is van oordeel dat er geen bezwaar bestaat om kapitaalaandelen op te splitsen in het beschikkingsrecht en het genotsrecht. Maar de Juridische Commissie oordeelt ook dat op het moment zelf van de kapitaalverhoging (in de notariële akte dus) de inbrengers aandelen in volle eigendom moeten kunnen ontvangen in functie van de waarde van elke inbreng. Dit vergt uiteraard een afzonderlijke berekening van de waarde van het ingebrachte tijdelijk vruchtgebruik en naakte eigendom. Door een latere overeenkomst kunnen de partijen hun aandelen eventueel splitsen in tijdelijk vruchtgebruik en naakte eigendom.

Referentie:

IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 75.

1.6.7. Aan welke waarde kan een tijdelijk vruchtgebruik op aandelen in natura worden ingebracht?

127. Zoals dat geldt voor elke inbreng in natura van goederen zal de overdracht van een tijdelijk vruchtgebruik op aandelen verricht worden aan de aanschaffingswaarde vergeleken met de economische waarde. De waardering gebeurt dan ook in functie van het toekomstig nut voor de vennootschap die het tijdelijk vruchtgebruik op de aandelen door de inbreng in natura verwerft.

Het fiscaal recht (registratie- en successierechten) legt de forfaitaire regels vast voor de waardering van een tijdelijk vruchtgebruik, maar noch het Wetboek van vennootschappen, noch het uitvoeringsbesluit behandelen deze materie.

128. Om de economische waarde te bepalen van een tijdelijk vruchtgebruik op aandelen zijn niet enkel de historisch gerealiseerde winsten en cash flows

van belang maar voornamelijk de te verwachten winsten en cash flows. Men zal nagaan welk inkomen het vermogen zal (kan) opleveren in de toekomst gedurende de termijn van het tijdelijk vruchtgebruik. Drie parameters zullen hiervoor worden gehanteerd:

- de duur van het tijdelijk vruchtgebruik geeft de optelsom van de bekomen inkomens tijdens de toekomstperiode;
- het volume van de toekomstige vruchten wordt bepaald uitgaande van het normaal in de toekomst te realiseren resultaat en de daarop uitkeerbare dividenden. Men mag hier niet uit het oog verliezen dat de dividendenpolitiek in grote mate wordt bepaald door het bestuursorgaan en door de meerderheid van de aandeelhouders;
- ten slotte zal de verwachte inkomensstroom moeten worden geactualiseerd.

129. Voor de actualisatievoet moet rekening worden gehouden met de vergoeding van een risicobelegging. De vergoeding voor een risicovrije belegging dient verhoogd te worden met een marktrisicopremie waarbij onder andere rekening wordt gehouden met de gevoeligheid van het aandeel ten opzichte van de markt (*bèta*-factor).

Referenties:

- G. BATS, “Tijdelijk vruchtgebruik op aandelen: waarderingsproblematiek anno 2000 - juridische en bedrijfseconomische aandachtspunten” in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 11-38.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 144-166.

1.7. Inbreng in natura van grondstoffen, handelsgoederen en afgewerkte producten

1.7.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 1130 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

Artikelen 37, 39 en 61, § 1 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 ter uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

1.7.2. Hoe worden grondstoffen gewaardeerd in het kader van een inbreng?

130. Alhoewel de inbrengwaarde overeenstemt met de bedongen waarde van de inbreng, zal de bedrijfsrevisor moeten letten op de economische waarde van de goederen. Deze laatste is de marktwaarde op de datum van de controle.

In hoofde van de inbrenger is de marktprijs voor handelsgoederen in beginsel deze die voortvloeit uit de aanschaffingsprijs die kan verkregen worden onder normale en gebruikelijke marktvoorwaarden, verhoogd met de normale bijkomende kosten die op de aanschaffing wegen.

Referentie:

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 132/6bis, “Boeking en waardering van voorraden”, *Bull. CBN*, nr. 36, november 1996, p. 29.

1.7.3. Hoe worden handelsgoederen gewaardeerd in het kader van een inbreng?

131. Zoals dat het geval is voor grondstoffen stemt de inbrengwaarde overeen met de bedongen waarde. De economische waarde waarop de bedrijfsrevisor zal letten bij zijn controle is de marktwaarde op de datum van de controle.

Voor handelsgoederen is de marktprijs in beginsel de verkoopprijs bij het vertrek uit de onderneming, die kan worden verkregen onder normale en gebruikelijke marktvoorwaarden. Er zal rekening gehouden worden met de handelskortingen, ristorno's en rabatten die de onderneming gewoonlijk toekent. De normale directe verkoopkosten zullen eveneens worden afgetrokken.

Referentie:

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 132/6bis, “Boeking en waardering van voorraden”, *Bull. CBN*, nr. 36, november 1996, p. 27-28.

1.7.4. Hoe worden afgewerkte producten gewaardeerd in het kader van een inbreng?

132. Voor de waardering van afgewerkte producten in de jaarrekening kent het boekhoudrecht twee methoden zoals bepaald in artikel 37 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen:

- *full-cost* of de aanschaffingskosten van grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen, verhoogd met de rechtstreekse productiekosten en met een evenredig deel van de onrechtstreekse productiekosten;
- *direct-cost of semi-direct cost* die de onrechtstreekse productiekosten niet of slechts gedeeltelijk opneemt in de vervaardigingsprijs. Indien de totale niet toegerekende onrechtstreekse kosten een belangrijk deel uitmaken van de totale kostprijs, leidt deze methode onvermijdelijk tot een onderwaardering.

Deze methode kan niet zomaar door de inbrenger worden weerhouden, de bedrijfsrevisor moet opmerkzaam zijn dat de marktwaarde uiteindelijk van betekenis blijft voor het weergeven van de economische waarde.

De marktprijs is de normale realisatiewaarde bij verkoop, bij het verlaten van de onderneming, onder normale en gebruikelijke marktvoorwaarden. Er wordt rekening gehouden met de gewoonlijk toegestane handelskortingen, *ristorno's* en rabatten, alsook met de normale rechtstreekse verkoopkosten.

Referentie:

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 132/6bis, "Boeking en waardering van voorraden" *Bull. CBN*, nr. 36, november 1996, p. 33.

1.7.5. Kan men een inbreng realiseren van een termijnovereenkomst m.b.t. goederen? Indien ja, aan welke waarde?

133. De vennootschap die goederen op termijn heeft aangekocht, heeft die goederen nog niet in haar bezit maar kan de overeenkomst als dusdanig inbrengen, vermits deze waardeerbaar is.

Wat de waarde van deze termijnovereenkomst betreft, moet met de volgende elementen rekening worden gehouden:

- a) Wanneer een onderneming goederen op termijn heeft aangekocht en deze verrichting niet heeft gedekt, dan heeft ze een potentieel verlies als de marktwaarde daalt. Indien de marktwaarde daarentegen hoger is dan de in de termijnovereenkomst bedongen prijs, dan resulteert dit in een latente winst, die echter op de datum van de inbreng nog niet is gerealiseerd.
- b) Wanneer een onderneming goederen op termijn heeft aangekocht en deze verrichting volledig heeft gedekt (bv. door een gelijke verkoop op termijn of contant), dan zal ze geen prijsrisico lopen met betrekking tot de op termijn aangekochte goederen.

De twee voorvermelde beschouwingen zullen in acht worden genomen door de onderneming die de goederen op termijn heeft aangekocht bij de waardering van deze rechten en verplichtingen op balansdatum, waar rekening zal worden gehouden met potentiële verliezen (aanleggen voorziening) en geen rekening wordt gehouden met de nog niet gerealiseerde winsten.

134. Voor de waardering bij de inbreng in natura van de termijnovereenkomst moet evenwel rekening worden gehouden met de economische waarde bepaald door de overeenkomst op het moment van de inbreng.

Deze economische waarde kan enkel de marktprijs zijn van de onderliggende goederen op het ogenblik van de controle door de bedrijfsrevisor en niet de

prijs die is bedongen in de termijnovereenkomst. Alle latere verliezen of winsten zullen opgenomen worden door de inbrenggenietende vennootschap. Indien er een termijnmarkt bestaat voor de onderliggende goederen dan zal de marktprijs gelijk zijn aan de prijs van de termijnmarkt.

De bedrijfsrevisor zal zich inlichten over de te verwachten evolutie van de markt en desgevallend daarover bemerkingsen maken in zijn verslag.

Voor de bepaling van de marktprijs wordt verwezen *supra*, nummers 130-132.

Referentie:

COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN, Advies nr. 132/4, "Terugname-overeenkomsten op handelsgoederen", *Bull. CBN*, nr. 22, juni 1988, p. 8-11.

1.8. Inbreng in natura van geldbeleggingen en liquide middelen

1.8.1. Toepasselijke wetgeving

Geen specifieke bepaling.

1.8.2. Volgens welke methode worden effecten gewaardeerd die het voorwerp uitmaken van een inbreng?

135. De effecten moeten door de oprichters of door het bestuursorgaan aan de economische waarde worden gewaardeerd. Indien de effecten op een officiële beurs zijn genoteerd, wordt algemeen aanvaard dat de beurskoers overeenstemt met de marktwaarde. Zijn de effecten niet genoteerd dan zal de marktprijs deze zijn die overeenstemt met de waarde die kan worden bekomen tussen twee van elkaar onafhankelijke partijen in een vrije concurrentie. Deze waarde is echter niet altijd gekend en de bedongen prijs tussen de partijen zal rekening houden met in de balans niet uitgedrukte elementen. In de praktijk vertrekt men van de boekwaarde die dan wordt aangevuld door positieve of negatieve correcties, door rekening te houden met rendementswaarde en veelal ook met specifieke eigenschappen van de verrichting. De bedrijfsrevisor zal nagaan of de weerhouden waarde voor de inbreng in natura of voor de overdracht voldoet aan de wettelijke voorschriften van een economische waardering.

1.8.3. Is een inbreng van een vreemde valutarekening een inbreng in natura?

136. Het kapitaal van een vennootschap is uitgedrukt in euro. Een aandeelhouder schrijft in op aandelen en wenst die vol te storten in Amerikaanse dollar. Worden deze laatste eenvoudig omgezet in euro aan

bv. dagkoers of moet de procedure worden gevolgd eigen aan de inbreng in natura?

Volgens de Raad van het IBR is een dergelijke inbreng te beschouwen als een inbreng in natura. Bepalend voor dit probleem is het feit dat de inbreng, uitgedrukt in vreemde munt, niet overeenstemt met de munteenheid waarin het kapitaal van de vennootschap is uitgedrukt in de statuten. Door de omrekening van de valuta ontstaat er een waarderingsprobleem (koers en tijdstip) waarop de bepalingen met betrekking tot de inbreng in natura van toepassing zijn.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1989, p. 92.
- IBR, *Jaarverslag*, 1991, p. 77-78.

2. WAARDERING: SPECIFIEKE VRAGEN

2.1. Inbreng in natura van onroerende goederen bezwaard met een hypotheek

2.1.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 41, tweede lid, 96 en 109 van de Hypotheekwet.
Zie bijlage.

Artikelen 226, 8°, 448, tweede lid, 1° en 453, 11° van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

2.1.2. Kunnen goederen bezwaard met een hypotheek, in natura worden ingebracht of overgedragen zonder de toestemming van de hypothecaire schuldeiser?

137. Voor de inbreng in natura of de overdracht van een onroerend goed bezwaard met een hypotheek is er geen akkoord vereist van de schuldeiser. Dit vloeit voort uit het artikel 41, derde lid van de Hypotheekwet dat bepaalt: *“Zij (de hypotheek) volgt die goederen, in welke handen zij ook overgaan.”*.

138. Verder bevestigt het artikel 96 van de Hypotheekwet dit principe: *“De schuldeisers die een ingeschreven voorrecht of hypotheek hebben op een onroerend goed, volgen dat goed, in welke handen het ook overgaat, om gerangschikt en betaald te worden volgens de orde van hun schuldvorderingen of inschrijvingen.”*.

En ten slotte bepaalt het artikel 109 van de Hypotheekwet: *“De overdrager draagt aan de verkrijger slechts de eigendom en de rechten over, die hij zelf op het overgedragene bezat; hij draagt die over onder verband van dezelfde voorrechten en hypotheeken als waarmede hij bezwaard was.”*.

139. In de praktijk nochtans voorzien de overeenkomsten expliciet dat de hypothecaire schuldeiser(s) zijn (hun) akkoord moet(en) geven voor elke overdracht van eigendom van het met zekerheden bezwaard goed. De bedrijfsrevisor zal dit op grond van de stukken moeten nagaan (Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng, par. 2.3.1.).

2.1.3. Welke waarde moet worden toegekend aan goederen bezwaard met zekerheden die in natura worden ingebracht?

140. De beschrijving van de inbreng in natura of quasi-inbreng moet op een correcte manier melding maken van de zekerheden die het goed bezwaren (Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng, par. 2.3.1.).

Om de waarde van de inbreng in natura te bepalen moet men rekening houden met de globale verrichting: de eigendomsoverdracht van het in waarborg gegeven goed en het vervolg gegeven aan deze waarborg. Er zijn, wat dit laatste betreft, drie gevallen mogelijk.

A. De inbrenggenietende vennootschap neemt de schuld over

141. Het betreft in dit geval een nauw samenhangende inbreng in natura van activa en passiva. In een eerste stadium moeten de bestanddelen afzonderlijk worden gewaardeerd en later moeten de activa en de passiva met elkaar in verband worden gebracht om de nettowaarde van de inbreng in natura te bepalen. Wanneer we bijvoorbeeld te maken hebben met de inbreng in natura van een met hypotheek bezwaard onroerend goed, krijgen we enerzijds de waarde van het onroerend goed en anderzijds het bedrag van de schuld die door de vennootschap wordt overgenomen. Het verschil is de eigenlijke inbreng in natura en wordt vergoed door de uitgifte van aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen.

B. De schuld blijft gedragen door de inbrenger

142. Het is mogelijk dat de schuldenaar die het goed inbrengt de last van de schuld wil blijven dragen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de hypotheek een private woning dekt waarvoor de schuld werd aangegaan en aangrenzende bedrijfsgebouwen in een vennootschap worden ingebracht. In dat geval zou het niet logisch zijn de nettowaarde van de inbreng na aftrek van de schuld voorop te stellen als inbrengwaarde, behoudens indien er aanleiding toe bestaat om aan te nemen dat de schuldenaar zijn schulden in de toekomst niet zou betalen.

Wanneer de inbrenger de schuld op zich behoudt, moet men dan aannemen dat we voor een gedeeltelijke inbreng staan die zou worden gestort naarmate de schuld wordt afbetaald?

Naast technische moeilijkheden die verband houden met de verplichting (de mogelijkheid) om de inbreng in natura in een NV binnen vijf jaar te volstorten (art. 448, tweede lid, 1° W. Venn.), blijkt deze formule niet overeen te komen met de bedrijfseconomische realiteit. Het recht om het goed te gebruiken en ook de inkomsten die uit de inbedrijfstelling voortvloeien, zijn voor de vennootschap volledig en onmiddellijk verworven.

143. Vanuit boekhoudkundig standpunt gezien, verplicht de wet de inbreng in natura te boeken in de gepaste rubriek van de vaste activa en de zakelijke waarborg, die voor rekening van derden of van een bestuurder of zaakvoerder op het bewuste goed wordt gevestigd, te registreren onder de rekeningen “Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen”, groep 02 “Zakelijke zekerheden gesteld op eigen activa”.

144. Indien later de bezwaarde goederen van de vennootschap worden verkocht omdat de schuldenaar (inbrenger) niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan, dan staat de schuldenaar (inbrenger) borg tegenover de vennootschap, maar in dit geval zal hij waarschijnlijk zelf insolvent zijn. Daarom is het nodig dat de bedrijfsrevisor een analyse maakt van het door de vennootschap te lopen latent risico en ter zake een onderzoek verricht met betrekking tot de solvabiliteit van de schuldenaar.

145. De bedrijfsrevisor zal hoe dan ook het bestaan van de zekerheid in de conclusies van zijn controleverslag vermelden, zelfs al wordt deze zekerheid, overeenkomstig het artikel 226, 8° (BVBA) of 453, 11° (NV) van het Wetboek van vennootschappen in de vennootschapakte vermeld.

Indien er een voldoende basis bestaat om aan de solvabiliteit van de schuldenaar te twifelen, zal de bedrijfsrevisor een uitdrukkelijk voorbehoud formuleren, niet in verband met de waarde van het goed, maar wel wegens het gevaar dat de vennootschap zou kunnen worden uitgewonnen van de ingebrachte goederen.

C. Niet specifieke waarborg

146. Indien de waarborg werd gegeven voor de lopende of toekomstige handelsverrichtingen, dan verschilt de oplossing niet van de twee vorige.

Stel dat een pand wordt gegeven voor de opening van een krediet. Indien de kredietopening aan de vennootschap wordt overgedragen en deze niet gebruikt wordt, is er geen probleem omtrent de waardering van de inbreng in natura.

Indien de vennootschap een schuld moet terugbetalen, dient de inbreng in natura te geschieden onder de aftrek van de door de vennootschap te dragen schulden.

Indien de terugbetaling door de inbrenger moet worden gedaan, staat de inbrenger er ook borg voor dat de vennootschap ongestoord van het ingebrachte goed kan genieten.

147. Het zou ook kunnen dat de zekerheid gegeven wordt als waarborg voor de goede afloop van een handelsverrichting. In dit geval zal de bedrijfsrevisor moeten uitmaken wie verantwoordelijk zal zijn voor het niet-uitvoeren van de overeenkomst. Is de vennootschap verantwoordelijk, dan zal de bedrijfsrevisor rekening houden met de waarschijnlijkheid dat de vennootschap een last moet dragen die dan in mindering van de waarde van het goed moet worden gebracht.

Referenties:

- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 623-626.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 65-68.

2.2. Inbreng in natura van een goed bezwaard met een zakelijk recht

2.2.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 578 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

Artikel 2 van de wet van 10 januari 1824 op het recht van opstal.
Zie bijlage.

Artikel 6 van de wet van 10 januari 1824 op het recht van erfpacht.
Zie bijlage.

2.2.2. *Kan een onroerend goed, bezwaard met een zakelijk recht, in natura worden ingebracht? Zo ja, hoe wordt het dan gewaardeerd? (inbreng van een naakte eigendom)*

148. Dit geval doet zich voor wanneer bijvoorbeeld de naakte eigendom van een onroerend goed wordt ingebracht, los van het vruchtgebruik ervan dat aan een derde wordt toegekend en/of blijft behouden. In deze hypothese wordt het recht op de volle eigendom aldus gesplitst.

Naar welke economische en juridische realiteit moet worden teruggegrepen om de inbrengwaarde te bepalen van de naakte eigendom? Kan een deskundige daarvan de marktwaarde of de realisatiewaarde bepalen? Met andere woorden, is de naakte eigendom vatbaar voor een waardebeoordeling naar economische maatstaven, zoals het Wetboek van vennootschappen het vereist?

In de praktijk zal men vertrekken van de waarde van de volle eigendom, waarop de algemene principes inzake waardering worden toegepast: economische waarde, nutwaarde, marktprijs, enz. Van deze waarde wordt de waarde van het zakelijk recht – zijnde het tijdelijk en/of het levenslang vruchtgebruik – afgetrokken. Vertrekken van de waarde van de volle eigendom is gemakkelijker dan enkel de naakte eigendom proberen te waarderen (*cf. supra*, nrs. 125-126).

Het verschil tussen de waarde van de volle eigendom en de waarde van het vruchtgebruik vertegenwoordigt, in principe, de waarde van de naakte eigendom.

2.3. Inbreng in natura van een goed bezwaard met niet gewaarborgde schulden

2.3.1. Toepasselijke wetgeving

Geen specifieke bepaling.

2.3.2. *Een goed bezwaard met een schuld waarop noch waarborgen, noch voorrechten wegen: moet daar rekening mee worden gehouden wanneer dat goed het voorwerp uitmaakt van een inbreng in natura?*

149. De situatie is veel simpeler dan diegene waar het goed is (en blijft) bezwaard met een waarborg.

150. Twee gevallen zijn mogelijk:

a) De inbrenggenietende vennootschap neemt de schuld over

De schuld wordt op die manier ook in natura ingebracht en de waarde van de inbreng in natura is het verschil tussen de waarde van het goed en het bedrag van de schuld. Dit verschil vertegenwoordigt de eigenlijke inbreng in natura.

b) De inbrenger betaalt de schuld

In dit geval is de inbrengwaarde de waarde van het goed, zonder rekening te houden met het bedrag van de schuld, die in feite niet mee wordt ingebracht (*cf. supra*, nrs. 142-145).

2.4. Goederen in verhuring of in leasing gegeven

2.4.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

2.4.2. Een onroerend goed is verhuurd en de huurder heeft een voorkooprecht. Mag dat goed door inbreng in natura worden overgedragen?

151. Bij een oprichting van een vennootschap of een kapitaalverhoging brengt een natuurlijke persoon een verhuurd gebouw in natura in, in een vennootschap. Het huurcontract, dat een clause van voorkoop voor de huurder bevat, wordt overgenomen door de vennootschap.

Het recht van voorkoop bestaat in de mogelijkheid toegestaan door de wet of een overeenkomst aan een bepaalde persoon, om een goed aan te kopen bij voorrang op alle andere personen.

152. De Raad van het IBR, na advies van de Juridische Commissie, onderscheidt twee hypothesen:

- Indien het recht van voorkoop enkel geldt bij verkoop van het gebouw, kan men stellen dat er geen rekening mee moet worden gehouden bij een inbreng

in natura in het kapitaal; deze verrichting impliceert nl. wel een eigendomsoverdracht, maar is geen verkoop. Bij de beschrijving van het in te brengen goed zal wel van het voorkooprecht melding worden gemaakt.

- Indien het recht op voorkoop werd bedongen bij elke overdracht van het onroerend goed, zullen de partijen het artikel 1134 van het Burgerlijk Wetboek moeten eerbiedigen dat stelt dat alle overeenkomsten, die wettig zijn aangegaan, partijen tot wet strekken. Hieruit volgt dat de eigenaar het goed eerst aan de huurder moet aanbieden. Indien deze het onroerend goed niet wenst te kopen, is de inbreng in natura mogelijk. Het is aangewezen om de verzaking door de huurder aan dit recht van voorkoop schriftelijk te laten bevestigen en in het controleverslag van de bedrijfsrevisor te laten opnemen.

Daarnaast meent de Raad van het IBR dat er rekening moet worden gehouden met het feit dat de huurder in de beide voormelde gevallen ook t.o.v. de nieuwe verhuurder, de inbrenggenietende vennootschap, zijn recht op voorkoop kan laten gelden, indien de inbrenggenietende vennootschap het gebouw later wenst te verkopen of over te dragen. Ten slotte moet er ook op worden gelet dat, indien de voorkoopclausule een prijs voorziet voor de afkoop ervan, dit normaal een invloed zal hebben op de waardering van het ingebrachte onroerend goed.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1989, p. 90-91.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 626-627.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 78-79.

2.4.3. *Kan de leasinggever het in leasing gegeven goed in natura inbrengen in een vennootschap?*

153. De leasinggever blijft eigenaar van het in leasing gegeven goed. Hij heeft via een overeenkomst het gebruiksrecht op het goed afgestaan aan de leasingnemer.

Indien de leasingnemer op het einde van het contract zijn koopoptie niet uitoefent, dan recupereert de leasinggever het gebruiksrecht op het goed; in het tegenovergestelde geval verkoopt de leasinggever het goed aan de leasingnemer en verdwijnt het goed uit zijn vermogen.

De leasinggever kan het eigendomsrecht over het goed in natura inbrengen maar niet het gebruiksrecht dat hij heeft afgestaan. Het geval is te vergelijken met de inbreng in natura van de blote eigendom van een onroerend goed waarvan het vruchtgebruik is afgestaan.

154. Bij de waardering van het in natura in te brengen in leasing gegeven goed zal rekening moeten worden gehouden met het feit dat het gebruiksrecht werd afgestaan. Er moet een splitsing worden gedaan van elk recht, namelijk eigendom en gebruik, welke afzonderlijk moeten worden gewaardeerd. Hiervoor zijn geen specifieke regels voorzien en dus gelden de algemene principes van waardering naar economische maatstaven.

2.5. Goederen in huur of in leasing genomen

2.5.1. Toepasselijke wetgeving

Geen specifieke bepaling.

2.5.2. Kan een goed in leasing of in huur genomen door de leasingnemer of de huurder in natura worden ingebracht?

155. De Juridische Commissie van het IBR merkt in deze omstandigheid op dat het Wetboek van vennootschappen vereist dat een inbreng in natura bestaat uit vermogensbestanddelen die naar economische maatstaven waardeerbaar zijn. In het geval van leasing of huur stelt dit geen probleem hoewel duidelijk moet worden gesteld dat niet de goederen in natura worden ingebracht maar wel de gebruiksrechten op die goederen, die het voorwerp uitmaken van het huurcontract of de leasingovereenkomst. Gebruiksrechten kunnen immers in natura ingebracht worden.

Deze gebruiksrechten zijn economisch waardeerbaar en kunnen dus het voorwerp uitmaken van een inbreng in natura. De Juridische Commissie van het IBR meent ten slotte dat het aangewezen is, afhankelijk van de bepalingen van de overeenkomst, het voorafgaandelijk en schriftelijk akkoord te bekomen van de leasinggever of van de verhuurder.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1988, p. 146.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005 p. 628.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 78.

2.5.3. Kan een huurrecht op een toekomstig goed in natura worden ingebracht?

156. Het betreft hier de inbreng in natura van een genotsrecht op een toekomstige zaak. Genotsrechten kunnen het voorwerp uitmaken van een inbreng die wordt vergoed met kapitaalaandelen.

De rechtsleer neemt ook aan dat genotsrechten op een toekomstige zaak kunnen worden gevestigd. De inbreng, in natura van genotsrechten op een toekomstige zaak is derhalve mogelijk.

Voor de waardering zal evenwel rekening worden gehouden met de omstandigheden waarin het goed zal worden verwezenlijkt.

Referenties:

- *Parl. St. Kamer*, 1981-82, nr. 210/9, p. 18.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 79.
- Y. MERCHIEERS, “Le bail en général”, *Rép. not.*, Brussel, 1989, p. 111, nr. 84.

2.5.4. *Is de overname van lopende leasingcontracten, ter gelegenheid van de overgang van een eenmanszaak naar een vennootschap, een verkrijging in het gewone bedrijf in het kader van een quasi-inbreng?*

157. Het Wetboek van vennootschappen voorziet dat de procedure van de quasi-inbreng niet toepasselijk is op “*verkrijgingen in het gewone bedrijf van de vennootschap die plaatshebben op de voorwaarden en tegen de zekerheden die zij normaal van soortgelijke verrichtingen eist*” (art. 221 (BVBA), 396, § 2 (CVBA) en 446 (NV) W. Venn.).

Het Wetboek van vennootschappen geeft geen verdere definitie van het begrip “gewone bedrijf”. In de rechtsleer beweren sommige auteurs dat dit begrip zou samenvallen met het begrip “dagelijks bestuur”, dat veel enger is dan “gewone bedrijf”.

Kan deze uitsluiting van het Wetboek van vennootschappen toepassing vinden op de overname door een nieuw opgerichte vennootschap van lopende leasingcontracten onderschreven door een oprichter?

158. De Raad van het IBR brengt, op voorstel van de Juridische Commissie van het IBR, het volgende in herinnering:

1. de quasi-inbreng procedure is van toepassing op “verkrijgingen” en niet enkel op “aankopen”; het begrip verkrijgingen is veel ruimer dan aankopen;
2. een overdracht van leasingovereenkomsten kan niet worden beschouwd als een verkrijging in het gewone bedrijf van de vennootschap;
3. in België, zoals in de meerderheid van de EU-Lidstaten, wordt de leasing benaderd vanuit de visie van de “economische eigenaar”;
4. waarom zou men een onderscheid maken tussen enerzijds een verkrijging van activa in volle eigendom bezwaard met leningen en anderzijds een verkrijging van activa gefinancierd door een leasingovereenkomst.

159. De laatstgenoemde opmerking is volgens de Raad van het IBR doorslaggevend. De *ratio legis* van de wettelijke bepalingen inzake quasi-inbreng die voortvloeien uit de Tweede Europese Vennootschapsrichtlijn, is het vermijden dat het kapitaal wordt aangetast. Bovendien wordt de overtreding van deze bepalingen strafrechtelijk gesanctioneerd (art. 345, 2° en 4° (BVBA), 433, 1° en 2° (CVBA) en 647, 2° en 4° (NV) W. Venn.).

Uit het voorgaande leidt de Raad van het IBR af dat een limitatieve interpretatie van het begrip “verkrijging binnen het kader van het normale bedrijf van de vennootschap” in de context van een quasi-inbreng nodig is en derhalve de door het Wetboek van vennootschappen voorgeschreven procedure van quasi-inbreng van toepassing is op de overname van lopende leasingcontracten in het kader van de overgang van een handelsactiviteit in persoonlijke naam naar een nieuw opgerichte vennootschap.

Referentie:

IBR, *Jaarverslag*, 2005, p. 117-118.

2.6. Rechten om een gebouw op te richten

2.6.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 218, 394 en 443 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

2.6.2. Kunnen rechten om een gebouw op te richten in natura worden ingebracht?

160. Een natuurlijke persoon aannemer/promotor heeft een bouwcontract in handen en beschikt over de vereiste bouwvergunningen. Kan hij beide in een vennootschap in natura inbrengen en met kapitaalaandelen vergoeden?

De vraag die moet worden gesteld is of de inbreng in natura correct kan worden beschreven en gewaardeerd? Op welke basis zou kunnen worden gewaardeerd? Op basis van de ervaring, een lastenkohier, een raming? Er moet worden onderlijnd dat niet het goed als dusdanig in natura wordt ingebracht, voorwerp van het contract en de vergunning, maar wel het resultaat van de verrichting, namelijk de nettowinst. Deze laatste zal slechts effectief zijn gekend na de afloop van de werken en is dus moeilijk vooraf te bepalen.

Indien geen correcte beschrijving noch economische waardering mogelijk blijft, wat hoogst waarschijnlijk blijkt, staan we hier voor een inbreng van een verplichting tot het verrichten van werk of diensten, waarvoor de vergoeding met kapitaalaandelen is uitgesloten (art. 218 (BVBA), 394 (CVBA), en 443 (NV) W. Venn.).

2.6.3. Kan een bouwvergunning afzonderlijk in natura worden ingebracht?

161. In tegenstelling tot *supra*, nummer 160 kan de vraag worden gesteld of een bouwvergunning als dusdanig overdraagbaar is. De vraag is hier ook of de inbreng in natura correct kan worden beschreven en kan worden gewaardeerd. De enige waarde die de bouwvergunning kan hebben zijn de kosten die gemaakt werden voor het bekomen ervan: tijd doorgebracht voor het opmaken van de plannen, aanvraag, contacten leggen met de overheid, enz.

Indien er geen economische waardering mogelijk blijkt, kan er ook geen inbreng in natura plaatsvinden, tenzij vergoed buiten kapitaal.

2.7. Inbreng in natura van een goed waarop beslag is gelegd

2.7.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 1444, 1575 en 1577 van het Gerechtelijk Wetboek.
Zie bijlage.

2.7.2. Is het mogelijk een onroerend goed in natura in te brengen dat het voorwerp uitmaakt van een bewarend, zelfs van een uitvoerend beslag?

162. De Juridische Commissie van het IBR is van mening dat een dergelijke inbreng in natura mogelijk is, met inachtneming van het volgende.

De nietigheidssanctie is door de wetgever niet weerhouden. De verrichting zal evenwel niet tegenwerpelijk zijn aan de ingeschreven schuldeisers, noch aan degene die een bezwaard of uitvoerend beslag heeft laten overschrijven (art. 1444, 1575 en 1577 Ger. W.). De schuldeisers kunnen hun beslagprocedure voortzetten en het onroerend goed laten verkopen. De beslaglegger, waaraan de toewijzing wordt gedaan, wordt eigenaar van het gebouw zonder dat hij rekening moet houden met de inbrenggenietende vennootschap.

Voor wat de waardering van de inbreng in natura betreft, hoeft het geen betoog dat dit op een zeer voorzichtige wijze moet worden verricht en dat met de feitelijke omstandigheden rekening moet worden gehouden.

Referenties:

- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 645.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 94-95.
- D. CHABOT-LEONARD, *Saisies conservatoires et saisies exécutives*, Brussel, Bruylant, 1979, p. 307.

2.8. Inbreng in natura en vennootschappen in moeilijkheden ⁽³¹⁾

2.8.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 312, 423 en 602 van het Wetboek van vennootschappen.

2.8.2. Inbreng in natura van een vordering op een vennootschap met een negatief eigen vermogen: hoe de vordering waarderen?

163. Vennootschap A heeft een vordering op een vennootschap B welke een negatief eigen vermogen vertoont. Deze vordering wordt bij A als dubieus beschouwd en een waardevermindering werd erop geboekt. Vennootschap A wenst deze vordering in natura in te brengen in het kapitaal van B ter gelegenheid van een kapitaalverhoging uitgevoerd door B.

Welke waarde heeft de als dubieus (wellicht oninbare) beschouwde vordering? Anders gezegd, met welk bedrag wordt het maatschappelijk kapitaal van B verhoogd?

164. Naar het algemeen oordeel van de rechtsleer zou de vordering voor haar nominaal bedrag moeten worden omgezet in kapitaal.

Hierdoor verdwijnt de schuld uit het passief van de vennootschap B, wat de andere schuldeisers van de vennootschap B ten goede komt. Het eigen vermogen verhoogt en de financiële structuur van de vennootschap B verbetert. Het risico van oninbaarheid verdwijnt. De inbrenger van zijn kant wordt vermoed de situatie te kennen van de inbrenggenietende vennootschap. Dit zal ten andere blijken uit de verslagen van het bestuursorgaan en van de bedrijfsrevisor. Ten slotte halen de aandeelhouders die niet aan de kapitaalverhoging hebben deelgenomen, hun voordeel uit de verrichting omdat de waarde van hun aandelen stijgt.

Wat de vergoeding betreft van de inbreng in natura in een vennootschap in moeilijkheden wordt verwezen *infra*, nummers 262-263.

Referenties:

- F. BOUCKAERT, *Notarieel Vennootschapsrecht N.V. en B.V.B.A*, II, Antwerpen, Kluwer, 2000, p. 638, nr. 12.73.
- B. VAN BRUYSTEGEM, *De vennootschappenwet 1986*, Antwerpen, Kluwer rechtswetenschappen, 1986, p. 44-45.
- M. WYCKAERT, seminarie Seminar Services, *Kapitaal in vennootschappen*, 28 maart 2003, syllabus, p. 8.

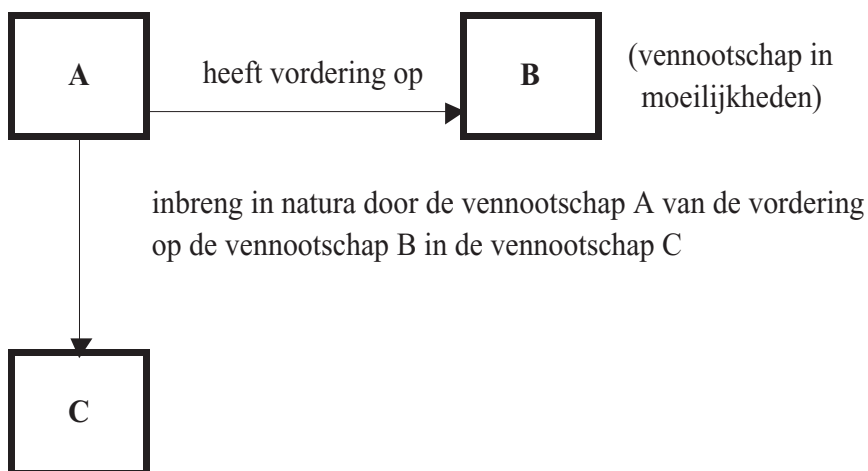
⁽³¹⁾ Cf. *infra*, nummers 249-264.

2.8.3. *Inbreng in natura van een vordering op een derde vennootschap in moeilijkheden: hoe de vordering waarderen?*

165. De vennootschap A, met een positief eigen vermogen, heeft geld geleend aan de vennootschap B die in financiële moeilijkheden verkeert. De vennootschap A wil het kapitaal van C (derde vennootschap) verhogen door o.a. de inbreng in natura van de vordering die A bezit op B. Wat is deze vordering waard?

70

WAARDEBEPALING

166. De solvabiliteit van een vennootschap in moeilijkheden of zelfs met een negatief eigen vermogen, beïnvloedt de waarde van de vordering. Niet de nominale waarde kan bij deze inbreng in natura hier in aanmerking komen maar de economische waarde. De bedrijfsrevisor zal de bedrijfscontinuïteit van B moeten nagaan en aandacht besteden aan de inzichten van het bestuursorgaan. Door de analyse van de jaarrekening, door onderzoek van de verslagen van het bestuursorgaan en de beslissingen van de algemene vergaderingen (eventueel in het kader van de alarmbelprocedure) zal de bedrijfsrevisor de graad van de moeilijkheden kunnen beoordelen.

Uit al deze elementen zal de solvabiliteit van de vennootschap B in moeilijkheden worden beoordeeld en de waarde van de vordering in verhouding daartoe worden bepaald.

Referentie:

M. WYCKAERT, seminarie Seminar Services, *Kapitaal in vennootschappen*, 28 maart 2003, syllabus, p. 8.

2.9. Inbreng in natura in twee fasen

2.9.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 602 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

2.9.2. *Kan de inbreng in natura van een moeilijk te waarderen goed worden vergoed op basis van een eerste voorlopige schatting en van een latere definitieve waardering?*

167. Alhoewel zulke procedure zeer ongewoon blijkt, zijn er geen argumenten om ze af te wijzen. Nochtans moet, gezien het uitzonderlijk karakter van zulke verrichting, omzichtig worden gehandeld en rekening worden gehouden met de volgende aspecten.

- a) De oorspronkelijke algemene vergadering die beslist over de kapitaalverhoging en de inbreng in natura van het goed tegen een voorlopige, wellicht conservatieve schatting, moet een duidelijke verantwoording geven van de gevolgde werkwijze. Het is eveneens aangewezen dat dezelfde algemene vergadering zou bepalen binnen welke perken de latere, wellicht hogere, waardering van het goed mag gebeuren.

Zo kan een maximumwaarde worden bepaald ongeacht de uiteindelijke waardering. Dit is van belang om de verhouding van de bestaande aandelen tegenover het aantal nieuw uit te geven aandelen niet te beïnvloeden. Het risico tot gebeurlijke verwatering van de bestaande aandeelhoudersverdeling wordt aldus van bij het begin vermeden. Ook zal de algemene vergadering best bepalen welke referentiewaarde van de bestaande aandelen zal worden weerhouden om het aantal uit te geven aandelen te berekenen als vergoeding van de inbreng in natura: de referentiewaarde op de datum van de eerste kapitaalverhoging, deze op het tijdstip van de definitieve waardering of elk van deze bij elke kapitaalverhoging?

- b) Bij de tweede kapitaalverhoging is er geen sprake van een nieuwe inbreng, maar van een definitieve waardering van het reeds ingebrachte goed. Om de tweede algemene vergadering correct in te lichten zal er in het kader van het artikel 602 van het Wetboek van vennootschappen een nieuw verslag worden opgesteld door het bestuursorgaan en een aanvullend controleverslag door de bedrijfsrevisor. Op die manier kan de bedrijfsrevisor zich uitspreken ter gelegenheid van de tweede door de algemene vergadering besliste kapitaalverhoging en verklaren of de definitieve totale waarde ten minste overeenkomt met de waarde van het totaal van de aandelen uitgegeven als tegenprestatie.

168. Er werd reeds onderlijnd dat deze procedure zeer ongewoon blijkt. Een alternatieve oplossing van dit probleem kan er in bestaan één enkele inbreng in natura te verwezenlijken aan de waarde van de eerste schatting en bij latere definitieve waardering de waarde van het goed aan te passen door een herwaardering (art. 57 K.B. 30 januari 2001).

Voor een naamloze vennootschap bestaat tevens de mogelijkheid om de overeenstemmende herwaarderingsreserve in te lijven in het kapitaal in het kader van de procedure van het toegestane kapitaal overeenkomstig het artikel 603 en volgende van het Wetboek van vennootschappen.

DEEL 3

ASPECTEN VAN VENNOOTSCHAPSRECHT

1. SAMENLOOP VAN DE PROCEDURES I.V.M. BELANGENCONFLICT EN DEZE VAN INBRENG OF QUASI-INBRENG ⁽³²⁾

1.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 220, 222, 259, 260, 261, 267, 396, 445, 523, 603, eerste lid en 606, 1°, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

1.2. Inleiding

169. Vooral eer op de vragen in te gaan worden de beide procedures in verband met quasi-inbreng en belangenconflict hierna bondig uiteengezet, teneinde het probleem in zijn juiste context te plaatsen.

1.2.1. Quasi-inbreng

170. Bij de overdracht van een actiefbestanddeel door een oprichter, aandeelhouder, vennoot, zaakvoerder of bestuurder, binnen de twee jaar na de oprichting van de vennootschap en tegen een vergoeding van ten minste 10 % van het geplaatste kapitaal, is een verslag vereist van de commissaris of, bij gebreke hiervan, van een bedrijfsrevisor. Tevens stelt het bestuursorgaan een bijzonder verslag op. De algemene vergadering moet zijn goedkeuring geven *vooral eer* de verrichting kan doorgaan (art. 220 (BVBA), 396 (CVBA) en 445 (NV) W. Venn.).

1.2.2. Belangenconflict

171. Het mechanisme voorzien door het Wetboek van vennootschappen is verschillend naargelang de vorm van de vennootschap en de betrokken personen:

- voor een lid van de raad van bestuur of van een college van zaakvoerders is er een meldingsplicht aan de andere bestuurders of zaakvoerders vooral eer de raad of het college een beslissing neemt; de informatie aan de algemene vergadering gebeurt dan “*a posteriori*” nadat de verrichting is uitgevoerd (art. 259 (BVBA) en 523 (NV) W. Venn.);
- voor een zaakvoerder van een BVBA met een of meer andere vennoten wordt de beslissing genomen door een lasthebber *ad hoc*, aangesteld door de vennoten (algemene vergadering) (art. 260 W. Venn.);

⁽³²⁾ Cf. *infra*, nummers 266 e.v.

- de zaakvoerder van een BVBA die er de enige vennoot van is mag zelf de verrichting uitvoeren, maar moet een bijzonder verslag opstellen over de genomen beslissing en dat document samen met zijn jaarrekening neerleggen ter openbaarmaking (art. 261 W. Venn.);
- voor de bestuurders van een CVBA is er geen procedure voorzien door het Wetboek van vennootschappen in het geval van belangenconflict, wat niet wegneemt dat zij bij misbruik aansprakelijk kunnen worden gesteld voor beleidsfouten.

1.3. Is er gelijktijdige toepassing van de procedures i.v.m. belangenconflict en die van quasi-inbreng voor een lid van de raad van bestuur of van een college van zaakvoerders?

172. De beslissing tot de goedkeuring van een quasi-inbreng wordt vóór de verrichting genomen door de algemene vergadering. De rechtsleer is quasi unaniem: de belangenconflictregeling vindt geen toepassing op beslissingen van de algemene vergadering. Verandert dit doordat de tussenkomst van de algemene vergadering slechts een voorafgaande goedkeuring betreft?

De Juridische Commissie van het IBR denkt van wel en is van mening dat geen van de beide procedures de andere kan uitsluiten, zonder dat de wet de uitzondering bepaalt.

Volgens de rechtsleer is er wel nood aan transparantie en correcte informatie aan de algemene vergadering.

Referenties:

- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 588.
- M. WYCKAERT, seminarie Seminar Services, *Kapitaal in vennootschappen*, 28 maart 2003, syllabus, p. 8.
- E. WYMEERSCH, *De belangenconflictregeling in de vennootschappen*, Antwerpen, Maklu, 1996, p. 34-35, nr. 19.

1.4. Is er toepassing van de procedure i.v.m. belangenconflict in geval van kapitaalverhoging door inbreng in natura in het kader van het “toegestaan kapitaal”?

173. Het artikel 603, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen is van toepassing in het geval van een kapitaalverhoging in een NV door inbreng in natura verwezenlijkt in het kader van het toegestaan kapitaal. Terloops merkt men op dat zulke verrichting niet mogelijk is door een inbreng in natura die uitsluitend voorbehouden is aan een aandeelhouder die meer dan 10 % van de stemrechten bezit (art. 606, 1°, eerste lid W. Venn.).

Indien een toegelaten inbreng in natura gebeurt door een bestuurder, is dan de belangenconflictregering van toepassing? Volgens een groot deel van de rechtsleer is dat het geval, omdat de beslissing wordt genomen door de raad van bestuur in het kader van de toegepaste regeling van het “toegestaan kapitaal”, ook al gaat het om een gedelegeerde bevoegdheid.

Referentie:

M. WYCKAERT, seminarie Seminar Services, *Kapitaal in vennootschappen*, 28 maart 2003, syllabus, p. 8.

1.5. Is er gelijktijdige toepassing van de procedures i.v.m. belangenconflict en die van quasi-inbreng in het kader van een overdracht verricht door een zaakvoerder van een BVBA die één of meerdere vennoten telt?

174. In dit geval kunnen twee procedures gevolgd worden:

- 1) er worden twee algemene vergaderingen gehouden, een eerste om een lasthebber *ad hoc* aan te stellen (art. 260 W. Venn.) en een tweede andere om de quasi-inbreng goed te keuren (art. 222 W. Venn.);
- 2) er wordt slechts één algemene vergadering gehouden waarin vooreerst de lasthebber *ad hoc* wordt aangesteld (art. 260 W. Venn.) en daarna de quasi-inbreng wordt goedgekeurd (art. 222 W. Venn.).

De tweede procedure is minder omslachtig.

1.6. Is er gelijktijdige toepassing van de procedures i.v.m. belangenconflict en die van quasi-inbreng in het kader van een overdracht verricht door een zaakvoerder van een BVBA die er de enige vennoot van is?

175. De zaakvoerder/enige vennoot oefent de bevoegdheden uit van de algemene vergadering en hij kan die niet overdragen (art. 267 W. Venn.). Hij zal dus normaal geen toestemming moeten geven voor de quasi-inbreng. Hij zal wel een bedrijfsrevisor moeten aanwijzen om het vereiste verslag op te stellen. De informatie aan derden gebeurt “*a posteriori*” door neerlegging van een bijzonder verslag samen met de jaarrekening van de vennootschap (art. 261 W. Venn.).

2. INBRENG VAN EEN ALGEMEENHEID VAN GOEDEREN EN HET CONTINUÏTEITSPRINCIPE

2.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 670, 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

Artikel 81 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

Artikelen 46, § 1, 2° en 344, § 1 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.
Zie bijlage.

2.2. Is de inbreng van een algemeenheid van goederen onderworpen aan het continuïteitsprincipe in de waarderingen?

176. De inbreng van een algemeenheid van goederen of van een bedrijfstak, verricht door een vennootschap, zijn gedefinieerd in de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen.

De integratie van de gewezen artikelen *36bis* tot *quinquies* van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 in het uitvoeringsbesluit van het Wetboek van vennootschappen heeft geleid tot een wijziging van het toepassingsgebied van het boekhoudrecht.

177. De inbreng van een algemeenheid van goederen of van een bedrijfstak moet, sinds de invoering van het Wetboek van vennootschappen door de wet van 7 mei 1999, niet langer gebeuren onder voorbehoud van fiscale bepalingen. Daarom is de boekhoudkundige continuïteit niet langer ondergeschikt aan de naleving van een fiscale regel en geldt ze nu voor alle verrichtingen bedoeld in het Wetboek van vennootschappen.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 2001, p. 135.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 650.

2.3. Is het continuïteitsprincipe van toepassing op de inbreng in natura van een eenmanszaak of van de activiteit van een vrij beroep?

178. Het artikel 81 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 maakt het continuïteitsprincipe van toepassing op de inbreng van een algemeenheid van goederen of van een bedrijfstak zoals gedefinieerd in de artikelen 678 en 679

van het Wetboek van vennootschappen. Nu luidt de omschrijving van artikel 678:

“Inbreng van een (...) waarbij een vennootschap (...) overdraagt aan één of meer bestaande vennootschappen (...)”. De artikelen 678 en 679 W. Venn. zijn, volgens de omschrijving ervan, niet van toepassing op een eenmanszaak die geen vennootschap is. Dat wordt ten andere nog bevestigd door het artikel 670 van het Wetboek van vennootschappen dat als volgt is opgesteld:

“Dit boek (Boek XI Herstructurering van vennootschappen) is van toepassing op alle vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die door dit wetboek worden geregeld, (...)”.

Bijgevolg is dit Boek XI, waarvan de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen deel uitmaken, niet van toepassing op de inbreng van een eenmanszaak of van de activiteit van een vrij beroep in een vennootschap en is het continuïteitsprincipe er ook niet op van toepassing.

2.4. Is het continuïteitsprincipe van toepassing op een quasi-inbreng?

179. De bewoordingen van artikel 81 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 zijn overduidelijk en voorzien enkel het continuïteitsprincipe in het geval van inbreng in natura tussen vennootschappen.

Bijgevolg is dit principe niet van toepassing op een quasi-inbreng.

3. INBRENG IN NATURA IN EEN VENNOOTSCHAP IN VEREFFENING OF FAILLIET VERKLAARD

3.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 187, 681 en 761, § 1 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

3.2. Is de curator van een failliet verklaarde vennootschap onderworpen aan de procedure van quasi-inbreng?

180. De curator van een failliete vennootschap verkoopt de vermogensbestanddelen van de vennootschap aan een nieuw opgerichte vennootschap, waarvan de aandeelhouders dezelfde zijn als in de failliete vennootschap.

In welke mate dient de procedure van quasi-inbreng te worden nageleefd?

Volgens de Juridische Commissie van het IBR mag men niet uit het oog verliezen dat de bedoeling van de wetgever erin bestaat te voorkomen dat een persoon die de oprichtingsakte heeft ondertekend, een aandeelhouder of een lid van het bestuursorgaan, van zijn bevoorrechte situatie misbruik maakt door de vennootschap een goed, dat hem toebehoort, te doen kopen tegen een te hoge prijs, en aldus de controle op de inbreng in natura zoals bedoeld door het Wetboek van vennootschappen omzeilt.

De curator heeft, in zijn hoedanigheid, niet het belang dat de hierboven bedoelde personen wel hebben. Bijgevolg kan er geen sprake zijn dat de curator de procedure van quasi-inbreng zou moeten volgen.

Referenties:

- *Parl. St. Kamer* 1979-80, nr. 388/1, p. 14.
- *IBR, Jaarverslag*, 1994, p. 205.
- *IBR, Vademecum*, I, 2005, p. 644.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 99-100.

3.3. Kan een vennootschap in vereffening een inbreng van haar algemeenheid van goederen doen in een bestaande vennootschap?

181. Krachtens het artikel 187 van het Wetboek van vennootschappen kan de vereffenaar, mits machtiging van de algemene vergadering, het vermogen van een in vereffening gestelde vennootschap inbrengen in een of meer vennootschappen. Het betreft hier een bijzondere vereffeningsmodaliteit die niet mag worden verward met de fusie of splitsing zoals die worden geregeld

door het Wetboek van vennootschappen. Het fundamentele verschil tussen de beide technieken is dat bij inbreng in natura als vereffeningmodaliteit pas na de ontbinding van de vennootschap wordt besloten om het vennootschapsvermogen in één of meerdere vennootschappen in te brengen.

Bij fusie of splitsing echter wordt het ontbindingsbesluit genomen met het oog op de fusie of de splitsing van de vennootschap en niet met het oog op de vereffening ervan.

182. Wat voorafgaat neemt niet weg dat een vennootschap in vereffening in fusie kan gaan of kan splitsen, mits zij nog geen begin heeft gemaakt met de uitkering van haar vermogen aan haar vennoten/aandeelhouders (art. 681 W. Venn.).

Bij een inbreng in natura van een algemeenheid van goederen ontvangt de vennootschap in vereffening de aandelen van de inbrenggenietende vennootschap en moet de vereffenaar deze verdelen.

Met inachtneming van wat voorafgaat kan een vennootschap in vereffening haar algemeenheid van goederen inbrengen in een andere vennootschap.

4. MELDINGEN DOOR DE BEDRIJFSREVISOR TE VOORZIEN BIJ HET OMZEILEN DOOR HET BESTUURSORGAAN VAN DE WETTELIJKE PROCEDURES

4.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 140 en 144, eerste lid, 8° van het Wetboek van vennootschappen. Zie bijlage.

4.2. Bij het ontvangen van een bijzondere controleopdracht stelt de bedrijfsrevisor een overtreding vast in het kader van een vroegere verrichting van quasi-inbreng, begaan door het bestuursorgaan. Moet hij dat melden in zijn controleverslag? ⁽³³⁾

183. Een bedrijfsrevisor krijgt een opdracht voor een controle van een inbreng in natura, maar stelt vast dat er voorheen een quasi-inbreng was gebeurd zonder de navolging van de wettelijke procedure. Moet hij dat vermelden in het verslag inzake de inbreng in natura?

Na advies van de Juridische Commissie heeft de Raad van het IBR geoordeeld dat het niet de taak is van de bedrijfsrevisor, wanneer deze niet de functie van commissaris uitoefent, na te gaan of het Wetboek van vennootschappen en de statuten werden nageleefd. Dat geldt wel voor wat specifiek de aan zijn controle onderworpen verrichting betreft.

184. De Raad van het IBR suggereert de volgende procedure:

- er dient te worden onderzocht of de overtreding mogelijkerwijs de aan het onderzoek van de bedrijfsrevisor onderworpen verrichting kan beïnvloeden. Indien vaststaat dat er een beïnvloeding is, zal het controleverslag van de bedrijfsrevisor melding maken van de gevolgen die de onwettige toestand heeft op de aan zijn onderzoek onderworpen verrichting;
- na de vaststelling van het bestaan van de overtreding dient deze vaststelling ter kennis te worden gebracht van het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, zal het bestuursorgaan worden ingelicht hoe de aldus ontstane onwettige toestand kan worden rechtgetrokken;
- indien de vastgestelde overtreding op generlei wijze de aan het onderzoek van de bedrijfsrevisor onderworpen verrichting beïnvloedt, is hij niet verplicht er in zijn controleverslag melding van te maken.

⁽³³⁾ Cf. *infra*, nummers 299 en 302-303.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1985, p. 60-61.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 622.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 77-78.

4.3. Bij het uitvoeren van een bijzondere controleopdracht stelt de commissaris vast dat het bestuursorgaan de wettelijke voorschriften i.v.m. quasi-inbreng niet is nagekomen. Moet hij dat melden in zijn controleverslag?⁽³⁴⁾

185. Als commissaris is de bedrijfsrevisor jegens de vennootschap en jegens derden hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van een overtreding door het bestuursorgaan van de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen (art. 140, tweede lid W. Venn.).

Weliswaar is de commissaris van zijn verantwoordelijkheid ontheven wanneer hij aantoonbaar dat hij zijn taak naar behoren heeft vervuld (art. 140, tweede lid W. Venn.).

186. Door deze beperking wordt aangenomen dat de commissaris slechts aansprakelijk is voor de overtredingen die hij had moeten zien in het kader van zijn controleopdracht wanneer hem geen tekortkomingen kunnen worden verweten⁽³⁵⁾.

Hij brengt in eerste instantie het bestuursorgaan op de hoogte van de begane overtreding, en zo het bestuursorgaan de situatie niet regulariseert, moet hij dat melden in zijn controleverslag over de bijzondere opdracht, indien deze beïnvloed is door de overtreding en tevens in zijn controleverslag over de jaarrekening overeenkomstig artikel 144, eerste lid, 8° van het Wetboek van vennootschappen.

⁽³⁴⁾ Cf. *infra*, nummers 300-301.

⁽³⁵⁾ J.-F. GOFFIN, *Responsabilités des dirigeants des sociétés*, Brussel, Larcier, 2004, p. 285.

5. BEPERKING VAN HET TOEPASSINGSGEBIED VAN DE PROCEDURES INZAKE INBRENG IN NATURA EN QUASI-INBRENG

5.1. Toepasselijke wetgeving

Geen specifieke bepaling.

5.2. Zijn vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid onderworpen aan de procedures voorzien door het Wetboek van vennootschappen voor inbreng in natura en quasi-inbreng?

187. Voor de vennootschap onder firma, de gewone commanditaire vennootschap en de coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid is er geen bepaling voorzien in het Wetboek van vennootschappen omtrent een minimumkapitaal. De vennoten zijn immers hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk voor de verbintenissen van de vennootschap.

De vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid zijn derhalve niet onderworpen aan de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen i.v.m. inbreng in natura en quasi-inbreng. Niets is daarover voorzien in de artikelen 201 tot 209 van het Wetboek van vennootschappen noch in de artikelen 394 tot 396 van het Wetboek van vennootschappen die enkel van toepassing zijn op de CVBA (*cf. infra*, nrs. 212-215).

5.3. Is de verkrijging van een genotsrecht onderworpen aan de procedure van quasi-inbreng?

188. Door het invoeren van de procedure van quasi-inbreng heeft de wetgever willen voorkomen dat de bepalingen inzake de controle van de inbreng in natura al te gemakkelijk zouden worden ontdoken. De wetgever heeft willen voorkomen dat, naar aanleiding van de oprichting van een vennootschap, de procedure van inbreng in natura kon worden omzeild door een overdracht van goederen ten bezwarende titel te overwegen en derhalve zonder vergoeding in aandelen of deelbewijzen.

De inbreng en/of de overdracht van genotsrechten kan worden vergoed met kapitaalaandelen of door de inboeking van een lopende rekening en is dus aan de procedure van zowel inbreng in natura als quasi-inbreng onderworpen.

Dit wordt bevestigd door een deel van de rechtsleer die stelt dat de revisorale controle niet enkel vereist is voor eigendomsverkrijging maar ook voor de verkrijging van een genotsrecht.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 78-79.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 641-642.
- B. VAN BRUYSTEGEM, *De vennootschappenwet 1986*, Antwerpen, Kluwer, 1986, p. 28-29.

DEEL 4

BURGERRECHTELIJKE ASPECTEN ^(*)

^(*) Wij danken van harte Prof. Dr. L. WEYTS die bereid was ons zijn oordeelkundige opmerkingen omtrent het onderdeel over inbreng in natura, quasi-inbreng en huwelijksvermogensrecht te bezorgen.

1. INBRENG IN NATURA, QUASI-INBRENG EN HUWELIJKS-VERMOGENSRECHT

1.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 215, 217, 224, 577-2, 1094, 1109, 1401, 1405, 1416-1420, 1466, 1595 en 1707 van het Burgerlijk Wetboek.

Zie bijlage.

Artikel 232, tweede lid van het Wetboek van vennootschappen.

Zie bijlage.

1.2. Kan een echtgenoot, gehuwd onder het stelsel van scheiding van goederen, vrij een goed in natura inbrengen in een vennootschap? Aan wie behoren de als vergoeding ontvangen aandelen toe?

1.2.1. Inbreng in natura door één van de echtgenoten in een vennootschap

189. Iedere echtgenoot is bekwaam en heeft in beginsel de vereiste juridische bevoegdheid om een inbreng in natura in een vennootschap te realiseren, ongeacht het huwelijksstelsel waaronder hij of zij gehuwd is.

190. Onder het stelsel van de scheiding van goederen kan één echtgenoot vrij een inbreng in natura doen in een vennootschap. De enige beperking betreft de hypothese dat de gezinswoning of het huisraad ervan in natura wordt ingebracht. In dat geval is overeenkomstig het artikel 215, § 1 van het Burgerlijk Wetboek de instemming van de andere echtgenoot vereist (*cf. infra*, nrs. 202-206).

Het is trouwens nuttig om in herinnering te brengen dat de inbrengende echtgenoot wel degelijk een eigen inbreng in natura moet verrichten om eigen aandelen te verkrijgen en de zeggenschapsrechten over de verkregen aandelen uit te oefenen op de algemene vergadering. Voor zover niet verboden door de statuten van de vennootschap, kan aan de andere echtgenoot een volmacht worden verleend om de algemene vergadering bij te wonen en er het stemrecht uit te oefenen.

Referenties:

- L. RAUCENT, “Apports en nature et régimes matrimoniaux”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 46.
- L. WEYTS, “Inbreng in natura en huwelijksvermogensrecht”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 133.

1.2.2. Inbreng door de beide echtgenoten in dezelfde vennootschap

191. De beide echtgenoten kunnen gelijktijdig een inbreng in natura verrichten in een vennootschap. Iedere echtgenoot verricht een eigen inbreng

in natura en verkrijgt eigen aandelen. Elk van de beide echtgenoten heeft individueel de hoedanigheid van vennoot. Opdat een dergelijke vennootschap tussen echtgenoten geldig zou zijn opgericht, moeten de beide echtgenoten eigen aandelen bezitten. Er valt op te merken dat er bij scheidingsregimes immers een wettelijk vermoeden van onverdeeldheid bestaat (art. 1469 B.W.).

De regels van het burgerlijk recht inzake overeenkomsten tussen echtgenoten dienen ook te worden nageleefd. Een vennootschap tussen echtgenoten kan slechts onder bepaalde voorwaarden worden overwogen: een koopcontract (art. 1595 B.W.), een ruil tussen echtgenoten (art. 1707 B.W.), of een schenking die het beschikbaar deel tussen hen zou overschrijden (art. 1094 B.W.).

Ten slotte moeten eveneens zowel de dwingende regels inzake de wederzijdse rechten en plichten van echtgenoten (art. 212 e.v. B.W.) als de huwelijksvoorwaarden inzake de samenstelling en het bestuur van de familiale goederen worden nageleefd.

Referentie:

L. WEYTS, “Inbreng in natura en huwelijksvermogensrecht”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 133-134.

1.3. Kan een echtgenoot, gehuwd onder het stelsel van gemeenschap van goederen, vrij een goed in natura inbrengen in een vennootschap? Aan wie behoren de als vergoeding ontvangen aandelen toe?

1.3.1. Inbreng in natura van een gemeenschappelijk goed

192. Onder het stelsel van gemeenschap van goederen is iedere echtgenoot bekwaam om een inbreng in natura in een vennootschap te realiseren. Elkeen van de echtgenoten kan alleen een gemeenschappelijk goed in natura inbrengen. In beginsel is de toestemming van de andere echtgenoot niet vereist voor zo'n inbreng in natura. Overeenkomstig het artikel 1416 van het Burgerlijk Wetboek kan de ene of de andere echtgenoot het gemeenschappelijk vermogen besturen (concurrentieel bestuur).

193. De toestemming van de beide echtgenoten is daarentegen wel vereist wanneer het gaat om onder andere de inbreng in natura van een onroerend goed, een handelszaak of een hypothecaire schuldvordering (art. 1418 B.W.). De gezamenlijke handtekening is evenwel niet vereist indien één van de echtgenoten de inbreng in natura doet als een noodzakelijke bestuurshandeling voor de uitoefening van zijn of haar beroep (art. 1417, eerste lid B.W.). Op grond hiervan kan hij de inbreng in natura alleen verrichten, behalve wanneer het onroerend goed de gezinswoning betreft (art. 215 B.W., *cf. infra*, nrs. 202-206) of wanneer het gaat om een handelszaak die de beide echtgenoten uitbat (art. 1417, tweede lid B.W.).

194. De aandelen ontvangen als vergoeding voor een gemeenschappelijke inbreng in natura zijn gemeenschappelijk en behoren aldus tot het gemeenschappelijk vermogen. Wat de uitoefening van de eraan verbonden rechten betreft, dient een onderscheid te worden gemaakt naargelang de aandelen op naam dan wel aan toonder zijn.

195. Indien de aandelen *op naam* zijn, dan bepaalt het artikel 1401, 5° van het Burgerlijk Wetboek dat de lidmaatschapsrechten verbonden aan gemeenschappelijke aandelen op naam, eigen zijn aan de echtgenoot op wiens naam ze staan. De vermogenswaarde van deze aandelen blijft evenwel tot het gemeenschappelijk vermogen behoren. Dividenden en andere financiële voordelen zijn derhalve gemeenschappelijk.

Eigen zijn de lidmaatschapsrechten verbonden aan de gemeenschappelijke aandelen (art. 1401, 5° B.W.) als voldaan is aan de volgende drie voorwaarden:

- 1) de vennootschap heeft werkelijk aandelen uitgegeven en houdt hiervoor een aandelenregister bij;
- 2) de vennootschap heeft alleen aandelen op naam uitgegeven en in haar statuten is niet voorzien dat de aandelen op naam in aandelen aan toonder kunnen worden omgezet;
- 3) de aandelen zijn ingeschreven op naam van één enkele echtgenoot.

196. Indien de aandelen *aan toonder* zijn, geldt het voormeld artikel niet. Aangezien de twee echtgenoten gemeenschappelijke aandelen bezitten, zullen ze als één aandeelhouder dienen te worden beschouwd. Wanneer beide echtgenoten beroepsactief zijn in de vennootschap en ze beiden op grond van het artikel 217 of 1417 van het Burgerlijk Wetboek aanspraak kunnen maken op een alleenbestuursrecht over hun respectievelijke gemeenschappelijke aandelen, kunnen ze als afzonderlijke aandeelhouders worden beschouwd.

Referenties:

- L. RAUCENT, “Apports en nature et régimes matrimoniaux”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 42-43 en 52-54.
- L. WEYTS, “Inbreng in natura en huwelijksvermogensrecht”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 135-138.

1.3.2. Inbreng in natura van een eigen goed door één van de echtgenoten

197. Een echtgenoot kan eigen aandelen verkrijgen in een vennootschap, op voorwaarde dat het gaat om een inbreng in natura van een eigen goed. Onder het stelsel van gemeenschap van goederen bestuurt iedere echtgenoot alleen zijn/haar eigen goederen en kan deze eigen goederen alleen in natura inbrengen in een vennootschap. De beperking van de inbreng in natura van de gezinswoning of het huisraad ervan is ook hier van toepassing (art. 215 B.W., *cf. infra*, nrs. 202-206). Bovendien mag de inbreng in natura niet de belangen van het gezin in gevaar brengen (art. 224 B.W.).

Bij aandelen *op naam* zal het bewijs van het eigen goed in beginsel geen problemen stellen. Het is evenwel anders bij aandelen *aan toonder*, vooral wanneer er ook aandelen van gemeenschappelijke aard bestaan. Opdat hun eigen karakter blijvend wordt aangetoond, zouden zij (bij voorkeur) moeten worden gedeponereerd op een effectenrekening bij een bank, op naam van de echtgenoot-eigenaar. Indien de aard van de door de echtgenoot in natura ingebrachte goederen niet vaststaat, dan zijn de ontvangen aandelen gemeenschappelijk en behoren ze toe aan het gemeenschappelijk vermogen (art. 1405 B.W.).

Referenties:

- L. RAUCENT, “Apports en nature et régimes matrimoniaux”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 46.
- L. WEYTS, “Inbreng in natura en huwelijksvermogensrecht”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 134-135.

1.4. Kan de ene echtgenoot een quasi-inbreng realiseren in de vennootschap van de andere echtgenoot?

198. Een echtgenoot heeft een handelszaak en wenst deze te verkopen aan de BVBA van zijn echtgenote die deze alleen heeft opgericht en waarin ze derhalve de enige vennoot en zaakvoerder is. Is er in deze situatie sprake van een quasi-inbreng?

Er moet een onderscheid worden gemaakt naargelang de echtgenoten zijn gehuwd onder het stelsel van scheiding van goederen dan wel onder het stelsel van gemeenschap van goederen.

199. Indien de echtgenoten gehuwd zijn onder het *stelsel van scheiding van goederen*, heeft iedere echtgenoot elke beheers- en beschikkingsmacht over zijn privé-goederen en zal hij of zij autonoom alle zeggenschapsrechten met betrekking tot zijn of haar eigen aandelen uitoefenen (art. 1466 B.W.). De andere echtgenoot heeft over deze aandelen geen rechten. Wanneer de echtgenoten evenwel samen een handelszaak of onderneming tijdens hun huwelijk beginnen en gedreven hebben, behoort deze in onverdeeltheid aan de beiden toe, ongeacht de omvang van de betrokkenheid van ieder van hen. In dat geval zou men kunnen spreken van een quasi-inbreng, aangezien de vrouw als mede-eigenaar van de handelszaak kan worden beschouwd, doch slechts voor zover ook de andere voorwaarden van quasi-inbreng zijn voldaan.

De andere voorwaarden voor quasi-inbreng zijn de volgende: het goed moet vatbaar zijn voor overdracht en de vennootschap moet dit goed binnen de twee jaar van haar oprichting tegen een vergoeding van ten minste een tiende gedeelte van het geplaatste kapitaal verwerven (*cf. supra*, nr. 16).

200. Indien echtgenoten gehuwd zijn onder het *stelsel van gemeenschap van goederen*, dan zijn de lidmaatschapsrechten verbonden aan aandelen in

vennootschappen waarin alle aandelen op naam zijn – dit is het geval in een BVBA waar de aandelen per definitie op naam zijn (art. 232, tweede lid W. Venn.) en in een NV waarin alle aandelen op naam zijn – eigen, indien die toebedeeld zijn aan of ingeschreven zijn op naam van één echtgenoot alleen (art. 1401, 5° B.W.).

Overeenkomstig het artikel 1405, 4° van het Burgerlijk Wetboek zijn alle goederen, waarvan niet bewezen is dat zij aan één van de echtgenoten eigen zijn ingevolge enige wetsbepaling, gemeenschappelijk. Zijn de echtgenoten onder een gemeenschapsstelsel gehuwd, dan is de tijdens het huwelijk gegroeide handelszaak als aanwinst zeker van gemeenschappelijke aard. In dat geval is er sprake van een quasi-inbreng, aangezien de vrouw mede-eigenaar van de handelszaak is, doch slechts voor zover ook de andere voorwaarden van quasi-inbreng zijn voldaan.

201. Ten slotte dient men zich ervoor te behoeden dat de verrichting niet als een verboden verkoop tussen echtgenoten in de zin van het artikel 1595 van het Burgerlijk Wetboek kan worden beschouwd.

Referentie:

L. WEYTS, *Vennootschappen met echtgenoten*, Antwerpen, Kluwer, 1980, p. 193, nr. 211, p. 201, nr. 220, p. 349-350, nr. 370.

1.5. Kan een echtgenoot de inbreng verrichten van de gezinswoning of het huisraad ervan?

202. Indien een echtgenoot de gezinswoning of het huisraad ervan in natura wil inbrengen in een vennootschap, stelt het artikel 215, § 1 van het Burgerlijk Wetboek dat hij daarvoor de instemming van de andere echtgenoot dient te verkrijgen. Er wordt aangenomen dat de instemming ook stilzwijgend kan geschieden. Bij het ontbreken van die instemming is de rechtshandeling vernietigbaar op grond van het artikel 224, § 1, eerste lid van het Burgerlijk Wetboek.

203. Er dient een onderscheid te worden gemaakt naargelang de gezinswoning is gevestigd in een eigen goed van één van de beide echtgenoten, dan wel in een gemeenschappelijk of onverdeeld goed.

204. Indien een *eigen goed* wordt ingebracht, is enkel de instemming van de andere echtgenoot vereist. Er is geen toestemming vereist in de zin van het artikel 1109 van het Burgerlijk Wetboek (geldige voorwaarde van de overeenkomst) aangezien de andere echtgenoot geen contractspartij is.

205. Betreft het daarentegen een *goed dat tot de huwelijksgemeenschap behoort*, dan is het artikel 215, § 1 van het Burgerlijk Wetboek cumulatief met de regels inzake het gezamenlijk bestuur van het gemeenschappelijk

vermogen (art. 1418 tot 1420 B.W.) van toepassing. De ene echtgenoot kan de gezinswoning dus niet vervreemden zonder de toestemming van de andere echtgenoot wanneer hij partij is bij de rechtshandeling.

De echtgenoot-inbrenger wordt echter niet automatisch aandeelhouder en is zelfs nooit volledig en exclusief aandeelhouder. Overeenkomstig het huwelijksvermogensrecht zijn de aandelen gemeenschappelijk, zelfs al werd de inbreng verricht door één echtgenoot alleen. Slechts wanneer de inbreng in natura van de gezinswoning wordt omgezet in aandelen op naam (*cf.* art. 1401, 5° B.W.), kunnen alle aandelen door elk van beide echtgenoten worden bestuurd – concurrentieel bestuur – ongeacht of zij beiden dan wel alleen deelnemen aan de oprichting van of de kapitaalverhoging in de vennootschap. Dit betekent dat elke echtgenoot afzonderlijk het recht heeft om deel te nemen aan en te stemmen op de algemene vergadering. Dit in tegenstelling tot het stelsel van scheiding van goederen waar de aandelen eigen zijn in hoofde van de inbrengende echtgenoot.

206. Indien de ingebrachte gezinswoning een onverdeeld goed is, worden de regels inzake de onverdeelde mede-eigendom cumulatief met het artikel 215, § 1 van het Burgerlijk Wetboek toegepast. Het artikel 215, § 1 van het Burgerlijk Wetboek verhindert dat een echtgenoot zijn aandeel in het gemeenschappelijk onroerend goed overeenkomstig het artikel 577-2, § 4 van het Burgerlijk Wetboek in natura inbrengt zonder de toestemming van de andere echtgenoot. Vermits een puur onverdeeld goed in natura wordt ingebracht, zijn de beide echtgenoten gemeenschappelijk houder van deze aandelen en tellen zij slechts voor één vennoot.

Referenties:

- J. DU MONGH, “Vennootschap en huwelijk. Enkele familiaalvermogensrechtelijke bedenkingen” in B. TILLEMAN, A. BENOIT-MOURY, O. CAPRASSE en N. THIRION (ed.), *De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen – La constitution de sociétés et la phase de démarrage d’entreprises*, Brugge, die Keure, 2003, p. 280-281, nrs. 1-5.
- L. WEYTS, “Inbreng in natura en huwelijksvermogensrecht”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 133-135.

2. QUASI-INBRENG DOOR EEN NIET-EIGENAAR

2.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 552 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

Artikelen 220 en 222, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen voor de BVBA, artikel 396 voor de CVBA en artikelen 445 en 447, eerste lid en 657 voor de NV en de Comm. V.A.
Zie bijlage.

2.2. Kan een niet-eigenaar een quasi-inbreng verrichten?

207. Het artikel 447, eerste lid, eerste zin van het Wetboek van vennootschappen stipuleert dat het verslag bedoeld in het artikel 445 van het Wetboek van vennootschappen de naam vermeldt van de eigenaar van het goed dat de vennootschap voornemens is te verkrijgen, de beschrijving van dit goed, evenals de vergoeding die werkelijk als tegenprestatie voor de verkrijging wordt verstrekt en de toegepaste methoden van waardering.

208. Het begrip “eigenaar”, zoals vermeld in het artikel 447 van het Wetboek van vennootschappen, duidt op het eigendomsrecht ontstaan op basis van een authentieke akte, maar ook deze ontstaan uit o.a. een overeenkomst, zelfs al is deze niet tegenwerpeijk aan derden. Concreet moet zowel op juridisch als op fiscaal vlak – *in casu* de B.T.W. –, duidelijk geweten zijn of de overdrager daadwerkelijk eigenaar is van het overgedragen goed.

209. Uit het voorgaande kan derhalve worden gesteld dat een niet-eigenaar geen quasi-inbreng kan verrichten.

210. Volledigheidshalve wordt verduidelijkt dat, in de hypothese dat iemand eigenaar is van een grond, alles dat op die grond gebouwd werd, door het recht van natrekking (art. 552 B.W.) geacht wordt aan hem toe te behoren. Bijgevolg is er voorzichtigheid geboden wanneer een grond in erfpacht wordt gegeven en de erfpachter er een gebouw heeft opgericht.

3. INBRENG IN NATURA DOOR VENNOTEN IN EEN VENNOOTSCHAP ZONDER RECHTSPERSOONLIJKHEID OF MET ONVOLKOMEN RECHTSPERSOONLIJKHEID ⁽³⁶⁾

3.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 52, 53, 54, 218, 220, 312, 394, 396, 423, 443, 445, 601, 657 en 844 van het Wetboek van vennootschappen.

Zie bijlage.

3.2. Zijn de wettelijke formaliteiten inzake inbreng in natura en quasi-inbreng ook van toepassing in geval van inbreng in een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid?

211. Een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid (burgerlijke en commerciële maatschap, tijdelijke vennootschap, stille vennootschap) heeft geen afgescheiden vermogen in de juridische zin van het woord en is evenmin onderworpen aan het wettelijk voorgeschreven minimumkapitaal. De vennoten zijn immers onbeperkt (al dan niet hoofdelijk) aansprakelijk voor de vennootschapsschulden.

In een *burgerlijke maatschap* zijn de vennoten onbeperkt en naar gelijke delen aansprakelijk, terwijl ze in een *commerciële maatschap* onbeperkt en hoofdelijk aansprakelijk zijn (art. 52 W. Venn.). In de *tijdelijke handelsvennootschap* zijn de vennoten ook onbeperkt en hoofdelijk aansprakelijk (art. 53 W. Venn.). In de *stille handelsvennootschap* is er ook hoofdelijke aansprakelijkheid, maar de stille vennoot kan zijn aansprakelijkheid beperken tot zijn inbreng (art. 54 W. Venn.).

Bijgevolg zijn de wettelijke formaliteiten inzake inbreng in natura en quasi-inbreng niet van toepassing op een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid.

Referenties:

- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 5-6.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 22-23, nrs. 4-5.

⁽³⁶⁾ Dit begrip van onvolkomen rechtspersoonlijkheid wordt door de rechtsleer gebruikt (cf. M. COIPEL, *Guide juridique de l'entreprise*). Het gaat om vennootschappen met rechtspersoonlijkheid waarvan de vennoten hoofdelijk aansprakelijk blijven voor de schulden van de vennootschap.

3.3. Zijn de wettelijke formaliteiten inzake inbreng in natura en quasi-inbreng ook van toepassing in geval van inbreng in een vennootschap met onvolkomen rechtspersoonlijkheid?

212. Overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen hebben de bepalingen inzake de controle van inbreng in natura en quasi-inbreng betrekking op de verrichtingen die bepaald zijn in de artikelen 443, 445, 601 en 657 wat de naamloze vennootschappen en de commanditaire vennootschappen op aandelen betreffen, de artikelen 218, 220 en 312 wat de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid betreft, de artikelen 394, 396, § 1 en 423 wat de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid betreft, alsook het artikel 844 inzake de economische samenwerkingsverbanden.

De voormelde bepalingen betreffen zowel de oprichting en de kapitaalverhoging door een inbreng in natura, als de door de wet bedoelde verrichting waarbij de vennootschap overweegt een vermogensbestanddeel dat toebehoort aan een oprichter, aan een bestuurder-zaakvoerder of aan een aandeelhouder-vennoot, binnen twee jaar te rekenen van de oprichting, te verkrijgen tegen een vergoeding van ten minste een tiende gedeelte van het geplaatste kapitaal (quasi-inbreng).

213. Uit het voorgaande blijkt dat de voormelde bepalingen niet van toepassing zijn in geval van een inbreng in natura in de coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid, de vennootschap onder firma en de gewone commanditaire vennootschap (de zogenaamde vennootschappen met onvolkomen rechtspersoonlijkheid).

214. Wat de coöperatieve vennootschappen betreft, hebben de voorvermelde artikelen 394, 396, § 1 en 423 van het Wetboek van vennootschappen betrekking op de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid.

215. Bij de coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid, de vennootschap onder firma en de gewone commanditaire vennootschap is er geen wettelijke verplichting om te voorzien in een revisoraal verslag – een beschermingsinstrument voor de schuldeisers ter vrijwaring van het maatschappelijk kapitaal – aangezien de vennoten onbeperkt en hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de schulden van de vennootschap.

Referenties:

- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 5-6.
- A. VAN HULLE en K. VAN HULLE, *De Coöperatieve Vennootschap*, Antwerpen, Kluwer, 1996, p. 508, nr. 698.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 22-23, nrs. 4-5.

4. INBRENG ONDER OPSCHORTENDE VOORWAARDE

4.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 60, 68, 445-447 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

4.2. Is een voorschot op een verrichting, uitgevoerd in naam van een vennootschap in oprichting, een inbreng in geld dan wel een inbreng in natura?

216. Een oprichter schiet geld voor, voor een verrichting die in naam van een vennootschap in oprichting werd afgesloten. Moet dit feit worden beschouwd als een inbreng in geld, of moet worden beslist dat er op het moment van de oprichting van de vennootschap een vordering bestaat die het voorwerp moet uitmaken van de procedure van inbreng in natura?

217. Op advies van de Juridische Commissie heeft de Raad van het IBR geoordeeld dat het niet om een inbreng in geld kan gaan omdat voor dat soort inbreng noodzakelijk een storting is vereist op een bijzondere rekening bij een kredietinstelling, geopend op naam van de vennootschap in oprichting. Men kan niet ontkennen dat het voorschot in geld voor een verrichting gesloten op naam van de vennootschap in oprichting een actiefbestanddeel is, dat voor economische waardering in aanmerking komt. Als het dus geen inbreng in geld is, kan het maar een inbreng in natura zijn.

218. De Raad vestigt nochtans de aandacht op het feit dat die inbreng in natura onderworpen blijft aan de verwezenlijking van een voorwaarde, namelijk de overname van de verbintenis die in naam van de vennootschap in oprichting werd aangegaan, vóór deze de rechtspersoonlijkheid kreeg (art. 60 en 68 W. Venn.).

Er kan verder moeilijk worden aanvaard dat de vergadering, die de vennootschap opricht, het bevoegde orgaan zou zijn om te beslissen over de overname van de verbintenis aangegaan in naam van de vennootschap in oprichting, aangezien die vergadering zelf een onderdeel is van de oprichtingsprocedure en de vennootschap op dat ogenblik nog niet over de rechtspersoonlijkheid beschikt.

Onder die omstandigheden is de vordering, die verband houdt met de voorschotten op een verrichting gesloten in naam van de vennootschap in oprichting, geen vaststaande vordering. Terecht zal de bedrijfsrevisor een voorbehoud maken in zijn controleverslag met betrekking tot de inbreng in natura van de bedoelde vordering.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1996, p. 148-149.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 631-632.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 75-76.

4.3. Is het mogelijk een vordering, die ontstaat door het overschrijven van een voorschot op de aankoop van een onroerend goed, in te brengen in een vennootschap in oprichting onder de opschortende voorwaarde dat de vordering door de vennootschap zou worden overgenomen?

219. Overeenkomstig het artikel 60 van het Wetboek van vennootschappen worden de verbintenissen, die in naam van een vennootschap in oprichting worden aangegaan, geacht van het begin af door de vennootschap te zijn aangegaan wanneer de vennootschap binnen de twee jaar na het ontstaan van de verbintenissen het in artikel 68 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde uittreksel heeft neergelegd – vanaf de datum van de neerlegging verkrijgt de vennootschap rechtspersoonlijkheid – en bovendien deze verbintenissen binnen de twee maanden na de voormelde neerlegging heeft overgenomen.

220. In deze omstandigheden is de inbreng in een vennootschap in oprichting van een vordering, die een aankoopverbintenis betreft, niet gerechtvaardigd en derhalve niet toegelaten op het ogenblik dat deze vennootschap nog niet het recht bezit om deze verbintenis over te nemen.

221. Voor zover de vordering betrekking heeft op een onroerend goed, dat toebehoort aan een oprichter, vennoot of zaakvoerder, dient de procedure van quasi-inbreng toepassing te vinden voor de overdacht van de vordering (art. 445 tot 447 W. Venn.).

222. Vanaf het moment dat de vennootschap daadwerkelijk de in het artikel 68 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde neerlegging heeft gedaan en de bekrachtiging van de verbintenis door haar bestuursorgaan heeft plaatsgevonden, kan de vordering worden overgedragen aan de vennootschap, hetzij onder de vorm van een inbreng in natura naar aanleiding van een kapitaalverhoging, hetzij door de overdracht van deze vordering aan de vennootschap met de mogelijkheid tot de terugbetaling door de vennootschap aan de betrokken persoon.

4.4. Kan een inbreng in natura worden gedaan onder de opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een bodemattest of andere vergunningen?

223. In het Vlaams Gewest is een bodemattest vereist voor iedere overdracht van een bebouwd of onbebouwd terrein.

224. Zowel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als in het Waals Gewest bestaat er een bodemsaneringswetgeving die echter niet voorziet in het afleveren van een bodemattest.

225. Een inbreng in natura houdt een overdracht van eigendom in en er wordt in de notariële akte vermeld of er vergunningen voorhanden zijn voor de constructies die desgevallend op het terrein zijn gebouwd. Kan men een inbreng in natura uitvoeren onder de opschortende voorwaarde van het voorhanden zijn van bepaalde attesten of vergunningen?

226. Iedere inbreng moet onvoorwaardelijk zijn toegezegd om het kapitaal van de vennootschap te vormen. Een inbreng onder opschortende voorwaarde is ongeldig. De inbreng onder de opschortende voorwaarde van het verkrijgen van een bodemattest of andere vergunningen is derhalve nietig.

Referenties:

- F. BOUCKAERT, *Notarieel Vennootschapsrecht N.V. en B.V.B.A.*, I, Antwerpen, Kluwer, 2000, p. 200, nr. 7.28.
- C. DE WULF, “De overdracht van gronden onder een opschortende voorwaarde en andere formules – Bedenkingen bij de interpretatie van artikel 36, § 1 van het Bodemsaneringsdecreet”, *T. Not.*, 1996, p. 617.

5. INBRENG IN NATURA VAN EEN GOED IN ONVERDEELDHEID

5.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 577-2 en 815 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

5.2. Kan een goed dat in mede-eigendom is in een vennootschap worden ingebracht?

227. Inzake mede-eigendom valt er een dubbel onderscheid te maken.

Vooreerst kan de mede-eigendom *ten titel van hoofdzaak*, of *ten titel van bijzaak* gevestigd zijn. De gemene gang in een appartementsgebouw is een mede-eigendom ten titel van bijzaak, terwijl de mede-eigendom op grafkelders ten titel van hoofdzaak kan worden beschouwd.

Verder onderscheidt men *gewone of toevallige mede-eigendom* (bv. na erfenis) van de *verplichte mede-eigendom*. De inbreng van een goed in onverdeeldheid is een vorm van mede-eigendom die niet toevallig is, maar volgt uit een vooropgesteld doel. Dergelijke goederen hebben een specifieke aanwendingsbestemming. Dit doel kan hetzij wettelijk gewild zijn, hetzij conventioneel.

228. Het artikel 577-2, § 9 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat men niet uit onverdeeldheid mag treden wanneer de onverdeelde goederen bestemd zijn tot gemeenschappelijk gebruik van andere erven. Deze goederen zijn niet voor verdeling vatbaar, gelet op hun bestemming. Het artikel 577-2, § 9 van het Burgerlijk Wetboek houdt derhalve een verdelingsverbod in en sluit de toepassing van het artikel 815 van het Burgerlijk Wetboek uit. De rechtspraak past dit verdelingsverbod als algemeen beginsel toe op alle vormen van *verplichte mede-eigendom* zowel ten titel van hoofdzaak als ten titel van bijzaak. De onverdeeldheid heeft hier immers altijd een bestemming, een doel als grondslag.

229. In het geval van *gewone of toevallige mede-eigendom* daarentegen mag een mede-eigenaar over zijn deel beschikken en het met zakelijke rechten bezwaren (art. 577-2, § 4 B.W.). Dit omvat het recht te vervreemden onder bezwarende titel en derhalve ook de inbreng in een vennootschap, die een vervreemding aan een rechtspersoon is. Indien de mede-eigendom wordt voortgezet, zal de rechtspersoon mede-eigenaar worden tot aan de eventuele verdeling van de mede-eigendom in toepassing van artikel 815 van het Burgerlijk Wetboek.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 164-165.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 91.

6. INBRENG IN NATURA DOOR MINDERJARIGEN

6.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 378, 410 en 476 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

6.2. Kan er voor rekening van een minderjarige een inbreng in natura worden verricht?

230. Bij de inbreng in natura voor rekening van een minderjarige is een machtiging van de vrederechter vereist. Dit geldt in het bijzonder voor de inbreng in natura van onroerende goederen (*cf.* art. 378 en 410, § 1, 1° B.W.).

231. Indien de minderjarige door het huwelijk is ontvoegd, moet de andere echtgenoot bovendien zijn toestemming geven (art. 476 B.W.).

232. De inbreng in natura van onroerende goederen die werd verricht zonder gerechtelijke machtiging is aangetast door een relatieve nietigheid, waarbij de benadeling niet moet worden bewezen. Bijgevolg kan iedere belanghebbende de nietigheid inroepen.

233. Het is ook mogelijk om de inbreng te laten realiseren door meerderjarigen (bv. de ouders) ten voordele van de minderjarige, mits laatstgenoemde de aandelen ontvangt (beding ten behoeve van een derde).

Referenties:

- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 89.
- F. BOUCKAERT, *Notarieel Vennootschapsrecht N.V. en B.V.B.A.*, I, Antwerpen, Kluwer, 2000, p. 38-39, nrs. 2.23 en 2.24.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 244-245, nrs. 327-329.

7. INBRENG IN NATURA EN STERKMAKING

7.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 1120 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

Artikelen 456, 459 en 657 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

7.2. Kan de sterkmaker voor rekening van zijn opdrachtgever een inbreng in natura verrichten?

234. Het is niet mogelijk om het goed van iemand anders in te brengen. Wanneer iemand zich sterk maakt andermans goed in natura te zullen inbrengen, is het alsof er geen inbreng in natura werd verricht. Bijgevolg zal de sterkmaker samen met de overige oprichters aansprakelijk zijn (art. 456, 1° W. Venn.).

235. Er bestaat evenwel één uitzondering op de onmogelijkheid om via sterkmaking een inbreng in natura te verrichten, met name de inbreng in natura van vervangbare zaken. Zo kunnen grondstoffen, een partij graan of ter beurze verhandelde aandelen worden ingebracht. Net zoals bij een inbreng in geld is de verhouding tussen de sterkmaker en diens opdrachtgever een verhouding waarmee de vennootschap geen uitstaans heeft.

Overeenkomstig het gemeen recht is de sterkmaker er niet toe gehouden om de verbintenis zelf uit te voeren, indien de derde de verbintenis niet bekrachtigt. Hij kan alleen aansprakelijk gesteld worden voor de schade die voortvloeit uit het feit dat de derde weigert het beloofde na te komen (art. 1120 B.W.).

Het artikel 459 van het Wetboek van vennootschappen wijkt af van dit beginsel door te bepalen dat zij die een verbintenis voor derden hebben aangegaan, hetzij als lasthebber, hetzij door zich voor hen sterk te maken, geacht worden persoonlijk te zijn verbonden, indien er geen geldige lastgeving bestaat of indien de verbintenis niet is bekrachtigd binnen de twee maanden nadat ze is aangegaan. Deze termijn wordt verminderd tot 15 dagen, indien de namen van de personen voor wie de verbintenis is aangegaan, niet zijn opgegeven.

Uit het voorgaande volgt dat de sterkmaker niet verplicht is om de identiteit van de derde onmiddellijk bekend te maken.

De bekrachtiging inzake sterkmaking werkt bevrijdend terug tot op de dag dat de verbintenis werd aangegaan en ze bevrijdt de sterkmaker van zijn verbintenissen⁽³⁷⁾.

⁽³⁷⁾ Cass. 25 maart 1909, *Pas.*, 1909, I, p. 188.

Er zijn geen formaliteiten voorgeschreven door het Wetboek van vennootschappen inzake de bekrachtiging. Het komt de sterkmaker toe om te bewijzen dat de verklaring van sterkmaking werd bekrachtigd. Hij zal dus een verklaring van de overnemer moeten voorleggen die vaste datum dient te hebben teneinde tegenwerpeijk te zijn. De verklaring zal derhalve moeten worden geregistreerd of bij notariële akte worden bevestigd.

236. Het voorgaande is enkel van toepassing in het kader van een naamloze vennootschap en via het artikel 657 van het Wetboek van vennootschappen ook in de schoot van een commanditaire vennootschap op aandelen.

Referenties:

- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 89-91.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 219-220, nr. 294.

7.3. Kan de sterkmaker voor rekening van zijn opdrachtgever een inbreng in natura in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid verrichten?

237. In de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid heeft de wetgever de tussenkomst van een sterkmaker niet toegelaten gelet op het *intuitu personae* karakter van deze vennootschapsvorm.

Referentie:

G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 91.

8. INBRENG IN NATURA IN EEN VZW OF EEN STICHTING

8.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 28 van de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen.

Zie bijlage.

Artikelen 24 en 39 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.

Zie bijlage.

Artikelen 5 tot 8 van het koninklijk besluit van 26 juni 2003 betreffende de vereenvoudigde boekhouding van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen.

Zie bijlage.

Artikelen 6, 8 en 9 van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen.

Zie bijlage.

8.2. Is een inbreng in natura in een vzw mogelijk? Zo ja, gelden hiervoor toepasselijke wettelijke bepalingen?

238. Een inbreng in natura, zoals dat denkbaar is in vennootschappen, is niet mogelijk in een vzw.

In vennootschappen is de inbreng in geld of in natura een essentieel bestanddeel van het vennootschapscontract (*cf.* art. 1 W. Venn.).

Bij de oprichting van een vzw daarentegen is er geen inbrengverplichting van de oprichters. Het is dan ook logisch dat de wet van 2 mei 2002 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de internationale verenigingen zonder winstoogmerk en de stichtingen die de wet van 27 juni 1921 wijzigt, niets voorschrijft inzake controle bij een inbreng in natura.

239. Dit betekent echter niet dat bij de oprichting van een vzw, of later, er geen inbreng kan gebeuren in een vzw, maar deze inbreng kan duidelijk niet worden vergoed met kapitaal aandelen, aangezien die in een vzw niet bestaan.

In de Franstalige werken spreekt men van een “*mise en commun*”, wat in het Nederlands vertaald wordt als “inbreng in gemeenschap” of eenvoudigweg

als “inbreng”. Meestal gaat men er van uit dat de inbrenger afstand doet van zijn eigendomsrecht op het ingebrachte goed.

240. Een ander aandachtspunt betreft de waardering van het ingebrachte goed. De wet van 27 juni 1921 streeft naar een correcte waardering van de activabestanddelen en maakt daarvan een basisbeginsel. De waarderingsregels verschillen echter naargelang de omvang van de vereniging.

8.2.1. Grote vzw's

241. Voor de grote vzw's zijn de bepalingen inzake de inbrengwaarde, zoals beschreven in het artikel 39 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen, niet van toepassing overeenkomstig het artikel 6 van het koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen (de boekhouding van grote vzw's). Dit is een duidelijke verwijzing naar het niet-bestaan van een gewone inbreng in natura in de vzw.

242. Indien de inbreng dient te worden gelijkgesteld met een schenking, dan is artikel 8, §§ 1 en 2 van het voormeld koninklijk besluit van 19 december 2003 van toepassing.

243. Op de inventarisdatum zal in elk geval het beginsel van het getrouw beeld in acht moeten worden genomen. Dit beginsel is van kracht op de grote vzw's overeenkomstig het artikel 9 van het koninklijk besluit van 19 december 2003 dat het artikel 24 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 van toepassing maakt.

8.2.2. Kleine vzw's

244. In kleine vzw's zal overeenkomstig de artikelen 5 tot 8 van het koninklijk besluit van 26 juni 2003 betreffende de vereenvoudigde boekhouding van bepaalde verenigingen zonder winstoogmerk, internationale verenigingen zonder winstoogmerk en stichtingen een getrouwe waardering moeten blijken uit de jaarlijkse inventaris met daarin “voorzichtig, oprecht en te goeder trouw” een overzicht van de “bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook” en uit de samenvatting van de waarderingsregels in de toelichting.

Referenties:

- M. DENEFF, *Economische activiteiten van VZW en stichting*, Kalmthout, Biblo, 2004, p. 296-301, nrs. 407-412.
- A. KILESSE, “Le nouveau cadre comptable des petites et des grandes ASBL”, *T.B.H.*, 2004, p. 340-341, nrs. 52-55.

8.3. Is een inbreng in natura in een stichting mogelijk? Zo ja, gelden hiervoor toepasselijke wettelijke bepalingen?

245. Idem, (*cf. supra*, nrs. 238-244) behalve het feit dat in een stichting de statuten in een “recht van terugname” kunnen voorzien, met name dat de stichter of zijn rechthebbenden, in de hypothese dat het belangeloos doel van de stichting is verwezenlijkt, een bedrag gelijk aan de waarde van de goederen of de goederen zelf terugnemen die de stichter aan de verwezenlijking van het doel heeft besteed (*cf.* art. 28, 6° van de gewijzigde wet van 27 juni 1921).

Referentie:

M. DENEFF, *Economische activiteiten van VZW en stichting*, Kalmthout, Biblio, 2004, p. 309, nr. 419.

DEEL 5

DE VERGOEDING VAN DE INBRENG

1. INBRENG IN NATURA ZONDER UITGIFTE VAN AANDELEN

1.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 442, 448 en 585-588 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

1.2. Is het mogelijk om het kapitaal van een vennootschap te verhogen door een inbreng in natura zonder de toekenning van nieuwe aandelen?

246. Een kapitaalverhoging door inbreng in natura is per definitie een externe kapitaalverhoging. Men spreekt van een externe kapitaalverhoging indien de vennootschap nieuwe middelen van buitenaf aantrekt die ze opneemt in haar kapitaal, waardoor noodzakelijkerwijze het eigen vermogen van de vennootschap toeneemt.

Een interne kapitaalverhoging daarentegen vindt plaats indien een vennootschap bepaalde middelen uit haar eigen vermogen buiten kapitaal (uitgiftepremies, herwaarderingsmeerwaarden, reserves, enz.) transfereert naar de post kapitaal. Er is dan geen sprake van een verhoging van het eigen vermogen, maar van een loutere verschuiving binnen het eigen vermogen van een vennootschap.

Een externe kapitaalverhoging veronderstelt in beginsel de uitgifte van nieuwe aandelen, wat bij een interne kapitaalverhoging niet noodzakelijk het geval is.

247. Aan de Juridische Commissie van het IBR werd gevraagd of een kapitaalverhoging in een NV vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde kan gebeuren zonder de uitgifte van nieuwe aandelen.

De Juridische Commissie stelt vast dat de artikelen 585 tot 588 van het Wetboek van vennootschappen verwijzen naar het artikel 442 van het Wetboek van vennootschappen wat de bij een kapitaalverhoging te vervullen formaliteiten en voorwaarden betreft. Uit het artikel 448 van het Wetboek van vennootschappen blijkt duidelijk dat aan iedere inbreng aandelen moeten beantwoorden waarop een vierde moet worden gestort.

Hieruit kan worden afgeleid dat bij iedere kapitaalverhoging nieuwe aandelen moeten worden uitgegeven; de notariële akte zal het aantal nieuwe aandelen aangeven.

Geen nieuwe aandelen uitgeven bij kapitaalverhoging, zelfs indien alle aandeelhouders in de algemene vergadering verenigd in die zin beslissen, lijkt dus in strijd met het Wetboek van vennootschappen. Het Wetboek van

vennootschappen voorziet evenwel geen sanctie. Wel is de Juridische Commissie van het IBR van oordeel dat het mogelijk is de oude en de nieuwe aandelen te hergroeperen na de kapitaalverhoging en aldus hetzelfde resultaat te bereiken als bij een kapitaalverhoging zonder de uitgifte van nieuwe aandelen.

248. Op grond van de rechtsleer kan niet categoriek worden uitgesloten dat een inbreng in natura kan worden verricht zonder dat daarvoor aandelen worden gecreëerd, het is te zeggen zonder dat nieuwe aandelen worden uitgegeven. Diverse auteurs hebben reeds dit standpunt ingenomen. Men is nochtans van oordeel dat een kapitaalverhoging zonder de uitgifte van nieuwe aandelen slechts kan worden beoogd onder bepaalde voorwaarden:

- de aandeelhouders moeten duidelijk akkoord gaan met deze regeling;
- het respectieve gewicht (percentage) van iedere aandeelhouder wordt niet gewijzigd door deze kapitaalverhoging, zodanig dat geen enkele aandeelhouder wordt benadeeld of bevoordeeld;
- de bestaande aandelen moeten “zonder aanduiding van nominale waarde” zijn of moeten in dezelfde akte voorafgaandelijk worden omgevormd van “aandelen met” tot “aandelen zonder aanduiding van nominale waarde”, ofwel moet, bij gebrek daaraan, de kapitaalverhoging leiden tot het verhogen van de nominale waarde van de aandelen.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 164.
- C. RESTEAU, *Traité des sociétés anonymes*, III, Brussel, Swinnen, 1985, p. 17, nr. 1367.
- B. VAN BRUYSTEGEM, “Kapitaalverhoging door inbreng zonder vergoeding voor de inbrenger”, *Accountancy Actualiteit*, 2004, nr. 4, p. 7-8.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 284-285, nr. 393.
- M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 14-16, nrs. 32-35.

2. AANTAL UIT TE GEVEN AANDELEN BIJ INBRENG IN NATURA IN EEN VENNOOTSCHAP MET EEN NEGATIEF EIGEN VERMOGEN ⁽³⁸⁾

2.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 582, 592-599 en 602 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

2.2. Worden de bestaande aandeelhouders bevoordeeld in geval van een kapitaalverhoging door een inbreng in natura in een vennootschap met een negatief eigen vermogen?

249. Een kapitaalverhoging in vennootschappen met een negatief eigen vermogen heeft meestal tot doel de vennootschap te herstructureren of te saneren. In dit verband kunnen de volgende hypothesen worden geformuleerd.

2.2.1. *Kapitaalverhoging door bestaande aandeelhouders (proportioneel met het bestaande aandelenbezit)*

250. Indien de kapitaalverhoging gebeurt door de bestaande aandeelhouders in verhouding tot hun huidig aandelenbezit, stelt zich geen enkel probleem. Inderdaad, niemand van de aandeelhouders wordt benadeeld of bevoordeeld.

251. Indien de kapitaalverhoging gebeurt door uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde van de bestaande aandelen, dan moet de oproeping tot de algemene vergadering dit uitdrukkelijk vermelden overeenkomstig het artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen.

252. Bij kapitaalverhoging door inbreng in natura, met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde, zal de bedrijfsrevisor dit dienen te vermelden in zijn controleverslag. Alhoewel de vergoeding in aandelen wellicht niet als “billijk” kan worden beschouwd, zou de bedrijfsrevisor zich eigenlijk hierover niet moeten uitspreken (par. 2.5.3. van de Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng vereist niet meer om zich uit te spreken omtrent het wettelijk en rechtmatig karakter van de vergoeding). Hij zal in zijn controleverslag wel vermelden dat de inbrengende aandeelhouders volledig en correct werden ingelicht.

Referentie:

IBR, *Jaarverslag*, 2001, p. 116-119.

⁽³⁸⁾ Cf. *supra*, nummers 163-164.

2.2.2. *Kapitaalverhoging door bestaande aandeelhouders (op niet proportionele basis)*

253. In een dergelijk geval worden de aandeelhouders die niet deelnemen aan de kapitaalverhoging uiteraard bevoordeeld.

254. Teneinde deze discriminerende situatie te beperken of te vermijden, zal gebeurlijk eerst een kapitaalvermindering worden doorgevoerd (bv. door de aanzuivering van vorige verliezen), samengaand met een vernietiging van de oude aandelen. Mogelijks zullen aan de oude aandeelhouders winstbewijzen worden toegekend of kunnen ook preferente aandelen worden toegekend aan de nieuwe aandeelhouders.

255. De artikelen 592 tot 599 van het Wetboek van vennootschappen regelen de procedure met betrekking tot de beperking of de opheffing van het voorkeurrecht in geval van een kapitaalverhoging bij wijze van inbreng in geld.

256. Het voormeld artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen is toepasselijk indien er een uitgifte gebeurt van nieuwe aandelen beneden de fractiewaarde van de bestaande aandelen.

257. De rapportering door de bedrijfsrevisor in geval van inbreng in natura is dezelfde als *supra* onder nummers 250-252.

2.2.3. *Kapitaalverhoging door bestaande aandeelhouders (op niet proportionele basis) en door derden (nieuwe aandeelhouders)*

258. De situatie is vergelijkbaar met deze bedoeld *supra* onder nummers 253-257.

259. Gebeurlijk kunnen de oude en de nieuwe aandeelhouders de inhoud van hun akkoord vastleggen in een geschreven overeenkomst, teneinde latere discussies te vermijden. De inhoud van dit akkoord zou ook kunnen worden hernomen in het bijzonder verslag voorzien door het artikel 602 van het Wetboek van vennootschappen in geval van inbreng in natura.

2.3. Hoe dient de inbreng in natura van een vordering te worden vergoed in de hypothese dat de inbrenggenietende vennootschap belangrijke verliezen heeft geleden of zelfs een negatief eigen vermogen heeft?

260. In het geval van een inbreng in natura van een vordering op een vennootschap met een negatief eigen vermogen, is het passend om over de volgende elementen uit te weiden.

2.3.1. Met welk bedrag wordt het kapitaal verhoogd?

261. De vordering wordt voor haar nominaal bedrag omgezet in kapitaal. Hierdoor verdwijnt de schuld uit het passief, wat de andere schuldeisers ten goede komt. Tegelijkertijd verhoogt het eigen vermogen. Hierdoor verbetert de financiële structuur van de vennootschap. Ten slotte zien de niet inbrengende aandeelhouders de waarde van hun aandelen verhogen.

2.3.2. Welke vergoeding ontvangt de inbrenger?

262. De verantwoordelijkheid voor het bepalen van de vergoeding van de inbreng ligt bij het bestuursorgaan van de inbrenggenietende vennootschap. In principe moet rekening worden gehouden met de economische waarde van de inbreng in natura. Indien de aandelen van de inbrenggenietende vennootschap niets waard zijn, zou een oneindig aantal nieuwe aandelen moeten worden uitgegeven. Toch kan het bestuursorgaan rekening houden met andere beweegredenen en met de aard van de verrichting zoals herstructurering, toekomstverwachtingen, enz.

Deze punten moeten aan bod komen in het bijzonder verslag van het bestuursorgaan dat wordt opgesteld overeenkomstig het artikel 602, derde lid van het Wetboek van vennootschappen.

263. Wanneer het gaat om een vordering van aandeelhouders die zouden worden benadeeld, worden die vermoed het te weten. In voorkomend geval zullen de aandelen die worden uitgegeven als vergoeding van de inbreng in natura, mogelijks worden uitgegeven beneden de fractiewaarde, en zal de procedure voorzien door het artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen moeten worden toegepast.

2.3.3. Wat is de taak van de bedrijfsrevisor?

264. De bedrijfsrevisor moet zijn oordeel geven over de toegepaste methoden van waardering en aangeven of de waardebepalingen waartoe deze methoden leiden, ten minste overeenkomen met het aantal en de nominale waarde of de fractiewaarde van de tegen de inbreng in natura uit te geven aandelen (art. 602, tweede lid W. Venn.).

In deze hypothese zal de bedrijfsrevisor de economische waarde moeten beoordelen van de ingebrachte (mogelijks geheel of gedeeltelijk oninbare) vordering in vergelijking met de als vergoeding toegekende aandelen.

De bedrijfsrevisor zal zich laten leiden door de Normen van het IBR inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng en in het bijzonder door de paragrafen 2.2., 2.4., 2.4.3. en 4.2.

Ten slotte is het passend in herinnering te brengen dat de bedrijfsrevisor in zijn controleverslag uitdrukkelijk zal moeten vermelden dat hij geen uitspraak doet over het rechtmatig en billijk karakter van de verrichting (*no fairness opinion*) (cf. par. 3.5.3. van voormelde normen).

Referentie:

B. VAN BRUYSTEGEM, *De Vennootschappenwet 1986*, Antwerpen, Kluwer, 1986, p. 45.

3. INBRENG IN NATURA MET EEN GEMENGDE VERGOEDING: DEELS IN AANDELEN EN DEELS ANDERSZINS

3.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 20, 60, 445 en 523 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

3.2. Is een inbreng in natura tegen een gemengde vergoeding mogelijk?

265. Het is mogelijk dat een inbreng in natura deels wordt vergoed door de toekenning van aandelen en deels anderszins (bv. in geld, obligaties, overname van schulden, schuld in rekening-courant).

Een voorbeeld van een inbreng in natura met een gemengde vergoeding is de inbreng van een onroerend goed dat bezwaard is met een hypothecaire schuld en waarbij de totale inbrengwaarde van het goed deels wordt vergoed in aandelen en deels door de overname door de inbrenggenietende vennootschap van het nog openstaand saldo van de hypotheekschuld.

Referentie:

G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 255.

3.3. Zijn de bepalingen inzake belangenconflicten en overname van verbintenissen van toepassing in het geval van de oprichting van een vennootschap door inbreng in natura en door quasi-inbreng?⁽³⁹⁾

266. Een vennootschap wordt opgericht door de inbreng in natura van een onroerend goed. Op dezelfde dag wordt de verkoop verricht van het handelsfonds en van een ander onroerend goed dat toebehoort aan één van de oprichters.

267. Het artikel 523, § 1 van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot belangenconflicten is niet van toepassing. De inbrenger is op het ogenblik van de inbreng in natura immers nog geen bestuurder van de inbrenggenietende vennootschap. Bijgevolg kan er geen sprake zijn van een strijdig belang van vermogensrechtelijke aard. Bovendien viseert het artikel 523 van het Wetboek van vennootschappen niet de besluiten van de algemene vergadering of van de oprichters. Het oprichtersverslag, op te stellen in het kader van de inbreng in natura, moet de nodige inlichtingen verschaffen aan de andere oprichters, in het bijzonder de eventuele belangenconflicten.

⁽³⁹⁾ Cf. *supra*, nummers 169 e.v.

268. Wat een latere goedkeuring door de algemene vergadering betreft, stipuleert het artikel 60 van het Wetboek van vennootschappen dat de vennootschap binnen de twee maanden na de neerlegging van de oprichtingsakte de verbintenissen kan overnemen die in haar naam zijn genomen, vooraleer de vennootschap rechtspersoonlijkheid heeft verkregen juist door de neerlegging van de oprichtingsakte.

Het artikel 60 van het Wetboek van vennootschappen begint echter met de zinsnede “*Tenzij anders is overeengekomen, (...)*”. Men kan betogen dat er reeds een overeenkomst is om de verbintenis met betrekking tot de vergoeding van de inbreng door een schuld in rekening-courant over te nemen in de oprichtingsakte zelf.

269. Wat het tijdstip van de verkrijging door een nieuw opgerichte vennootschap van een onroerend goed via een inbreng in natura en een quasi-inbreng betreft, is de Juridische Commissie van het IBR de volgende mening toegedaan. Op grond van het artikel 20 van het Wetboek van vennootschappen bestaat een vennootschap daadwerkelijk vanaf de oprichting en kan ze onmiddellijk na haar oprichting een goed verkrijgen dat toebehoort aan één van haar oprichters. De verkrijging geschiedt evenwel mits naleving van de bepalingen van het artikel 445 van het Wetboek van vennootschappen en van de substantiële voorwaarde van deelbaarheid van de verkrijging wanneer de inbreng in natura en de quasi-inbreng in mindere of meerdere mate economisch met mekaar in verband staan.

270. Volledigheidshalve is het passend toe te voegen dat in elke hypothese het artikel 60 van het Wetboek van vennootschappen geen enkele vorm bepaalt waarin de overname van de namens de vennootschap in oprichting aangegane verbintenis door de vennootschap dient te gebeuren, zodat de overname ook stilzwijgend kan worden verricht ⁽⁴⁰⁾.

Referentie:

IBR, *Jaarverslag*, 1998, p. 221-222.

⁽⁴⁰⁾ Cass. 17 april 1989, *T.R.V.*, 1989, p. 319.

4. UITGIFTE VAN AANDELEN BENEDEN DE FRACTIEWAARDE

4.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 238, 288, 560 en 582 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

Artikel 78 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

4.2. Kan het kapitaal van een verlieslijdende naamloze vennootschap vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde?

271. Wanneer in een verlieslijdende vennootschap het kapitaal wordt verhoogd, is het logisch dat de nieuwe aandelen slechts aan de werkelijke waarde van de bestaande aandelen uitgegeven worden. De nieuwe aandeelhouders zullen immers niet bereid worden gevonden om in te tekenen tegen de kapitaalvertegenwoordigende waarde van de oude aandelen.

In het geval dat het kapitaal is vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde, bepaalt het artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen dat aandelen kunnen worden uitgegeven beneden de fractiewaarde van de bestaande aandelen van dezelfde soort op voorwaarde dat de algemene vergadering daarover beslist en dit punt uitdrukkelijk werd vermeld in de oproeping.

De aandeelhouders moeten trouwens grondig worden geïnformeerd. De raad van bestuur dient de uitgifteprijs en de financiële gevolgen van de verrichting voor de aandeelhouders in een omstandig verslag te verantwoorden. De commissaris of een bedrijfsrevisor of een externe accountant dient volgens de wettelijke bepalingen te verifiëren of de erin gehanteerde financiële en boekhoudkundige gegevens getrouw zijn en voldoende om de algemene vergadering, die over het voorstel moet beslissen, voor te lichten.

272. Uit het voorgaande kan men derhalve besluiten dat het toegelaten is om het kapitaal van een verlieslijdende naamloze vennootschap vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde te verhogen door inbreng in natura met uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde. De waarde van de aandelen zal na de kapitaalverhoging worden berekend overeenkomstig het nieuwe boekhoudkundig pari, met andere woorden door het kapitaal te delen door het aantal aandelen, ongeacht de oorspronkelijke waarde van de bestaande aandelen. Alle aandelen – oude en nieuwe – zullen dan ook dezelfde rechten hebben, aangezien hun kapitaalvertegenwoordigende waarde dezelfde is en deze bepalend is voor de berekening van de aan de aandelen verbonden rechten.

Referenties:

- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 665-666 en 676, nrs. 972-973 en 984.
- M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 33-34, nrs. 78-80.

4.3. Kan het kapitaal van een naamloze vennootschap, waarvan de aandelen een nominale waarde hebben, worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde?

273. Artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen vindt slechts toepassing in de hypothese dat ofwel de bestaande, ofwel de nieuwe aandelen zonder aanduiding van nominale waarde zijn. Derhalve kan dit artikel niet worden toegepast in de hypothese dat de bestaande of uit te geven aandelen een nominale waarde zouden hebben.

Praktisch gezien zal men in het kader van een kapitaalverhoging in een vennootschap vertegenwoordigd door aandelen met aanduiding van nominale waarde niet anders kunnen te werk gaan dan een opsplitsing te maken tussen de bestaande en de nieuwe aandelen. Hun nominale waarde zal worden bepaald in verhouding tot hun inbrengwaarde, tenzij men voorafgaand aan de kapitaalverhoging de aandelen met nominale waarde wijzigt in aandelen zonder de aanduiding van een nominale waarde met fractiewaarde.

Referenties:

- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 666, nr. 974.
- M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 32-33, nr. 78.

4.4. Kan het kapitaal van een naamloze vennootschap vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde in andere omstandigheden dan de aanwezigheid van verliezen op de balans?

274. Aangezien het Wetboek van vennootschappen niet aangeeft hoe de waarde van de aandelen na de verrichting van inbreng in natura dient te worden berekend en evenmin de omstandigheden beschrijft waarin gebruik kan worden gemaakt van een uitgifte beneden de fractiewaarde, kan worden betoogd dat niet alleen de intrinsieke waarde van de bestaande aandelen, maar ook bijvoorbeeld hun beurswaarde of marktwaarde het criterium kan zijn.

275. Zowel de discrepantie tussen de beurswaarde en de werkelijke waarde als het evenwicht tussen fractiewaarde en intrinsieke waarde zouden in het kader van het artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen in aanmerking kunnen komen. Het is derhalve denkbaar dat een uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde wordt verricht in andere omstandigheden dan bij aanwezigheid van verliezen.

276. De enige beperking ter zake is dat de raad van bestuur de omstandigheden in zijn verslag dient te verantwoorden en daarbij o.m. de beginselen inzake vennootschapsbelang, misbruik van meerderheid of minderheid, en gelijke behandeling van aandeelhouders dient voorop te stellen. Het laatste geldt evenzeer voor de aanvaardingsbeslissing van de algemene vergadering.

Referenties:

- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 670, nr. 978.
- M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 34, nr. 80.

4.5. Kan de raad van bestuur van een naamloze vennootschap in het kader van het toegestaan kapitaal beslissen tot de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde?

277. Uitsluitend de algemene vergadering is bevoegd om tot een uitgifte van aandelen beneden fractiewaarde te besluiten. De raad van bestuur heeft niet de bevoegdheid om in het kader van het toegestaan kapitaal aandelen beneden de fractiewaarde uit te geven. Aangezien het gaat om een wettelijke bevoegdheidsbeperking, is zij tegenwerpelijk aan derden op grond van het artikel 522, § 1 van het Wetboek van vennootschappen.

Referenties:

- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 667, nr. 975.
- M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 33, nr. 78.

4.6. Kan de procedure inzake de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde worden toegepast in een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid?

278. Sinds de reparatiewet van 13 juli 1995 kunnen in een BVBA naast aandelen met aanduiding van nominale waarde ook aandelen zonder aanduiding van nominale waarde worden uitgegeven (art. 238 W. Venn.). Het

artikel 560 van het Wetboek van vennootschappen inzake de éénmaking van aandelen in een NV is eveneens toepasselijk gemaakt op de BVBA (art. 288 W. Venn.).

279. Uit het voorgaande – en in de geest van de wetswijziging van 1995 – kan worden vermoed dat de drie wettelijke mechanismen die toelaten om in een NV enerzijds de inbreng en anderzijds het probleem van de kapitaalwaarde van ieder aandeel van elkaar los te koppelen – artikel 560 van het Wetboek van vennootschappen (éénmaking van aandelen), artikel 78 van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen (bijzondere regels betreffende bestanddelen verworven in het kader van een fusie) en artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen (uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde) – ook in hoofde van de BVBA relevant kunnen zijn, ook al ontbreekt in het Wetboek van vennootschappen een uitdrukkelijke wettelijke bepaling voor een uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde in een BVBA.

Referentie:

M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 33, nr. 78.

4.7. Kan het kapitaal van een naamloze vennootschap vertegenwoordigd door aandelen zonder aanduiding van nominale waarde worden verhoogd door een inbreng in natura met de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde, ook al bestaat er een groot verschil tussen de kapitaalvertegenwoordigende waarde van de bestaande aandelen en de inbrengwaarde van de nieuwe aandelen?

280. De wetgever heeft geen grens gesteld aan de verhouding tussen de fractiewaarde van de bestaande aandelen en de inbrengwaarde van de nieuwe aandelen. Het artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen vindt toepassing, ook al bedraagt het verschil 100 % of meer.

Referenties:

- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 667-668, nr. 988.
- M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 34, nr. 81.

5. KAPITAALVERHOOGING IN EEN VENNOOTSCHAP MET RESERVES EN/OF OVERGEDRAGEN WINSTEN OP DE BALANS

5.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

5.2. Is er in het Wetboek van vennootschappen een specifieke procedure voorgeschreven in geval van een kapitaalverhoging door de inbreng in natura in een vennootschap met bestaande reserves en/of overgedragen winsten op de balans?

281. Wanneer in een vennootschap met reserves en/of overgedragen winsten op de balans het kapitaal wordt verhoogd, is het logisch dat de nieuwe aandelen aan de werkelijke waarde van de bestaande aandelen worden uitgegeven. Zoniet zouden de bestaande aandeelhouders verlies lijden.

282. Het Wetboek van vennootschappen voorziet niet in specifieke bepalingen voor de spiegelbeeldhypothese van de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde (art. 582 W. Venn.). Niettemin kan worden verdedigd dat men de theorie van het boekhoudkundig pari (beneden of boven) ook in dit geval kan toepassen.

283. In de praktijk berekent men een uitgiftepremie of agio. Een uitgiftepremie is eigenlijk een soort intredegeld dat de nieuwe aandeelhouders betalen teneinde het verschil tussen de kapitaalvertegenwoordigende waarde van de bestaande aandelen en het bedrag van intekening op de nieuwe aandelen te overbruggen.

284. De fiscale behandeling van de uitgiftepremie vormde voorheen het voorwerp van onzekerheid – die iedere vorm van inbreng buiten kapitaal kenmerkt – doch onder bepaalde voorwaarden onderkent de fiscale wetgever op heden deze inbreng als gestort kapitaal.

Overeenkomstig het artikel 184, tweede lid van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 wordt de uitgiftepremie fiscaal beschouwd als een verlengstuk van het maatschappelijk kapitaal:

“Het gestort kapitaal omvat mede, onder dezelfde voorwaarde en in dezelfde mate als het maatschappelijk kapitaal, de uitgiftepremies.”.

285. Uit het voorgaande kan worden afgeleid dat:

- de uitgiftepremie of het agio op dezelfde wijze zal worden behandeld als het gestort kapitaal voor wat de aspecten van de vennootschapsbelasting betreft;

- de uitgiftepremie belastingvrij aan de aandeelhouders kan worden terugbetaald en dit ingevolge een regelmatige beslissing tot kapitaalvermindering.

286. Volledigheidshalve dient te worden vermeld dat krachtens een arrest van het Hof van Cassatie d.d. 13 april 1978 de uitgiftepremies belastbaar waren, behalve wanneer zij in het maatschappelijk kapitaal werden geïncorporeerd of op een onbeschikbare reserve van het passief waren geboekt. De gelijkstelling van een uitgiftepremie met het gestorte kapitaal werd bevestigd door de fiscale wetten van 12 juni 1992 en 22 december 1998.

Referenties:

- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 341-342.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 730, nrs. 1069-1070.
- M. WYCKAERT, *Cursus Kapitaal en aandelen*, K.U.Brussel, 1999, p. 35-36 en 39-40, nrs. 83-84 en 92.

6. AANDELENVERDELING EN GELIJKHEID TUSSEN AANDEELHOUDERS

6.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 582 en 602 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

6.2. Is het mogelijk dat in het kader van een kapitaalverhoging door een inbreng van een bedrijfstak er meer aandelen zouden worden toegekend dan een aantal aandelen die overeenkomen met de nettoboekwaarde van de ingebrachte bedrijfstak?

287. In een dergelijke situatie wordt er verondersteld dat een aantal aandelen wordt uitgegeven dat groter is dan het aantal aandelen dat overeenkomt met de nettoboekwaarde van de ingebrachte bedrijfstak.

Teneinde rekening te houden met de hogere bedrijfseconomische waarde op basis van bijvoorbeeld de waarderingsmethode “geactualiseerde verwachte cash flows”, zal men overeenkomstig het artikel 602 van het Wetboek van vennootschappen evenwel moeten besluiten dat de toegepaste methode van waardering (met name de nettoboekwaarde bij de inbrenger die als basis dient voor de inbreng en het nominaal bedrag van de kapitaalverhoging gebeurlijk rekening houdend met een “uitgiftepremie”) niet ten minste overeenkomt met het aantal en de fractiewaarde van de tegen deze inbreng uit te geven aandelen.

288. Bijgevolg komt men evenwel in een situatie voorzien door het artikel 582 van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de uitgifte van aandelen beneden de fractiewaarde. De procedure voorzien door het bedoeld artikel dient dan te worden gevolgd, hetgeen niet kan worden vervangen door een eenvoudige aanvullende informatie in het controleverslag van de bedrijfsrevisor opgesteld overeenkomstig het artikel 602 van het Wetboek van vennootschappen. Het artikel 582 vereist in het bijzonder de opstelling van een omstandig verslag door het bestuursorgaan en van een controleverslag door de commissaris. Het ontbreken van deze verslagen heeft de nietigheid van de beslissing (tot kapitaalverhoging) van de algemene vergadering tot gevolg.

289. In het geval het boekhoudkundig pari en de intrinsieke waarde van de aandelen van de inbrenggenietende vennootschap identiek zijn, is het niet mogelijk om het maatschappelijk kapitaal met bijvoorbeeld 20 eenheden te verhogen en 80 aandelen uit te keren ter vergoeding van de inbreng. Deze vergoedingswijze van de inbreng zou strijdig zijn met de gelijkheid tussen de aandeelhouders.

7. VOLSTORTING VAN HET KAPITAAL DOOR EEN REKENING-COURANT: INBRENG OF WETTELIJKE COMPENSATIE?

7.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 1289-1291 van het Burgerlijk Wetboek.
Zie bijlage.

Artikelen 347 en 648 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

7.2. Een aandeelhouder heeft een in rekening-courant gematerialiseerde vordering op een vennootschap. Het kapitaal van de vennootschap is niet volledig volgestort. Het bestuursorgaan doet een oproep om te volstorten. De aandeelhouder wenst een gedeelte of het geheel van zijn rekening-courant te gebruiken om te voldoen aan zijn volstortingsplicht. Vormt deze werkwijze een inbreuk op het Wetboek van vennootschappen (omzeilen van de procedure van inbreng in natura)?

290. Krachtens de beginselen van het burgerlijk recht is er schuldvergelijking van rechtswege tussen twee schulden die beide een geldsom tot voorwerp hebben en vaststaand en opeisbaar zijn. Deze grijpt plaats zodra de schulden tegelijk bestaan en ten belope van hun wederkerig bedrag (art. 1289, 1290 en 1291 B.W.).

291. De vraag is dan of de volstorting door schuldvergelijking met een vordering op de vennootschap door het bestuursorgaan, als op de voorgeschreven wijze werkelijk gedaan, kan worden erkend. Het bestuursorgaan is daarvoor immers strafrechtelijk verantwoordelijk (art. 347, 3° W. Venn. (BVBA) of art. 648, 5° W. Venn. (NV)).

In het algemeen aanvaardt de rechtsleer de schuldvergelijking die van rechtswege plaatsvindt tussen de volstortingsplicht van een aandeelhouder en een vordering die deze laatste heeft op de vennootschap.

De Juridische Commissie van het IBR brengt in herinnering dat het onbetwistbaar is dat in de mate dat meerdere schulden tegelijk zeker, liquide en eisbaar zijn, er compensatie plaatsvindt.

De volstorting van een aandeel dat door schuldvergelijking met een schuld van de vennootschap gebeurt, wijzigt de aard van de verrichting niet in een inbreng in natura.

De schuldvergelijking heeft slechts plaats ten belope van het gemeenschappelijk deel van het bedrag van de wederkerige vorderingen, wat veronderstelt dat het bedrag van de vordering van de aandeelhouder ten minste

overeenstemt met het te storten bedrag. Onaanvaardbaar is zeker dat de volledige of gedeeltelijke volstorting zou gebeuren door de verhoging van het debetsaldo van de rekening-courant of zonder rekening te houden met een andere rekening-courant die een debetsaldo vertoont.

Een vonnis van de Rechtbank van Koophandel te Gent van 29 januari 1996⁽⁴¹⁾ stelt dat de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen met betrekking tot de volstorting van het kapitaal niet enkel vormelijk zijn maar ook inhoudelijk en bedoeld zijn om effectief middelen te bezorgen aan de vennootschap voor haar bedrijfsvoering.

292. De Juridische Commissie besluit dat de volstorting van kapitaal door schuldvergelijking met een schuld van de vennootschap, bijzondere aandacht verdient, omdat zij in talloze gevallen erg onzeker is. Deze volstorting door schuldvergelijking wordt door het Wetboek van vennootschappen niet uitdrukkelijk verboden en vormt derhalve geen inbreuk op het Wetboek, voor zover er geen simulatie of fraude is.

293. Er moet nog worden gemeld dat een vonnis van de Rechtbank van Koophandel te Luik⁽⁴²⁾ strengere voorwaarden stelt opdat er schuldvergelijking zou ontstaan tussen een rekening-courant en de volstortingsplicht. Volgens dit vonnis zou een rekening-courant enkel in aanmerking komen voor schuldvergelijking indien het saldo samengesteld is uit werkelijk gestorte voorschotten gedaan door de aandeelhouder. Indien het saldo voortvloeit uit leveringen van diensten en goederen kan de rekening-courant niet worden gecompenseerd met de volstortingsplicht, bij gebrek aan een band van objectieve samenhang.

De rechtsleer gaat in het algemeen niet akkoord met deze stelling en maakt geen onderscheid naargelang de aard van het saldo van de rekening-courant.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1999, p. 227-228.
- IBR, *Jaarverslag*, 2003, p. 70-72.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 637-638.
- A. KILELSE, "Les apports et les quasi-apports", in B. TILLEMANN, A. BENOIT-MOURY, O. CAPRASSE en N. THIRION (ed.), *De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen – La constitution des sociétés et la phase de démarrage d'entreprises*, Brugge, die Keure, 2003, nr. 52, p. 250.
- H. OLIVIER, *Vademecum de l'administrateur de société anonyme*, Bruxelles, Creadif, 1996, p. 73, nr. 119.
- M. WYCKAERT, *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, p. 333 e.v.

⁽⁴¹⁾ Kh. Gent 29 januari 1996, *R.W.*, 1997-98, p. 1337.

⁽⁴²⁾ Kh. Luik 9 mei 2003, *DAOR*, 2002, nr. 64, p. 418-421.

8. UITGIFTEPRIJS VAN DE IN VERGOEDING UITGEKEERDE AANDELEN INDIEN HET KAPITAAL NIET VOLLEDIG VOLGESTORT IS

8.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 602 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

8.2. Hoe dient de uitgifteprijs van de aandelen te worden berekend in het kader van een kapitaalverhoging door een inbreng in natura in een naamloze vennootschap waarvan het kapitaal niet volledig volgestort is?

294. Teneinde de intrinsieke waarde van de aandelen van een vennootschap te bepalen, dient het “geplaatst kapitaal”, vermeerderd met de reserves en elementen van het eigen vermogen als basiselement te worden gehanteerd.

In het geval van een kapitaalverhoging kan de boekhoudkundige waarde van de aandelen dienen als basis voor de bepaling van de uitgifteprijs van de nieuwe aandelen (normaal gezien op te splitsen in een deel “kapitaal”, gelijk aan de nominale waarde of de fractiewaarde, en een deel “uitgiftepremie”), ook al kan de uitgifteprijs rekening houden met andere overwegingen. Hoe dan ook dient overeenkomstig het artikel 602 van het Wetboek van vennootschappen de commissaris of de bedrijfsrevisor aangesteld door het bestuursorgaan in zijn controleverslag aan te duiden of de waarderingmethoden van de inbreng in natura ten minste overeenstemmen met het aantal en de waarde van de bestaande aandelen zoals vastgesteld.

Het niet volgestorte deel van het kapitaal dient te worden afgetrokken teneinde de intrinsieke waarde van een gedeeltelijk volgestort aandeel te bepalen. Het is niet aangewezen om die berekening globaal voor het geheel van de aandelen uit te voeren aangezien er aandelen kunnen zijn waarvan het volgestorte deel zeer verschillend kan zijn van dat van anderen.

9. VOLSTORTING VAN AANDELEN WAAROP IS INGESCHREVEN ZOWEL DOOR EEN INBRENG IN GELD ALS DOOR EEN INBRENG IN NATURA

9.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 223 en 448 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

9.2. Is het mogelijk dat in het kader van de oprichting van een BVBA door een inbreng in natura en in geld slechts een deel van de aandelen volledig wordt volgestort?

295. Het artikel 223, 1° en 2° van het Wetboek van vennootschappen bepaalt met betrekking tot de oprichting van een BVBA dat op ieder aandeel waarop in geld is ingeschreven ten minste één vijfde gestort moet zijn, doch dat de aandelen of gedeelten van aandelen die inbrengen in natura vertegenwoordigen volledig moeten zijn volgestort.

Bij de oprichting van een BVBA door meerdere vennoten dient er minimaal 6.200 EUR te worden gestort met ten minste één vijfde op elk aandeel in geld en 100 % op elk aandeel in natura.

In het geval het gaat om een eenpersoons-BVBA dient er minimaal 12.400 EUR te worden volgestort.

Het lijkt derhalve mogelijk dat de aandelen zowel een deel van de inbreng in natura als een deel van de inbreng in geld kunnen vertegenwoordigen.

Bij de oprichting van een dergelijke BVBA dient het gedeelte van de aandelen die een inbreng in natura vertegenwoordigen volledig te worden volgestort en het gedeelte dat een inbreng in geld betreft voor ten minste één vijfde te worden volgestort.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1993, p. 190-191.
- IBR, *Jaarverslag*, 2002, p. 201-202.

9.3. Is het mogelijk dat in het kader van de oprichting van een NV door een inbreng in natura en in geld slechts een deel van de aandelen volledig wordt volgestort?

296. Overeenkomstig het artikel 448 van het Wetboek van vennootschappen dient vanaf de oprichting van een naamloze vennootschap het kapitaal volgestort zijn ten belope van minimum 61.500 EUR. Bovendien moet op

ieder aandeel dat overeenstemt met inbreng in geld en op ieder aandeel dat geheel of ten dele overeenstemt met inbreng in natura, een vierde worden gestort. De aandelen die geheel of ten dele inbrengen in natura vertegenwoordigen, moeten zijn volgestort binnen een termijn van vijf jaar na de oprichting van de vennootschap.

Het lijkt derhalve mogelijk dat de aandelen zowel een deel van de inbreng in natura als een deel van de inbreng in geld kunnen vertegenwoordigen. In dat geval moet op ieder aandeel ten minste een vierde worden gestort.

DEEL 6

DE VERSLAGGEVING VAN DE COMMISSARIS OF DE BEDRIJFSREVISOR

1. GELDIGHEIDSDUUR VAN HET CONTROLEVERSLAG

1.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 776 van het Wetboek van vennootschappen.
Zie bijlage.

1.2. Hoelang blijft een controleverslag over een inbreng in natura geldig?

297. Het Wetboek van vennootschappen voorziet geen termijn waarin de kapitaalverhoging door inbreng in natura moet worden doorgevoerd. In andere verrichtingen is de termijn van uitvoering door de wet opgelegd. Zo moet, krachtens het artikel 776 van het Wetboek van vennootschappen, alvorens tot de omzetting van een vennootschap wordt besloten, een staat van activa en passiva worden opgemaakt, die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld. Dat betekent dat de algemene vergadering binnen de drie maanden van de datum van de bedoelde staat van activa en passiva moet bijeenkomen om te beraadslagen over de omzetting.

In principe dus kan een kapitaalverhoging door inbreng in natura nog worden verricht, ongeacht de datum van het verslag van de bedrijfsrevisor; dit is geen inbreuk op het Wetboek van vennootschappen.

De bedrijfsrevisor kan echter op eigen initiatief of op verzoek een datum bepalen na dewelke zijn verslag niet meer geldt, ingeval de kapitaalverhoging nog niet is uitgevoerd. Dit zal afhangen van de natuur van de ingebrachte goederen en de mogelijke te verwachten evoluties in de waarde ervan.

298. Bij nadere analyse van het probleem dient evenwel een onderscheid gemaakt te worden naargelang de bedrijfsrevisor al dan niet optreedt als commissaris.

- Indien de bedrijfsrevisor geen controlemandaat uitoefent als commissaris, dan zal de optredende notaris zelf moeten bepalen of hij de akte zal verlijden op basis van een verslag dat al enkele maanden oud is. Eens het verslag ondertekend, moet de bedrijfsrevisor, in principe, de verdere afloop niet meer volgen. Dit neemt niet weg dat het aangeraden is dat de bedrijfsrevisor het dossier zou volgen. Op die manier kan hij desnoods tussenkomen en het bestuursorgaan van de vennootschap wijzen op het feit dat zijn controleverslag achterhaald is.
- Voor de commissaris liggen de zaken evenwel anders aangezien het Wetboek van vennootschappen bepaalt dat de commissaris de algemene vergadering bijwoont wanneer deze te beraadslagen heeft op grond van een controleverslag dat door hem is opgemaakt. Tevens heeft hij het recht op de algemene vergadering het woord te voeren in verband met de vervulling

van zijn taak. Wanneer een commissaris een controleverslag inzake een inbreng opstelt, zal hij er moeten over waken dat geen enkel nieuw feit de geldigheid van zijn controleverslag in vraag stelt. Indien dat wel het geval is, moet hij de algemene vergadering, die over de kapitaalverhoging beslist, hierover inlichten.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 75-76.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 623.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer 2001, p. 61.
- H. VAN IMPE en F. DRIEGHE, “Het maatschappelijk nut van de revisorale rapportering bij inbrengen in natura”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 565.

2. REGULARISATIE VAN EEN INBRENG IN NATURA/QUASI-INBRENG

2.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 140, 144, 222, 227, 1°, 229, 4°, 313, vijfde lid, 403, 1°, 405, 3°, 423, § 3, 447, 454, 1°, 456, 3°, 602, zesde lid van het Wetboek van vennootschappen.

Zie bijlage.

2.2. Kan een controleverslag over een inbreng in natura worden opgesteld ter regularisatie, omwille van het niet-naleven van de wettelijke vormvereisten? ⁽⁴³⁾

299. Hierbij moet een onderscheid worden gemaakt tussen drie hypothesen:

- a) Er is geen authentieke akte verleden: in dit geval zal de bedrijfsrevisor de controleopdracht uitvoeren overeenkomstig de Normen van het IBR; in zijn verslag zal hij de omstandigheden verduidelijken.
- b) De verrichting is vatbaar voor nietigverklaring wegens het ontbreken van het verslag van een bedrijfsrevisor of wegens een reden vermeld in het artikel 64 van het Wetboek van vennootschappen: de algemene vergadering beslist in dat geval om de verrichting als nietig te beschouwen en over te gaan tot de bevestiging van de verrichting door een authentieke akte. De bedrijfsrevisor kan zijn opdracht uitvoeren overeenkomstig de Normen van het IBR en verduidelijkt de omstandigheden in zijn bijzonder verslag.
- c) De algemene vergadering wordt niet verzocht de handeling die vatbaar is voor nietigverklaring wegens het ontbreken van een controleverslag op authentieke wijze te bevestigen. In dit geval voert de bedrijfsrevisor zijn opdracht uit op een conventionele wijze zonder te verwijzen naar de Normen van het IBR. In het kader van de aansprakelijkheid van oprichters of leden van het bestuursorgaan is zijn controleverslag van belang indien hij vaststelt dat er geen overwaarding is van de inbreng in natura. Deze opdracht kan niet worden uitgevoerd door de commissaris, die de overtreding zal melden in zijn controleverslag aan de jaarlijkse algemene vergadering (Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng, par. 1.1.4.).

Referentie:

IBR, “Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng”, *Vademecum*, 2002, p. 944-945, par. 1.1.4.

⁽⁴³⁾ Cf. *supra*, nummers 183-184.

2.3. Kan het niet-opstellen van een controleverslag van quasi-inbreng achteraf worden geregulariseerd? ⁽⁴⁴⁾

300. Het komt voor dat bepaalde leden van het bestuursorgaan van een vennootschap niet zo vertrouwd zijn met de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen. Zo gebeurt het dat vermogenbestanddelen die toebehoren aan oprichters, zaakvoerders, vennoten, bestuurders of aandeelhouders worden verkregen door vennootschappen zonder dat de voorschriften van de quasi-inbreng geëerbiedigd werden.

Het bestuursorgaan dat hiervoor een bijzondere verantwoordelijkheid draagt wenst soms deze verrichting achteraf te regulariseren. Mag een bedrijfsrevisor aanvaarden een regularisatieverslag op te maken, gericht aan de algemene vergadering?

301. Een onderscheid moet worden gemaakt tussen twee hypothesen:

a) Er werd reeds een algemene vergadering gehouden.

Er werd reeds een algemene vergadering gehouden overeenkomstig het artikel 222, derde lid (BVBA) en 447, derde lid (NV) van het Wetboek van vennootschappen. Op die algemene vergadering werd geen controleverslag van een bedrijfsrevisor voorgelegd. De algemene vergadering beslist haar goedkeuring te verlenen aan de verkrijging. Deze beslissing is voor vernietiging vatbaar (art. 222, vijfde lid (BVBA) en 447, vierde lid (NV) W. Venn.).

In dit geval kan de algemene vergadering – teneinde een regelmatige beslissing te nemen – wensen te beschikken over een controleverslag, opgesteld overeenkomstig de Normen van het IBR. De bedrijfsrevisor zal de bijzondere omstandigheden van de verrichting verduidelijken in zijn controleverslag.

b) Er werd geen algemene vergadering gehouden.

De algemene vergadering werd nooit verzocht om de door de wet vereiste goedkeuring te geven. De verkrijging door de vennootschap is bijgevolg onregelmatig.

In dit geval kan het bestuursorgaan de situatie regulariseren door een buitengewone algemene vergadering bijeen te roepen om te beslissen over de verkrijging.

Voor die algemene vergadering zullen dan de nodige vormvereisten worden geëerbiedigd: bijzonder verslag van het bestuursorgaan en verslag van een bedrijfsrevisor, opgesteld overeenkomstig de Normen van het IBR. De

⁽⁴⁴⁾ Cf. *supra*, nummers 185-186.

bedrijfsrevisor zal in zijn controleverslag vermelden dat het om een regularisatie van een feitelijke situatie gaat.

Referenties:

- IBR, “Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng”, *Vademecum*, 2002, p. 944-945, par. 1.1.4.
- G. BATS, F. DE CLIPPEL en H. VANDAMME, *Inbreng in natura en quasi-inbreng*, Antwerpen, Kluwer, 2001, p. 61-62 en 92-94.
- A. KILESE, “Les évolutions récentes de certaines missions particulières visées par le droit des sociétés”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 313, nr. 9.
- A. KILESE, “Les normes relatives aux apports et quasi-apports”, *C & FP*, 2000, p. 596, nr. 5.
- H. VAN IMPE en F. DRIEGHE, “Het maatschappelijk nut van de revisorale rapportering bij inbrengen in natura”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 565.

2.4. Moet de commissaris de onregelmatige inbreng in natura of quasi-inbreng vermelden in zijn controleverslag aan de jaarlijkse algemene vergadering? ⁽⁴⁵⁾

302. Indien een behoorlijk regularisatieverslag is opgemaakt, kan de commissaris afzien van enige andere vermelding in zijn controleverslag aan de jaarlijkse algemene vergadering, aangezien de aandeelhouders reeds volledig zijn ingelicht.

303. Indien geen regularisatieverslag is gevraagd, noch opgesteld, zal een bijzondere vermelding in het controleverslag noodzakelijk zijn in toepassing van de artikelen 140 en 144 van het Wetboek van vennootschappen.

Referentie:

IBR, “Normen inzake controle van inbreng in natura en quasi-inbreng”, *Vademecum*, 2002, p. 945, paragraaf 1.1.4.

2.5. Moet de bedrijfsrevisor een nieuw controleverslag opstellen over een quasi-inbreng wanneer het bestuursorgaan zijn eerste waardering wijzigt?

304. Een bedrijfsrevisor heeft een verslag opgesteld over een quasi-inbreng en in het ontwerp van bijzonder verslag van het bestuursorgaan geen overwaardering vastgesteld. Na de afgifte van het controleverslag wijzigt het

⁽⁴⁵⁾ Cf. *supra*, nummers 183-184.

bestuursorgaan de waardering gedaan in het eerste ontwerp van bijzonder verslag dat de bedrijfsrevisor had doorgenomen.

Een nieuw bijzonder verslag zal aan de algemene vergadering worden voorgelegd.

De waarde van de overgedragen goederen wordt door het bestuursorgaan opgetrokken, maar de bedrijfsrevisor stelt nogmaals vast dat er geen overwaardering is.

305. Stelt de bedrijfsrevisor een nieuw controleverslag op of vermeldt het bestuursorgaan in zijn nieuw bijzonder verslag dat dit afwijkt van de conclusies van het controleverslag van de bedrijfsrevisor (art. 222, tweede lid (BVBA) en 447, tweede lid (NV) W. Venn.)?

306. Twee hypothesen moeten worden onderscheiden:

a) Het bestuursorgaan heeft geen bezwaar dat de algemene vergadering op de hoogte wordt gebracht van de eerste verslagen.

In dit geval zal de bedrijfsrevisor aan het bestuursorgaan vragen een verantwoording te geven van zijn voorstel tot wijziging van zijn oorspronkelijke waardering. Daarop stelt de bedrijfsrevisor een bijkomend controleverslag op dat verwijst naar het eerste.

Het besluit kan op dezelfde wijze geformuleerd worden indien de bedrijfsrevisor inderdaad van oordeel is dat de waardering nog steeds voldoet aan de bepalingen van het artikel 222 (BVBA) en 447 (NV) van het Wetboek van vennootschappen.

b) Het bestuursorgaan wenst geen verwijzing naar de eerste waardering.

In dit geval komt de situatie er op neer dat de bedrijfsrevisor een nieuwe opdracht ontvangt op basis van een nieuw project van quasi-inbreng. Vooraleer een dergelijke procedure te aanvaarden moet de bedrijfsrevisor nochtans zorgvuldig de redenen daarvoor overwegen. De procedure geeft inderdaad de indruk dat het bestuursorgaan de aandeelhouders niet wenst te informeren over de eerste waardering en over de redenen waarom de waardering door het bestuursorgaan werd gewijzigd.

Referentie:

IBR, *Jaarverslag*, 1990, p. 77-78.

3. DE UITVOERING VAN DE CONTROLEOPDRACHT BIJ INBRENG IN NATURA EN QUASI-INBRENG

3.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 220, eerste lid, 313, eerste lid, 396, § 1, eerste lid, 423, § 1, eerste lid, 445, eerste lid, en 602, eerste lid van het Wetboek van vennootschappen. Zie bijlage.

3.2. Is de commissaris van rechtswege belast met het opstellen van het controleverslag in geval van kapitaalverhoging door inbreng in natura of in geval van quasi-inbreng?

307. De commissaris is van rechtswege belast met de controleopdracht inzake kapitaalverhoging door inbreng in natura en inzake quasi-inbreng. Dit is af te leiden uit de tekst van de verschillende artikelen van het Wetboek van vennootschappen waar als volgt wordt bepaald: “(...) *opgemaakt door de commissaris, of in de vennootschappen waar die er niet is, door een bedrijfsrevisor, (...) aangewezen (...)*”. De commissaris wordt dus wel in eerste instantie geïnviseerd.

308. Wanneer evenwel een wettige reden bestaat, kan (moet) de commissaris van de controleopdracht afzien. Voorbeelden van wettige reden zijn: tijdelijke afwezigheid, ziekte, belangenconflict met de inbrenger, elke situatie die zijn onafhankelijkheid kan aantasten. Het meest voor de hand liggende is dat het bestuursorgaan een bedrijfsrevisor *ad hoc* zal aanstellen die de controleopdracht zal uitvoeren.

Referenties:

- IBR, “Normen inzake controle van inbreng en quasi-inbreng”, *Vademecum*, 2002, p. 946, par. 1.3.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 616-618.

4. DE OPENBAARMAKING VAN HET CONTROLEVERSLAG

4.1. Toepasselijke wetgeving

Artikelen 66, tweede lid, 68, eerste lid, 69, 6°, 75, 2°, 222, 396 en 447 van het Wetboek van vennootschappen.

Zie bijlage.

4.2. Op wie berust de openbaarmakingsverplichting van het controleverslag van de bedrijfsrevisor inzake inbreng in natura en quasi-inbreng?

309. De inbreng in natura als kapitaalvorming bij de oprichting van de vennootschap geschiedt op straffe van nietigheid, bij authentieke akte (art. 66, tweede lid W. Venn.). Binnen de 15 dagen na de dagtekening van de notariële akte van oprichting wordt een uittreksel ervan neergelegd (art. 68, eerste lid W. Venn.). Deze neerlegging wordt verzorgd door de notaris die de akte heeft verleden.

Het uittreksel bevat de conclusies van het controleverslag van de bedrijfsrevisor m.b.t. inbrengen in natura (art. 69, 6° W. Venn.).

Voor een inbreng in natura bij een kapitaalverhoging gelden de regels van statutenwijziging, waarvan een authentieke akte wordt opgesteld. De neerlegging gebeurt zoals voor de oprichting (art. 75, 2° W. Venn.).

310. Bij quasi-inbreng liggen de zaken anders. De artikelen 222 (BVBA), 396 (CVBA) en 447 (NV) van het Wetboek van vennootschappen leggen wel een verplichting van openbaarmaking (via de griffie van de rechtbank van koophandel) op, maar duiden niet aan wie er verantwoordelijk voor is. Indien de quasi-inbreng aanleiding geeft tot een notariële akte (onroerend goed), dan zorgt de notaris voor de neerlegging van de verslagen.

Wanneer er geen tussenkomst is van een notaris, dan moet het bestuursorgaan instaan voor de neerlegging van de beide verslagen op de griffie van de rechtbank van koophandel en voor de publicatie ervan in de Bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* door een mededeling.

311. Indien de verslaggevende bedrijfsrevisor tevens commissaris is in de vennootschap, moet hij waken over de vervulling van de verplichting.

Ten slotte is het aangewezen, alhoewel niet verplicht, dat elke bedrijfsrevisor, die een controleverslag ondertekende, best ter controle een kopie van de neerlegging zou opvragen voor de vervollediging van zijn werkdoos. Er valt op te merken dat dit niet kan worden opgevraagd via de databank rechtspersonen op de website van de Federale Overheidsdienst Justitie (just.fgov.be).

Referenties:

- A. KILESE, “Les évolutions récentes de certaines missions particulières visées par le droit des sociétés”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 316-317, nr. 23.
- A. KILESE, “Les normes IRE relatives aux apports et quasi-apports”, *C & FP*, 2000, p. 598, nr. 19.
- H. VAN IMPE en F. DRIEGHE, “Het maatschappelijk nut van de revisorale rapportering bij inbrengen in natura”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 594.

4.3. Heeft het gebrek aan bekendmaking van verslagen inzake quasi-inbreng de nietigheid van de verrichting tot gevolg?

312. Ter informatie wordt even volgend geval weergegeven.

Een vennootschap laat na het controleverslag van de bedrijfsrevisor en het bijzonder verslag van de zaakvoerder neer te leggen ter griffie van de rechtbank van koophandel (neerlegging overeenkomstig art. 67 en 69 W. Venn.).

Omdat het verslag van de bedrijfsrevisor en het verslag van de zaakvoerder niet ter griffie van de rechtbank van koophandel werden neergelegd, wordt door de Fiscale Administratie besloten dat de verkoop van de activabestanddelen in werkelijkheid niet heeft plaatsgehad. De meerwaarde die werd gerealiseerd naar aanleiding van de verkoop van de materiële vaste activa en de immateriële vaste activa, wordt door de Fiscale Administratie als een gewone bezoldiging belast.

313. Volgens het Hof van Beroep te Antwerpen⁽⁴⁶⁾ is de Fiscale Administratie er ten onrechte van uitgegaan dat, als gevolg van het niet-naleven van de wettelijke bepalingen die gelden voor quasi-inbrengverrichtingen, de overdracht van het handelsfonds geveinsd is.

314. Het Hof van Cassatie besliste “*dat er geen verboden simulatie en derhalve, geen belastingontduiking bestaat wanneer partijen, om onder de toepassing te vallen van een gunstiger fiscaal stelsel, zonder enige wettelijke verplichting te schenden, akten opstellen waarvan zij alle gevolgen aanvaarden, ook indien de vorm die ze aan die akten geven niet de meest normale is*”⁽⁴⁷⁾.

Uit de niet-naleving van de wettelijke voorschriften met betrekking tot de neerlegging van de diverse verslagen op de griffie van de rechtbank van koophandel volgt volgens het Hof van Cassatie enkel de niet-tegenstelbaarheid van de verrichting aan derden. Bij het vestigen van de belasting is de Fiscale

⁽⁴⁶⁾ Antwerpen 2 maart 2000, *Cour. fisc.*, 2000, p. 249.

⁽⁴⁷⁾ Cass. 6 juni 1961, *Pas.*, 1961, I, p. 1082.

Administratie evenwel geen derde en kan ze zich niet beroepen op de niet-tegenstelbaarheid van de rechtshandeling om deze voor fiscale doeleinden te negeren. Tussen partijen bestaat de overeenkomst van overdracht van een handelsfonds wel degelijk. De Fiscale Administratie is dan ook verplicht de toestand in aanmerking te nemen zoals deze tussen partijen bestaat.

Referentie:

A. KILESE, “Les normes IRE relatives aux apports et quasi-apports”, *C & FP*, 2000, p. 599, nr. 23.

5. GEHEIMHOUDING VAN DE INLICHTINGEN ONTVANGEN TIJDENS EEN CONTROLE VAN INBRENG IN NATURA OF VAN QUASI-INBRENG

5.1. Toepasselijke wetgeving

Artikel 458 van het Strafwetboek.
Zie bijlage.

Artikel 27, tweede lid van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren.
Zie bijlage.

5.2. Zijn de inlichtingen die hebben geleid tot een controleverslag in het kader van een inbreng in natura of een quasi-inbreng, onderworpen aan het beroepsgeheim?

315. Het controleverslag van de bedrijfsrevisor wordt besproken op de algemene vergadering en vaak gebeurt het dat een aandeelhouder of vennoot meer inlichtingen wenst over de ingebrachte of de overgedragen goederen. Het bestuursorgaan en de bedrijfsrevisor oordelen zelf over de wijze hoe ze de aandeelhouder of vennoot, of in het algemeen alle op de algemene vergadering aanwezige aandeelhouders, correct moeten informeren teneinde met kennis van zaken tot een beslissing te komen.

Stel dat een aandeelhouder of vennoot achteraf meer inlichtingen verlangt omdat de situatie veranderd is: echtscheiding tussen echtgenoten/vennoten, uittreding van een aandeelhouder en andere. In hoeverre is de bedrijfsrevisor verplicht de inlichtingen mee te delen die geleid hebben tot het opstellen van zijn controleverslag?

316. Het beroepsgeheim behelst alle feiten en inlichtingen van vertrouwelijke aard waarvan de bedrijfsrevisor, omwille of naar aanleiding van de uitoefening van zijn beroep, kennis heeft gekregen.

Het slaat niet op de inlichtingen waarvan de publicatie door de wet wordt verplicht gesteld.

Aangezien de bedrijfsrevisor werd aangesteld door de vennootschap, om een controleverslag op te stellen over een inbreng in natura of een quasi-inbreng, vallen alle documenten, ontvangen bij de uitoefening van deze controleopdracht, onder het beroepsgeheim.

Er moet nochtans op worden gewezen dat het artikel 27, derde lid van de wet van 22 juli 1953 uitdrukkelijk voorziet als uitzondering op het beroepsgeheim: “(...) a) de mededeling van een attest of van een bevestiging verricht met de schriftelijke toestemming van de onderneming waarbij zij (bedrijfsrevisoren)

hun taak uitoefenen; (...)". Dit wordt bevestigd door een arrest van het Hof van Cassatie d.d. 26 januari 1983.

In dit verband dient te worden gewezen op de restrictieve interpretatie van de begrippen "attest" en "bevestiging".

Onder "attest" of "bevestiging" verstaat men elke verklaring van een bedrijfsrevisor waarin deze de informatie die op voorhand wordt meegedeeld door de gecontroleerde entiteit, bevestigt naar de bestemmingen van de informatie toe. Bijgevolg zou een attest of een bevestiging zich niet kunnen uitbreiden tot de mededeling door de revisor zelf van informatie gedekt door het beroepsgeheim.

Het gaat hier noodzakelijkerwijze om informatie die reeds in het bezit is van de bestemming die een bijkomende garantie vraagt over de juistheid ervan.

Referenties:

- IBR, *Jaarverslag*, 1991, p. 35.
- IBR, *Jaarverslag*, 2004, p. 40 en p. 381-382.
- IBR, *Vademecum*, I, 2005, p. 333, nr. 1.2., p. 338-339, nr. 2.3 en p. 354-355, nr. 3.2.7.
- L. HUYBRECHTS, "Bedenkingen vanuit strafrechtelijke hoek", B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 182-183.

6. AANTAL OP TE MAKEN VERSLAGEN

6.1. Toepasselijke wetgeving

Geen specifieke bepaling.

6.2. Een quasi-inbreng betreft enerzijds voorraden en roerende goederen en anderzijds onroerende goederen. Moeten er twee verslagen worden opgesteld?

317. Een zaakvoerder/vennoot van een BVBA draagt zijn éénmanszaak over aan een door hem reeds opgerichte vennootschap. De bepalingen van de quasi-inbreng worden gevolgd.

Het betreft zowel immateriële vaste activa, materiële vaste activa alsook voorraden en passiva.

In de materiële vaste activa zit een onroerend goed dat het voorwerp zal uitmaken van een notariële akte.

Vraag is of er ten behoeve van de notaris een afzonderlijk verslag moet worden opgesteld voor het onroerend goed.

Indien het onroerend goed deel uitmaakt van een algemeenheid van goederen, dan maken de twee overdrachten het voorwerp uit van eenzelfde controleverslag.

Elk actief- of passiefbestanddeel dat overgedragen wordt in het kader van de quasi-inbreng zal uiteraard afzonderlijk en naar zijn aard worden gewaardeerd.

ENKELE BIBLIOGRAFISCHE REFERENTIES

1. RECHTSPRAAK

Hof van Cassatie, 4 januari 1991, *T.R.V.* 1991, p. 171 met noot M. GHYSELEN, K. GEENS en H. LAGA, “Kroniek vennootschapsrecht 1991”, *T.R.V.*, 1992, p. 524.

Hof van Cassatie, 29 maart 2001, *J.L.M.B.*, 2001, nr. 806.

Hof van Cassatie, 11 oktober 2002, *F.J.F.*, 2003, p. 317; *T.F.R.*, 2003, p. 292-294, noot D. JAECQUES.

Hof van Beroep Antwerpen, 6 maart 1989, *T.R.V.*, 1989, p. 430-434, noot.

Hof van Beroep Antwerpen, 18 september 1995, *F.J.F.*, 1995, p. 497-499; *Cour. fisc.*, 1995, p. 519-521, bevestigd door Hof van Cassatie d.d. 5 maart 1999.

Hof van Beroep Brussel, 26 januari 1995, bevestigd door Hof van Cassatie d.d. 16 oktober 1997, *Arr. Cass.* 1997, p. 984; *F.J.F.*, 1997, p. 607.

Rechtbank van Koophandel Luik, 20 januari 1967, *J.T.*, 1967, nr. 228.

Rechtbank van Eerste Aanleg Brugge, 25 mei 2004, *T.F.R.*, 2004, p. 1042-1046, noot K. VYNCKE en P. VANDENDRIESSCHE; *Cour. fisc.*, 2004, p. 595.

2. RECHTSLEER

BATS, G., “Inbreng in natura en professionele vennootschappen voor vrije beroepen: enkele aspecten”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 141-170.

BATS, G., “De bedrijfsrevisor en de inbreng van immateriële bestanddelen”, B.C.N.A.R., *Immateriële actiefbestanddelen II*, 1990, p. 51-79.

BATS, G., “Tijdelijk vruchtgebruik op aandelen: waarderingsproblematiek anno 2000 - juridische en bedrijfseconomische aandachtspunten” in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 11-38.

BATS, G., DE CLIPPEL, F. en VANDAMME, H., *Inbreng in natura en quasi-inbreng: vennootschapsrechtelijke, bedrijfseconomische, fiscale en boekhoudkundige analyse*, Antwerpen, Kluwer, 2001, 365 p.

BATS, G., “Inbreng in natura en quasi-inbreng van vermogensbestanddelen”, in *20 jaar VEVV De wettelijke en bijzondere opdrachten van de accountant en de bedrijfsrevisor Liber Amicorum Marcel Verschelden*, Diegem, Ced. Samsom, 2001, p. 49-76.

BOUCKAERT, F., *Notarieel Vennootschapsrecht N.V. en B.V.B.A.*, I, Antwerpen, Kluwer, 2000, 541 p.

COUTURIER, J.J., “Fiscale aspecten van een inbreng in natura”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 87-130.

DE CLIPPEL, F., “De waardebepaling van aandelen ingevolge de gedwongen overdracht en bij de inbreng in natura”, *R.W.*, 2001-02, p. 977-982.

DE COSTER, M., “De onderneming t.o.v. immateriële vaste activa case: Philips België”, B.C.N.A.R., *Immateriële actiefbestanddelen II*, 1990, p. 79-83.

DELIEGE, A., “Réflexions sur les relations entre le notaire et le réviseur d'entreprises”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 137-141.

GEENS, K., “Wat is vatbaar voor inbreng in vennootschap? Een juridische analyse”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 7-36.

GEENS, K., “Quels biens peuvent être apportés en société? Une analyse juridique”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 7-36.

HUYBRECHTS, L., “De inbreng in natura en de bedrijfsrevisor: controleur en adviseur”, *R.W.*, 1988-89, p. 668-669.

HUYBRECHTS, L., “Bedenkingen vanuit strafrechtelijke hoek”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 171-185.

IBR, *De tussenkomst van de bedrijfsrevisor in het kader van een waardering van een onderneming*, Studies IBR, 2003, 42 p.

IBR, *Vademecum*, I, Antwerpen, Standaard Uitgeverij, 2005 p. 613-645.

KILESE, A., “Le transfert d’un actif incorporel à une société. Le cas des professions libérales”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 103-135.

KILESE, A., “Le réviseur face aux problèmes d’évaluation”, IBR, *Liber Amicorum 40-jarig bestaan*, 1993, p. 291-309.

KILESE, A., “Le rapport d’un réviseur d’entreprises en tant qu’élément de preuve dans les litiges fiscaux”, *R.G.F.*, 1996, p. 87-91.

KILESE, A., note sous Gand 12 décembre 1996 (évaluation d’une clientèle), *R.G.F.*, 1997, p. 153-158.

KILESE, A., “L’évaluation des actions non cotées en bourse au regard des impôts sur les revenus”, *R.G.F.*, 1997, p. 338-352.

KILESE, A., “Les normes IRE relatives aux apports et quasi-apports”, *C & FP*, 2000, p. 595-599.

KILESE, A., “Les évolutions récentes de certaines missions particulières visées par le droit des sociétés”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 309-353.

KILESE, A., note sous Bruxelles, 3 novembre 2000 (notion de “valeur intrinsèque”), *R.G.F.*, 2001, p. 222-227.

KILESE, A., “La règle des 4x4 n’est pas une émanation de l’IRE”, *R.G.F.*, 2001, p. 229-230.

KILESE, A., “L’évaluation d’un fonds de commerce”, *C & FP*, 2002, p. 359-370.

KILESE, A., “Les apports et les quasi-apports”, in TILLEMANS, B., BENOIT-MOURY, A., CAPRASSE, O. en THIRION, N. (ed.), *De oprichting van vennootschappen en de opstartfase van ondernemingen – La constitution de sociétés et la phase de démarrage d’entreprises*, Brugge, die Keure, 2003, p. 225-252.

LAFOSSE, H., BATS, G., BASTOGNE, J., VAN CUTSEM, R., KILESE, A. en ROGISTER, H., C.B.N.A.R., *Inbreng van immateriële actiefbestanddelen*, 1989, 103 p.

LAFOSSE, H., BATS, G., BASTOGNE, J., VAN CUTSEM, R., KILESE, A. en ROGISTER, H., C.B.N.C.R., *Apports de valeurs incorporelles*, 1989, 96 p.

MARCELIS, L., “Les apports en nature en sociétés”, *C & FP*, 1996, p. 35-43.

MINNE, P.P., “Fiscalité et apport en nature”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 79-102.

MUYLDERMANS, J. en DE HAEN, K., “Wat bedoelt de CBN met ‘werkelijke waarde’ in haar Advies 126/18 inzake de aanschaffingswaarde bij inbreng in natura”, *A.F.T.*, 2002, p. 43-69.

RAUCENT, L., “Apports en nature et régimes matrimoniaux”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 37-58.

SERVAIS, J.-L., “Contrôle des apports en nature”, C.B.N.C.R., *Contrôle des apports en nature*, 1988, p. 59-77.

VAN BAEL, J., “Samenwerking tussen bedrijfsrevisor en notaris bij inbreng in natura”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 187-198.

VAN BRUYSTEGEM, B., “Enkele juridische aspecten van de tussenkomst van een bedrijfsrevisor bij de inbreng in natura”, B.C.N.A.R., *Immateriële actiefbestanddelen II*, 1990, p. 5-25.

VAN HEESWICK, L., “De fiscale implicaties van de overdracht van immateriële activa”, B.C.N.A.R., *Immateriële actiefbestanddelen II*, 1990, p. 25-50.

VAN IMPE, H. en DRIEGHE, F., “Het maatschappelijk nut van de revisorale rapportering bij inbrengen in natura”, in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 549-566.

VAN OVERBEKE, P., “Vennootschapsrechtelijke aspecten van de inbreng van de handelszaak in vennootschap – Gemeenrechtelijk regime”, in COUSY, H., TILLEMANS, B. en BENOIT-MOURY, A. (ed.), *De handelszaak – Le fonds de commerce*, Brugge, die Keure, 2001, p. 389-410.

VAN PASSEL, H., “Technische aspecten van de controle bij een inbreng in natura”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 37-86.

VAN PASSEL, H., “Het immateriële kapitaal” in *Liber Amicorum Henri Olivier*, Brugge, die Keure, 2000, p. 603-606.

VAN RAEMDONCK, K., “Inbreng in natura in een vennootschap en (deelneming aan) bedrijfelijk onvermogen”, *R.W.*, 1997-98, p. 985-987.

WEYTS, L., “Inbreng in natura en huwelijksvermogensrecht”, B.C.N.A.R., *Controle van de inbreng in natura*, 1988, p. 131-140.

WYCKAERT, M., *Kapitaal in N.V. en B.V.B.A.*, Kalmthout, Biblo, 1995, 803 p.

BIJLAGEN

1. Burgerlijk Wetboek (uittreksels)	157
2. Wet van 10 januari 1824 over het recht van erfpacht (uittreksels)	165
3. Wet van 10 januari 1824 over het recht van opstal (uittreksels)	166
4. Wet van 16 december 1851 op de voorrechten en hypotheken (uittreksels)	167
5. Strafwetboek (uittreksels)	169
6. Wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winst oogmerk, de internationale verenigingen zonder winst oogmerk en de stichtingen (uittreksels)	170
7. Wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut der Bedrijfsrevisoren (uittreksels)	171
8. Wetboek der Registratie-, Hypotheek- en Griffierechten (uittreksels)	172
9. Gerechtelijk Wetboek (uittreksels)	173
10. Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (uittreksels)	174
11. Wetboek van vennootschappen (uittreksels)	179
12. Koninklijk besluit van 13 april 1977 tot vaststelling van de regels die toelaten de waarde van de overdracht der apotheken vast te stellen en toezicht uit te oefenen op deze overdracht (uittreksels)	200
13. Koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen (uittreksels)	201
14. Koninklijk besluit van 10 augustus 2001 betreffende de vergoeding voor de overname van een notariskantoor (uittreksels)	204
15. Koninklijk besluit van 26 juni 2003 betreffende de vereenvoudigde boekhouding van bepaalde verenigingen zonder winst oogmerk, internationale verenigingen zonder winst oogmerk en stichtingen (uittreksels)	206
16. Koninklijk besluit van 19 december 2003 betreffende de boekhoudkundige verplichtingen en de openbaarmaking van de jaarrekening van bepaalde verenigingen zonder winst oogmerk, internationale verenigingen zonder winst oogmerk en stichtingen (uittreksels)	207

1. BURGERLIJK WETBOEK

Art. 215.

“§ 1. De ene echtgenoot kan zonder de instemming van de andere niet onder bezwarende titel of om niet onder de levenden beschikken over de rechten die hij bezit op het onroerend goed dat het gezin tot voornaamste woning dient, noch dat goed met hypotheek bezwaren.

Hij kan zonder die instemming evenmin onder bezwarende titel of om niet onder de levenden beschikken over het huisraad dat aanwezig is in het goed dat het gezin tot voornaamste woning dient, noch dat huisraad in pand geven.

Indien de echtgenoot wiens instemming vereist is, deze zonder gewichtige redenen weigert, kan de andere echtgenoot zich door de rechtbank van eerste aanleg, en, in spoedeisende gevallen, door de voorzitter van die rechtbank, laten machtigen om de handelingen alleen te verrichten.

§ 2. Het recht op de huur van het onroerend goed dat een der echtgenoten gehuurd heeft, zelfs vóór het huwelijk, en dat het gezin geheel of gedeeltelijk tot voornaamste woning dient, behoort aan beide echtgenoten gezamenlijk, niettegenstaande enige hiermede strijdige overeenkomst.

De opzeggingen, kennisgevingen en exploten betreffende die huur moeten gezonden of betekend worden aan elk der echtgenoten afzonderlijk of uitgaan van beide echtgenoten gezamenlijk. Elk van de echtgenoten kan evenwel de nietigheid van deze documenten, die aan de andere echtgenoot worden toegezonden of van deze laatste uitgaan, slechts inroepen indien de verhuurder kennis heeft van hun huwelijk.

Elk geschil tussen de echtgenoten omtrent de uitoefening van dat recht wordt beslist door de vrederechter.

De bepalingen van deze paragraaf zijn niet van toepassing op handelshuurovereenkomsten, noch op pachtcontracten.”

Art. 217.

“Iedere echtgenoot ontvangt zijn inkomsten alleen en besteedt ze bij voorrang aan zijn bijdrage in de lasten van het huwelijk.

Hij kan het overschot besteden voor de aanschaf van goederen in zoverre dit verantwoord is voor de uitoefening van zijn beroep; die goederen staan uitsluitend onder zijn bestuur.

Wat er daarna nog overblijft is onderworpen aan de regels van het huwelijksvermogensstelsel van de echtgenoten.”

Art. 224.

“§ 1. Op verzoek van de andere echtgenoot en onverminderd de toekenning van schadevergoeding, kunnen worden nietigverklaard:

1. de handelingen door een der echtgenoten verricht met overtreding van de bepalingen van artikel 215;
2. de handelingen door een der echtgenoten met overtreding van een krachtens artikel 223 gevraagd of verkregen verbod tot vervreemding of hypothekering verricht na de overschrijving van het desbetreffende verzoekschrift of vonnis;
3. de schenkingen door een der echtgenoten, die de belangen van het gezin in gevaar brengen;
4. de persoonlijke zekerheden door een der echtgenoten gesteld, die de belangen van het gezin in gevaar brengen.

§ 2. De vordering tot nietigverklaring of schadevergoeding moet op straffe van verval worden ingesteld binnen een jaar na de dag waarop de handeling ter kennis is gekomen van de echtgenoot-eiser.

Indien de echtgenoot overlijdt voordat verval is ingetreden, beschikken zijn erfgenamen vanaf het overlijden over een nieuwe termijn van een jaar.”

Art. 378.

“§ 1. Onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 935, derde lid, is de machtiging van de vrederechter vereist om de in artikel 410, § 1, 1° tot 6°, 8°, 9° en 11° tot 14° bepaalde handelingen te verrichten waarvoor de voogd bijzondere machtiging van de vrederechter moet verkrijgen.

Bevoegd is:

- die vrederechter van de woonplaats in België van de minderjarige, en bij ontstentenis daarvan,
- die van de verblijfplaats in België van de minderjarige, en bij ontstentenis daarvan,
- die van de laatste gemeenschappelijke woonplaats in België van de ouders of in voorkomend geval, die van de laatste woonplaats in België van de ouder het ouderlijk gezag alleen uitoefent, en bij ontstentenis daarvan,
- die van de laatste gemeenschappelijke verblijfplaats in België van de ouders of in voorkomend geval, die van de laatste verblijfplaats in België van de ouder die het ouderlijk gezag alleen uitoefent.

In het belang van de minderjarige kan de met toepassing van het vorige lid bevoegde vrederechter in een met redenen omklede beschikking beslissen om het dossier over te zenden aan de vrederechter van het kanton waar de minderjarige op duurzame wijze zijn hoofdverblijfplaats heeft gevestigd.

De vrederechter beslist over het door de partijen of door hun advocaat ondertekende verzoekschrift. Indien de zaak slechts door een van de ouders bij de rechtbank aanhangig wordt gemaakt, wordt de andere gehoord of ten minste bij gerechtsbrief opgeroepen. Door die oproeping wordt hij partij in het geding.

In geval van belangentegenstelling tussen de beide ouders, of wanneer één van hen verstek laat gaan, kan de vrederechter één van de ouders machtiging verlenen om alleen de handeling te verrichten waarvoor om de machtiging wordt verzocht.

In geval van belangentegenstelling tussen het kind en zijn ouders wordt door de vrederechter hetzij op verzoek van enig belanghebbende, hetzij ambtshalve een voogd ad hoc aangewezen.

§ 2. De handelingen bedoeld in artikel 410, § 1, 7°, zijn niet onderworpen aan de machtiging bedoeld in § 1. In geval van belangentegenstelling tussen de minderjarige en zijn ouders wordt door de

rechter bij wie de zaak aanhangig is, hetzij op verzoek van enig belanghebbende, hetzij ambtshalve, een voogd ad hoc aangewezen.”

Art. 410.

“§ 1. De vrederechter moet de voogd bijzondere machtiging verlenen om:

- 1° de goederen van de minderjarige, met uitzondering van de vruchten en de onbruikbare voorwerpen, te vervreemden, tenzij het beheer is opgedragen aan een instelling bedoeld in artikel 407, § 1, 4°;
- 2° een lening aan te gaan;
- 3° de goederen van de minderjarige te hypothekeken of in pand te geven;
- 4° een pachtcontract, een handelshuurovereenkomst of een gewone huurovereenkomst van meer dan negen jaar te sluiten alsook een handelshuurovereenkomst te hernieuwen;
- 5° een nalatenschap, een algemeen legaat of een legaat onder algemene titel te verwerpen of te aanvaarden, wat slechts onder voorrecht van boedelbeschrijving kan geschieden;
- 6° een schenking of een legaat onder bijzondere titel te aanvaarden;
- 7° de minderjarige in rechte te vertegenwoordigen als eiser bij de andere rechtsplegingen en handelingen dan die bedoeld in de artikelen 1150, 1180-1° en 1206 van het Gerechtelijk Wetboek; Geen enkele machtiging is evenwel vereist in geval van burgerlijke partijstelling voor de feitenrechter voor wie de zaak werd vastgesteld op verzoek van het openbaar ministerie of ingevolge een beschikking van verwijzing;
- 8° een overeenkomst van onverdeeldheid te sluiten;
- 9° een onroerend goed aan te kopen;
- 10° (...)
- 11° een dading aan te gaan of een arbitrage-overeenkomst te sluiten;

12° een handelszaak voort te zetten die is verkregen door wettelijke erfopvolging of door erfopvolging krachtens uiterste wil. Het bestuur van de handelszaak mag worden opgedragen aan een bijzondere bewindvoerder onder het toezicht van de voogd. De vrederechter kan zijn toestemming te allen tijde intrekken;

13° souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen, zelfs als het om voorwerpen van geringe waarde gaat te vervreemden.

14° te beschikken over de goederen die onbeschikbaar zijn op grond van een beslissing genomen krachtens artikel 379, op grond van artikel 776 of overeenkomstig een beslissing van de familieraad genomen voor de inwerkingtreding van de wet van 29 april 2001 tot wijziging van verscheidene wetsbepalingen inzake de voogdij over minderjarigen.

§ 2. De verkoop van de roerende of onroerende goederen van de minderjarige gebeurt openbaar. Aan de voogd kan evenwel machtiging worden verleend om de roerende of onroerende goederen onderhands te verkopen.

Deze machtiging wordt verleend indien het belang van de minderjarige zulks vereist. Er wordt uitdrukkelijk in vermeld waarom de onderhandse verkoop de belangen van de minderjarige dient. Onroerende goederen worden verkocht overeenkomstig het ontwerp van verkoopakte opgesteld door een notaris en goedgekeurd door de vrederechter.

De vrederechter wint de nodige inlichtingen in. Hij kan inzonderheid het advies inwinnen van eenieder die hij daartoe geschikt acht.

Souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen kunnen niet worden vervreemd tenzij zulks volstrekt noodzakelijk is en worden ter beschikking van de minderjarige gehouden tot zijn meerderjarigheid.

In elk geval wordt de minderjarige die over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt uitgenodigd om, indien hij dit wenst, gehoord te worden vooraleer machtiging kan worden verleend.”

Art. 476.

“Het huwelijk van de minderjarige heeft van rechtswege zijn ontvoogding ten gevolge.

Ieder van de echtgenoten is van rechtswege curator over zijn minderjarige echtgenoot. Wanneer beiden minderjarig zijn, wordt de curatele geregeld overeenkomstig artikel 480.”

Art. 552.

“De eigendom van de grond bevat in zich de eigendom van hetgeen op en onder de grond is.

De eigenaar mag op de grond naar goeddunken planten en bouwen, behoudens de in de titel Erfdienstbaarheden of grondlasten gestelde uitzonderingen.

Onder de grond mag hij naar goeddunken bouwen en graven en uit die gravingen alle voortbrengsels halen die zij kunnen opleveren, behoudens de beperkingen voortvloeiende uit de wetten en verordeningen betreffende de mijnen en uit de wetten en verordeningen van politie.”

Art. 577-2.

“§ 1. Bij ontstentenis van overeenkomsten en van bijzondere bepalingen, wordt de eigendom van een zaak die onverdeeld aan verscheidene personen toebehoort, geregeld als volgt:

§ 2. De onverdeelde aandelen worden vermoed gelijk te zijn.

§ 3. De medeëigenaar heeft deel in de rechten en draagt bij in de lasten van de eigendom naar verhouding van zijn aandeel.

§ 4. De medeëigenaar kan over zijn aandeel beschikken en het met zakelijke rechten bezwaren.

§ 5. De medeëigenaar heeft recht op het gebruik en het genot van de gemeenschappelijke zaak, overeenkomstig haar bestemming en in zover zulks met het recht van zijn deelgenoten verenigbaar is.

Daden tot behoud van het goed en daden van voorlopig beheer kan hij wettig verrichten.

§ 6. Andere daden van beheer alsmede daden van beschikking moeten, om geldig te zijn, met medewerking van alle medeëigenaars geschieden. Evenwel kan een der medeëigenaars de overige noodzaken deel te nemen aan daden van beheer waarvan de rechter de noodzakelijkheid erkent.

§ 7. Ieder medeëigenaar draagt bij in de nuttige uitgaven tot behoud en tot onderhoud, alsook in de kosten van beheer, de belastingen en andere lasten betreffende de gemeenschappelijke zaak.

§ 8. De verdeling van de gemeenschappelijke zaak is onderworpen aan regels, die bepaald zijn in de titel Erfenissen.

§ 9. Onverdeelde onroerende goederen die bestemd zijn tot het gemeenschappelijk gebruik van twee of meer onderscheiden en aan verschillende eigenaars toebehorende erven, zijn echter niet vatbaar voor verdeling.

Het aandeel in de onverdeelde onroerende goederen kan niet overgedragen, met zakelijke rechten bezwaard of in beslag genomen worden dan samen met het erf waarvan het onafscheidbaar is.

De aan deze medeëigendom verbonden lasten, met name de kosten van onderhoud, herstelling en vernieuwing, moeten worden omgeslagen naar evenredigheid van de respectieve waarde van elk privaatief deel, tenzij wanneer de partijen beslissen die kosten om te slaan naar evenredigheid van het nut dat de gemeenschappelijke delen en diensten die deze kosten teweegbrengen, voor elk van de privaatieve delen hebben. De partijen kunnen de waarde en het nut als criteria ook combineren.

De bepalingen van deze paragraaf zijn van dwingend recht.

§ 10. In het geval van § 9 staat het elke medeëigenaar vrij op zijn kosten aan de gemeenschappelijke zaak veranderingen aan te brengen, mits hij de bestemming daarvan niet wijzigt en aan de rechten van zijn deelgenoten geen afbreuk doet.”

Art. 578.

“Vruchtgebruik is het recht om van een zaak waarvan een ander de eigendom heeft, het

genot te hebben, zoals de eigenaar zelf, maar onder verplichting om de zaak zelf in stand te houden.”

Art. 580.

“Vruchtgebruik kan worden gevestigd, of zuiver en eenvoudig, of voor een bepaalde tijd, of onder een voorwaarde.”

Art. 582.

“De vruchtgebruiker heeft recht op het genot van alle soorten van vruchten, hetzij natuurlijke vruchten, hetzij vruchten van nijverheid, hetzij burgerlijke vruchten, die door de zaak waarvan hij het vruchtgebruik heeft, kunnen worden voortgebracht.”

Art. 584.

“Burgerlijke vruchten zijn huishuren, interesten van opeisbare geldsommen, rentetermijnen.

Pachten van landerijen worden eveneens bij de burgerlijke vruchten ingedeeld.”

Art. 595.

“De vruchtgebruiker kan persoonlijk de vruchten genieten, hij kan verpachten, of zelfs zijn recht verkopen of afstaan om niet.

Verhuring door de vruchtgebruiker alleen voor langer dan negen jaren is, ingeval het vruchtgebruik ophoudt, ten aanzien van de blote eigenaar slechts verbindend voor de tijd die nog overblijft hetzij van de eerste periode van negen jaren, indien partijen zich nog daarin bevinden, hetzij van de tweede periode, en zo verder, op zulke wijze dat de huurder enkel recht heeft op het genot gedurende de gehele periode van negen jaren, waarin hij zich bevindt.

Verhuring voor negen jaren of minder, door de vruchtgebruiker toegestaan of vernieuwd, meer dan drie jaren vóór het eindigen van de lopende huur wanneer het landeigendommen betreft, en meer dan twee jaar vóór hetzelfde tijdstip wanneer het huizen betreft, heeft geen gevolg, tenzij de uitvoering vóór het einde van het vruchtgebruik begonnen is.”

Art. 596.

“De vruchtgebruiker heeft het genot van de vermeerdering die het goed waarvan hij het vruchtgebruik heeft, door aanspoeling verkrijgt.”

Art. 597.

“Hij geniet de rechten van erfdiensbaarheid, van overgang en, in het algemeen, alle rechten waarvan de eigenaar het genot kan hebben, en hij heeft dit genot zoals de eigenaar zelf.”

Art. 598.

“Hij heeft ook, op dezelfde wijze als de eigenaar, het genot van de mijnen en groeven die reeds bij de aanvang van het vruchtgebruik in ontginning zijn; indien het echter een ontginning betreft die niet kan geschieden zonder een concessie, kan de vruchtgebruiker daarvan het genot niet hebben dan nadat de Koning hem daartoe verlof heeft verleend.

Hij heeft geen recht op nog niet geopende mijnen en groeven, noch op veenderijen waarvan de ontginning nog niet is begonnen, noch op een schat die gedurende het vruchtgebruik mocht worden gevonden.”

Art. 599.

“De eigenaar mag noch door zijn daad, noch op enige andere wijze aan de rechten van de vruchtgebruiker afbreuk doen.

Zijnerzijds kan de vruchtgebruiker, bij het eindigen van het vruchtgebruik, geen vergoeding vorderen voor verbeteringen die hij zou beweren te hebben aangebracht, al mocht de waarde van de zaak hierdoor zijn vermeerderd.

Evenwel mag hij of mogen zijn erfgenamen de spiegels, schilderijen en andere versieringen die hij heeft doen aanbrengen, wegnemen, onder verplichting om de plaatsen in hun vorige staat te herstellen.”

Art. 600.

“De vruchtgebruiker neemt de zaken in de staat waarin zij zich bevinden; hij kan echter in het genot daarvan niet treden dan nadat

hij, in tegenwoordigheid van de eigenaar of deze behoorlijk opgeroepen zijnde, een boedelbeschrijving van de roerende goederen en een staat van de onroerende goederen die aan het vruchtgebruik onderworpen zijn, heeft doen opmaken.”

Art. 605.

“De vruchtgebruiker is slechts verplicht de herstellingen tot onderhoud te doen.

De grove herstellingen blijven ten laste van de eigenaar, behalve indien zij veroorzaakt zijn door het verzuimen van herstellingen tot onderhoud sinds de aanvang van het vruchtgebruik; in welk geval de vruchtgebruiker ook daartoe verplicht is.”

Art. 606.

“Grove herstellingen zijn die van zware muren en van gewelven, de vernieuwing van balken en van gehele daken;

Eveneens de vernieuwing van dijken en van steun- en afsluitingsmuren in hun geheel.

Alle andere herstellingen zijn herstellingen tot onderhoud.”

Art. 607.

“Noch de eigenaar, noch de vruchtgebruiker is gehouden hetgeen door ouderdom ingestort of door toeval vernield is, opnieuw te doen opbouwen.”

Art. 608.

“De vruchtgebruiker is, gedurende zijn genot, gehouden alle jaarlijkse lasten van het erf te dragen, zoals belastingen en andere die volgens het gebruik als lasten van de vruchten worden beschouwd.”

Art. 815.

“Niemand kan worden genoodzaakt in onverdeeldheid te blijven; en de verdeling kan te allen tijde worden gevorderd, niettegenstaande enige hiermee strijdige verbodsbepaling of overeenkomst.

Men mag echter overeenkomen de verdeling voor een bepaalde tijd uit te stellen; zodanige overeenkomst kan voor niet langer dan vijf

jaren verbindend zijn; maar zij kan vernieuwd worden.

Die overeenkomst kan aan derden worden tegengeworpen. Zij moet in de registers van de hypotheekbewaarder worden overgeschreven, indien zij op een of meer onroerende goederen slaat.”

Art. 1094.

“Indien de langstlevende echtgenoot samen met afstammelingen opkomt en bij schenking of bij testament de volle eigendom van het beschikbaar gedeelte heeft verkregen, heeft deze gift niet tot gevolg dat hij het recht van vruchtgebruik op het overige deel van de nalatenschap verliest, tenzij de schenker of erflater anders heeft bepaald.

Ingeval de langstlevende echtgenoot samen met andere erfgerechtigden of met legatarissen opkomt en giften in volle eigendom heeft ontvangen, behoudt hij op hetgeen van de nalatenschap en van het gedeelte van de vooroverledene in het gemeenschappelijk vermogen overblijft, de rechten die hem zijn toegekend door artikel 745bis, tenzij de schenker of erflater anders heeft bepaald.

Indien de schenker of erflater uitdrukkelijk de wil te kennen heeft gegeven om de rechten van de langstlevende echtgenoot te beperken tot de geschonken of de gelegateerde goederen, kan de langstlevende in alle gevallen opeisen hetgeen noodzakelijk is om zijn voorbehouden erfdeel aan te vullen, in voorkomend geval volgens de waarde van dit erfdeel in kapitaal.”

Art. 1109.

“Geen toestemming is geldig, indien zij alleen door dwaling is gegeven, door geweld afgeperst of door bedrog verkregen.”

Art. 1120.

“Niettemin kan men zich sterk maken voor een derde, door te beloven dat deze iets doen zal; behoudens schadevergoeding ten laste van hem die zich heeft sterk gemaakt of die beloofd heeft de verbintenis te zullen doen bekrachtigen, indien de derde weigert ze na te komen.”

Art. 1127.

“Het enkel gebruik of het enkel bezit van een zaak kan, evenals de zaak zelf, het voorwerp van een contract uitmaken.”

Art. 1130.

“Toekomstige zaken kunnen het voorwerp van een verbintenis uitmaken.

Men kan echter een nalatenschap die nog niet is opengevallen, niet verwerpen en evenmin omtrent zodanige nalatenschap enig beding maken, zelfs niet met toestemming van hem wiens nalatenschap het betreft, tenzij in de gevallen bij de wet bepaald.”

Art. 1134.

“Alle overeenkomsten die wettig zijn aangegaan, strekken degenen die deze hebben aangegaan, tot wet.

Zij kunnen niet herroepen worden dan met hun wederzijdse toestemming of op de gronden door de wet erkend.

Zij moeten te goeder trouw worden ten uitvoer gebracht.”

Art. 1289.

“Wanneer twee personen elkaars schuldenaar zijn, heeft tussen hen schuldvergelijking plaats, waardoor de twee schulden teniet gaan, op de wijze en in de gevallen hierna vermeld.”

Art. 1290.

“Schuldvergelijking heeft van rechtswege plaats uit kracht van de wet, zelfs buiten weten van de schuldenaars; de twee schulden vernietigen elkaar op het ogenblik dat zij tegelijk bestaan, ten belope van hun wederkerig bedrag.”

Art. 1291.

“Schuldvergelijking heeft alleen plaats tussen twee schulden die beide tot voorwerp hebben een geldsom of een zekere hoeveelheid vervangbare zaken van dezelfde soort en die beide vaststaande en opeisbaar zijn.

Niet betwiste verplichtingen tot levering van granen of waren, waarvan de prijs door de officiële marktberichten wordt bepaald, kunnen in vergelijking gebracht worden met geldschulden die vaststaande en opeisbaar zijn.”

Art. 1401.

“Eigen zijn, ongeacht het tijdstip van verkrijging:

1. de klederen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik;
2. het literaire, artistieke of industriële eigendomsrecht;
3. het recht op herstel van persoonlijke lichamelijke of morele schade;
4. het recht op een pensioen, lijfrente of soortgelijke uitkering, dat een der echtgenoten alleen bezit;
5. de lidmaatschapsrechten verbonden aan gemeenschappelijke aandelen in vennootschappen waarin alle aandelen op naam zijn, indien die toebedeeld zijn aan of ingeschreven zijn op naam van één echtgenoot alleen.”

Art. 1405.

“Gemeenschappelijk zijn:

1. de inkomsten uit de beroepsbezigheden van elk der echtgenoten, alle inkomsten of vergoedingen die ze vervangen of aanvullen, evenals de inkomsten uit openbare of particuliere mandaten;
2. de vruchten, inkomsten, interesten van hun eigen goederen;
3. de goederen geschonken of vermaakt aan de twee echtgenoten samen of aan een van hen onder beding dat die goederen gemeenschappelijk zullen zijn;
4. alle goederen waarvan niet bewezen is dat zij aan een der echtgenoten eigen zijn ingevolge enige wetsbepaling.”

Art. 1416.

“Het gemeenschappelijk vermogen wordt bestuurd door de ene of door de andere

echtgenoot die de bestuursbevoegdheden alleen kan uitoefenen, onder gehoudenheid voor ieder van hen om de bestuurshandelingen van de andere te eerbiedigen.”

Art. 1417.

“De echtgenoot die een beroep uitoefent, verricht alle daartoe noodzakelijke bestuurshandelingen alleen.

Wanneer beide echtgenoten samen een zelfde beroep uitoefenen, is beider medewerking vereist voor alle handelingen behalve die van beheer.”

Art. 1418.

“Onverminderd het bepaalde in artikel 1417, is de toestemming van beide echtgenoten vereist om:

- 1° a) voor hypotheek vatbare goederen te verkrijgen, te vervreemden of met zakelijke rechten te bezwaren;
b) een handelszaak of enig bedrijf te verkrijgen, over te dragen of in pand te geven;
c) een huurovereenkomst voor langer dan negen jaar te sluiten, te vernieuwen of op te zeggen en een handelshuur of pachtovereenkomst toe te staan.
- 2° a) een hypothecaire schuldvordering over te dragen of in pand te geven;
b) de prijs van een vervreemd onroerend goed of de terugbetaling van een hypothecaire schuldvordering in ontvangst te nemen en opheffing te verlenen van hypothecaire inschrijvingen;
c) een legaat of een schenking te aanvaarden of te verwerpen, wanneer bedongen is dat de vermaakte of geschonken goederen gemeenschappelijk zullen zijn;
d) een lening aan te gaan;
e) een kredietovereenkomst, bedoeld door de wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet te sluiten, behalve wanneer die handelingen noodzakelijk

zijn voor de huishouding of de opvoeding van de kinderen.”

Art. 1419.

“De ene echtgenoot kan zonder de toestemming van de andere niet onder de levenden beschikken om niet over goederen die deel uitmaken van het gemeenschappelijk vermogen.

De bepaling is niet toepasselijk op giften die krachtens artikel 852 vrijgesteld zijn van inbreng, noch op giften aan de langstlevende echtgenoot.”

Art. 1420.

“Indien een echtgenoot zonder wettige reden weigert toestemming te geven of indien hij in de onmogelijkheid verkeert zijn wil te kennen te geven, kan de andere echtgenoot zich door de rechtbank van eerste aanleg laten machtigen om een van de handelingen genoemd in de artikelen 1417, tweede lid, 1418 en 1419, alleen te verrichten.”

Art. 1466.

“Wanneer de echtgenoten bij huwelijkscontract bedingen dat zij gescheiden van goederen zullen zijn, bezit ieder van hen de bevoegdheid van beheer, genot en beschikking alleen, onverminderd de toepassing van artikel 215, § 1; zijn inkomsten en besparingen blijven eigen goed.”

Art. 1595.

“Tussen echtgenoten kan geen koopcontract worden aangegaan, dan in de (vier) volgende gevallen:

- 1° Wanneer een van de echtgenoten aan de andere echtgenoot, van wie hij gerechtelijk gescheiden is, goederen overdraagt tot voldoening van diens rechten;

- 2° Wanneer de overdracht die de man doet aan zijn vrouw, zelfs als hij van haar niet gescheiden is, een wettige oorzaak heeft, zoals de wederbelegging van haar vervreemde onroerende goederen of van penningen die haar toebehoren, indien die onroerende goederen of penningen niet in de gemeenschap vallen;

- 3° Wanneer de vrouw aan haar man goederen overdraagt tot betaling van een geldsom die zij hem als huwelijksgoed beloofd heeft, en er geen gemeenschap van goederen is;

- 4° Wanneer een der echtgenoten op een openbare verkoping of met machtiging van de rechter het aandeel inkoop van de andere echtgenoot in een goed dat onverdeeld tussen hen is.

Behoudens echter, in deze (vier) gevallen, de rechten van de erfgenamen van de contracterende partijen, indien er onrechtstreeks bevoordeling is.”

Art. 1707.

“De overige regels die omtrent het koopcontract zijn voorgeschreven, zijn mede van toepassing op het ruilcontract”

Art. 2073.

“Pand geeft aan de schuldeiser het recht om zich, bij voorrecht en voorrang boven de andere schuldeisers, uit de in pand gegeven zaak te doen betalen.”

Art. 2076.

“In alle gevallen blijft het voorrecht op het pand slechts bestaan voor zover dit pand in het bezit is gesteld en gebleven van de schuldeiser of van een derde, omtrent wie partijen zijn overeengekomen.”

2. WET VAN 10 JANUARI 1824 OVER
HET RECHT VAN ERFPACHT

Art. 6.

“Hij is bevoegd om zijn regt te vervreemden, met hypotheek te belasten, en den grond, in erfpacht uitgegeven, met dienstbaarheden te bezwaren, voor het tijdperk van zijn genot.”

3. WET VAN 10 JANUARI 1824 OVER
HET RECHT VAN OPSTAL

Art. 2.

“Diegene die het regt van opstal heeft kan hetzelfde vervreemden en met hypotheek belasten.

Hij kan de goederen, aan het recht van opstal onderworpen, met erfdienstbaarheden bezwaren, doch alleen voor het tijdvak, gedurende hetwelk hij het genot van dat regt bezit.”

4. WET VAN 16 DECEMBER 1851 OP
DE VOORRECHTEN EN
HYPOTHEKEN

Art. 20, 5°.

“De schuldvorderingen op bepaalde roerende goederen bevoorrecht zijn:

5° De prijs van niet betaalde roerende goederen, indien zij zich nog in het bezit van de schuldenaar bevinden, onverschillig of hij ze met of zonder tijdsbepaling gekocht heeft.

De schadevergoedingen toegekend aan de burgerlijke partij op het voertuig dat gediend heeft voor het plegen van de inbreuk.

Het voorrecht ingesteld bij de nrs. 4 en 5 houdt op te gelden wanneer die roerende goederen onroerend zijn geworden door bestemming of incorporatie, behalve indien het machines, toestellen, gereedschappen en ander bedrijfsuitrustingsmaterieel betreft, gebruikt in nijverheids-, handels- of ambachtsondernemingen.

In dit geval blijft het voorrecht met betrekking tot deze goederen bestaan gedurende vijf jaren te rekenen van de levering; het heeft evenwel slechts gevolg voor zover binnen vijftien dagen na deze levering een door de verkoper eensluidend verklaard afschrift van de al dan niet aanvaarde factuur of van elke andere akte waaruit de verkoop blijkt, neergelegd wordt op de griffie van de rechtbank van koophandel van het arrondissement waarin de schuldenaar zijn woonplaats of, bij gebreke hiervan, zijn verblijfplaats heeft.

De griffier stelt op dit afschrift een akte van neerlegging. De afschriften worden in een boekdeel verzameld en hiervan wordt een dagelijks bij te houden index op steekkaarten aangelegd, volgens de namen van de kopers. De griffier is gehouden aan allen die erom verzoeken en vooraf de identiteit van de koper opgeven, inzage te verlenen van dit afschrift. De levering wordt bewezen door de boeken van de verkoper, behoudens tegebewijs.

In geval van onroerend beslag op de machines, toestellen, gereedschappen en ander bedrijfsuitrustingsmaterieel, of van

faillietverklaring van de schuldenaar, voordat vijf jaren zijn verstreken, blijft het voorrecht bestaan tot na de verdeling van de penningen of tot na de vereffening van het faillissement.

Indien de verkoop zonder tijdsbepaling gedaan is, kan de verkoper de verkochte voorwerpen zelfs terugvorderen zolang zij zich in het bezit van de koper bevinden, en de wederverkoop ervan beletten, mits de terugvordering geschiedt binnen acht dagen na de levering en de voorwerpen zich nog in dezelfde staat bevinden als ten tijde van de levering.

Het verval van het recht op terugvordering brengt tevens mede het verval van de rechtsvordering tot ontbinding, ten aanzien van de overige schuldeisers.

In de wetten en gebruiken van de koophandel betreffende de terugvordering wordt niets gewijzigd.

(...)”

Art. 27, 1°.

“De schuldeiser, op onroerende goederen bevoorrecht, zijn:

1° De verkoper, op het verkochte onroerend goed, voor de betaling van de prijs.

(...)”

Art. 41.

“Hypotheek is een zakelijk recht op onroerende goederen, die verbonden zijn ter voldoening van een verbintenis.

Zij is uit haar aard ondeelbaar en blijft voor het geheel bestaan op al de verbonden onroerende goederen, op elk van die goederen en op ieder gedeelte ervan.

Zij volgt die goederen, in welke handen zij ook overgaan.”

Art. 96.

“De schuldeisers die een ingeschreven voorrecht of hypotheek hebben op een onroerend goed, volgen dat goed, in welke handen het ook overgaat, om gerangschikt

en betaald te worden volgens de orde van hun schuldvorderingen of inschrijvingen.”

Art. 108.

“De voorrechten en hypotheeken gaan teniet:

- 1° Door het tenietgaan van de hoofdvrentenis;
- 2° Door de afstand van het voorrecht of van de hypotheek door de schuldeiser;
- 3° Uit kracht van de rechterlijke beslissingen, in de gevallen bepaald in de § 1 en 2 van afdeling I van hoofdstuk III;
- 4° Door de vervulling van de vormen en voorwaarden die aan de derden-bezitters zijn voorgeschreven om de door hen verkregen goederen te zuiveren;
- 5° Door verjaring;

Voor de schuldenaar is er, ten opzichte van de goederen die zich in zijn handen

bevinden, verjaring na verloop van de tijd, bepaald voor de verjaring van de vorderingen, tot zekerheid waarvan de hypotheek of het voorrecht is verleend.

Voor de derde-bezitter is er eerst verjaring na verloop van de tijd die voor de langste verjaring van de onroerende rechten vereist is.

Inschrijvingen, door de schuldeiser genomen, stuiten de loop niet van de verjaring die door de wet ten behoeve van de schuldenaar of van de derde-bezitter is vastgesteld, maar de laatstgenoemde kan genoodzaakt worden op zijn kosten een titel van erkenning van de hypotheek te verschaffen, vanaf het ogenblik dat zijn verkrijging is overgeschreven. De derde-bezitter is gehouden de titel te vernieuwen, achtentwintig jaren na de dagtekening ervan, indien hij het met hypotheek bezwaarde goed alsdan nog bezit;

- 6° Door de oorzaak vermeld in § 2 van artikel 82.”

5. STRAFWETBOEK

Art. 458.

“Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hen zijn toevertrouwd en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hun verplicht die geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met geldboeten van honderd frank tot vijfhonderd frank.”^(*)

^(*) Voor de omrekening van de bedragen in Belgische frank: zie wet 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op de aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet, *B.S.* 29 juli 2000, en de wet van 5 maart 1952 betreffende de opdeciemen op de strafrechtelijke geldboeten, *B.S.* 3 april 1952, zoals gewijzigd door de wet van 26 juni 2000.

6. WET VAN 27 JUNI 1921
BETREFFENDE DE VERENIGINGEN
ZONDER WINSTOOGMERK, DE
INTERNATIONALE VERENIGINGEN
ZONDER WINSTOOGMERK EN DE
STICHTINGEN

Art. 28.

“De statuten van een stichting vermelden tenminste:

- 1° de naam, voornamen, woonplaats, geboortedatum en -plaats van de stichters of, ingeval het een rechtspersoon betreft, de naam, de rechtsvorm en het adres van de zetel;
- 2° de naam van de stichting;
- 3° de precieze omschrijving van het doel of de doeleinden waarvoor zij is opgericht, alsook de activiteiten die zij beoogt om die doeleinden te bereiken;
- 4° het adres van de zetel van de stichting, die in België gevestigd moet zijn;
- 5° a) de wijze van benoeming, van afzetting en van ambtsbeëindiging van de bestuurders, de omvang van hun bevoegdheden en de wijze waarop zij deze uitoefenen;
b) in voorkomend geval, de wijze van benoeming, van afzetting en van

ambtsbeëindiging van de personen gemachtigd om de stichting overeenkomstig artikel 34, § 4, te vertegenwoordigen, de omvang van hun bevoegdheden en de wijze waarop zij deze uitoefenen;

- c) in voorkomend geval, de wijze van benoeming, van afzetting en van ambtsbeëindiging van de personen aan wie overeenkomstig artikel 35 het dagelijks bestuur van de stichting is opgedragen, de omvang van hun bevoegdheden en de wijze waarop zij deze uitoefenen;
- d) (...);
- 6° de bestemming van het vermogen van de stichting bij ontbinding, dat tot een ideëel doel moet worden aangewend. De statuten kunnen evenwel erin voorzien dat, wanneer het belangenloos doel van de stichting is verwezenlijkt, de stichter of zijn rechthebbenden een bedrag gelijk aan de waarde van de goederen of de goederen zelf terugnemen die de stichter aan de verwezenlijking van dat doel heeft besteed;
- 7° de voorwaarden waaronder de statuten kunnen worden gewijzigd;
- 8° de wijze van regeling van belangenconflicten.”

7. WET VAN 22 JULI 1953 HOUDENDE
OPRICHTING VAN EEN INSTITUUT
DER BEDRIJFSREVISOREN

Art. 27.

“Met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met een geldboete van 200 tot 2.000 euro of met één van die straffen alleen wordt gestraft:

- 1° hij die zich publiekelijk en onrechtmatig de hoedanigheid toe-eigent van bedrijfsrevisor of die artikel 7 overtreedt;
- 2° hij die de beroepswerkzaamheid van bedrijfsrevisor uitoefent of deze titel voert terwijl hij het voorwerp is van een uitvoerbare schorsingsmaatregel.

De rechtbank kan bovendien bevelen:

- 1° de definitieve of tijdelijke sluiting van een deel van de lokalen of van alle lokalen die worden gebruikt door degene die zich schuldig maakt aan één of meer van de hierboven bedoelde overtredingen;
- 2° de bekendmaking van het vonnis of van een samenvatting ervan in één of meer dagbladen, of op enige andere wijze, op kosten van de veroordeelde.

Artikel 458 van het Strafwetboek is van toepassing op de bedrijfsrevisoren, de stagiairs en de personen voor wie ze instaan. Buiten de uitzonderingen op de geheimhoudingsplicht waarin dit artikel voorziet, geldt deze plicht tevens niet voor:

- a) de mededeling van een attest of van een bevestiging verricht met de schriftelijke toestemming van de onderneming waarbij zij hun taak uitoefenen;
- b) de mededeling van een attest of van een bevestiging gericht tot een commissaris of een persoon die in een onderneming naar buitenlands recht een gelijkaardige taak uitoefent als deze van commissaris, binnen het kader van de hun toevertrouwde controle over de jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening van een onderneming;
- c) de raadpleging door een bedrijfsrevisor in het kader van een opvolging in een revisorale opdracht, zoals bepaald door de Koning, van de werkdocumenten van een bedrijfsrevisor die voorafgaandelijk dezelfde revisorale opdracht uitoefende.

Wanneer een rechtspersoon een geconsolideerde jaarrekening opstelt, zijn de commissaris van de consoliderende rechtspersoon en de commissarissen van de geconsolideerde rechtspersonen de ene ten opzichte van de andere, bevrijd van het beroepsgeheim.

Rechtspersonen zijn burgerrechtelijk aansprakelijk voor het betalen van de geldboeten waartoe hun organen of aangestelden krachtens dit artikel veroordeeld zijn.”

8. WETBOEK DER REGISTRATIE-,
HYPOTHEEK- EN GRIFFIERECHTEN

Art. 47.

“Wanneer de overeenkomst op het vruchtgebruik van een onroerend goed slaat, wordt de in artikel 46 bedoelde verkoopwaarde vertegenwoordigd door de som verkregen door vermenigvuldiging van de jaarlijkse opbrengst of, bij ontstentenis daarvan, van de huurwaarde van het goed, met het getal dat in de onderstaande tabel is opgegeven en afhankelijk is van de leeftijd, welke degene op wiens hoofd het vruchtgebruik is gevestigd, op de dag van de akte heeft:

Getal	Leeftijd
18	20 jaar of minder
17	meer dan 20 jaar en niet meer dan 30 jaar;
16	meer dan 30 jaar en niet meer dan 40 jaar;
14	meer dan 40 jaar en niet meer dan 50 jaar;
13	meer dan 50 jaar en niet meer dan 55 jaar;
11	meer dan 55 jaar en niet meer dan 60 jaar;

9,5	meer dan 60 jaar en niet meer dan 65 jaar;
8	meer dan 65 jaar en niet meer dan 70 jaar;
6	meer dan 70 jaar en niet meer dan 75 jaar;
4	meer dan 75 jaar en niet meer dan 80 jaar;
2	meer dan 80 jaar.

Is het vruchtgebruik voor een beperkte tijd gevestigd, zo is de verkoopwaarde vertegenwoordigd door de som verkregen door het kapitaliseren ad 4 pct. van de jaarlijkse opbrengst, rekening gehouden met de bij de overeenkomst gestelde duur van het vruchtgebruik, maar zonder te mogen overschrijden hetzij de naar voorgaande alinea bepaalde waarde, zo het gaat om een ten bate van een natuurlijke persoon gevestigd vruchtgebruik, hetzij het bedrag van twintigmaal de opbrengst, zo het vruchtgebruik ten bate van een rechtspersoon is gevestigd.

In geen geval mag aan het vruchtgebruik een hogere waarde dan de vier vijfden van de verkoopwaarde van de volle eigendom worden toegewezen.”

9. GERECHTELIJK WETBOEK

Art. 1444.

“Vanaf de dag waarop het beslag is overgeschreven, kan geen daad van vervreemding of vestiging van hypotheek betreffende het in beslag genomen onroerend goed worden ingeroepen tegen de schuldeiser die bewarend beslag heeft gelegd.

Hetzelfde geldt voor de vervreemdingen of vestigingen van hypotheek die aan de overschrijving van het beslag zijn voorafgegaan, maar op dat tijdstip nog niet overgeschreven of ingeschreven waren.

De in de eerste twee leden bedoelde vervreemdingen of vestigingen van hypotheek kunnen echter tegen de beslagleggende schuldeiser worden ingeroepen, indien de verkrijger of de hypothecaire schuldeiser een toereikend bedrag in consignatie geeft om de oorzaken van het beslag in hoofdsom en toebehoren te voldoen, voor zover de rechten van de beslaglegger nadien worden erkend. In geval van betwisting wordt het bedrag van deze consignatie bepaald door de beslagrechter.

De regel van het tweede lid vindt geen toepassing, wanneer het betreft:

- 1° de vernieuwing van een vorige niet vervallen hypothecaire inschrijving;
- 2° de wettelijke hypotheek die de invordering van successierechten waarborgt, overeenkomstig de bepalingen van het Wetboek der successierechten;
- 3° de wettelijke hypotheek die de invordering waarborgt van de directe belastingen in hoofdsom en

opcentiemen en met bijvoeging van de intresten en kosten, voor zover ze ingeschreven is binnen acht werkdagen na de afgifte ter post van het bericht dat bedoeld is in artikel 1432.”

Art. 1575.

“Huurcontracten die geen vaste dagtekening hebben voor de overschrijving van het beslagexploot kunnen niet worden ingeroepen tegen de ingeschreven schuldeisers, noch tegen enige andere schuldeiser die naar behoren de in artikel 1565 bedoelde overschrijving heeft gedaan, noch tegen de beslagleggers, noch tegen de koper.

Evenmin kunnen tegen deze schuldeisers, de beslagleggers of de koper huurcontracten worden ingeroepen, die de beslagene heeft toegestaan na de overschrijving van het bevel of van het exploot van beslaglegging, zelfs indien zij een vaste dagtekening hebben, en huurcontracten, toegestaan na het bevel, al werd dit niet overgeschreven, indien zij voor langer dan negen jaar zijn aangegaan of kwijting inhouden van ten minste drie jaar huur.”

Art. 1577.

“Vanaf de dag van de overschrijving van het beslag of van het bevel, kunnen de handelingen van vervreemding of van vestiging van een hypotheek, verricht door de schuldenaar op de onroerende goederen waarop beslag is gelegd of die in het bevel zijn aangeduid, niet ingeroepen worden tegen de in artikel 1575 bedoelde derden.

Dit geldt eveneens voor de vervreemdingen of vestigingen van een hypotheek verricht vóór de overschrijving van het beslag of van het bevel, maar op dat ogenblik nog niet overgeschreven of ingeschreven.”

10. WETBOEK VAN DE
INKOMSTENBELASTINGEN 1992

Art. 46.

“§ 1. Stopzettingsmeerwaarden als omschreven in artikel 28, eerste lid, 1°, worden volledig maar tijdelijk vrijgesteld:

1° wanneer ofwel de onderneming, ofwel de beroepswerkzaamheid, ofwel één of meer bedrijfsafdelingen of takken van werkzaamheid worden voortgezet door de echtgenoot of door één of meer erfgenamen of erfgerechtigden in de rechte lijn van de persoon die de onderneming, de beroepswerkzaamheid, de bedrijfsafdeling of de tak van werkzaamheid heeft gestaakt;

2° wanneer zij zijn verkregen of vastgesteld, ter gelegenheid van de inbreng van één of meer bedrijfsafdelingen of takken van werkzaamheid of van de algemeenheid van goederen in een vennootschap, tegen verkrijging van aandelen die het maatschappelijk kapitaal van die vennootschap vertegenwoordigen;

3° wanneer zij zijn verkregen of vastgesteld naar aanleiding van een inbreng in een landbouwvennootschap die geacht wordt geen rechtspersoonlijkheid te bezitten voor het belastbare tijdperk waarin de inbreng heeft plaatsgehad.

Het eerste lid, 2°, is niet van toepassing wanneer de verkrijger van de inbreng een door de Commissie voor het Bank- en Financiewezen erkende vennootschap is met vast kapitaal voor belegging in onroerende goederen of in niet genoteerde aandelen.

Het eerste lid, 2°, is slechts van toepassing voor zover:

1° de maatschappelijke zetel, de voornaamste inrichting of de zetel van bestuur of beheer van de vennootschap die de inbreng ontvangt, gelegen is in een lidstaat van de Europese Gemeenschappen;

2° de verrichting beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften.

Wanneer de verkrijger van de inbreng een vennootschap is, gevestigd in een andere

lidstaat van de Europese Gemeenschappen dan België, worden de ingebrachte goederen geacht een in artikel 229, § 1, vermelde Belgische inrichting te vormen van de vennootschap die de inbreng verkrijgt en daarin aangewend te blijven. Wanneer de aanwending eindigt, worden de overgedragen bestanddelen geacht te zijn verwezenlijkt.

De toepassing van het eerste lid, 1° en 3°, laat evenwel onverlet de eventuele belastingheffing van de verwezenlijkte meerwaarden op ongebouwde onroerende goederen van land- of tuinbouwondernemingen ingevolge artikel 90, 8°.

Financiële vaste activa en andere effecten in portefeuille zijn geen bedrijfsafdeling of tak van werkzaamheid; zij worden slechts beschouwd als tot een bedrijfsafdeling of een tak van werkzaamheid te behoren indien zij normaal in de onderneming van die bedrijfsafdeling of tak van werkzaamheid zijn opgenomen zonder het hoofdbestanddeel daarvan te vormen.

(...)

§ 2. De ten name van de nieuwe belastingplichtige in aanmerking te nemen afschrijvingen, investeringsaftrekken, minderwaarden of meerwaarden op de door de vroegere belastingplichtige afgestane activa worden bepaald alsof deze laatste niet van eigenaar waren veranderd, behoudens in de gevallen waarin toepassing is gemaakt van artikel 90, 8°.

Het bepaalde in de artikelen 44, 44bis, 45, 47, 48 en 361 tot 363 blijft van toepassing op de bij de vroegere belastingplichtige bestaande meerwaarden, waardeverminderingen, voorzieningen, onderwaarderingen, overwaarderingen, subsidies en vorderingen in zover die bestanddelen worden teruggevonden bij de nieuwe belastingplichtige.

In de gevallen vermeld in de artikelen 44bis en 47, kan de voortzetting of inbreng van werkzaamheid niet tot gevolg hebben dat de oorspronkelijke herbeleggingstermijn wordt verlengd.

Voor de toepassing van deze paragraaf op de in § 1, eerste lid, 3°, vermelde landbouwvennootschappen omvat de

uitdrukking “de nieuwe belastingplichtige” alle vennoten van zulke vennootschappen, met inbegrip van de tot de vennootschap toegelaten rechtverkrijgenden van overleden vennoten.

§ 3. Niettegenstaande de uit § 2 voortvloeiende overdracht van belastingheffing wordt ter bepaling van de meerwaarden of minderwaarden op aandelen die ter vergoeding van een in § 1, eerste lid, 2° en 3°, bepaalde inbreng zijn verkregen, aan de aandelen een waarde toegekend gelijk aan de waarde die de ingebrachte activa, uit fiscaal oogpunt, bij de vroegere belastingplichtige hadden.

Ingeval de aandelen worden vervreemd, worden ze bij het bepalen van de krachtens artikel 44, § 1, 2°, eventueel vrijgestelde meerwaarde geacht voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid te zijn gebruikt vanaf de datum waarop de ingebrachte activa daartoe werden gebruikt en wordt de gemiddelde gerevaloriseerde waarde van elk aandeel bepaald naar rata van de totale gerevaloriseerde waarde van die activa.”

Art. 171.

“In afwijking van de artikelen 130 tot 168, zijn afzonderlijk belastbaar, behalve wanneer de aldus berekende belasting, vermeerderd met de belasting betreffende de andere inkomsten, meer bedraagt dan die welke zou voortvloeien uit de toepassing van de evenvermelde artikelen op het geheel van de belastbare inkomsten:

1° tegen een aanslagvoet van 33 pct.:

- a) de in artikel 90, 1°, vermelde diverse inkomsten;
- b) de in artikel 90, 8°, vermelde meerwaarden, ingeval de desbetreffende goederen worden vervreemd binnen 5 jaar na de verkrijging ervan;
- c) onverminderd de toepassing van 4°, b, stopzettingsmeerwaarden op immateriële vaste activa als vermeld in artikel 28, eerste lid, 1°, en de in de artikelen 25, 6°, a en 27, tweede lid, 4°, a, vermelde vergoedingen verkregen als compensatie van een vermindering van

de werkzaamheid, in zover zij niet meer bedragen dan de belastbare netto-winst of -baten die in de vier jaren voorafgaand aan het jaar van de stopzetting of de vermindering van de werkzaamheid uit de niet meer uitgeoefende werkzaamheid zijn verkregen;

Onder belastbare netto-winst of -baten van elk in het vorige lid vermelde jaar wordt verstaan het overeenkomstig artikel 23, § 2, 1°, vastgestelde inkomen, maar met uitzondering van de ingevolge deze onderafdeling afzonderlijk belaste inkomsten;

- d) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145/1, 1°, zijn gevormd en niet worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f;
- e) ...;
- f) afkoopwaarden als vermeld in 2°, d, indien anders vereffend;
- g) spaartegoeden, kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 2°, e, indien anders uitgekeerd;
- h) de in 4°, g, bedoelde kapitalen geldend als pensioen wanneer die kapitalen in omstandigheden als bedoeld in 4°, g, door de werkgever of de onderneming worden uitgekeerd aan een andere begunstigde dan degene die is bedoeld in 4°, g, zonder dat zij met voorafgaande stortingen zijn gevormd;

2° tegen een aanslagvoet van 10 pct.:

- a) ...;
- b) kapitalen en afkoopwaarden als vermeld in 4°, f, in zover zij door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145/1, 1°, zijn gevormd en worden vereffend in omstandigheden als bedoeld in 4°, f;
- c) ...;
- d) kapitalen en afkoopwaarden van de levensverzekeringscontracten bedoeld in artikel 145/1, 2°, indien die kapitalen

worden vereffend bij overlijden van de verzekerde of bij het normale verstrijken van het contract, of indien die afkoopwaarden worden vereffend in één van de 5 jaren die aan het normale verstrijken van het contract voorafgaan, voor zover die kapitalen en afkoopwaarden niet dienen voor de wedersamenstelling of het waarborgen van een hypothecaire lening. Hierin zijn eveneens begrepen de kapitalen en afkoopwaarden die worden toegekend aan een werknemer of aan een niet in artikel 195, § 1, bedoelde bedrijfsleider en die voortvloeien uit een individuele aanvullende pensioentoezegging wanneer:

- voor die werknemer gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat of heeft bestaan;
 - die bedrijfsleider gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging tijdens geen enkel belastbaar tijdperk regelmatig bezoldigd is;
- e) de in het kader van het pensioensparen door middel van betalingen als vermeld in artikel 145/1, 5°, gevormde spaartegoeden, kapitalen en afkoopwaarden, wanneer zij aan de rechthebbende worden uitgekeerd naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan, naar aanleiding van zijn bruggensionering of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is;
- f) de in artikel 18, eerste lid, 2°ter, vermelde dividenden;

2°bis tegen een aanslagvoet van 15 pct.:

- a) de inkomsten van roerende goederen en kapitalen die geen dividenden zijn en die in artikel 90, 5° tot 7°, vermelde diverse inkomsten;
- b) de in artikel 269, tweede lid, 2°, derde lid en elfde lid, vermelde dividenden;

3° tegen een aanslagvoet van 25 pct., de dividenden, met uitzondering van die vermeld in artikel 269, tweede en derde lid;

3°bis tegen een aanslagvoet van 20 pct., de in artikel 269, tweede lid, 1°, vermelde dividenden;

3°ter tegen een aanslagvoet van 10, 15, 20 of 25 %, de in artikel 90, 11°, bedoelde vergoedingen voor ontbrekende coupon of voor ontbrekend lot, naargelang de toepasbare aanslagvoet op de inkomsten van roerende goederen en kapitalen en op de in artikel 90, 6°, bedoelde loten, waarop die vergoedingen betrekking hebben;

4° tegen een aanslagvoet van 16,5 pct.:

- a) verwezenlijkte meerwaarden op materiële of financiële vaste activa die op het ogenblik van hun vervreemding sedert meer dan 5 jaar voor het uitoefenen van de beroepswerkzaamheid worden gebruikt en waarvoor niet voor de in artikel 47 vermelde gespreide belasting is geopteerd, en op andere aandelen die sedert meer dan 5 jaar zijn verworven.

De in het vorige lid gestelde voorwaarde van de vijfjarige belegging is niet vereist wanneer de meerwaarden worden verwezenlijkt naar aanleiding van de volledige en definitieve stopzetting van de beroepswerkzaamheid of van één of meer takken daarvan;

- b) de in 1°, c, vermelde stopzettingsmeerwaarden die worden verkregen of vastgesteld naar aanleiding van de stopzetting van de werkzaamheid vanaf de leeftijd van 60 jaar of ingevolge het overlijden of naar aanleiding van een gedwongen definitieve stopzetting en de in 1°, c, vermelde vergoedingen die worden verkregen naar aanleiding van een handeling verricht vanaf dezelfde leeftijd of ingevolge het overlijden of naar aanleiding van een gedwongen handeling.

Onder gedwongen definitieve stopzetting of gedwongen handeling wordt verstaan de definitieve stopzetting of de handeling die voortvloeit uit een schadegeval, een onteigening, een

- opeising in eigendom, of een andere gelijkaardige gebeurtenis. Als gedwongen definitieve stopzetting wordt eveneens beschouwd de definitieve stopzetting die het gevolg is van een handicap als vermeld in artikel 135, eerste lid, 1°;
- c) de in artikel 90, 2°, vermelde prijzen, subsidies, renten en pensioenen;
- d) de in artikel 90, 8°, vermelde meerwaarden, wanneer de goederen waarop zij betrekking hebben meer dan 5 jaar na de verkrijging ervan zijn vervreemd;
- e) de in artikel 90, 9° en 10° vermelde meerwaarden;
- f) kapitalen en afkoopwaarden die inkomsten vormen zoals bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, wanneer ze niet belastbaar zijn overeenkomstig artikel 169, § 1, en ze aan de begunstigde worden uitgekeerd naar aanleiding van zijn pensionering of vanaf de leeftijd van 60 jaar, of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, met uitzondering van:
- kapitalen of afkoopwaarden die gevormd zijn door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145/1, 1°;
 - kapitalen en afkoopwaarden die krachtens een individuele aanvullende pensioentoezegging, als bedoeld in de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, worden toegekend ofwel aan een werknemer als bedoeld in artikel 31 wanneer er gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging bestaat die beantwoordt aan de voorwaarden van de voornoemde wet, ofwel aan een bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32 die, gedurende de looptijd van die individuele aanvullende pensioentoezegging, geen bezoldigingen heeft gekregen die beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 195, § 1, tweede lid;
- fbis) ...;
- g) kapitalen geldend als pensioenen wanneer die kapitalen door de onderneming worden uitgekeerd aan de in artikel 32, eerste lid, 1°, bedoelde bedrijfsleider die het statuut van zelfstandige heeft en die is bedoeld in artikel 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967, ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan of naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is, zonder dat zij met voorafgaande stortingen zijn gevormd;
- h) de afkoop van de gekapitaliseerde waarde van een deel van het wettelijk rust- of overlevingspensioen;
- i) de premies en vergoedingen ingesteld door de Europese Gemeenschappen als steunregeling voor de landbouwsector;
- 5° tegen de gemiddelde aanslagvoet met betrekking tot het geheel van de belastbare inkomsten van het laatste vorige jaar waarin de belastingplichtige een normale beroepswerkzaamheid heeft gehad:
- a) vergoedingen van meer dan 750 EUR (basisbedrag 615 EUR) bruto, die al of niet contractueel betaald zijn ten gevolge van stopzetting van arbeid of beëindiging van een arbeidsovereenkomst;
- b) bezoldigingen, pensioenen, renten of toelagen als vermeld in de artikelen 31 en 34, waarvan de uitbetaling of de toekenning door toedoen van de overheid of wegens het bestaan van een geschil slechts heeft plaatsgehadt na het verstrijken van het belastbare tijdperk waarop zij in werkelijkheid betrekking hebben;
- c) winst en baten van een vorige beroepswerkzaamheid als vermeld in artikel 28, eerste lid, 2° en 3°, a;

- d) vergoedingen die door het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers worden uitgekeerd na het verstrijken van het belastbare tijdperk waarop de vergoeding in werkelijkheid betrekking heeft;
- e) de EGKS-vergoedingen die door toedoen van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening ten gevolge van de herstructurering of sluiting van een onderneming worden uitgekeerd na het verstrijken van het belastbare tijdperk waarop de vergoeding in werkelijkheid betrekking heeft;

6° tegen de aanslagvoet met betrekking tot het geheel van de andere belastbare inkomsten:

- het vakantiegeld dat, tijdens het jaar dat de werknemer of de bedrijfsleider die is tewerkgesteld met een arbeidsovereenkomst, zijn werkgever verlaat, is opgebouwd en aan hem wordt betaald;
- de in artikel 23, § 1, 2°, vermelde baten die betrekking hebben op gedurende een periode van meer dan 12 maanden geleverde diensten en die door toedoen van de overheid niet betaald zijn in het jaar van de prestaties maar in eenmaal worden vergoed, en zulks uitsluitend voor het evenredige deel dat een vergoeding van 12 maanden prestaties overtreft;
- de in artikel 90, 4°, vermelde uitkeringen.”

Art. 344.

“§ 1. Aan de administratie der directe belastingen kan niet worden tegengeworpen, de juridische kwalificatie door de partijen gegeven aan een akte alsook aan afzonderlijke akten die een zelfde verrichting tot stand brengen, wanneer de administratie door vermoedens of door andere in artikel 340 vermelde bewijsmiddelen vaststelt dat die kwalificatie tot doel heeft de belasting te ontwijken, tenzij de belastingplichtige bewijst dat die kwalificatie aan rechtmatige financiële of economische behoeften beantwoordt.

§ 2. Aan de administratie der directe belastingen kan evenmin worden tegengeworpen, de verkoop, de cessie of de inbreng van aandelen, obligaties, schuldvorderingen of andere titels tot vestiging van leningen, uitvindingsoctrooien, fabricageprocédés, fabrieks- of handelsmerken, of alle andere soortgelijke rechten, of geldsommen, aan een in artikel 227 vermelde belastingplichtige die krachtens de bepalingen van de wetgeving van het land waar hij is gevestigd, niet aan een inkomstenbelasting is onderworpen of ter zake van de inkomsten uit de vervreemde goederen en rechten aldaar aan een aanzienlijk gunstigere belastingregeling is onderworpen, dan die waaraan soortgelijke inkomsten in België zijn onderworpen, tenzij de belastingplichtige bewijst dat de verrichting beantwoordt aan rechtmatige financiële of economische behoeften, ofwel dat hij voor de verrichting een werkelijke tegenwaarde heeft ontvangen die een bedrag aan inkomsten opbrengt waarop in België een werkelijke belastingdruk weegt die, vergeleken met de belastingdruk welke zonder die verrichting zou bestaan, als normaal kan worden aangemerkt.”

11. WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN

Art. 20.

“De vennootschap begint van het ogenblik dat de overeenkomst is aangegaan, tenzij daarbij een ander tijdstip bepaald is.”

Art. 52.

“De vennoten van een maatschap zijn ten aanzien van derden verbonden, hetzij voor een gelijk deel, wanneer de vennootschap een burgerlijk doel heeft, hetzij hoofdelijk, wanneer zij een handelsdoel heeft. Van deze aansprakelijkheid kan niet worden afgeweken dan door een uitdrukkelijk beding in de met derden gesloten akte.”

Art. 53.

“De vennoten in een tijdelijke handelsvennootschap zijn hoofdelijk gehouden jegens de derden met wie zij hebben gehandeld. Zij worden rechtstreeks en persoonlijk gedagvaard.”

Art. 54.

“Derden hebben geen rechtstreekse vordering tegen de vennoten van een stille handelsvennootschap, die zich tot een loutere deelneming hebben beperkt.”

Art. 60.

“Tenzij anders is overeengekomen, zijn zij die in naam van een vennootschap in oprichting en vooraleer deze rechtspersoonlijkheid heeft verkregen, in enigerlei hoedanigheid een verbintenis hebben aangegaan, persoonlijk en hoofdelijk aansprakelijk, behalve wanneer de vennootschap binnen twee jaar na het ontstaan van de verbintenis het in artikel 68 bedoelde uittreksel heeft neergelegd en zij bovendien die verbintenis binnen twee maanden na voormelde neerlegging heeft overgenomen. In dit laatste geval, wordt de verbintenis geacht van het begin af door de vennootschap te zijn aangegaan.”

Art. 66.

“Vennootschappen onder firma, gewone commanditaire vennootschappen, coöperatieve vennootschappen met

onbeperkte aansprakelijkheid, economische samenwerkingsverbanden en landbouwvennootschappen worden, op straffe van nietigheid, opgericht bij een authentieke of een onderhandse akte, met inachtneming, in het laatste geval, van artikel 1325 van het Burgerlijk Wetboek. Voor coöperatieve vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid behoeven slechts twee originelen te worden opgemaakt.

Besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen worden, op straffe van nietigheid, opgericht bij authentieke akte.

Iedere overeengekomen wijziging van de oprichtingsakte moet, op straffe van nietigheid, geschieden in de vorm die voor die akte is vereist.”

Art. 68.

“Bij oprichting en binnen vijftien dagen na de dagtekening van de definitieve akte wordt een uittreksel uit de oprichtingsakte neergelegd.

Behalve voor de vennootschap onder firma en de gewone commanditaire vennootschap, moeten op hetzelfde ogenblik, de volgende documenten worden neergelegd:

- 1° een expeditie van de authentieke oprichtingsakte of een dubbel van de onderhandse oprichtingsakte;
- 2° een expeditie van de authentieke of een origineel van de onderhandse volmachten gehecht aan de akte waarop zij betrekking hebben.”

Art. 69.

“Het uittreksel uit de oprichtingsakte van vennootschappen, met uitzondering van de economische samenwerkingsverbanden, bevat:

- 1° de rechtsvorm van de vennootschap en haar naam; in het geval van een coöperatieve vennootschap, of zij met beperkte of onbeperkte

aansprakelijkheid is; in het geval omschreven in boek X moeten deze vermeldingen worden gevolgd door de woorden "met een sociaal oogmerk";

- 2° de nauwkeurige aanduiding van de zetel van de vennootschap;
- 3° de duur van de vennootschap, tenzij zij voor onbepaalde tijd is aangegaan;
- 4° de nauwkeurige opgave van de identiteit van de hoofdelijk aansprakelijke vennoten, de oprichters en de vennoten die hun inbreng nog niet volledig hebben volgestort; in dit laatste geval bevat het uittreksel voor elk van deze vennoten het bedrag van de nog niet volgestorte inbrengen;
- 5° in voorkomend geval, het bedrag van het maatschappelijk kapitaal; het gestorte bedrag; het bedrag van het toegestane kapitaal; voor de commanditaire vennootschappen, de bij wijze van geldschieting gestorte en te storten bedragen; voor de coöperatieve vennootschappen, het bedrag van het vaste gedeelte van het kapitaal;
- 6° de samenstelling van het maatschappelijk kapitaal of bij ontstentenis daarvan, het maatschappelijk vermogen, en in voorkomend geval, de conclusies van het verslag van de bedrijfsrevisor met betrekking tot de inbrengen in natura;
- 7° het begin en het einde van het boekjaar;
- 8° de bepalingen betreffende het aanleggen van reserves, de verdeling van de winst en de verdeling van het na vereffening overblijvende saldo;
- 9° de aanwijzing van de personen die gemachtigd zijn de vennootschap te besturen en te verbinden, de omvang van hun bevoegdheid en de wijze waarop zij deze uitoefenen, hetzij alleen, hetzij gezamenlijk, hetzij als college, en in geval van SE, de aanwijzing van de leden van de raad van toezicht, de omvang van hun bevoegdheid en de wijze waarop zij deze uitoefenen;

10° in voorkomend geval de aanwijzing van de commissarissen;

11° de nauwkeurige omschrijving van het doel van de vennootschap;

12° de plaats, de dag en het uur van de jaarvergadering van de vennoten, alsook de voorwaarden voor de toelating tot de vergadering en voor de uitoefening van het stemrecht.

Op de vennootschap onder firma en de gewone commanditaire vennootschap zijn de punten 11° en 12° niet van toepassing.

Op de landbouwvennootschappen zijn de punten 8°, 10° en 12° niet van toepassing."

Art. 75.

"Overeenkomstig de vorige artikelen worden neergelegd:

1° de akten die de oprichtingsakte wijzigen, en die niet onderworpen zijn aan publicatie bij uittreksel;

2° na iedere wijziging van de statuten, de bijgewerkte en gecoördineerde tekst van de statuten, samen met een stuk dat de datum van de bekendmaking van de oprichtingsakte en van de akten tot wijziging van de statuten vermeldt;

3° de akten die volgens dit wetboek enkel moeten worden neergelegd.

Het onderwerp van de akten die naar het voorschrift van het eerste lid moeten worden neergelegd, wordt in de vorm van een mededeling in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad overeenkomstig de vorige artikelen bekendgemaakt."

Art. 140.

"De commissarissen zijn jegens de vennootschap aansprakelijk voor de tekortkomingen die zij in de uitoefening van hun taak begaan.

Zij zijn zowel jegens de vennootschap als jegens derden, hoofdelijk aansprakelijk voor alle schade die het gevolg is van overtreding van de bepalingen van dit wetboek of van de statuten. Ten aanzien van de

overtredingen waaraan zij geen deel hebben gehad, worden zij van die aansprakelijkheid slechts ontheven wanneer zij aantonen dat zij hun taak naar behoren hebben vervuld en zij die overtredingen hebben aangeklaagd bij het bestuursorgaan en, in voorkomend geval, indien daar geen passend gevolg werd gegeven, op de eerste daaropvolgende algemene vergadering nadat zij er kennis van hebben gekregen.”

Art. 144.

“Het verslag van de commissarissen bedoeld in artikel 143 moet volgende elementen bevatten:

- 1° een inleiding, waarin ten minste wordt vermeld op welke jaarrekening de controle betrekking heeft en volgens welk boekhoudkundig referentiestelsel ze werd opgesteld;
- 2° een beschrijving van de reikwijdte van de controle, waarin ten minste wordt aangegeven welke normen voor de controle bij de uitvoering ervan zijn in acht genomen en of zij van het bestuursorgaan en aangestelden van de vennootschap de toelichtingen en de informatie hebben bekomen die nodig is voor hun controle;
- 3° een vermelding die aangeeft dat de boekhouding is gevoerd in overeenstemming met de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die daarop van toepassing zijn;
- 4° een verklaring waarin de commissarissen hun oordeel geven of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van het vermogen, van de financiële toestand en van de resultaten van de vennootschap overeenkomstig het toepasselijk boekhoudkundig referentiestelsel en, in voorkomend geval, of de jaarrekening aan de wettelijke vereisten voldoet. De verklaring kan de vorm aannemen van een verklaring zonder voorbehoud, een verklaring met voorbehoud, een afkeurende verklaring, of indien de commissarissen geen oordeel kunnen uitspreken, een onthoudende verklaring;
- 5° een verwijzing naar bepaalde aangelegenheden waarop de

commissarissen in het bijzonder de aandacht vestigen ongeacht of al dan niet een voorbehoud werd opgenomen in de verklaring;

- 6° een vermelding die aangeeft of het jaarverslag de door de artikelen 95 en 96 vereiste inlichtingen bevat en in overeenstemming is met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar;
- 7° een vermelding die aangeeft of de winstbestemming die aan de algemene vergadering wordt voorgelegd, in overeenstemming is met de statuten en met dit Wetboek;
- 8° de vermelding of zij kennis hebben gekregen van verrichtingen gedaan of beslissingen genomen met overtreding van de statuten of van de bepalingen van dit Wetboek. Deze laatste vermelding kan echter worden weggelaten wanneer de openbaarmaking van de overtreding aan de vennootschap onverantwoorde schade kan berokkenen, onder meer omdat het bestuursorgaan gepaste maatregelen heeft genomen om de aldus ontstane onwettige toestand te verhelpen.

Het verslag wordt ondertekend en gedagtekend door de commissarissen.”

Art. 187.

“Zij kunnen, maar alleen met machtiging van de algemene vergadering, verleend overeenkomstig artikel 184, het bedrijf of de handel voortzetten tot de tegeldemaking, leningen aangaan voor de betaling van de schulden der vennootschap, handelspapier uitgeven, de goederen van de vennootschap hypothekeren of in pand geven, de onroerende goederen, zelfs uit de hand, verkopen en het vermogen in andere vennootschappen inbrengen.”

Art. 218.

“Inbreng anders dan in geld, komt slechts in aanmerking voor vergoeding met aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, wanneer hij bestaat uit vermogensbestanddelen die naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, met uitsluiting van

verplichtingen tot het verrichten van werk of diensten. Deze inbreng wordt inbreng in natura genoemd.”

Art. 220.

“Omtrent elk vermogensbestanddeel, toebehorend aan een oprichter, zaakvoerder of vennoot, hetwelk de vennootschap overweegt binnen twee jaar te rekenen van de oprichting, in voorkomend geval met toepassing van artikel 60, te verkrijgen tegen een vergoeding van ten minste een tiende van het geplaatste kapitaal, wordt een verslag opgemaakt door de commissaris, of in de vennootschappen waar die er niet is, door een bedrijfsrevisor, die wordt aangewezen door het bestuursorgaan.

Het eerste lid is van toepassing op de overdracht gedaan door een persoon die handelt in eigen naam, maar voor rekening van een persoon zoals bedoeld in het eerste lid.”

Art. 222.

“Het verslag bedoeld in artikel 220, vermeldt de naam van de eigenaar van het goed dat de vennootschap wil verkrijgen, de beschrijving van dit goed, alsook de vergoeding die werkelijk als tegenprestatie voor de verkrijging wordt verstrekt en de toegepaste waarderingsmethode. Het verslag moet aangeven of de waarden waartoe deze methoden leiden, tenminste gelijk zijn aan de als tegenprestatie verstrekte vergoeding.

Bij dit verslag wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom de overwogen verkrijging van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag. Het verslag van de revisor en het bijzonder verslag van het bestuursorgaan wordt op de griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd op de wijze voorgeschreven bij artikel 75.

Deze verkrijging behoeft vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering. De in het tweede lid genoemde verslagen worden in de agenda vermeld.

Een afschrift van deze verslagen wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

Het ontbreken van de verslagen bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.”

Art. 223.

“Vanaf de oprichting van de vennootschap moet het bedrag van het kapitaal gestort zijn ten belope van ten minste 6.200 EUR.

Bovendien:

- 1° moet op ieder aandeel waarop in geld is ingeschreven ten minste één vijfde gestort zijn;
- 2° moeten de aandelen of gedeelten van aandelen die inbrengen in natura vertegenwoordigen volledig zijn volgestort.

In het in artikel 211 bedoelde geval wordt het in het eerste lid vastgestelde bedrag bepaald op 12.400 euro.”

Art. 226.

“Naast de gegevens opgenomen in het uittreksel bestemd voor bekendmaking overeenkomstig artikel 69, worden in de vennootschapsakte de volgende gegevens vermeld:

- 1° de naleving van de voorwaarden bedoeld in de artikelen 214, 216 en 223;
- 2° het aantal, de nominale of fractiewaarde van de aandelen, alsmede, in voorkomend geval, de bijzondere voorwaarden die hun overdracht beperken;
- 3° de aanduiding van elke inbreng in natura, de naam van de inbrenger, de naam van de bedrijfsrevisor en de conclusies van zijn verslag, het aantal en de nominale of fractiewaarde van de aandelen die tegen elke inbreng zijn uitgegeven alsmede, in voorkomend geval, de andere voorwaarden waarop de inbreng is gedaan;
- 4° de oorzaak en de omvang van de bijzondere voordelen die worden toegekend aan elke oprichter of aan ieder die rechtstreeks of zijdelings aan de oprichting van de vennootschap deelgenomen heeft;

- 5° het totale bedrag, althans bij benadering, van alle kosten, uitgaven, vergoedingen of lasten, in welke vorm ook, die voor rekening van de vennootschap komen of worden gebracht wegens haar oprichting;
- 6° de instelling waar de inbreng in geld is gedeponerd overeenkomstig artikel 224;
- 7° de overdrachten onder bezwarende titel gedurende de vijf voorgaande jaren van de onroerende goederen die bij de vennootschap worden ingebracht, alsmede de voorwaarden waaronder die overdrachten hebben plaatsgehad;
- 8° de hypothecaire lasten of pandrechten waarmee de ingebrachte goederen zijn bezwaard;
- 9° de voorwaarden waaronder de ingebrachte optierechten kunnen worden uitgeoefend.

In de volmachten moeten de door artikel 69, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 9° en 11°, voorgescreven vermeldingen worden opgenomen.”

Art. 227.

“De nietigheid van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kan alleen in de hiernavolgende gevallen worden uitgesproken:

- 1° wanneer de oprichting niet heeft plaatsgehad in de vereiste vorm;
- 2° wanneer in de oprichtingsakte geen gegevens voorkomen omtrent de naam en het doel van de vennootschap, de inbreng, het bedrag van het geplaatste kapitaal;
- 3° wanneer het doel van de vennootschap ongeoorloofd is of strijdig met de openbare orde;
- 4° wanneer geen geldig verbonden oprichters bestaan.”

Art. 229.

“Niettegenstaande elk hiermee strijdig beding, zijn de oprichters jegens de belanghebbenden hoofdelijk gehouden:

1° voor het volle gedeelte van het kapitaal waarvoor niet op geldige wijze zou zijn ingeschreven overeenkomstig artikel 216, alsmede voor het eventuele verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij artikel 214 en het bedrag van de inschrijvingen; zij worden van rechtswege als inschrijvers ervan beschouwd;

2° tot werkelijke storting van het kapitaal en van de aandelen overeenkomstig artikel 223, alsmede van het gedeelte van het kapitaal waarvoor zij overeenkomstig de bepaling onder 1° als inschrijvers worden beschouwd;

3° tot volstorting van de aandelen waarop rechtstreeks of middels certificaten is ingeschreven in strijd met artikel 217;

4° tot vergoeding van de schade die het onmiddellijke gevolg is, hetzij van de nietigheid van de vennootschap uitgesproken op grond van artikel 227, hetzij van het ontbreken of de onjuistheid van de vermeldingen voorgescreven bij artikel 226, hetzij van de kennelijke overwaarding van de inbrengen in natura, alsmede tot betaling van schadevergoeding bedoeld in artikel 65;

5° voor de verbintenissen van de vennootschap, naar een verhouding die de rechter vaststelt, in geval van faillissement uitgesproken binnen drie jaar na de oprichting, indien het maatschappelijk kapitaal bij de oprichting kennelijk ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid over ten minste twee jaar.

Het financieel plan, voorgescreven krachtens artikel 215, wordt in dit geval door de notaris, op verzoek van de rechter-commissaris of van de procureur des Konings, aan de rechtbank overgelegd.”

Art. 232.

“In een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kunnen er zowel aandelen als obligaties bestaan.

Deze effecten zijn op naam. Zij zijn voorzien van een volgnummer.

Winstbewijzen, die het kapitaal niet vertegenwoordigen, warrants of

converteerbare obligaties mogen niet worden uitgegeven.”

Art. 238.

“Het kapitaal wordt verdeeld in gelijke aandelen, al dan niet met stemrecht, met of zonder vermelding van waarde. De aandelen zijn ondeelbaar.”

Art. 259.

“§ 1. Het lid van een college van zaakvoerders dat, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een aan het college van zaakvoerders voorgelegde verrichting, moet dit mededelen aan de andere zaakvoerders vóór het college van zaakvoerders een besluit neemt. Zijn verklaring, alsook de rechtvaardigingsgronden betreffende voornoemd strijdig belang moeten worden opgenomen in de notulen van het college van zaakvoerders dat de beslissing moet nemen. Ingeval de vennootschap een of meer commissarissen heeft benoemd, moet de betrokken zaakvoerder tevens die commissarissen van het strijdig belang op de hoogte brengen.

Met het oog op de publicatie ervan in het verslag bedoeld in artikel 95 of, bij gebrek daarvan, in een stuk dat gelijk met de jaarrekening moet worden neergelegd, omschrijft het college van zaakvoerders in de notulen de aard van de in het eerste lid bedoelde beslissing of verrichting en verantwoordt het genomen besluit. Ook de vermogensrechtelijke gevolgen ervan voor de vennootschap moeten in de notulen worden vermeld. In het verslag moeten de voornoemde notulen in hun geheel worden opgenomen.

Het in artikel 143 bedoelde verslag van de commissarissen moet een afzonderlijke omschrijving bevatten van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap van de besluiten van het college van zaakvoerders, ten aanzien waarvan een strijdig belang in de zin van het eerste lid bestaat.

§ 2. De vennootschap kan de nietigheid vorderen van beslissingen of verrichtingen

die hebben plaatsgevonden met overtreding van de in dit artikel bepaalde regels, indien de wederpartij bij die beslissingen of verrichtingen van die overtreding op de hoogte was of had moeten zijn.

§ 3. Paragraaf 1 is niet van toepassing wanneer de beslissingen of verrichtingen die tot de bevoegdheid behoren van het college van zaakvoerders, betrekking hebben op beslissingen of verrichtingen die tot stand zijn gekomen tussen vennootschappen waarvan de ene rechtstreeks of onrechtstreeks ten minste 95 % bezit van de stemmen verbonden aan het geheel van de door de andere uitgegeven effecten, dan wel tussen vennootschappen waarvan ten minste 95 % van de stemmen verbonden aan het geheel van de door elk van hen uitgegeven effecten in het bezit zijn van een andere vennootschap.

Bovendien is § 1 niet van toepassing wanneer de beslissingen van het college van zaakvoerders betrekking hebben op gebruikelijke verrichtingen die plaatshebben onder de voorwaarden en tegen de zekerheden die op de markt gewoonlijk gelden voor soortgelijke verrichtingen.”

Art. 260.

“Is er geen college van zaakvoerders en is een zaakvoerder voor een in artikel 259, § 1, bedoelde tegenstrijdigheid van belangen geplaatst, dan stelt hij de vennoten daarvan in kennis en de beslissing mag slechts worden genomen of de verrichting mag slechts worden gedaan voor rekening van de vennootschap door een lasthebber ad hoc.”

Art. 261.

“Indien de zaakvoerder de enige vennoot is en hij voor de in artikel 259, § 1, bedoelde tegenstrijdigheid van belangen is geplaatst, kan hij de beslissing nemen of de verrichting doen, doch hij moet hierover bijzonder verslag uitbrengen in een stuk dat tegelijk met de jaarrekening moet worden neergelegd.

Hij is gehouden, ten aanzien van zowel de vennootschap als van derden, tot vergoeding van de schade die voortvloeit uit een voordeel dat hij ten koste van de vennootschap onrechtmatig zou hebben verkregen.

De tussen hem en de vennootschap gesloten overeenkomsten worden, tenzij het courante verrichtingen betreft die onder normale omstandigheden plaatsvinden, opgenomen in het stuk bedoeld in het eerste lid.”

Art. 262.

“De zaakvoerders zijn overeenkomstig het gemeen recht verantwoordelijk voor de vervulling van de hun opgedragen taak en aansprakelijk voor de tekortkomingen in hun bestuur.”

Art. 267.

“Wanneer de vennootschap slechts één vennoot telt, oefent hij de bevoegdheden uit die aan de algemene vergadering zijn toegekend. Hij kan die niet overdragen.”

Art. 287.

“Indien de statutenwijziging betrekking heeft op het doel van de vennootschap, moet het bestuursorgaan de voorgestelde wijziging omstandig verantwoorden in een verslag dat in de agenda vermeld wordt. Bij dat verslag wordt een staat van activa en passiva gevoegd die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld. De commissarissen brengen afzonderlijk verslag uit over die staat. Een afschrift van deze verslagen wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

Het ontbreken van deze verslagen heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

De algemene vergadering kan over een wijziging van het doel alleen dan geldig beraadslagen en besluiten, wanneer de aanwezigen ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen.

Is de laatste voorwaarde niet vervuld, dan is een tweede bijeenroeping nodig en de nieuwe vergadering beraadslaat en besluit op geldige wijze, ongeacht het door de aanwezige vennoten vertegenwoordigde deel van het kapitaal.

Een wijziging is alleen dan aangenomen wanneer zij ten minste vier vijfde van de stemmen heeft gekregen.”

Art. 288.

“Indien er verschillende soorten van aandelen bestaan, kan de algemene vergadering, niettegenstaande elke hiermee strijdige bepaling in de statuten, hun respectieve rechten wijzigen of besluiten dat de aandelen of effecten van een bepaalde soort worden vervangen door die van een andere soort.

De voorgestelde wijzigingen worden, met een omstandige verantwoording, door het bestuursorgaan meegedeeld in een verslag dat in de agenda vermeld wordt. Een afschrift van dit verslag wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

Het ontbreken van het verslag heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

Niettegenstaande andersluidende bepaling, zijn in het bij dit artikel bedoelde geval de uit artikel 277 voortvloeiende stembepalingen niet van toepassing en de algemene vergadering moet voor elke soort voldoen aan de vereisten van aanwezigheid en van meerderheid gesteld voor een statutenwijziging.”

Art. 312.

“Inbreng in natura komt niet in aanmerking voor vergoeding met aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, tenzij hij bestaat uit vermogensbestanddelen die naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, met uitsluiting van verplichtingen tot het verrichten van werk of diensten.”

Art. 313.

Indien een kapitaalverhoging een inbreng in natura omvat, maakt een commissaris, of voor de vennootschappen waar er geen is, een bedrijfsrevisor, aangewezen door het bestuursorgaan, een verslag op.

Dat verslag heeft inzonderheid betrekking op de beschrijving van elke inbreng in natura en de toegepaste waarderingmethoden. Het verslag moet aangeven of het resultaat van deze methode, ten minste overeenkomt met het aantal en de nominale of fractiewaarde

van de tegen de inbreng uit te geven aandelen en, in voorkomend geval, met de uitgiftepremie van de tegen de inbreng uit te geven aandelen. Het verslag vermeldt welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt.

Bij dit verslag, wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom zowel de inbreng als de voorgestelde kapitaalverhoging van belang zijn voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusie van het bijgevoegde verslag.

Het verslag van de bedrijfsrevisor en het bijzondere verslag van het bestuursorgaan worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Deze verslagen worden vermeld in de agenda van de algemene vergadering die over de kapitaalverhoging moet beslissen. Een afschrift van de verslagen wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

Het ontbreken van de verslagen bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

Art. 347.

“Met geldboete van vijftig euro tot tienduizend euro worden gestraft en met gevangenisstraf van één maand tot een jaar kunnen bovendien worden gestraft:

- 1° de zaakvoerders die bij gebreke van een inventaris of een jaarrekening, ondanks de inventaris of de jaarrekening of door middel van een bedrieglijke inventaris of jaarrekening, het voorschrift van artikel 320 overtreden;
- 2° de commissaris of zaakvoerder die het voorschrift overtreden van de artikelen 321 tot 327 of van artikel 330;
- 3° de commissaris of zaakvoerder die door enig middel op kosten van de vennootschap stortingen op de aandelen doen of stortingen als gedaan erkennen die niet werkelijk gedaan zijn op de voorgeschreven wijze en tijdstippen;
- 4° zij die het voorschrift overtreden van artikel 217, van artikel 304 of van artikel 329.”

Art. 394.

“Inbreng anders dan in geld komt slechts in aanmerking voor vergoeding met aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, wanneer het bestaat uit vermogensbestanddelen die naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, met uitsluiting van verplichtingen tot het verrichten van werk of diensten. Deze inbreng wordt inbreng in natura genoemd.”

Art. 396.

“§ 1. Omtrent elk vermogensbestanddeel, toebehorend aan een oprichter, bestuurder of vennoot, hetwelk de vennootschap overweegt binnen twee jaar te rekenen van de oprichting, in voorkomend geval met toepassing van artikel 60, te verkrijgen tegen een vergoeding van ten minste een tiende van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal, wordt een verslag opgemaakt door de commissaris, of in de vennootschappen waar die er niet is, door een bedrijfsrevisor, die wordt aangewezen door het bestuursorgaan.

Het eerste lid is van toepassing op de overdracht gedaan door een persoon die handelt in eigen naam, maar voor rekening van een oprichter, bestuurder of vennoot.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing op verkrijgingen in het gewone bedrijf van de vennootschap en die plaatshebben tegen de voorwaarden en tegen de zekerheden die de vennootschap normaal voor soortgelijke verrichtingen eist, en evenmin op verkrijgingen ter beurse en op verkrijgingen bij een gerechtelijke verkoop.

§ 3. Het verslag bedoeld in § 1 vermeldt de naam van de eigenaar van het goed dat de vennootschap voornemens is te verkrijgen, de beschrijving van dit goed, alsook de vergoeding die werkelijk als tegenprestatie voor de verkrijging wordt verstrekt en de toegepaste waarderingsmethode. Het verslag moet aangeven of het resultaat van deze waarderingsmethode, ten minste gelijk is aan de als tegenprestatie verstrekte vergoeding.

Bij dit verslag wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom de overwogen verkrijging

van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag. Het verslag van de commissaris of de revisor en het bijzonder verslag van het bestuursorgaan wordt op de griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd overeenkomstig artikel 75.

Deze verkrijging behoeft vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering. De in het tweede lid genoemde verslagen worden in de agenda vermeld.

Een afschrift van de verslagen wordt aan de vennoten verzonden overeenkomstig artikel 381.

Het ontbreken van de verslagen bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.”

Art. 403.

“De nietigheid van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid kan alleen in de hiernavolgende gevallen worden uitgesproken:

- 1° wanneer de oprichting niet heeft plaatsgehad in de vereiste vorm;
- 2° wanneer in de oprichtingsakte geen gegevens voorkomen omtrent de rechtsvorm, de naam, de zetel en het doel van de vennootschap, de inbreng, het bedrag van het vaste gedeelte van het kapitaal en de identiteit van de vennoten;
- 3° wanneer het doel van de vennootschap onwettig is of strijdig met de openbare orde;
- 4° wanneer het aantal op geldige wijze verbonden oprichters van de vennootschap minder bedraagt dan drie.”

Art. 405.

“Niettegenstaande elk hiermee strijdig beding, zijn de oprichters jegens de belanghebbenden hoofdelijk gehouden:

- 1° voor geheel het vaste gedeelte van het kapitaal waarvoor niet op geldige wijze

zou zijn ingeschreven, alsmede voor het eventuele verschil tussen het bedrag bedoeld in artikel 390 en het bedrag van de inschrijvingen; zij worden van rechtswege als inschrijvers ervan beschouwd;

- 2° tot werkelijke volstorting van één vierde op de aandelen en van het maatschappelijk kapitaal overeenkomstig de artikelen 397 en 398, alsmede voor het gedeelte van het kapitaal waarvoor zij overeenkomstig 1° als inschrijvers worden beschouwd;
- 3° tot vergoeding van de schade die het onmiddellijke en rechtstreekse gevolg is, hetzij van de nietigheid van de vennootschap uitgesproken op grond van artikel 403, hetzij van het ontbreken in de oprichtingsakte van de vermeldingen voorgeschreven bij artikel 352, eerste lid, hetzij van de kennelijke overwaarding van de inbrengen in natura;
- 4° tot volstorting van de aandelen waarop is ingeschreven in strijd met artikel 354;
- 5° voor de verbintenissen van de vennootschap, naar een verhouding die de rechter vaststelt, in geval van faillissement uitgesproken binnen drie jaar na de oprichting, indien het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal bij de oprichting kennelijk ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid over ten minste twee jaar; het financieel plan, voorgeschreven door artikel 391, wordt in dit geval door de notaris, op verzoek van de rechter-commissaris of van de procureur des Konings, aan de rechtbank overgelegd.”

Art. 423.

“§ 1. In geval van een inbreng in natura, maakt de commissaris of, voor de vennootschap waar die er niet is, een bedrijfsrevisor aangewezen door het bestuursorgaan, vooraf een verslag op.

Dat verslag heeft betrekking op de beschrijving van elke inbreng in natura en de toegepaste waarderingsmethoden. Het verslag moet aangeven of het resultaat van deze waarderingsmethode ten minste

overeenkomt met het aantal en de nominale waarde van de tegen de inbreng uit te geven aandelen en, in voorkomend geval, met de uitgiftepremie van de tegen inbreng uit te geven aandelen. Het verslag vermeldt welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt.

Bij dit verslag wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom zowel de inbreng van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag.

Het verslag van de revisor en het bijzonder verslag van het bestuursorgaan worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Deze verslagen worden vermeld in de agenda van de algemene vergadering die over de kapitaalverhoging moet beslissen. Een afschrift van de verslagen wordt aan de vennoten verzonden overeenkomstig artikel 381.

§ 2. Indien de inbreng in natura niet kadert in een verhoging van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal, worden deze verslagen voorgelegd aan de eerstvolgende algemene vergadering, die zich uitspreekt over de waarde die aan de inbreng wordt toegekend en over de vergoeding, bij de meerderheid vereist voor de verhoging van het vaste gedeelte van het kapitaal, zonder inachtneming van de stemmen verbonden aan de aandelen die in ruil voor de inbreng worden uitgegeven.

§ 3. Het ontbreken van de verslagen bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.”

Art. 442.

“§ 1. De vennootschap mag niet inschrijven op haar eigen aandelen of op certificaten welke betrekking hebben op die aandelen en worden uitgegeven op het tijdstip van uitgifte van die aandelen, noch rechtstreeks, noch door een dochtervennootschap, noch door een persoon die handelt in eigen naam maar voor rekening van de vennootschap of de dochtervennootschap.

De persoon die in eigen naam maar voor rekening van de vennootschap of van de

dochtervennootschap op aandelen of op certificaten bedoeld in het eerste lid heeft ingeschreven, wordt geacht voor eigen rekening te hebben gehandeld.

Alle rechten verbonden aan aandelen of aan certificaten bedoeld in het eerste lid waarop de vennootschap of haar dochtervennootschap heeft ingeschreven, blijven geschorst zolang die aandelen of die certificaten niet zijn vervreemd.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing op de inschrijving op aandelen of op certificaten bedoeld in § 1 van een vennootschap door een dochtervennootschap die in haar hoedanigheid van professionele effectenhandelaar, een beursvennootschap of een kredietinstelling is.”

Art. 443.

“Inbreng anders dan in geld, komt slechts in aanmerking voor vergoeding met aandelen die het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, wanneer hij bestaat uit vermogensbestanddelen die naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, met uitsluiting van verplichtingen tot het verrichten van werk of van diensten. Deze inbreng wordt inbreng in natura genoemd.”

Art. 445.

“Omtrent elk vermogensbestanddeel toebehorend aan een persoon door of namens wie de oprichtingsakte is ondertekend, of, in geval van oprichting door inschrijving, die de ontwerp-oprichtingsakte heeft ondertekend, aan een bestuurder of aan een aandeelhouder dat de vennootschap overweegt binnen twee jaar te rekenen van de oprichting, in voorkomend geval met toepassing van artikel 60, te verkrijgen tegen een vergoeding van ten minste een tiende gedeelte van het geplaatste kapitaal, wordt een verslag opgemaakt door een commissaris, of in vennootschappen waar die er niet is, door een bedrijfsrevisor, die wordt aangewezen door de raad van bestuur.

Het eerste lid is van toepassing op de overdracht gedaan door een persoon die handelt in eigen naam, maar voor rekening van een in het eerste lid bedoelde persoon.”

Art. 446.

“Artikel 445 is niet van toepassing op verkrijgingen in het gewone bedrijf van de vennootschap die plaatshebben op de voorwaarden en tegen de zekerheden die zij normaal voor soortgelijke verrichtingen eist, en evenmin op verkrijgingen ter beurze, noch op verkrijgingen bij een gerechtelijke verkoop.”

Art. 447.

“Het verslag bedoeld in artikel 445, vermeldt de naam van de eigenaar van het goed dat de vennootschap voornemens is te verkrijgen, de beschrijving van dit goed, evenals de vergoeding die werkelijk als tegenprestatie voor de verkrijging wordt verstrekt en de toegepaste methoden van waardering. Het verslag moet aangeven of de waarden waartoe deze methoden leiden, ten minste gelijk zijn aan de als tegenprestatie verstrekte vergoeding.

In een bijzonder verslag, waarbij het in het eerste lid bedoelde verslag wordt gevoegd, zet de raad van bestuur uiteen waarom de overwogen verkrijging van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag. Het bijzonder verslag van de raad van bestuur en het bijgevoegde verslag worden op de griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd overeenkomstig artikel 75.

Deze verkrijging behoeft vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering. De in het tweede lid genoemde verslagen worden in de agenda vermeld. Een exemplaar ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

De beslissing van de algemene vergadering genomen terwijl de verslagen bedoeld in dit artikel ontbreken, is nietig.”

Art. 448.

“Vanaf de oprichting van de vennootschap moet het kapitaal volgestort zijn ten belope van het minimum bepaald in artikel 439.

Bovendien:

1° moet op ieder aandeel dat overeenstemt met inbreng in geld en op ieder aandeel

dat geheel of ten dele overeenstemt met inbreng in natura, een vierde worden gestort;

2° moeten de aandelen die geheel of ten dele inbrengen in natura vertegenwoordigen, volgestort zijn binnen een termijn van vijf jaar na de oprichting van de vennootschap.”

Art. 453.

“Naast de gegevens opgenomen in het uittreksel bestemd voor bekendmaking overeenkomstig artikel 69, worden in de vennootschapsakte de volgende gegevens vermeld:

1° de naleving van de wettelijke voorwaarden met betrekking tot de plaatsing en de storting van het kapitaal;

2° de regeling, voor zover deze niet uit de wet voortvloeit, van het aantal en de wijze van benoeming van de leden van de organen die belast zijn met het bestuur en, in voorkomend geval, het dagelijks bestuur, de vertegenwoordiging tegenover derden en de controle op de vennootschap, alsmede de verdeling van de bevoegdheden tussen die organen;

3° het aantal en de nominale waarde van de aandelen of, indien ze zijn uitgegeven zonder vermelding van nominale waarde, hun aantal alleen, alsmede eventueel de bijzondere voorwaarden die hun overdracht beperken en, indien er verschillende soorten aandelen bestaan, dezelfde gegevens voor elk der soorten en de rechten die aan de aandelen van elke soort zijn verbonden;

4° het aantal winstbewijzen, de rechten die daaraan zijn verbonden alsmede eventueel de bijzondere voorwaarden die hun overdracht beperken en, indien er verschillende soorten winstbewijzen bestaan, dezelfde gegevens voor elk der soorten;

5° of de aandelen op naam of aan toonder luiden dan wel gedematerialiseerd zijn,

alsmede alle andere bepalingen inzake omwisseling voorzover zij verschillen van die waarin de wet voorziet;

- 6° de nadere omschrijving van elke inbreng in natura, de naam van de inbrenger, de naam van de bedrijfsrevisor en de conclusies van zijn verslag, het aantal en de nominale waarde van de aandelen of, bij gebreke van nominale waarde, het aantal aandelen die tegen elke inbreng zijn uitgegeven alsmede, in voorkomend geval, de andere voorwaarden waarop de inbreng is gedaan;
- 7° de oorzaak en de omvang van de bijzondere voordelen die worden toegekend aan elke oprichter of aan ieder die rechtstreeks of zijdelings aan de oprichting van de vennootschap deelgenomen heeft;
- 8° het totale bedrag, althans bij benadering, van de kosten, uitgaven, vergoedingen of lasten, in welke vorm ook, die voor rekening van de vennootschap komen of worden gebracht wegens haar oprichting;
- 9° de instelling waarbij de in geld te storten inbreng naar het voorschrift van artikel 449 is gedeponneerd;
- 10° de overdrachten onder bezwarende titel gedurende de vijf voorgaande jaren van de onroerende goederen die bij de vennootschap zijn ingebracht, alsmede de bedingen waaronder deze overdrachten hebben plaatsgehad;
- 11° de hypothecaire lasten of pandrechten waarmee de ingebrachte goederen zijn bezwaard;
- 12° de voorwaarden waaronder de ingebrachte optierechten kunnen worden uitgeoefend.

In de volmachten moeten de gegevens bedoeld in artikel 69, 1°, 2°, 3°, 5°, 11°, en in het 2° van dit artikel worden opgenomen.”

Art. 454.

“De nietigheid van een naamloze vennootschap kan alleen in de

hiernavolgende gevallen worden uitgesproken:

- 1° wanneer de oprichting niet in de vereiste vorm heeft plaatsgehad;
- 2° wanneer in de oprichtingsakte geen gegevens voorkomen omtrent de naam en het doel van de vennootschap, de inbreng of het bedrag van het geplaatste kapitaal;
- 3° wanneer het doel van de vennootschap ongeoorloofd is of strijdig met de openbare orde;
- 4° wanneer het aantal op geldige wijze verbonden aandeelhouders die in persoon of door houders van een volmacht bij de akte zijn verschenen, minder bedraagt dan twee.”

Art. 456.

“Niettegenstaande elk hiermee strijdig beding, zijn de oprichters jegens de belanghebbenden hoofdelijk gehouden:

- 1° voor het volle gedeelte van het kapitaal waarvoor niet op geldige wijze is ingeschreven overeenkomstig artikel 441, alsmede voor het eventuele verschil tussen het minimumkapitaal vereist bij artikel 439 en het bedrag van de inschrijvingen; zij worden van rechtswege als inschrijvers ervan beschouwd;
- 2° tot werkelijke storting van het in artikel 439, bepaalde minimumkapitaal, tot werkelijke storting van een vierde op de aandelen, tot volstorting binnen vijf jaar van de aandelen die geheel of ten dele overeenstemmen met inbreng in natura, krachtens artikel 448, alsmede tot werkelijke volstorting van het gedeelte van het kapitaal waarvoor zij overeenkomstig de bepaling onder 1° als inschrijvers worden beschouwd;
- 3° tot vergoeding van de schade die het onmiddellijke en rechtstreekse gevolg is, hetzij van de nietigheid van de vennootschap uitgesproken op grond van artikel 454, hetzij van het ontbreken of de onjuistheid van de bij de artikelen 451 en 453 voorgeschreven

vermeldingen in de akte of in het ontwerp van akte van vennootschap en in de inschrijvingsbiljetten, hetzij van de kennelijke overwaardering van inbrengen in natura;

- 4° voor de verbintenissen van de vennootschap, naar een verhouding die de rechter vaststelt, in geval van faillissement, uitgesproken binnen drie jaar na de oprichting, indien het maatschappelijk kapitaal bij de oprichting kennelijk ontoereikend was voor de normale uitoefening van de voorgenomen bedrijvigheid over ten minste twee jaar. Het financieel plan, voorgeschreven door artikel 440, wordt in dit geval door de notaris, op verzoek van de rechter-commissaris of van de procureur des Konings, aan de rechtbank overgelegd.”

Art. 459.

“Zij die een verbintenis voor derden hebben aangegaan, hetzij als lasthebber, hetzij door zich voor hen sterk te maken, worden geacht persoonlijk verbonden te zijn, indien er geen geldige lastgeving bestaat of indien de verbintenis niet is bekrachtigd binnen twee maanden nadat ze is aangegaan; deze termijn wordt verminderd tot vijftien dagen, indien de namen van de personen voor wie de verbintenis is aangegaan, niet zijn opgegeven. De oprichters zijn hoofdelijk gehouden tot nakoming van die verbintenissen.”

Art. 523.

“§ 1. Indien een bestuurder, rechtstreeks of onrechtstreeks, een belang van vermogensrechtelijke aard heeft dat strijdig is met een beslissing of een verrichting die tot de bevoegdheid behoort van de raad van bestuur, moet hij dit mededelen aan de andere bestuurders vóór de raad van bestuur een besluit neemt. Zijn verklaring, alsook de rechtvaardigingsgronden betreffende voornoemd strijdig belang moeten worden opgenomen in de notulen van de raad van bestuur die de beslissing moet nemen. Ingeval de vennootschap een of meer commissarissen heeft benoemd, moet de betrokken bestuurder tevens die commissarissen van het strijdig belang op de hoogte brengen.

Met het oog op de publicatie ervan in het verslag bedoeld in artikel 95, of bij gebreke daaraan in een stuk dat gelijk met de jaarrekening moet worden neergelegd, omschrijft de raad van bestuur in de notulen de aard van de in het eerste lid bedoelde beslissing of verrichting en verantwoordt het genomen besluit. Ook de vermogensrechtelijke gevolgen ervan voor de vennootschap moeten in de notulen worden vermeld. In het verslag moeten de voornoemde notulen in hun geheel worden opgenomen.

Het in artikel 143 bedoelde verslag van de commissarissen moet een afzonderlijke omschrijving bevatten van de vermogensrechtelijke gevolgen voor de vennootschap van de besluiten van de raad van bestuur, ten aanzien waarvan een strijdig belang in de zin van het eerste lid bestaat.

Bij de vennootschappen die een publiek beroep op het spaarwezen doen of hebben gedaan, mag de in het eerste lid bedoelde bestuurder niet deelnemen aan de beraadslagingen van de raad van bestuur over deze verrichtingen of beslissingen, noch aan de stemming in dat verband.

§ 2. De vennootschap kan de nietigheid vorderen van beslissingen of verrichtingen die hebben plaatsgevonden met overtreding van de in dit artikel en de in artikel 524ter bepaalde regels, indien de wederpartij bij die beslissingen of verrichtingen van die overtreding op de hoogte was of had moeten zijn.

§ 3. Paragraaf 1 en artikel 524ter zijn niet van toepassing wanneer de beslissingen of verrichtingen die tot de bevoegdheid behoren van de raad van bestuur, betrekking hebben op beslissingen of verrichtingen die tot stand zijn gekomen tussen vennootschappen waarvan de ene rechtstreeks of onrechtstreeks ten minste 95 % bezit van de stemmen verbonden aan het geheel van de door de andere uitgegeven effecten, dan wel tussen vennootschappen waarvan ten minste 95 % van de stemmen verbonden aan het geheel van de door elk van hen uitgegeven effecten in het bezit zijn van een andere vennootschap.

Bovendien zijn § 1 en artikel 524ter niet van toepassing wanneer de beslissingen van de raad van bestuur betrekking hebben op

gebruikelijke verrichtingen die plaatshebben onder de voorwaarden en tegen de zekerheden die op de markt gewoonlijk gelden voor soortgelijke verrichtingen.”

Art. 559.

“Indien de statutenwijziging betrekking heeft op het doel van de vennootschap, moet de raad van bestuur de voorgestelde wijziging omstandig verwoorden in een verslag dat in de agenda vermeld wordt. Bij dat verslag wordt een staat van activa en passiva gevoegd die niet méér dan drie maanden voordien is vastgesteld. De commissarissen brengen afzonderlijk verslag uit over die staat.

Een exemplaar van deze verslagen kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

Het ontbreken van deze verslagen heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

De algemene vergadering kan alleen dan op geldige wijze over een wijziging van het doel van de vennootschap beraadslagen en besluiten, wanneer de aanwezigen niet alleen de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, maar ook de helft van het totale aantal winstbewijzen, indien er zulke effecten zijn.

Is deze voorwaarde niet vervuld, dan is een nieuwe bijeenroeping nodig. Opdat de tweede vergadering op geldige wijze kan beraadslagen en besluiten, is het voldoende dat enig deel van het kapitaal er vertegenwoordigd is.

Een wijziging is alleen dan aangenomen, wanneer zij ten minste vier vijfde van de stemmen heeft verkregen.

De winstbewijzen geven recht op één stem per effect, niettegenstaande elke hiermee strijdige bepaling in de statuten. In het geheel kunnen aan die effecten niet meer stemmen worden toegekend dan de helft van het aantal dat toegekend is aan de gezamenlijke aandelen; bij de stemming kunnen zij niet worden aangerekend voor meer dan twee derde van het aantal stemmen uitgebracht door de aandelen. Worden de aan de beperking onderworpen stemmen in

verschillende zin uitgebracht, dan wordt de vermindering evenredig toegepast; gedeelten van stemmen worden verwaarloosd.”

Art. 560.

“Indien er verschillende soorten aandelen bestaan of indien er verschillende soorten winstbewijzen werden uitgegeven, kan de algemene vergadering, niettegenstaande elke hiermee strijdige bepaling in de statuten, hun respectieve rechten wijzigen of besluiten dat de aandelen of winstbewijzen van een bepaalde soort worden vervangen door die van een andere soort.

De voorgestelde wijzigingen worden, met een omstandige verantwoording, door de raad van bestuur medegedeeld in een verslag dat in de agenda wordt vermeld. Een exemplaar van dit verslag kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

Het ontbreken van dit verslag heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

Niettegenstaande elke hiermee strijdige bepaling in de statuten, geeft in het bij dit artikel bedoelde geval elk van de winstbewijzen stemrecht in zijn soort, zijn de uit artikel 544 voortvloeiende beperkingen niet van toepassing en moet de algemene vergadering:

1° voor elke soort voldoen aan de vereisten van aanwezigheid en van meerderheid, die voor een statutenwijziging zijn voorgeschreven;

2° iedere houder van onderaandelen toelaten tot de besluitvorming in de betrokken soort, waarbij de stemmen geteld worden op basis van één stem voor het kleinste onderaandeel.”

Art. 582.

“Wanneer de uitgifte van aandelen zonder vermelding van nominale waarde beneden de fractiewaarde van de oude aandelen van dezelfde soort op de agenda staat van een algemene vergadering, dan moet de oproeping dit uitdrukkelijk vermelden.

Over de verrichting moet een omstandig verslag worden opgesteld door de raad van

bestuur dat inzonderheid betrekking heeft op de uitgifteprijs en op de financiële gevolgen van de verrichting voor de aandeelhouders. Er wordt een verslag opgesteld door een commissaris of, bij diens ontstentenis, door een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, of door een externe accountant aangewezen op dezelfde manier, waarin deze verklaart dat de in het verslag van de raad van bestuur opgenomen financiële en boekhoudkundige gegevens getrouw zijn en voldoende om de algemene vergadering die over het voorstel moet stemmen, voor te lichten.

Die verslagen worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Zij worden in de agenda vermeld. Een afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

Het ontbreken van de verslagen bedoeld in het tweede lid heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.”

Art. 585.

“§ 1. De vennootschap mag niet inschrijven op haar eigen aandelen of op certificaten die betrekking hebben op die aandelen en worden uitgegeven op het tijdstip van uitgifte van die aandelen, noch rechtstreeks, noch door een dochtervennootschap, noch door een persoon die handelt in eigen naam maar voor rekening van de vennootschap of de dochtervennootschap.

De persoon die in eigen naam maar voor rekening van de vennootschap of van de dochtervennootschap op aandelen of op certificaten bedoeld in het eerste lid heeft ingeschreven, wordt geacht voor eigen rekening te hebben gehandeld.

Alle rechten verbonden aan aandelen of aan certificaten bedoeld in het eerste lid waarop de vennootschap of haar dochtervennootschap heeft ingeschreven, blijven geschorst zolang die aandelen of die certificaten niet zijn vervreemd.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing op de inschrijving op aandelen of op certificaten bedoeld in § 1 van een vennootschap door een dochtervennootschap die in haar hoedanigheid van professionele

effectenhandelaar, een beursvennootschap of een kredietinstelling is.”

Art. 586.

“Op ieder aandeel dat overeenstemt met inbreng in geld en op ieder aandeel dat geheel of ten dele overeenstemt met inbreng in natura moet een vierde worden gestort.

Onverminderd het bepaalde in het eerste lid, moeten de aandelen die geheel of ten dele overeenstemmen met inbreng in natura volgestort zijn binnen een termijn van vijf jaar na de beslissing tot kapitaalverhoging.”

Art. 587.

“Indien een uitgiftepremie op de nieuwe aandelen wordt gevraagd, moet het bedrag van deze premie volledig worden gestort bij de inschrijving.”

Art. 588.

“Het enkele besluit tot kapitaalverhoging door de algemene vergadering of de raad van bestuur genomen, moet worden vastgesteld bij een authentieke akte die op de griffie moet worden neergelegd overeenkomstig artikel 75.

Indien terzelfder tijd de totstandkoming van de verhoging wordt vastgesteld, vermeldt de akte tevens de naleving van de wettelijke vereisten aangaande de inschrijving en de volstorting van het kapitaal.”

Art. 592.

“De aandelen waarop in geld wordt ingeschreven, de converteerbare obligaties en de warrants, moeten eerst aangeboden worden aan de aandeelhouders, naar evenredigheid van het deel van het kapitaal door hun aandelen vertegenwoordigd.

De houders van aandelen zonder stemrecht bezitten een voorkeurrecht bij de uitgifte van nieuwe aandelen met of zonder stemrecht, behalve wanneer de kapitaalverhoging geschiedt door de uitgifte van twee evenredige schijven van aandelen, de ene met stemrecht en de andere zonder stemrecht, met dien verstande dat de eerste bij voorkeur wordt aangeboden aan de houders van aandelen met stemrecht en de tweede aan de houders van aandelen zonder

stemrecht. Deze regeling is van overeenkomstige toepassing bij de uitgifte van converteerbare obligaties of van warrants.”

Art. 593.

“Het voorkeurrecht kan worden uitgeoefend gedurende een termijn van ten minste vijftien dagen te rekenen van de dag van de openstelling van de inschrijving. Die termijn wordt bepaald door de algemene vergadering of, wanneer tot verhoging wordt besloten in het kader van het toegestane kapitaal, door de raad van bestuur.

De uitgifte met voorkeurrecht en het tijdvak waarin dat kan worden uitgeoefend, worden aangekondigd in een bericht dat, ten minste acht dagen vóór de openstelling, in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad wordt geplaatst, alsmede in een landelijk verspreid blad en in een blad uit de streek waar de vennootschap haar zetel heeft. Dit bericht kan vervallen, wanneer alle aandelen van de vennootschap op naam zijn gesteld. Alsdan wordt de inhoud ervan bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de aandeelhouders.

De bekendmaking van dat bericht of de mededeling van de inhoud ervan aan de houders van aandelen op naam houden op zichzelf niet in dat een openbaar beroep wordt gedaan op het spaarwezen.

Het voorkeurrecht is verhandelbaar gedurende de gehele inschrijvingstijd, zonder dat aan die verhandelbaarheid andere beperkingen kunnen worden gesteld dan die welke van toepassing zijn op het effect waaraan het recht is verbonden.”

Art. 594.

“Bij gebreke van statutaire bepalingen kunnen, in de vennootschappen die geen publiek beroep doen of gedaan hebben op het spaarwezen, de derden, na het verstrijken van de termijn voor het uitoefenen van het voorkeurrecht, aan de verhoging van het kapitaal deelnemen, behoudens het recht van de raad van bestuur om te beslissen dat de voorkeurrechten zullen worden uitgeoefend door de vroegere aandeelhouders die reeds van hun recht gebruik hebben gemaakt, naar evenredigheid van het kapitaal door hun aandelen vertegenwoordigd. De wijze van

inschrijving bedoeld in dit artikel wordt bepaald door de raad van bestuur.”

Art. 595.

“Het voorkeurrecht kan niet bij de statuten worden beperkt of opgeheven.”

Art. 596.

“De algemene vergadering die moet beraadslagen en besluiten over de kapitaalverhoging, over de uitgifte van converteerbare obligaties of over de uitgifte van warrants, kan met inachtneming van de voorschriften inzake quorum en meerderheid vereist voor een statutenwijziging, in het belang van de vennootschap het voorkeurrecht beperken of opheffen. Het voorstel daartoe moet speciaal in de oproeping worden vermeld.

De raad van bestuur verantwoordt zijn voorstel in een omstandig verslag, dat inzonderheid betrekking heeft op de uitgifteprijs en op de financiële gevolgen van de verrichting voor de aandeelhouders. Er wordt een verslag opgesteld door de commissaris of, bij diens ontstentenis, door een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, of door een extern accountant aangewezen op dezelfde manier, waarin deze verklaart dat de in het verslag van de raad van bestuur opgenomen financiële en boekhoudkundige gegevens getrouw zijn en voldoende om de algemene vergadering die over het voorstel moet stemmen, voor te lichten. Die verslagen worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Zij worden in de agenda vermeld. Een afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

Het ontbreken van de verslagen bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

Het besluit van de algemene vergadering om het voorkeurrecht te beperken of op te heffen moet overeenkomstig artikel 75 op de griffie van de rechtbank van koophandel worden neergelegd.”

Art. 597.

“Er is geen opheffing van het voorkeurrecht wanneer de effecten, overeenkomstig het

besluit betreffende de kapitaalverhoging, bij banken of andere financiële instellingen worden geplaatst om aan de aandeelhouders te worden aangeboden overeenkomstig de artikelen 592 en 593.”

Art. 598.

“Wanneer het voorkeurrecht wordt beperkt of opgeheven ten gunste van een of meer bepaalde personen die geen personeelsleden zijn van de vennootschap of van een van haar dochtervennootschappen, moet de identiteit van de begunstigde of de begunstigten van de beperking of de opheffing van het voorkeurrecht worden vermeld in het verslag dat door de raad van bestuur wordt opgesteld, alsook in de oproeping.

Bovendien mag voor genoteerde vennootschappen de uitgifteprijs niet minder bedragen dan het gemiddelde van de koersen gedurende de dertig dagen, voorafgaande aan de dag waarop de uitgifte een aanvang nam.

Voor de andere vennootschappen dan die welke zijn bedoeld in het tweede lid, moet de uitgifteprijs ten minste gelijk zijn aan de vastgestelde intrinsieke waarde van het effect die, behoudens eenparig akkoord tussen de aandeelhouders, vastgesteld wordt op grond van een verslag opgesteld, hetzij door de commissaris, hetzij, voor de vennootschappen die geen commissaris hebben, door een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, of door een extern accountant aangewezen op dezelfde manier.

De verslagen die door de raad van bestuur worden opgesteld, moeten de weerslag vermelden van de voorgestelde uitgifte op de toestand van de vroegere aandeelhouder, in het bijzonder wat diens aandeel in de winst en in het eigen kapitaal betreft. Een commissaris of, bij diens ontstentenis, een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, of een accountant aangewezen op dezelfde manier, verstrekt een omstandig advies omtrent de elementen op grond waarvan de uitgifteprijs is berekend, alsmede omtrent de verantwoording ervan.”

Art. 599.

“Bij beperking of opheffing van het voorkeurrecht kan de algemene vergadering

bepalen dat bij de toekenning van nieuwe effecten voorrang wordt gegeven aan de vroegere aandeelhouders. In dat geval moet de inschrijvingstermijn tien dagen bedragen.”

Art. 601.

“Inbreng in natura komt niet in aanmerking voor vergoeding door aandelen, tenzij hij bestaat uit vermogensbestanddelen die naar economische maatstaven kunnen worden gewaardeerd, met uitsluiting van verplichtingen tot het verrichten van werk of van diensten.”

Art. 602.

“Ingeval een kapitaalverhoging een inbreng in natura omvat, maakt de commissaris of, voor vennootschappen waar die er niet is, een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, vooraf een verslag op.

Dat verslag heeft inzonderheid betrekking op de beschrijving van elke inbreng in natura en op de toegepaste methoden van waardering. Het verslag moet aangeven of de waardebepalingen waartoe deze methoden leiden, ten minste overeenkomen met het aantal en de nominale waarde of, bij gebreke van een nominale waarde, de fractiewaarde en, in voorkomend geval, met het agio van de tegen de inbreng uit te geven aandelen. Het verslag vermeldt welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt.

In een bijzonder verslag, waarbij het in het eerste lid bedoelde verslag wordt gevoegd, zet de raad van bestuur uiteen waarom zowel de inbreng als de voorgestelde kapitaalverhoging van belang zijn voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag.

Het bijzondere verslag van de raad van bestuur en het bijgevoegde verslag worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel, overeenkomstig artikel 75.

Wanneer tot verhoging van het kapitaal wordt besloten door de algemene vergadering, overeenkomstig artikel 581, worden de in het derde lid genoemde verslagen in de agenda vermeld. Een

afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

Het ontbreken van de verslagen bedoeld in dit artikel heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.”

Art. 603.

“De statuten kunnen aan de raad van bestuur de bevoegdheid toekennen om het geplaatste maatschappelijk kapitaal in één of meer malen tot een bepaald bedrag te verhogen, dat, voor de vennootschappen die een publiek beroep op het spaarwezen doen of hebben gedaan, niet hoger mag zijn dan het bedrag van dat maatschappelijke kapitaal.

Onder dezelfde voorwaarden kunnen de statuten de raad van bestuur de bevoegdheid toekennen om converteerbare obligaties of warrants uit te geven.

De artikelen 592 tot 602 zijn van toepassing op dit artikel.”

Art. 606.

“De bevoegdheid bedoeld in artikel 603 mag nooit gebruikt worden voor de volgende verrichtingen:

1° kapitaalverhogingen die voornamelijk tot stand worden gebracht door een inbreng in natura uitsluitend voorbehouden aan een aandeelhouder van de vennootschap die effecten van deze vennootschap in zijn bezit houdt waaraan meer dan 10 % van de stemrechten verbonden zijn.

Bij de door deze aandeelhouder in bezit gehouden effecten, worden de effecten gevoegd die in bezit worden gehouden door:

- a) een derde die handelt in eigen naam maar voor rekening van de bedoelde aandeelhouder;
- b) een met de bedoelde aandeelhouder verbonden natuurlijke persoon of rechtspersoon;
- c) een derde die optreedt in eigen naam maar voor rekening van een met de

bedoelde aandeelhouder verbonden natuurlijke persoon of rechtspersoon;

- d) personen die in onderling overleg handelen.

Onder personen die in onderling overleg handelen wordt verstaan, de personen die een overeenkomst hebben gesloten met als doel of als gevolg dat de betrokken partijen een parallelle houding aannemen voor het bezit, de verkrijging of de overdracht van effecten.

Behoudens bewijs van het tegendeel worden geacht in onderling overleg te handelen de personen:

- a) die overeenkomsten hebben gesloten die een blokkering van de effecten, een goedkeuring of een soortgelijk mechanisme inhouden, voor het bezit, de verkrijging of de overdracht van effecten;
- b) die overeenkomsten hebben gesloten waarin een recht van voorkoop dan wel opties of verplichtingen tot aankoop of verkoop zijn bedongen;
- c) die gezamenlijk een vennootschap controleren die een quotum effecten bezit waarvoor kennisgeving verplicht is;

2° de uitgifte van aandelen zonder vermelding van nominale waarde beneden de fractiewaarde van de oude aandelen van dezelfde soort;

3° de uitgifte van warrants die in hoofdzaak is bestemd voor één of meer bepaalde personen, andere dan de leden van het personeel van de vennootschap of van één of meer van haar dochtervennootschappen.”

Art. 633.

“Wanneer ten gevolge van geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering, behoudens strengere bepalingen in de statuten, bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste twee maanden nadat het verlies is

vastgesteld of krachtens wettelijke of statutaire bepalingen had moeten worden vastgesteld om, in voorkomend geval, volgens de regels die voor een statutenwijziging zijn gesteld, te beraadslagen en te besluiten over de ontbinding van de vennootschap en eventueel over andere in de agenda aangekondigde maatregelen.

De raad van bestuur verantwoordt zijn voorstellen in een bijzonder verslag dat vijftien dagen voor de algemene vergadering op de zetel van de vennootschap ter beschikking van de aandeelhouders wordt gesteld. Indien de raad van bestuur voorstelt de activiteit voort te zetten, geeft hij in het verslag een uiteenzetting van de maatregelen die hij overweegt te nemen tot herstel van de financiële toestand van de vennootschap. Dat verslag wordt in de agenda vermeld. Een exemplaar kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535. Een afschrift wordt ook overgemaakt aan diegenen die voldaan hebben aan de formaliteiten die door de statuten voor de toelating tot de algemene vergadering zijn voorgeschreven.

Het ontbreken van het verslag bedoeld in het tweede lid heeft de nietigheid van de beslissing van de algemene vergadering tot gevolg.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld wanneer het netto-actief ten gevolge van geleden verlies gedaald is tot minder dan een vierde van het maatschappelijk kapitaal, met dien verstande dat de ontbinding plaatsheeft wanneer zij wordt goedgekeurd door een vierde gedeelte van de ter vergadering uitgebrachte stemmen.

Is de algemene vergadering niet overeenkomstig dit artikel bijeengeroepen, dan wordt de door derden geleden schade, behoudens tegenbewijs, geacht uit het ontbreken van de bijeenroeping voort te vloeien.”

Art. 648.

“Met geldboete van vijftig euro tot tienduizend euro worden gestraft en met gevangenisstraf van één maand tot een jaar kunnen bovendien worden gestraft:

1° de bestuurders die bij gebreke van een inventaris of een jaarrekening, ondanks

de inventaris of de jaarrekening of door middel van een bedrieglijke inventaris of jaarrekening, het voorschrift van artikel 617 overtreden;

2° de bestuurders die het voorschrift van artikel 618 overtreden;

3° de bestuurders of de commissarissen die de voorschriften van de artikelen 620 tot 623, 625 en 630 overtreden;

4° zij die artikel 438, eerste tot derde lid, overtreden;

5° zij die als bestuurder of commissaris door enig middel op kosten van de vennootschap geldstortingen op de aandelen doen of geldstortingen als gedaan erkennen die niet werkelijk gedaan zijn op de voorgeschreven wijze en tijdstippen;

6° zij die de voorschriften van artikel 442 of van artikel 585 hebben overtreden;

7° zij die de voorschriften van artikel 629 hebben overtreden.”

Art. 657.

“De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen zijn mede van toepassing op de commanditaire vennootschappen op aandelen, behoudens de in dit boek voorkomende wijzigingen of deze die volgen uit boek XII.”

Art. 670.

“Dit boek is van toepassing op alle vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die door dit wetboek worden geregeld, behalve de landbouwvennootschappen en de economische samenwerkingsverbanden.”

Art. 678.

“Inbreng van een algemeenheid is de rechtshandeling waarbij een vennootschap haar gehele vermogen, zowel de activa als de passiva, zonder ontbinding overdraagt aan één of meer bestaande of nieuwe vennootschappen tegen een vergoeding die uitsluitend bestaat in aandelen van de verkrijgende vennootschap of vennootschappen.”

Art. 679.

“Inbreng van een bedrijfstak is de rechtshandeling waarbij een vennootschap, zonder ontbinding, een bedrijfstak alsmede de daaraan verbonden activa en passiva overdraagt aan een andere vennootschap tegen een vergoeding die uitsluitend bestaat in aandelen van de verkrijgende vennootschap.”

Art. 681.

“Fusie of splitsing kan ook plaatsvinden wanneer één of meer van de vennootschappen waarvan het vermogen zal overgaan, in vereffening zijn of in staat van faillissement verkeren, mits zij nog geen begin hebben gemaakt met de uitkering van hun vermogen aan hun vennoten.

In dat geval worden alle taken die krachtens deze titel rusten op het orgaan dat belast is met het bestuur van de vennootschap die in vereffening is of zich in staat van faillissement bevindt, vervuld door de vereffenaars of door de curatoren.”

Art. 761.

“§ 1. De algemene vergadering van de vennoten van de vennootschap die de inbreng doet, moet een beslissing nemen over de inbreng van een gemeenschap.

§ 2. Het bestuursorgaan van de vennootschap die de inbreng doet, stelt een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de betrokken vennootschappen wordt uiteengezet en waarin tevens vanuit een juridisch en economisch oogpunt, de wenselijkheid van de inbreng, de voorwaarden waaronder en de wijze waarop ze geschiedt, alsook de gevolgen ervan worden toegelicht en verantwoord.

Een afschrift van het voorstel en van dat verslag wordt ten minste één maand vóór de algemene vergadering toegezonden aan de houders van aandelen op naam. Het wordt eveneens onverwijld toegestuurd aan de personen die alle door de statuten vereiste formaliteiten hebben vervuld om tot de vergadering te worden toegelaten.

Het tweede lid is evenwel niet van toepassing wanneer de vennootschappen die de inbreng

doen, coöperatieve vennootschappen zijn aangezien het voorstel en het verslag op de zetel van de vennootschap ter beschikking liggen van de vennoten.

§ 3. De beslissing om de inbreng te doen wordt genomen onder de voorwaarden inzake aanwezigheid en meerderheid vastgelegd in artikel 558, tenzij de statuten strengere regels bevatten.

In de gewone commanditaire vennootschappen en de coöperatieve vennootschappen staat het stemrecht van de vennoten in verhouding tot hun aandeel in het vennootschapsvermogen en wordt het quorum berekend op grond van dat vermogen.

De instemming van alle vennoten is vereist bij de vennootschap onder firma; bij de gewone commanditaire vennootschappen en de commanditaire vennootschappen op aandelen is bovendien de instemming van alle beherende vennoten vereist.”

Art. 776.

“Alvorens tot de omzetting wordt besloten, wordt een staat van activa en passiva opgemaakt, die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld.

Wanneer bij andere vennootschappen dan vennootschappen onder firma of coöperatieve vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid, het nettoactief van de vennootschap kleiner is dan het in de staat opgenomen maatschappelijk kapitaal, dan besluit de staat met de vermelding van het verschil.

Bij vennootschappen onder firma en coöperatieve vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid wordt in deze staat opgegeven hoeveel het maatschappelijk kapitaal na de omzetting zal bedragen. Dat bedrag mag evenwel niet hoger zijn dan het uit de staat blijkend nettoactief.”

Art. 780.

“Bij het ontbreken van de verslagen vereist door dit hoofdstuk, is het besluit van de algemene vergadering tot omzetting van de vennootschap nietig.”

Art. 844.

“Bij een inbreng in natura, wordt vóór de oprichting van het samenwerkingsverband een bedrijfsrevisor aangewezen door de oprichters. De revisor maakt een verslag op, inzonderheid over de beschrijving van elke inbreng in natura en over de toegepaste waarderingsmethoden.

De tussenkomst van de revisor is ook vereist bij elke latere inbreng in natura.

Het verslag van de revisor wordt neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75.

De Koning kan, bij in Ministerraad overlegd besluit, de soorten samenwerkingsverbanden bepalen die worden vrijgesteld van de vereiste bepaald in dit artikel.”

12. KONINKLIJK BESLUIT VAN
13 APRIL 1977 TOT VASTSTELLING
VAN DE REGELS DIE TOELATEN
DE WAARDE VAN DE
OVERDRACHT DER APOTHEKEN
VAST TE STELLEN EN TOEZICHT
UIT TE OEFENEN OP DEZE
OVERDRACHT

Art. 1.

“§ 1. De waarde van de overdracht van een voor het publiek opengestelde apotheek mag niet hoger liggen dan de som der waarden van volgende elementen:

- 1° het meubilair en de uitrusting, geraamd door een erkende deskundige;
- 2° de voorraad in produkten behorend tot het apothekers-beroep, geraamd door een erkende deskundige;
- 3° 150 pct. van het gemiddelde van de brutowinsten welke zijn behaald in de loop van maximum de vijf belastbare tijdperken die dat van de overdracht voorafgaan, zoals deze tijdperken worden bepaald op het stuk van de inkomstenbelastingen.

Onder brutowinst wordt verstaan:

- a) voor de belastingplichtigen waarop overeenkomstig artikel 248, § 1, tweede lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen forfaitaire aanslagen zijn toegepast: de brutowinst die voortvloeit uit de toepassing van die forfaitaire grondslagen;
- b) voor de niet sub a) bedoelde belastingplichtigen: het verschil tussen het bedrag van de verkopen, exclusief B.T.W., en de kostprijs, exclusief B.T.W., van de voor verkoop bestemde produkten die tijdens het betrokken tijdperk werkelijk zijn verkocht. Wanneer het certificaat afgeleverd door de Administratie der directe belastingen betrekking heeft op de brutowinst van verschillende apotheken, moet de brutowinst van de overgedragen apotheek worden geschat door een erkende deskundige.

§ 2. Wanneer een onverdeeldheid tot stand wordt gebacht of een deel van een onverdeeld geheel wordt overgedragen, wordt de waarde van het deel vastgesteld door de waarde van de apotheek, berekend overeenkomstig het bepaalde in § 1 van dit artikel, te vermenigvuldigen met een coëfficiënt die de verhouding tussen het deel en de geheelheid weergeeft.”

13. KONINKLIJK BESLUIT VAN
30 JANUARI 2001 TOT
UITVOERING VAN HET WETBOEK
VAN VENNOOTSCHAPPEN

Art. 24.

“De jaarrekening moet een getrouw beeld geven van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de vennootschap.

Wanneer de toepassing van de bepalingen van deze titel niet volstaat om te voldoen aan dit voorschrift moeten aanvullende inlichtingen worden verstrekt in de toelichting.”

Art. 37.

“De vervaardigingsprijs omvat naast de aanschaffingskosten der grondstoffen, verbruiksgoederen en hulpstoffen, de productiekosten die rechtstreeks aan het individuele product of aan de productengroep toerekenbaar zijn evenals het evenredig deel van de productiekosten die slechts onrechtstreeks aan het individuele product of aan de productengroep toerekenbaar zijn, voor zover deze kosten op de normale productieperiode betrekking hebben. Het staat de vennootschappen echter vrij deze onrechtstreekse productiekosten niet geheel of gedeeltelijk in de vervaardigingsprijs op te nemen; in geval van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, wordt zulks in de toelichting vermeld.”

Art. 39.

“De inbrengwaarde stemt overeen met de bedongen waarde van de inbreng.

In geval van bestemming voor of inbreng in een onderneming die geen vennootschap met eigen rechtspersoonlijkheid is, moet onder inbrengwaarde worden verstaan de waarde van de goederen bij de inbreng of de bestemming. De inbrengwaarde mag niet hoger zijn dan de prijs die op het ogenblik van de inbreng of de bestemming voor de aankoop van de betrokken goederen op de markt zou moeten worden betaald.

De belastingen en kosten met betrekking tot de inbreng zijn niet begrepen in de inbrengwaarde; indien zij niet volledig ten

laste worden gebracht van de resultatenrekening van het boekjaar in de loop waarvan de inbreng is geschied, worden ze opgenomen in de rubriek “Oprichtingskosten”.

Art. 69.

“§ 1. De grond- en hulpstoffen, het gereed product, de handelsgoederen en de voor verkoop bestemde gebouwen worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of tegen de marktwaarde op balansdatum als die lager is.

De waardering tegen de lagere marktwaarde, met toepassing van het eerste lid, mag niet worden gehandhaafd indien achteraf de marktwaarde hoger is dan de lagere waarde waartegen de voorraad werd gewaardeerd.

§ 2. De goederen in bewerking worden, onverminderd de toepassing van artikel 70, gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs.”

Art. 78.

“§ 1. Fusie door overneming, zoals gedefinieerd in artikel 671 van het Wetboek van vennootschappen, en de door artikel 676 van hetzelfde wetboek hiermee gelijkgestelde verrichtingen, worden in de boekhouding verwerkt volgens de bepalingen van §§ 2 tot 7.

§ 2. Alle actief- en passiefbestanddelen van de overgenomen vennootschap, inclusief de verschillende bestanddelen van haar eigen vermogen, de afschrijvingen, waardeverminderingen en door haar gevormde voorzieningen, haar rechten en verplichtingen alsook haar opbrengsten en kosten van het boekjaar, worden, onverminderd §§ 3 tot 7, opgenomen in de boekhouding van de overnemende vennootschap tegen de waarde waarvoor zij in de boekhouding van de overgenomen vennootschap voorkwamen op het tijdstip als bedoeld in artikel 693, 5° van het Wetboek van vennootschappen.

§ 3. Bij de fusie vervallen:

1° de eigen aandelen die de overgenomen vennootschap bezit en die krachtens artikel 703, § 2, 2°, van het Wetboek van vennootschappen niet mogen worden

omgewisseld tegen aandelen van de overnemende vennootschap;

- 2° ten belope van de boekwaarde van deze eigen aandelen, de onbeschikbare reserve voor eigen aandelen die door de overgenomen vennootschap daartoe is gevormd; wanneer er geen reserve voor eigen aandelen werd gevormd, is artikel 623, tweede lid, van het Wetboek van vennootschappen van toepassing.

§ 4. Indien, rekening houdend met de ruilverhouding en de nominale of fractiewaarde van de als vergoeding toegekende aandelen, het bedrag, waarmee het kapitaal van de overnemende vennootschap wordt verhoogd groter is dan het kapitaal van de overgenomen vennootschap, wordt het verschil onttrokken aan de andere bestanddelen van het eigen vermogen van de overgenomen vennootschap, volgens de regels vastgesteld door de algemene vergadering die tot fusie besluit; in het tegenovergestelde geval wordt het verschil geboekt als een uitgiftepremie.

§ 5. Als de vennoten van de overgenomen vennootschap een opleg in geld verkrijgen, wordt die geacht te zijn onttrokken aan het eigen vermogen van de overgenomen vennootschap.

Deze onttrekking aan het eigen vermogen gebeurt op de wijze vastgesteld door de algemene vergadering die tot fusie besluit met naleving van de wettelijke en statutaire bepalingen.

Indien de algemene vergadering die tot fusie besluit, niet heeft beslist aan welke post van het eigen vermogen die opleg moet worden onttrokken, gebeurt dit in deze volgorde: aan de overgedragen winst, aan de beschikbare reserves en aan de andere reserves die volgens de wet of de statuten mogen worden uitgekeerd.

§ 6. Indien de overnemende vennootschap of een andere gelijktijdig overgenomen vennootschap aandelen bezat van de overgenomen vennootschap, worden deze aandelen bij de fusie ingetrokken en worden de verschillende bestanddelen van het eigen vermogen van de overgenomen vennootschap in de boekhouding van de overnemende vennootschap slechts

opgenomen ten belope van de fractie die overeenstemt met de aandelen van de overgenomen vennootschap die omgewisseld werden tegen aandelen van de overnemende vennootschap. In voorkomend geval wordt evenwel rekening gehouden met de ten gevolge van de fusie gewijzigde fiscale kwalificatie van de reserves bij de overgenomen vennootschap.

§ 7. Indien de aandelen van de overgenomen vennootschap, die met toepassing van artikel 703, § 2, 2°, van het Wetboek van vennootschappen niet werden omgewisseld tegen aandelen van de overnemende vennootschap, in de boekhouding van de vennootschap die ze bezat waren opgenomen tegen een waarde die niet overeenstemt met de fractie die zij vertegenwoordigen in het eigen vermogen van de overgenomen vennootschap, dan wordt het verschil verwerkt volgens zijn aard of zijn oorsprong:

- a) Wanneer de boekwaarde van de betrokken aandelen groter is dan de fractie die zij vertegenwoordigen in het eigen vermogen van de overgenomen vennootschap, wordt dit verschil voor zover mogelijk toegerekend aan de actiefbestanddelen, inclusief de immateriële activa, met een grotere waarde dan het bedrag waarvoor zij in de boekhouding van de overgenomen vennootschap voorkwamen. Voor zover dit verschil voortvloeit uit een overwaardering van de schulden of uit afschrijvingen, waardeverminderingen of voorzieningen die door de overgenomen vennootschap in resultaat waren genomen maar die niet langer dienstig dan wel overtollig zijn, dan worden die bij de fusie via de resultatenrekening teruggenomen dan wel gecorrigeerd ten belope van dit overschot.

Het verschil dat overblijft na deze toerekeningen wordt, naargelang van het geval, opgenomen in de post "Goodwill" of in resultaat genomen.

- b) In het tegenovergestelde geval wordt het verschil als volgt verwerkt: voor zover dit voortvloeit uit een overwaardering van activa of een onderwaardering van passiva door de overgenomen

vennootschap, worden op het tijdstip van de fusie voor het desbetreffende bedrag in de resultatenrekening afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen en correcties geboekt.

Het verschil dat overblijft na deze correctieboekingen wordt in resultaat genomen.”

Art. 81.

“Bij inbreng van een bedrijfsafdeling of een algemeenheid van goederen zoals gedefinieerd in de artikelen 678 en 679 van het Wetboek van vennootschappen, worden de ingebrachte activa, passiva, rechten en verplichtingen opgenomen in de boekhouding van de vennootschap waarin de inbreng gebeurt, tegen de waarde waarvoor zij op het tijdstip van de inbreng in de boekhouding van de inbrengende vennootschap voorkwamen.”

14. KONINKLIJK BESLUIT VAN
10 AUGUSTUS 2001 BETREFFENDE
DE VERGOEDING VOOR DE
OVERNAME VAN EEN
NOTARISKANTOOR

Art. 6.

“Wanneer de overdrager zijn beroep niet in een vennootschap uitoefent, wordt, voor elk van de laatste vijf kalenderjaren die voorafgaan aan het jaar waarin het verslag van de schatter opgesteld wordt, het nettoberoepsinkomen, in de hoedanigheid van notaris aangegeven voor de inning van de personenbelasting, eventueel herzien door de fiscale administratie, aangepast teneinde het semi-netto inkomen te bepalen.

Hier toe:

- 1° worden afgetrokken de financiële opbrengsten en de gerealiseerde meerwaarden, die in het in de hoedanigheid van notaris aangegeven beroepsinkomen begrepen zijn;
- 2° worden de volgende lasten toegevoegd voorzover deze afgetrokken zijn van het in de hoedanigheid van notaris aangegeven beroepsinkomen:
 - a) de afschrijving of huurprijs voor onroerende goederen;
 - b) de herstellings- of verbouwingswerken van onroerende goederen;
 - c) de kosten die betrekking hebben op congressen in het buitenland;
 - d) de afschrijving of huurprijs van het niet overgedragen meubilair;
 - e) de afschrijving van de overname van het kantoor;
 - f) de afschrijving of huurprijs van de wagen(s) voor beroepsmatig gebruik;
 - g) de representatiekosten;
 - h) de debetinteressen;
 - i) de schadevergoedingen uit hoofde van beroepsfouten;
 - j) de overgedragen verliezen;
 - k) het nog niet afgeschreven gedeelte van de lichamelijke en onlichamelijke roerende goederen aangekocht, anders dan door financiering of huur;
 - l) de sociale bijdragen en de bijdragen voor aanvullend pensioen van de

notaris alsmede de voorzieningen voor zijn pensioen en soortgelijke rechten;

- m) alsmede elke uitgave aangerekend op zijn beroepsactiviteit die niet door de overnemer wordt overgenomen.”

Art. 7.

“Wanneer de overdrager zijn beroep binnen een eenpersoonsvennootschap uitoefent, wordt, voor elk van de laatste vijf boekjaren die voorafgaan aan het boekjaar waarin het verslag van de schatter opgesteld wordt, het netto-inkomen van de vennootschap resulterend uit de notariële bedrijvigheid, aangegeven voor de inning van de vennootschapsbelasting, eventueel herzien door de fiscale administratie, aangepast teneinde het semi-netto inkomen te bepalen.

Hier toe:

- 1° worden afgetrokken de in het aangegeven inkomen begrepen financiële opbrengsten en gerealiseerde meerwaarden;
- 2° worden toegevoegd, voorzover die lasten van het aangegeven inkomen zijn afgetrokken:
 - a) de lasten genoemd in artikel 6, tweede lid, 2°, met uitzondering van die genoemd onder punt l;
 - b) de premies voor verzekering “bedrijfsleider” of voor een groepsverzekering en de voorzieningen voor pensioen en soortgelijke rechten, met betrekking tot de zaakvoerder;
 - c) de brutobezoldiging van de zaakvoerder en de eventuele sociale bijdragen die betrekking hebben op die bezoldiging, met inbegrip van de bijdragen voor een aanvullend pensioen.”

Art. 8.

“Het gemiddeld inkomen, in de zin van artikel 55, § 3, van de wet, van de kantoren bedoeld in de artikelen 6 en 7 wordt bekomen door het totaal van de vijf in aanmerking genomen semi-netto inkomens, te delen door vijf.”

Art. 9.

“Wanneer de overdrager zijn beroep binnen een associatie met rechtspersoonlijkheid uitoefent, wordt voor elk van de laatste vijf boekjaren die voorafgaan aan het boekjaar waarin het verslag van de schatter opgesteld wordt, het netto-inkomen van de associatie, resulterend uit de notariële bedrijvigheid, aangegeven voor de inning van de vennootschapsbelasting, eventueel herzien door de fiscale administratie, aangepast teneinde het semi-netto inkomen te bepalen.

Hiertoe:

- 1° worden de in het aangegeven inkomen begrepen financiële opbrengsten en gerealiseerde meerwaarden, afgetrokken;
- 2° worden toegevoegd, voorzover die lasten van het aangegeven inkomen zijn afgetrokken:
 - a) de lasten genoemd in artikel 6, tweede lid, 2°, met uitzondering van die genoemd onder de punten l en m;
 - b) de premies voor verzekering “bedrijfsleider” of voor een groepsverzekering alsmede de

voorzieningen voor pensioen en soortgelijke rechten, met betrekking tot de zaakvoerder(s);

- c) de brutobezoldiging van de zaakvoerder(s) en de eventuele sociale bijdragen die betrekking hebben op die bezoldiging, alsmede de bijdragen voor een aanvullend pensioen;
- d) alsmede elke uitgave ten laste van zijn beroepsbedrijvigheid die niet door de overnemer overgenomen wordt en waarvan het voordeel persoonlijk was voor een of meer van de geassocieerde notarissen.”

Art. 12.

“Het gemiddeld inkomen van het kantoor wordt volgens de volgende formule geïndexeerd: gemiddeld inkomen vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller het gemiddelde indexcijfer van de consumptieprijzen is van de laatste zes maanden voorafgaand aan de maand waarin het verslag van de schatter is opgesteld, en waarvan de noemer het gemiddelde indexcijfer is van de laatste vijf kalenderjaren voorafgaand aan het kalenderjaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin dat verslag is opgesteld.”

15. KONINKLIJK BESLUIT VAN
26 JUNI 2003 BETREFFENDE DE
VEREENVOUDIGDE BOEKHOUDING
VAN BEPAALDE VERENIGINGEN
ZONDER WINSTOOGMERK,
INTERNATIONALE VERENIGINGEN
ZONDER WINSTOOGMERK EN
STICHTINGEN

Art. 5.

“Ten minste eens per jaar worden, voorzichtig, oprecht en te goeder trouw, de nodige opnemingen, verificaties, onderzoeken en waarderingsverrichtingen op de gekozen datum de inventaris op te maken van de bezittingen, vorderingen, schulden en verplichtingen van welke aard ook, van de vereniging.”

Art. 6.

“De raad van bestuur van de vereniging bepaalt de regels die, rekening houdend met de kenmerken van de vereniging, ten grondslag liggen aan de waarderingsverrichtingen in de inventaris.

Deze regels zijn samengevat in de toelichting. Deze samenvatting moet

voldoende nauwkeurig zijn teneinde de toegepaste waarderingsmethodes te kunnen beoordelen.”

Art. 7.

“De in artikel 6 bedoelde waarderingsregels en de toepassing ervan moeten voor alle boekjaren dezelfde zijn.

Zij worden evenwel aangepast ingeval zij niet langer de mogelijkheid bieden om voorzichtig, oprecht en te goeder trouw de in artikel 5 bedoelde verrichtingen uit te voeren.

Deze aanpassingen worden vermeld en verantwoord in de toelichting. De inschatting van de invloed van deze aanpassingen wordt vermeld in de toelichting betreffende de rekeningen van het boekjaar waarin deze aanpassing voor het eerst werd ingevoerd.”

Art. 8.

“De waarderingsverrichtingen moeten beantwoorden aan de criteria van voorzichtigheid, oprechtheid en goede trouw.”

16. KONINKLIJK BESLUIT VAN
19 DECEMBER 2003 BETREFFENDE
DE BOEKHOUDKUNDIGE
VERPLICHTINGEN EN DE
OPENBAARMAKING VAN DE
JAARREKENING VAN BEPAALDE
VERENIGINGEN ZONDER
WINSTOOGMERK, INTERNATIONALE
VERENIGINGEN ZONDER
WINSTOOGMERK EN STICHTINGEN

Art. 6.

“Hoofdstuk II van Titel I van Boek II van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen is van toepassing op verenigingen zonder winst oogmerk, met uitzondering van de artikelen 39, 76, 78 tot 81 en mits de aanpassingen waarin onderhavige titel voorziet.”

Art. 8.

“§ 1. De vereniging waardeert de goederen die haar worden geschonken of nagelaten en die ze voor haar activiteit bestemt en de

goederen die kosteloos tot haar beschikking worden gesteld en die ze tegen betaling mag uitbaten, tegen hun marktwaarde of, bij ontstentenis, tegen hun gebruikswaarde.

§ 2. De vereniging waardeert de overige goederen die haar worden geschonken of nagelaten alsmede de diensten die vrijwillig ten bate van de vereniging worden gepresteerd en die bestemd zijn om te worden gerealiseerd, op hun waarschijnlijke realisatiewaarde op het ogenblik van het opmaken van de inventaris of op hun realisatiewaarde indien deze plaatsvindt vóór de inventaris.”

Art. 9.

“De hoofdstukken I, III en IV van Titel I van Boek II van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen zijn van toepassing op de verenigingen zonder winst oogmerk met uitzondering van artikel 87 en mits de aanpassingen waarin door onderhavige titel voorziet.”

